

KALLELSE

Nämnd Kommunstyrelsen

Datum och tid 2018-04-17 Kl 08.15

Plats SR Gräsö, kommunkontoret, Östhammar

Upphandlingschef Inger Modig Lind finns närvarande under sammanträdet kl. 9.45 för eventuella frågor i ärende 5 samt närvarar under ärende 14.
Ekonomer Gunilla Jansson och Mattias Nilsson finns närvarande under sammanträdet kl. 10.00 för eventuella frågor i ärende 7 och 8.

Besök	Nr	ÄRENDELISTA	Föredragande
	1	Information från gemensamma nämnder och kommunala bolag	
	2	Information från Strategienheten om slutförvaret	
	3	Information om befolkningsutveckling och om nybyggnation av bostäder	
8.40	4	Information om bredbandsutbyggnad	Representant IP-only
	5	Riktlinjer för upphandling i Östhammars kommun inklusive direktupphandling	
	6	Åtgärdsvalsstudie gällande framkomlighet i Öregrunds Hamn, skrivelse om mål och brister i åtgärdsområdet	
	7	Preliminär budget 2019, flerårsplan 2020-2022, information	
	8	Budgetuppföljning mars, information	Peter Nyberg
10.30	9	Årsredovisning Östhammars kommun 2017, godkännande	Fredrik Borgelin
	10	Årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2017, godkännande	
	11	Årsredovisning för gemensam överförmyndarnämnd 2017, godkännande	
	12	Årsredovisning för Samordningsförbundet 2017, godkännande	
	13	Stadsnätet - information, beslut gällande försäljning och strategi	

- 14 Information om kommunens arbete utifrån dataskyddsförordningen (GDPR)
  - 15 Reglemente för kommunstyrelsen, antagande
  - 16 Delegationsordning för kommunstyrelsen, antagande
  - 17 Delegation att teckna Östhammars kommun firma, behörighet till bank, ombud för skattedeklaration, antagande
  - 18 Ansökan om driftsbidrag för delar av stiftelsen Gräsöfondens utgifter för år 2018
  - 19 Svar på motion från Ingemar Adén (BOA) om att starta ett projekt för tekniskt vatten
  - 20 Samråd om förslag till detaljplan för del av Stenskär 1:1
  - 21 Nominering till borgerlig begravningsförrättare
  - 22 Anmälningssärende, Räddningsnämnden Internkontrollplan 2018
  - 23 Redovisning intern kontrollplan 2017, nämnder
  - 24 Utvecklingsgruppernas verksamhetsberättelser för 2017
  - 25 Redovisning av besvarade och obesvarade medborgarförslag
  - 26 Redovisning av medborgarmotioner
  - 27 Anmälningssärende, inkomna handlingar
  - 28 Anmälningssärende, information om rapport från inspektion av överförmyndare
  - 29 Anmälningssärende, protokollsutdrag från Vårdstyrelsens sammanträde den 19 mars 2018 - Utvärdering av slutenvårdsplatser utanför sjukhus
  - 30 Delegationsbeslut, personalfrågor
  - 31 Delegationsbeslut, inhyrning av lokaler
  - 32 Delegationsbeslut, lotteritillstånd
-

- 33 Delegationsbeslut, kostnadsreglering för bygglov-
/bygganmälan gällande ideell förening
- 34 Delegationsbeslut, omsättning av befintliga lån
- 35 Delegationsbeslut, yttrande till Trafikverket och Länsstyrelsen
- 36 Delegationsbeslut, parkeringstillstånd
- 37 Delegationsbeslut, bostadsanpassning
- 38 Delegationsbeslut, tillfällig markupplåtelse 2018
- 39 Delegationsbeslut, tomtförsäljning

Sekreterare Rebecka Modin

Ordförande Jacob Spangenberg (C)

1

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information från gemensamma nämnder och kommunala bolag

Kommunstyrelsens beslut

2

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information från Strategienheten om slutförvaret

Handling A

Rapport om aktuellt från strategienheten, slutförvarsfrågor, perioden 2018-03-13
– 2018-05-22 redovisas.

Kommunstyrelsens beslut

3

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information om befolkningsutveckling och om nybyggnation av bostäder

Kommunstyrelsens beslut

4

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Information om bredbandsutbyggnad

Kommunstyrelsens beslut

---

5 Dnr KS-2018-234 Dpl 003

Riktlinjer för upphandling i Östhammars kommun inklusive direktupphandling

Handling D, KSAU 2018-04-10

Östhammars kommun har fr.o.m. den 1 januari 2018 en central upphandlingsenhet med uppdrag att bl.a.

- Leda och styra kommunens inköpsverksamhet,
- genomföra alla kommunens annonserade upphandlingar
- följa upp ramavtal, uppställda nyckeltal ex. leverantörstrohet och e-handel
- Stärka det lokala företagsklimatet genom bl.a. ökad dialog
- Stödja och styra verksamheterna i deras inköpsarbete med hjälp av mallar, rådgivning, granskningar, internutbildningar, inköpsmöten

Nya riktlinjer för upphandling i Östhammars kommun inklusive direktupphandlingar har tagits fram och anpassats till den nya organisationen.

Förslag till beslut

Riktlinjer för upphandling i Östhammars kommun inklusive direktupphandlingar antas.

Tidigare beslutade riktlinjer för direktupphandling upphävs.

Upphandlingschef Inger Modig Lind föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Riktlinjer för upphandling i Östhammars kommun inklusive direktupphandlingar antas.

Tidigare beslutade riktlinjer för direktupphandling upphävs.

Kommunstyrelsens beslut

6

Dnr KS-2018-236

Dpl 146

Åtgärdsvalsstudie gällande framkomlighet i Öregrunds Hamn, skrivelse om mål och brister i åtgärdsområdet

TRV 2017/60672

Handling B ¹⁻², KSAU 2018-04-10

Framkomligheten och trafiksäkerheten för trafiken genom Öregrund tätort och särskilt till färjeläget utgör en utpekad brist i länstransportplanen för Uppsala län år 2014 till år 2025. Trafiken till och från Gräsö via Gräsöleden, en ca 1 km lång färjeled, är intensiv, särskilt på sommaren och vid storhelger vilket innebär köbildningar genom Öregrund och svårigheter för trafikanter att ta sig till olika målpunkter inom Öregrund.

Syftet med denna åtgärdsvalsstudie (ÅVS) är att se över de brister som lyfts i regionala planer. Utifrån identifierade brister ska förslag till åtgärder diskuteras och rekommenderas och kostnadsbedömmas samt föreslå ansvarig aktör och tidplan för genomförande av rekommenderade åtgärder. Syftet är att i dialog skapa underlag för prioritering och val av åtgärder för god tillgänglighet till Öregrunds färjeläge. Rekommendationer och inriktning ska stå som underlag för planeringsarbete för kommun, kollektivtrafikmyndigheten och i länstransportplanen.

Mål för denna åtgärdsvalsstudie är att identifiera behov och brister gällande tillgängligheten för Öregrunds färjeläge genom Öregrunds tätort, ge förslag och rekommendera åtgärder som svarar upp mot de behov och brister som identifieras inom ramen för ÅVS-processen, tids- och kostnadsätta åtgärderna samt föreslå en ansvarsfördelning

Syftet med att denna punkt lyfts under kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2018-04-10 är för att ÅVS arbetet har nått fram till att arbetsgruppen (bestående av Östhammars kommun, Trafikverket, Region Uppsala & UL) har preciserat målformuleringar, samt genomfört ett första samråd med inbjudna föreningar i Gräsö. Nu ska deltagarna från respektive arbetsgrupp förankra målformuleringarna och de brister som lyfts upp, innan åtgärder och behov arbetas fram. Detta för att det inte i ett senare skede ska vara någon organisation som vill lyfta exempelvis ett annat mål eller en brist som inte framkommit tidigt i arbetet.

Eventuella synpunkter på målformuleringar, eller brister som inte framkommit lyfts under diskussion med kommunstyrelsens arbetsutskott, alternativt mejlas senast 2018-04-13 till Eddie Lundgren och Torsten Blome.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom föreliggande tjänsteutlåtande som innehåller arbetsgruppens framställda mål och brister i åtgärdsområdet.

Översiktsplanerare Eddie Lundgren föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen ställer sig bakom föreliggande tjänsteutlåtande som innehåller arbetsgruppens framställda mål och brister i åtgärdsområdet.

_____

Kommunstyrelsens beslut

7

Dnr KS-2018-126

Dpl 041

Preliminär budget 2019, flerårsplan 2020-2022, information

Handling F

Ekonom Gunilla Jansson föredrar ärendet och redogör för skatter, bidrag, budget 2019, flerårsplan 2020-2022 och investeringsbudget 2018-2022.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-06

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

En inriktningsram lämnas inför arbetsutskottets sammanträde 2018-03-20.

_____

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-20

Föreliggande inriktningsram antas som preliminär budget 2019. (Bilaga 1).

_____

8

Dnr KS-2018-272

Dpl 042

Budgetuppföljning mars, information

Ekonom Mattias Nilsson föredrar ärendet.

Kommunstyrelsens beslut

9 Dnr KS-2018-190 Dpl 042

Årsredovisning Östhammars kommun 2017, godkännande

Handling G

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet och informerar om föreliggande årsredovisning för Östhammars kommun.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-20

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Föreligger årsredovisning för Östhammars kommun 2017. Redovisas vissa ändringar.

Ekonom Fredrik Borgelin föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna årsredovisning för Östhammars kommun 2017.

Kommunstyrelsens förslag

10

Dnr KS-2018-131

Dpl 042

Årsredovisning för gemensam räddningsnämnd 2017, godkännande

Handling K, KSAU 2018-04-10

Årsredovisning 2017 från gemensamma räddningsnämnden föreligger.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för den gemensamma räddningsnämnden.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för den gemensamma räddningsnämnden.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag

11

Dnr KS-2018-196

Dpl 042

Årsredovisning för gemensam överförmyndarnämnd 2017, godkännande

---

Handling L, KSAU 2018-04-10

Överförmyndarnämndens bokslut för 2017 samt sammanställda analys inför årsredovisningen föreligger.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för den gemensamma överförmyndarnämnden.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för den gemensamma överförmyndarnämnden.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag

12

Dnr KS-2018-237

Dpl 042

Årsredovisning för Samordningsförbundet 2017, godkännande

Handling M, KSAU 2018-04-10

Årsredovisning 2017 för samordningsförbundet föreligger.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för Samordningsförbundet.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen har tagit del av årsredovisning för Samordningsförbundet.

Årsredovisning 2017 överlämnas till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag

13

Dnr KS-2016-233

Dpl 005

Stadsnätet - information, beslut gällande försäljning och strategi

---

Kommundirektör Peter Nyberg föredrar ärendet och redogör för befolkningsutveckling 2017 och om genomförda förhandlingar med intresserade aktörer, om hur vi ser på den närmaste framtiden och satsningar på utbyggnad.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-06

Ett beslutsunderlag i ärendet kommer att presenteras på kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-03-20.

En inledning, sammanfattning av försäljningsprocessen, slutförhandlingar, köparens slutsatser av due diligence avseende utbyggnad på landsbygden presenteras.

Arbetsutskottets beslut 2018-03-20

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Representanter från IP-Only AB, Uppsala inbjuds till kommunstyrelsens sammanträde 2018-04-17.

Arbetsutskottets förslag 2018-03-20

Östhammars kommun väljer att inte sälja Stadsnätet i nuläget.

Kommunens Strategi bör vara försiktig och stegvis genom att

- Stödja de exploitörer som i nuläget vill bygga ut i Östhammars kommun (innebär att vi når ca 82-85 % täckning)
- Ansluta nya kunder till stadsnätet i de områden där vi kan och inte utkonkurrera andra aktörer
- Bygga ut småskaligt i de områden som ej marknaden projekterar
- Samverka med alla aktörer i syfte att med ny teknik hitta möjligheter i de områden som är minst kommersiella

---

Kommunstyrelsens beslut

14

Dnr KS-2018-273

Dpl 905

Information om kommunens arbete utifrån dataskyddsförordningen (GDPR)

Visning av Sveriges kommuner och landstings webbsändning "Detta behöver du ha koll på inför nya dataskyddsförordningen" från 2017-11-13. Kommundirektör Peter Nyberg informerar om hur Östhammars kommun arbetar för att uppfylla kraven i dataskyddsförordningen (GDPR) med fokus på organisation, pågående arbete på förvaltningarna och aktuella utmaningar.

Kommunstyrelsens beslut

15

Dnr KS-2018-228

Dpl 003

Reglemente för kommunstyrelsen, antagande

Handling H, KSAU 2018-04-10

Kommunstyrelsens reglemente föreslås att ändras så att kommunen har ett gemensamt dataskyddsbud för alla nämnder samt kommunstyrelsen och att denna roll hör till kommunstyrelsens kontor.

Dataskyddsförordningen (GDPR) blir tillämplig i Sverige 2018-05-25 och ersätter då personuppgiftslagen (PUL). Utifrån dataskyddsförordningen ska alla myndigheter utse ett dataskyddsbud. Det innebär att alla nämnder under kommunfullmäktige ska utse ett dataskyddsbud. Det är dock möjligt att utse ett gemensamt ombud för samtliga nämnder.

Avsnitt 4, artikel 37-39 i Dataskyddsförordningen beskriver vilka som ska utnämna ett dataskyddsbud samt vilken ställning och vilka uppgifter ombudet ska ha. Dataskyddsbudet ska övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen, bland annat genom att samla in information om hur organisationen behandlar personuppgifter, kontrollera att bestämmelser och interna styrdokument följs samt informera och ge råd inom organisationen. Dataskyddsbudet är inte ansvarigt för att dataskyddsförordningen följs. Det åligger de personuppgiftsansvariga, det vill säga de olika nämnderna.

Följande tillägg föreslås under § 8 i reglementet:
Kommunstyrelsen utser dataskyddsbud för Östhammars kommun. Dataskyddsbudet utses för kommunstyrelsen och samtliga nämnder under fullmäktige. Dataskyddsbud för gemensamma nämnder utses av värdkommunen.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar reglementet för kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar reglementet för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens förslag

16

Dnr KS-2018-4

Dpl 003

Delegationsordning för kommunstyrelsen, antagande

Handling I, KSAU 2018-04-10

Föreligger förslag till ändringar i kommunstyrelsens delegationsordning. Ändringarna är markerade med gul överstrykning.

Ändringsförslagen rör rätten att omsätta kommunens befintliga lån inom budgetramen som har beslutats av fullmäktige.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen antar delegationsordningen.

Kommunstyrelsens beslut

17

Dnr KS-2018-255

Dpl 002

Delegation att teckna Östhammars kommun firma, behörighet till bank, ombud för skattedeklaration, antagande

---

Handling J, KSAU 2018-04-10

Föreligger förslag till ändring i rätten att teckna kommunens firma inom ram för gällande avtal med Swedbank om banktjänster, behörighet till kommunens banktjänster samt ombud för deklaration av moms och arbetsgivaravgift för Östhammars kommun.

Ändringsförslagen förslås på grund av personalförändringar hos Ledning- och verksamhetsstöd.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta delegation att teckna Östhammars kommun firma, behörighet till bank, ombud för skattedeklaration.

Kommunstyrelsens förslag

18

Dnr KS-2018-230

Dpl 993

Ansökan om driftsbidrag för delar av stiftelsen Gräsöfondens utgifter för år 2018

Handling N, KSAU 2018-04-10

Gräsöfonden är en stiftelse som bildades 1995 av Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen. Fondens huvudsakliga uppgift är att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Enligt stadgarna får fondens verksamhet endast finansieras av det fria kapitalet. Utvecklingen av fondens fria kapital de senaste åren framgår av figur 1. Då nuvarande ränteläge inte ger någon avkastning på fondens kapital beräknas det fria kapitalet vara slut under första halvåret 2019.

Stiftelsen Gräsöfonden ansöker om ett driftsbidrag till delar av fondens löpande utgifter under år 2018 från stiftarna Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun, omfattande arbetsgruppens arbete samt ekonomiadministration. Ett bidrag på 17 500 kr ansöks från vardera stiftare.

Jacob Spangenberg (C) föredrar ärendet.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen beviljar ett bidrag på 17 500 kronor för att stiftelsen ska kunna fortsätta arbeta mot permutation av stiftelsen. Bidraget finansieras med medel från kommunstyrelsens post för oförutsedda händelser.

Kommunstyrelsens beslut

19

Dnr KS-2018-181

Dpl 913

Svar på motion från Ingemar Adén (BOA) om att starta ett projekt för tekniskt vatten

---

Handling O¹⁻², KSAU 2018-04-10

Ingemar Adén (BOA) har inkommit med en motion daterad 2018-03-05 att Östhammars kommun har begränsat med vattenresurser inom hela kommunen.

Motionären yrkar att man startar ett projekt för tekniskt vatten.

I ärendet yttrar sig Ingemar Adén (BOA).

Kommunfullmäktiges beslut 2018-03-27

Motionen remitteras till kommunstyrelsen för beredning.

Föreligger utkast till svar på motionen från Gästrike vatten:

Gästrike Vatten ser mycket positivt på det intresse som vattenfrågan har väckt senaste tiden. Dricksvatten är en nödvändig resurs som vi bör nyttja betänksamt.

Motionen lyfter en mycket viktig fråga nämligen hur vi kan använda annat vatten för många användningsområden där vi idag använder livsmedlet dricksvatten, till exempel fylla pooler, bevattning, tvätt av broar/räcken, sopning av gator och mycket mer. Detta är en fråga som Gästrike Vatten övergripande har börjat titta på och som vi kommer att utveckla vidare. Vi återkommer gärna i frågan och redovisar alternativ, förslag till inriktning samt konsekvenser.

Vi arbetar även som många andra kommuner med att installera vattenkiosker där främst verksamheter på ett säkert sätt kan hämta vatten. Vatten till dessa vattenkiosker skulle kunna komma från såväl dricksvatten som alternativa vattenkällor beroende på användningsområde och kvalitetskrav på vattnet. Gästrike Vattens första vattenkiosker har nyligen installerats i Gävle. Fler vattenkiosker kommer att installeras på strategiska platser i samtliga av Gästrike Vattens kommuner inklusive Östhammars kommun. Gästrike Vatten har också i samarbete med Temab (Tierps kommun) installerat en vattenkiosk vid Örbyhus där verksamheter i Östhammars kommun redan idag kan hämta vatten.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besvara motionen i enlighet med Gästrike vattens svar.

Motionen anses härmed besvarad.

_____

Kommunstyrelsens förslag

---

20 Dnr KS-2018-252 Dpl 313
Dnr BMN-2017-1255

Samråd om förslag till detaljplan för del av Stenskär 1:1

Handling A, KSAU 2018-04-10

Förslag till ny detaljplan för del av Stenskär 1:1 är på samråd under perioden 2018-04-04 – 2018-04-25 april 2018.

Planområdet omfattar del av Stenskär 1:1. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförandet av uppemot nio stycken bostäder uppdelat på fem delområden. Observera att behovsbedömningen behandlar fler områden än det faktiska samrådsförslaget. Det är de områden som finns markerade i plankartan och planbeskrivningen som berörs av aktuell detaljplaneläggning.

Synpunkter lämnas under samrådstiden till bygg- och miljönämnden.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen tar del av samråd om förslag till detaljplan för del av Stenskär 1:1.

_____

Kommunstyrelsens beslut

21

KS-2018-155

Dpl 911

Nominering till borgerlig begravningsförrättare

Handling C, KSAU 2018-03-20

Föreligger skrivelse daterat 2018-03-01 om nominering till borgerlig begravningsförrättare.

Arbetsutskottets förslag 2018-03-20

Tomas Laustiola utses till borgerlig begravningsförrättare i Östhammars kommun.

_____

Kommunstyrelsens förslag

22

Dnr KS-2018-232

Dpl 174

Anmälningsärende, Räddningsnämnden Internkontrollplan 2018
RÄN-2017-0151

Handling P, KSAU 2018-04-10

Räddningsnämndens beslut 2018-03-14, § 17 samt rapportering av kontrollmoment i den interna kontrollplanen föreligger.

Arbetsutskottets förslag 2018-04-10

Kommunstyrelsen har tagit del av Räddningsnämndens internkontroll av facklig samverkan.

_____

Kommunstyrelsens beslut

23	Dnr KS-2017-961	Dpl 003
	Dnr KS-2017-201	Dpl 003

Redovisning intern kontrollplan 2017, nämnder

Handling B

Kontrollrapporter från barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden föreligger.

Tekniska utskottets inkommer till kommunstyrelsens sammanträde med sin redovisning.

Arbetsutskottets förslag 2018-03-06

Kommunstyrelsen godkänner inlämnade kontrollrapporter.

Kommunstyrelsens beslut 2018-03-13

Kommunstyrelsen godkänner inlämnade kontrollrapporter.

Tekniska utskottets redovisning föreligger.

Kommunstyrelsens beslut

24

Dnr KS-2018-87

Dpl 042

Utvecklingsgruppernas verksamhetsberättelser för 2017

Handling C¹⁻³

Verksamhetsberättelser föreligger från:

- Norrskedika bygdens Utvecklingsgrupp
- Gräsö Skärgårdsråd
- Söderöns utvecklingsgrupp
- Alunda utvecklingsgrupp
- Öregrunds utvecklingsgrupp
- Harg/Hargshamns utvecklingsgrupp

Följande utvecklingsgrupper har ej inkommit med redovisning:

- Ekeby bygdegårdsförening
- Österbybruks utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsens beslut 2018-03-13

Kommunstyrelsen tar del av utvecklingsgruppernas verksamhetsberättelser för 2017.

_____

Verksamhetsberättelser föreligger från:

Ekeby bygdegårdsförening
Gimo Utvecklingsgrupp
Österbybruk Utvecklingsgrupp

Kommunstyrelsens beslut

25

Dnr KS-2018-274

Dpl 904

Redovisning av besvarade och obesvarade medborgarförslag

Komunfullmäktige beslutade § 136/2017 att införa tjänsten Medborgarmotion som ersätter de befintliga delaktighetstjänsterna medborgarförslag och namnsamling. Redovisas de medborgarförslag som besvarats sedan senaste redovisningen till fullmäktige samt de medborgarförslag som fortfarande handläggs.

Besvarade medborgarförslag

BMN-2017-1155	Medborgarförslag angående enskilda avlopp
BMN-2018-26	Medborgarförslag angående insyn i hur livsmedelsföretagen i kommunen uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen
KS-2017-828	Medborgarförslag om inrättande av ett återbruk vid Vädika återvinningsstation

Obesvarade medborgarförslag

KS-2017-684	Medborgarförslag om lekplats i Hökhuvud
KS-2017-872	Medborgarförslag om flytt av hudrastgården från bostadsområde i Öregrund till lämpligare plats

Kommunstyrelsens beslut

26

Dnr KS-2018-275

Dpl 904

Redovisning av medborgarmotioner

Komunfullmäktige beslutade § 136/2017 att införa tjänsten Medborgarmotion som ersätter de befintliga delaktighetstjänsterna medborgarförslag och namninsamling. Medborgarmotioner publiceras på kommunens webbplats för namninsamling. Om 1 % av de folkbokförda i kommunen skriver på lämnas medborgarmotionen för beredning. Om en medborgarmotion inte har fått underskrifter av 1 % av de folkbokförda efter sex månader plockas den ner.

Pågående namninsamlingar

KS-2018-198	Medborgarmotion kommunen bör anställa en stadsarkitekt
-------------	--

Namninsamlingar som inte uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda efter sex månader

Ingen namninsamling har pågått sex månader.

Namninsamlingar som uppnått underskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda och lämnats till berörd nämnd

Ingen namninsamling har lämnats till nämnd eller styrelse än.

Beslut fattade i nämnd

Inga beslut har fattats i nämnd eller styrelse med anledning av medborgarmotion än.

Kommunstyrelsens beslut

27 Dnr KS-2018-9 Dpl 904

Anmälningsärende, inkomna handlingar

Förteckning över anmälningsärenden nummer 50-54 föreligger.

- 50. Brandmannen, nr 1/2018
- 51. Hela Sverige, nyhetsblad nr 1/2018
- 52. Skogseko, Sveriges störta skogstidning
- 53. Trafikverket, informationsbrev mars 2018
- 54. Tjugofyra7, nr 37, mars 2018

Kommunstyrelsens beslut

28

Dnr KS-2018-195

Dpl 901

Anmälningsärende, information om rapport från inspektion av överförmyndare

Handling D

Rapport från inspektion av överförmyndare föreligger.

Kommunstyrelsens beslut

29

Dnr KS-2018-9

Dpl 904

Anmälningsärende, protokollsutdrag från Vårdstyrelsens sammanträde den 19 mars 2018 - Utvärdering av slutenvårdsplatser utanför sjukhus

---

Handling E

Utvärderingen gäller vissa slutenvårdsplatser utanför sjukhus, även kallade närvårdsplatser. I utvärderingen konstateras bland annat att närvårdsenheterna avlastar andra delar i vårdsystemet, i första hand slutenvården vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Även om dessa vårdplatser idag fyller en viktig roll gör konsulten som skrivit utvärderingen bedömningen att behovet av närvårdsplatser kan minska vid en fortsatt utbyggnad av hemsjukvård och mobila team.

Kommunstyrelsens beslut

30

Dnr KS-2018-12

Dpl 002

Delegationsbeslut, personalfrågor

Föreligger förteckning över delegationsbeslut i personalfrågor från:

Förvaltning/nämnd	Enhet	Beslutsdatum
Barn- och utbildningsförvaltningen	Tomtberga 2	2017-10-27 – 2018-02-16
Barn- och utbildningsförvaltningen	Tomtberga förskola	2017-09-19 – 2018-01-19
Barn- och utbildningsförvaltningen	Mariebergs förskola	2017-10-05 – 2018-01-15
Barn- och utbildningsförvaltningen	Logårdens förskola	2017-09-28 – 2018-01-15
Socialförvaltningen	Vuxengruppen	2018-03-06

Kommunstyrelsens beslut

31

Dnr KS-2017-866

Dpl 260

Delegationsbeslut, inhyrning av lokaler

Föreligger förteckning över delegationsbeslut inhyrning av lokaler.

Beslutsdatum	Delegat	Ärende
2017-11-06	Fredrik Hübinette	Kungsgatan
2017-11-09	Fredrik Hübinette	Köpmangatan
2017-11-15	Fredrik Hübinette	Ulriksgatan
2017-11-16	Fredrik Hübinette	Ulriksgatan
2017-11-16	Fredrik Hübinette	Morkarla-Österby
2017-12-18	Fredrik Hübinette	Ulriksgatan

32

Dnr KS-2018-70

Dpl 991

Delegationsbeslut, lotteritillstånd

---

2. Gräsö Norrskedika IF, 2018-02-16 – 2021-02-15

Kommunstyrelsens beslut

33

Dnr KS-2018-12
Dnr BMN-2018-188
Dnr KFN-2018-50

Dpl 002

Delegationsbeslut, kostnadsreglering för bygglov-/byggnmälan gällande ideell förening

---

Har beviljats befrielse från avgift för bygglov Försåkers Hembygdsförening.

Kommunstyrelsens beslut

34

Dnr KS-2018-189

Dpl 045

Delegationsbeslut, omsättning av befintliga lån

Beslut om omsättning av befintligt lån 2018-03-13 fattat av kommunstyrelsens ordförande. Beslutet är fattat med stöd av kommunstyrelsens delegationsordning och kommunallagen 6 kap. 39 § utifrån att kommunstyrelsens avgörande inte kunde avvaktas.

Kommunstyrelsens beslut

35

Dnr KS-2018-48

Dpl 0140

Delegationsbeslut, yttrande till Trafikverket och Länsstyrelsen

Föreligger redovisning över delegationsbeslut gällande yttranden 2018 till Trafikverket och Länsstyrelsen.

Beslutsdatum	Delegat	Ärende
2018-01-25	Anders Hedberg	Yttrande till TRV gällande bred transport
2018-01-30	”	Yttrande till TRV gällande bred transport
2018-02-02	”	Yttrande till TRV gällande bred transport
2018-02-16	”	Yttrande till TRV gällande bred transport
2018-03-07	”	Yttrande till TRV gällande bred transport
2018-03-26	”	Yttrande till TRV gällande bred transport

Kommunstyrelsens beslut

36

Dnr KS-2018-64

Dpl 148

Delegationsbeslut, parkeringstillstånd

Föreligger redovisning över delegationsbeslut gällande parkeringstillstånd 2018

Beslutsdatum **Delegat**

Ärende

2018-03-31

Lena Rudolfsson

17 stycken beviljade parkeringstillstånd är utfärdade till privatpersoner mellan 2018-01-01 – 2018-03-31

Och 6 stycken avslag av ansökan har gjorts.

Kommunstyrelsens beslut

37

Dnr KS-2018-242

Dpl 285

Delegationsbeslut, bostadsanpassning

Under perioden 2018-01-01 – 2018-03-31 har ärenden nr 1-16 behandlas.
Under perioden 2018-01-01 har 115.484 kronor utbetalats.

Kommunstyrelsens beslut

38

Dnr KS-2018-58

Dpl 210

Delegationsbeslut, tillfällig markupplåtelse 2018

Föreligger redovisning över delegationsbeslut gällande tillfällig markupplåtelse 2018.

Beslutsdatum	Delegat	Ärende
2018-01-29	Helen Åsbrink	Yttrande gällande husbil för information/SKB
2018-02-08	”	Yttrande gällande byggnadsställning på Drottninggatan, Östhammar/Forsbergs Plåt
2018-03-19	”	Yttrande gällande påsk- och julmarknad på Gräsö gård/ Gräsö Turism
2018-03-21	”	Yttrande gällande vår- och höstmarknad Östhammar/ Lions
2018-03-28	”	Yttrande gällande fisketävling Roslags Pike, Sjötorget Östhammar
2018-03-22	”	Yttrande gällande Stadsloppet, Östhammar / Östhammars Fridrott

Kommunstyrelsens beslut

39

Dnr KS-2018-243

Dpl 216

Delegationsbeslut, tomtförsäljning

Ingen tomtförsäljning under perioden 2018-01-01 – 2018-03-31.

Kommunstyrelsens beslut

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2018-04-17

Rapport från Strategienheten till KS

Perioden 2018-03-13 – 2018-05-22

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Den 23:e januari 2018 lämnade Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen sina respektive yttrande gällande ansökan om ett slutförvar för använt kärnbränsle till regeringen. I samband med att yttrandena lämnades till regeringen övertog Miljö- och energidepartementet handläggningen av de båda ärendena.

SKB har meddelat att de har för avsikt att under 2018 komplettera ansökan med det underlag som de bedömer behövs för att besvara det mark- och miljödomstolen efterlyser i sitt yttrande.

SFR-ansökan

Den 11 december 2017 kungjordes ansökan om utbyggnad av SFR enligt såväl miljöbalken som kärntekniklagen. Synpunkter på ansökan enligt kärntekniklagen skulle lämnas senast den 11 mars och på ansökan enligt miljöbalken senast den 19 mars 2018. Östhammars kommun har yttrat sig över båda ansökningarna.

Den 16 mars begärde Strålsäkerhetsmyndigheten förlängd tid för att yttra sig över ansökan enligt miljöbalken. Myndigheten önskar förlängt till den 21 januari 2019. Naturskyddsföreningen och Miljöorganisationernas kärnavfallsgransknings (SNF/MKG) begärde den 19 mars förlängd tid till den 31 oktober 2018. Mark- och miljödomstolen har ännu inte besvarat Strålsäkerhetsmyndigheten och SNF/MKGs förfrågan.

Övrig aktuell information

Öppet möte om utbyggnaden av SFR

Den 25 april anordnar referensgruppen ett öppet möte om utbyggnaden av SFR. Vid mötet kommer SKB att presentera projektet och slutförvarsenheten att presentera kommunens arbete och de senaste yttrandena.

Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet

Regeringen har uppdragit åt Gabor Szendrő att enligt Direktiv 2017:76 se över behovet av ändringar i kärntekniklagen och vid behov även i strålskyddslagen, miljöbalken och finansieringslagen till följd av detta. I det ingår att se över frågan om ansvar efter förslutning. Uppdraget ska redovisas senast 1 oktober 2018.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM).

Alla ansökningshandlingar, som inte är belagda med sekretess (t ex det fysiska skyddet runt anläggningen), kan du läsa hos **SSM**, samt hos **Mark- och miljödomstolen**.

Här kan man också hitta remissinstansers yttranden över kompletteringsbehov och SKB:s bemötande av desamma.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR. Ansökningshandlingarna finns att tillgå på **SKB:s hemsida**.

Riktlinjer för upphandling samt direktupphandling i Östhammars kommun

Riktlinjer för Upphandling i Östhammars kommun samt direktupphandling

1. Inledning

All offentlig upphandling i Östhammars kommun ska ske med utgångspunkt från gällande lagstiftning och göras med användning av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt handhas utan ovidkommande hänsyn. De svenska bestämmelserna för offentlig upphandling bygger på EU-direktiv.

- Lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU
- Lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, LUF
- Lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, LUFSS
- Lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, LUK
- Lagen (2008:962) om valfrihetssystem, LOV

Östhammars kommun köper varor och tjänster för cirka 200 miljoner kronor årligen.

Dessa riktlinjer gäller för alla inköp som görs inom Östhammars kommun och utgör ett komplement till Östhammars kommuns inköspolicy och andra styrdokument som har antagits av kommunfullmäktige. Riktlinjerna beslutas av och revideras av kommunstyrelsen.

2. Definitioner

Inköp: alla handlingar och händelser som kan relateras till köp av vara, tjänst eller entreprenad, från att behov uppstår tills att avtal upphör att gälla.

Upphandling: processen att annonsera, utvärdera och tilldela ett offentligt kontrakt eller avtal.

Avrop: köp på befintliga ramavtal.

Anskaffningsbeslut: Beslut att påbörja upphandling

Tilldelningsbeslut: Val av leverantör i upphandlingen

Avtalstecknande: Signera det slutgiltiga avtalet

Direktupphandling: Upphandling utan krav på anbud i viss form

3. Östhammars kommuns organisation

Från och med 2018-01-01 har Östhammars kommun en centraliserad upphandlingsorganisation. Upphandlingsenheten är centralt placerad på kommunledningsförvaltningen, Lednings- och verksamhetsstöd.

Upphandlingar och avrop får endast utföras av personer som är särskilt utsedda för uppgiften (upphandlare och certifierade inköpare). Dessa ska ha erforderlig kompetens inom området. För certifierade inköpare innebär det att de ska ha genomgått kommunens internutbildning om inköp.

4. Rollfördelning mellan upphandlingsenheten och förvaltningarna

Upphandlingsenheten ska:

- Leda och styra kommunens inköpsverksamhet.
- Genomföra alla kommunens annonserade upphandlingar och direktupphandlingar över 100.000 kronor.
- Följa upp löpande ramavtal och inleda nya upphandlingar vid fortsatt behov.
- Följa upp uppställda nyckeltal ex. leverantörstrohet och e-handel
- Stödja verksamheterna i deras inköpsarbete med hjälp av mallar, rådgivning, granskningar, internutbildningar, internkontroller och möten/forum.
- Sprida information till förvaltningar om t.ex. nya ramavtal.
- Hålla avtalsdatabasen uppdaterad.

I övrigt ska upphandlingsenheten arbeta för att stärka det lokala företagsklimatet genom bl.a. ökad dialog.

Upphandlingsenheten har även att uppmärksamma ”problemområden” där det t.ex. är vanligare med avtalsbrott, leverantörsotrohet, otillåtna direktupphandlingar, identifiera vad det beror på och försöka avhjälpa problemet.

Förvaltningarnas ansvar:

- Delge upphandlingsenheten en upphandlingsplan/behov för förvaltningen inför kommande år.
- Initiera upphandlingar när behov uppstår, d.v.s. ”beställa en upphandling” som ej finns med i upphandlingsplanen. Beställning görs av beslutsattesterande chef till upphandlingsenhetens myndighetsbrevlåda upphandling@osthammar.se
Beställningen ska göras i god tid. Tiden kan variera allt från 3-12 månader innan avtalstecknande beroende på typ av upphandling, varför rekommendationen är att kontakt ska tas med upphandlingsenheten så snart ett behov uppstår för att gemensamt komma överens om när upphandlingen ska påbörjas.
- Medverka med specialistkompetens/referensperson i upphandlingar. Referenspersonen har ansvar för att utforma kravspecifikationen och står för sakkunskap kring den vara eller tjänst som ska upphandlas.

- Göra egna avrop från befintliga avtal och direktupphandlingar under 100 000 kr.

I övrigt ska förvaltningarna ha en utsedd kontaktperson/ansvarig som håller tät kontakt med ansvarig upphandlare, ser till att upphandlare blir inbjuden i relevanta sammanhang, närvarar på inköpsmöten, föreslår referenspersoner inom förvaltningen som kan medverka i upphandlingar, hålla sig à jour med vad som händer inom upphandlingsområdet tex nya ramavtal, hur man söker i avtalsdatabasen osv. samt att stödja verksamheterna i deras dagliga inköp.

Anskaffningsbeslut

Förvaltningschef fattar beslut om anskaffning inom respektive förvaltningschefs verksamhetsområde upp till 800.000 kronor. För upphandlingar över 800.000 kronor fattar styrelse/nämnd beslut om anskaffning inom respektive verksamhetsområde.

Vid ramavtals upphandlingar oavsett belopp fattar upphandlingschef samtliga beslut.

Tilldelningsbeslut

Upphandlingschef fattar tilldelningsbeslut i samtliga upphandlingar.

Undertecknade av kontrakt

Upphandlingar >800 - Nämnd

Upphandlingar <800 – Förvaltningschef, upphandlingschef

Ovanstående regleras i respektive styrelse/nämnds delegationsordningar.

5. Avtalstrohet

Vikten av avtalstrohet. Östhammars kommun är bundna av att handla på befintliga avtal. Direktupphandling får inte göras på sådant som redan omfattas av existerande avtal.

6. Direktupphandlingar

När är det tillåtet att direktupphandla?

En direktupphandling får genomföras när samtliga tre punkter är uppfyllda:

1. Det saknas avtal för det som ska köpas (kontrolleras i Östhammars kommuns avtalsdatabas)
2. Det totala kontraktsvärdet för inköp av varor, tjänster och entreprenader av samma slag under samma räkenskapsår inte överstiger beloppsgränserna för direktupphandling enligt 19 kap. 7 § LOU, 19 kap. 7 § LUF och 15 kap. 6 § LUK.
3. Det sammanlagda värdet av den direktupphandling som ska genomföras och de inköp av varor/tjänster av samma slag som gjorts i kommunen tidigare under året inte överstiger beloppsgränsen för upphandling.

Utöver huvudregeln är det även tillåtet att direktupphandla när den upphandlande myndigheten eller enheten har genomfört ett öppet eller selektivt förfarande.

rande men inte fått in några lämpliga anbudsansökningar eller anbud, när den upphandlande myndigheten eller enheten har genomfört ett öppet eller selektivt förfarande men anbuderna är ogiltiga eller inte acceptabla samt vid synnerliga skäl.

Med synnerliga skäl avses synnerlig brådska på grund av oförutsedda omständigheter (tex eldsvåda eller översvämning) som inte kunnat förutses av den upphandlande myndigheten.

Vem har rätt att direktupphandla?

För att få göra en direktupphandling i Östhammars kommun krävs att personen har fått ett bemyndigande från attestberättigad chef. Personen i fråga ska också ha genomgått internutbildningen certifierad inköpare.

En upphandling får inte delas upp i syfte att komma under beloppsgränserna för direktupphandling. Det innebär att direktupphandlingar av samma slag räknas samman. Det är viktigt att upphandlingsenheten och förvaltningarna tar ansvar för att hålla en tät kontakt mellan både upphandlingsenheten och förvaltningen, samt förvaltningarna emellan.

Genomförande av direktupphandling

Attesterande chef beslutar att ett inköp ska ske genom direktupphandling. Beslutet förutsätter att ni kontrollerat att ramavtal saknas i avtalsdatabasen och det förmodade värdet av hela inköpet understiger direktupphandlingsgränsen.

Avtalsvärde upp till 10 000 kronor

Om direktupphandlingens värde är lägre än 10 000 kronor väljer den som upphandlar själv (delegaten)

- Hur inköpet ska konkurrensutsättas, kontakta en eller flera leverantörer
- Om direktupphandlingen ska genomföras skriftligt eller muntligt och hur det ska gå till
- Om avtal ska tecknas eller inte

Avtalsvärde 10 000 kronor – 100 000 kronor

Vid direktupphandling med avtalsvärden från 10 000 kronor

1. Ska minst tre leverantörer skriftligen eller muntligen bjudas in att lämna anbud. Undantag från regeln ska motiveras skriftligen. Formulera behovet i ett förfrågningsunderlag eller på ”direktupphandlingsblanketten. I underlaget ska även framgå villkor för hur anbudet ska lämnas d. v.s. sista dag för frågor, sista dag för lämnande av anbud, utvärderingsmodell m.m.
2. Ska inkomna anbud öppnas och skriftligen sammanställas, utvärderas och motivera val av vinnande anbud på blanketten ”Direktupphandling”
Öppnande av anbud görs av två personer som har delegation på att öppna anbud.

3. Ska vinnande leverantör kontrolleras avseende registrering av mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter, innehav av F-skatt samt om eventuella skattekulder föreligger.
4. Ska attesterande chef underteckna direktupphandlingens resultat (direktupphandlingsblanketten)
5. Ska samtliga anbudsgivare underrättas efter avslutad direktupphandling oavsett om de fått uppdraget eller inte.
6. Ska skriftlig beställning skickas till antagen leverantör och skriftligt avtal då det är lämpligt. Skriftligt avtal skickas till upphandlingsenheten som tillser att det läggs in i avtalsdatabasen.
7. Ska direktupphandlingen med tillhörande handlingar såsom anbudsfrågan, anbud, tilldelningsbeslut och avtal sparas och/eller diarieföras. Direktupphandlingsblanketten ska biläggas fakturan.

Tänk på att alla leverantörer ska få samma information och samma villkor för att kunna lämna sina anbud. Om en fråga ställs av en leverantör och svar lämnas ska de andra leverantörerna delges samma information.

Direktupphandlingsblanketten återfinns på kommunens intranät.

Avtalsvärde över 100 000 kronor

- Om direktupphandlingens värde överstiger 100 000 kronor ska kontakt med upphandlingsenheten tas.
- Direktupphandlingar över 100 000 kan genomföras på förvaltningsnivå efter bemyndigande från upphandlingschef.
- Annonsering av direktupphandlingen ska övervägas.

Sekretess

Absolut sekretess gäller som huvudregel fram till dess att den upphandlande myndigheten eller enheten har fattat beslut om att tilldela kontraktet till en leverantör eller avbryta upphandlingen. Det betyder att den upphandlande myndigheten inte får lämna ut några uppgifter om anbuden under själva upphandlingsprocessen till någon annan än den som lämnat uppgiften.

När tilldelningsbeslutet har fattats är huvudregeln att anbud, protokoll och beslut i upphandlingen blir offentliga. Bara i de särskilda situationer som framgår av offentlighets- och sekretesslagen får den upphandlande myndigheten fortsätta att sekretessbelägga uppgifterna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Mål & brister som tas upp i ÅVS gällande framkomlighet i Öregrunds hamn

Varför behövs åtgärder? Varför just nu?

Framkomligheten och trafiksäkerheten för trafiken genom Öregrund tätort och särskilt till färjeläget utgör en utpekad brist i länstransportplanen för Uppsala län år 2014 till år 2025. Trafiken till och från Gräsö via Gräsöleden, en ca 1 km lång färjeled, är intensiv, särskilt på sommaren och vid storhelger vilket innebär köbildningar genom Öregrund och svårigheter för trafikanter att ta sig till olika målpunkter inom Öregrund.

Syftet med denna åtgärdsvalsstudie (ÅVS) är att se över de brister som lyfts i regionala planen. Utifrån identifierade brister ska förslag till åtgärder diskuteras och rekommenderas och kostnadsbedömmas samt föreslå ansvarig aktör och tidplan för genomförande av rekommenderade åtgärder. Syftet är att i dialog skapa underlag för prioritering och val av åtgärder för god tillgänglighet till Öregrunds färjeläge. Rekommendationer och inriktning ska stå som underlag för planeringsarbete för kommun, kollektivtrafikmyndigheten och i länstransportplanen.

Mål för denna åtgärdsvalsstudie är att identifiera behov och brister gällande tillgängligheten för Öregrunds färjeläge genom Öregrunds tätort, ge förslag och rekommendera åtgärder som svarar upp mot de behov och brister som identifieras inom ramen för ÅVS-processen, tids- och kostnadsätta åtgärderna samt föreslå en ansvarsfördelning

Geografisk avgränsning

Denna åtgärdsvalsstudie har fokus på den del av väg 1100/1184 som går rakt igenom centrala Öregrund till färjeläget. Figur 9 visar utredningsområdet (där vägen är rödmarkerad) och influensområdet för åtgärdsvalsstudien. Utredningsområdet rymmer främst vägens sträckning till hamnområdet i Öregrund inklusive färjeläge. I utredningsområdet identifieras brister och behov. I området ingår vägen från färjeläget i Öregrund (Skatgränd-Södra Hamnplan-Kyrkogatan-Rådhusgatan-Västergatan) ner till Västergatans korsning med Slånvägen. Influensområdet är ett större område som inrymmer utredningsområdet och utgörs av området i och omkring Öregrunds tätort inklusive nuvarande område för färjeläge och färjeled. Influensområdet behöver denna studie förhålla sig till och lösningar kan föreslås inom det. Vidare påverkas influensområdet av situationen inom utredningsområdet.

Mål för problemlösning

För att kunna utvärdera huruvida föreslagna åtgärder medverkar till att uppnå det övergripande syftet med denna åtgärdsvalsstudie, har ett antal åtgärdsvalsstudie-specifika mål tagits fram. Målen är framtagna av arbetsgruppen. I samband med dialogmöte 1 har det även funnits möjlighet för övriga intressenter att lämna synpunkter på gällande formulering av målen.

Målen ska komplettera, fördjupa och precisera nationella, regionala och kommunala mål. Utgångspunkten är ökad framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet. Målen är indelade i sex olika kategorier. För varje kategori finns även förslag på indikatorer som kan användas för att bedöma graden av måluppfyllelse för en specifik åtgärd. Indikatorerna är tänkt att kvalitativt bedömas även om flera kan beräknas utifrån fysiska platsförutsättningar, trafikmängder och kända samband eller schabloner för olika åtgärder som finns till exempel i Trafikverkets effektkatalog.

Mål kan till viss del vara motstridiga då förbättring inom ett område kan påverka ett annat negativt. Dock är detta inget anmärkningsvärt då målkonflikter kan t.ex. hanteras via en kombination av åtgärder som minimerar totala negativa effekter eller så kan en viss negativ påverkan vara acceptabel under förutsättning att den totala situationen förbättras i önskvärd riktning.

Målen gäller främst infrastruktur som mest gient leder till färjeläget i Öregrund vilket även inkluderar:

- Infrastruktur för oskyddade trafikanter

- Sidoanläggningar för kollektivtrafiken
- Anslutande korsningspunkter för fordon och/eller oskyddade trafikanter

Nedan presenteras målen, följt sedan av problembeskrivning och brister som lyftes under dialogmöte 1 med inbjudna föreningar i Öregrund.

Tillgänglighet för kollektivtrafik

- Tillgängligheten för kollektivtrafiken ska förbättras inom Öregrund och till och från Gräsö

Indikatorer

Påverkar åtgärd utbud till/från färjeläge

Påverkar åtgärd restid

Påverkar åtgärd restidsosäkerhet (risken för störningar och fördröjningar)

Påverkar åtgärd restidskvot (jämförs med nuvarande kollektivtrafik och bilresande)

Påverkar åtgärd nytt/inducerat resande (alstras resor som inte fanns innan pga. förbättringar av kollektivtrafiken)

Påverkar åtgärd överflyttning av resande från bil till kollektivtrafik

Tillgänglighet för oskyddade trafikanter

- Tillgängligheten för gång- och cykeltrafikanter ska förbättras inom Öregrund och till och från Gräsö

Indikatorer

Påverkar åtgärd nytt/inducerat resande (alstras resor som inte fanns innan pga. förbättringar för gång- och cykeltrafik)

Påverkar åtgärd överflyttning av resande från bil till gång- och cykeltrafik

Påverkar åtgärd utrymmet för oskyddade trafikanter

Påverkar åtgärd separeringsgrad mellan oskyddade trafikanter och fordon

Påverkar åtgärd barriäreffekter orsakade av motorfordon

Påverkar åtgärd genhetskvotes till viktiga målpunkter

Framkomlighet för övrig trafik

- Negativ påverkan för lokala resor som orsakas av trafik till och från färjeläge ska minimeras
- Framkomlighet för räddningstjänst och polis ska förbättras
- Framkomlighet för resande till och från Gräsö ska förbättras

Indikatorer

Påverkar åtgärd restider mellan utpekade målpunkter för övrig trafik

Påverkar åtgärd köbildning på olämpliga platser

Påverkar åtgärd fördröjning i korsningar

Trafiksäkerhet och trygghet

- Trafiksäkerheten och den upplevda tryggheten ska förbättras för alla trafikantgrupper där oskyddade trafikanter har högst prioritet

Indikatorer

Påverkar åtgärd hastighetssäkringen i stråk och korsningspunkter

Påverkar åtgärd separeringsgrad mellan oskyddade trafikanter och fordon i stråk och korsningspunkter

Miljö, hälsa, natur och kultur

- Trafikens negativa påverkan på miljö och hälsa i Öregrunds tätort får inte öka
- Möjligheten att välja hållbara transporter ska förbättras
- Intrång på natur- och kulturvärden ska minimeras

Indikatorer

Påverkar åtgärd utsläpp av CO2

Påverkar åtgärd utsläpp av partiklar och kolväten

Påverkar åtgärd antal påverkade personer av buller

Påverkar åtgärd antal påverkade personer av vibrationer

Påverkar åtgärd utsläpp av föroreningar i mark och vatten

Påverkar åtgärd andel resor med gång, cykel och kollektivtrafik av det totala resandet

Påverkar åtgärd andelen godstransporter med hållbara färdmedel

Ortsutveckling

- Ortsutvecklingen i Öregrund och på Gräsö ska främjas

Indikatorer:

Påverkar åtgärder planerad Ortsutveckling enligt den kommunala planeringsprocessen

Problembeskrivning, förhållanden, förutsättningar

Problembeskrivning

Brister och behov inom utredningsområdet och aktuell avgränsning har inhämtats från olika håll. Arbetsgruppen genomförde under februari 2018 ett platsbesök i Öregrund, ett dialogmöte har genomförts intressenter under mars 2018 och kundärenden från Trafikverket har sammanställts.

Nedan har brister och behov sammanställts. De grupperas under respektive transportsätt och anges dels som generella brister och platsspecifika i avsnitt 5.1.2.

Generella

Nedan anges generella brister som gäller mer eller mindre hela utredningsområdet.

Gång och cykel

Inom hela utredningsområdet är infrastrukturen undermålig för oskyddade trafikanter och trafiksystemet verkar inte vara planerat för gång- och cykeltrafik. Hela sträckan genom Öregrund tätort är alltså en brist.

- I princip avsaknad av cykelinfrastruktur och det är oklart var cyklar ska placera sig.
- Separeringsgrad mellan oskyddade trafikanter och övriga trafikslag är bristande.
- Trottoarer är generellt för smala speciellt i hamnområdet.
- Övergångställena är för få.
- Hastighetssäkrade korsningspunkter eller sträckor finns inte.
- Vägvisning och ledning saknas till stor del.
- Ej sammanhängande infrastruktur för gång- och cykeltrafik.
- Långa avstånd till hållplatser sommartid.
- Brister i vintervägunderhåll som ger brister i framkomlighet och döljer vägmarkeringen.
- Sommartid tar andra verksamheter utrymme för oskyddade trafikanter i anspråk vilket tvingar ut oskyddade trafikanter bland fordonen. Detta förvärras av att antalet oskyddade trafikanter är många och flera är alkoholpåverkade. Ofta uppfattas genomgående gata till färjeläge som en gångfartsområde.
- Tillgänglighetsanpassningen har generellt stora brister med höga kantstegar och avsaknad av infrastruktur.
- Vissa delar av gatunätet är inte tillräckligt stort för att tunga fordon ska kunna förflytta sig, samtidigt som oskyddade trafikanter har tillräckligt med utrymme.

Kollektivtrafik

Infrastrukturen har dålig framkomlighet för bussar vid flera ställen, anslutande infrastruktur för resenärer har brister och att bussen inte kör till färjeläget är några av de mest uppenbara bristerna.

- Vägutformningen med smala gator påverkar kollektivtrafikens framkomlighet och gör det osäkert för andra trafikanter.
- Vissa hållplatser har låg standard.
- Kollektivtrafiken är dåligt synkroniserad med färjan och om bussen är sen är risken att missa färjan stor. Det upplevs riskfyllt att åka kollektivt från t.ex. Uppsala till Gräsö. Denna brist förstärks sommartid då buss stannar vid Smedjegatan.
- Dålig turtäthet för bussen. Gäller speciellt trafiken mellan Östhammar och Öregrund.

Bil

Det lokala trafiksystemet i Öregrund är inte tillräckligt dimensionerat för den biltrafik som periodvis trafikerar sträckan. Dock är detta inte rimligt i ett mindre samhälle som Öregrund med tanke på stadsmiljön, bostäder och verksamheter.

- Generellt finns en motsättning mellan lokal trafik och besöks trafik där den senare överbelastar Öregrunds tätort periodvis under sommarmånaderna.
- Otydligt trafiksystem avseende vägutformning och utmärkning. Förekommer siktproblem vid flera platser.
- Hastighetsgränsen 50 km/h upplevs hög och den är väldigt svår att hålla.
- Kan förekomma höga hastigheter in i tätortens början.
- Dålig respekt för trafikregler i kombination med att övervakning sker sällan under sommaren
- Många trafikanter verkar inte förstå att högerregeln gäller i samhället.
- Problem med parkeringsbrist och olovlig parkering speciellt sommartid.
- Trafiken till färjan skapar problem sommartid på grund av köbildning för all annan trafik.
- Räddningstjänsten har dålig framkomlighet sommartid.
- Oklart kösystem i Öregrund till färjan då bilar från tvärgator kan ställa sig före väntande fordon på huvudgatan.
- Att svänga ut från anslutningar försvåras av dåligt med utrymme. Vägmarkeringsboxarna respekteras ofta dåligt och man släpper inte ut bilar från tvärgator.
- Bättre information om väntetid för resande med färjan.
- Bilar verkar ofta stå på tomgång i köerna.

Godstransporter

De problem som personbilstrafiken drabbas av förstärks ofta rejält för den tunga trafiken. Sträckan är trång och komplicerad för den tunga trafiken. Det bedöms påverka förarnas arbetsmiljö negativt.

- Väginfrastrukturen är undermålig gällande linjeföring, sikt och bredder för tung trafik. Ofta får tung trafik använda mötande körbanor för att kunna ta ut svängarna. Speciellt svårt är det för lastbilar med släpp t.ex. timmertransporter. Detta påverkar trafiksäkerheten negativt. Denna brist prioriterades relativt högt.
- Vintervägunderhållet är bristfälligt och det förekommer att tung trafik fastnar i backar. Ofta behöver de backa och ta fart igen om de fastnar.
- Även tunga fordon verkar ofta vänta med motorn igång.
- Den tunga trafiken påverkar kulturmiljön negativt.
- Transporter av farligt gods är hänvisade att köra rakt igenom Öregrund.

Eddie Lundgren, Översiktsplanerare
Torsten Blomé, Översiktsplanerare

 TRAFIKVERKET ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -03- 12	
Dnr.	Dpl.

Överenskommelse avseende genomförande av Åtgärdsvalsstudie Bristande framkomlighet genom Öregrund

Bakgrund

Framkomligheten och trafiksäkerheten för trafiken genom Öregrund tätort och särskilt till färjeläget utgör en utpekad brist i länsplanen (LTP 2014-2025 i Uppsala län). Trafiken till och från Gräsö är intensiv, särskilt på sommaren, vilket innebär köbildningar genom Öregrund och svårigheter för trafikanter att ta sig till olika målpunkter inom Öregrund.

Trafiksituationen innebär också att kollektivtrafiken under sommarperioden (juni-augusti) inte angör färjeläget på grund av trängseln. Det innebär i sin tur tämligen långa gångavstånd för resenärer till Gräsö.

År 2003 genomfördes förstudien "Infarten och Hamntorget i Öregrund", vilken tillsammans med andra planer och underlagsmaterial (exempelvis länstransportplan, regional cykelstrategi, ÖP, pågående detaljplan för Öregrund, kommunal cykelplan samt EU-projekt) utgör utgångspunkter för åtgärdsvalsstudien.

Syfte och mål

Syftet med denna åtgärdsvalsstudie är att utreda brister som lyfts i länstransportplanen. Utifrån identifierade behov och brister ska förslag till åtgärder diskuteras och föreslås.

Studien ska vara förutsättningslös inom ramen för gällande avgränsningar och innefatta samtliga åtgärds kategorier enligt fyrstegsprincipen.

En samlad effektbedömning ska ligga till grund för beslut om fortsatt inriktning.

Målet med åtgärdsvalsstudien är att arbetsgruppen gemensamt ska:

- Identifiera och komma överens om problembeskrivning, brister, behov och funktion för framkomligheten genom Öregrund.
- Målen är *framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet*, där tillgänglighet för samtliga trafikslag och särskilt för busstrafiken att komma fram till färjeläget lyfts fram som särskilt viktigt. Målen för åtgärdsvalsstudien arbetas fram ytterligare och specificeras samt tidsätts tillsammans med arbetsgruppen inom ramen för projektet.
- Dialog förs med berörda aktörer/intressenter under såväl fas 2 Förstå situationen som fas 3 Pröva tänkbara lösningar.
- Föreslå och rekommendera åtgärder som svarar mot de behov och brister som identifieras inom ramen för studien
- Tids- och kostnadsätta de rekommenderade åtgärderna
- Besluta om ansvarig aktör för genomförandet av de rekommenderade åtgärderna.

Denna åtgärdsvalsstudie genomförs av en arbetsgrupp bestående av:

- Östhammars kommun
- Kollektivtrafikförvaltningen i Uppsala län, UL, Region Uppsala
- Regional utveckling, Region Uppsala
- Trafikverket.

Avgränsningar

ÅVS:en behandlar samtliga för studien aktuella transportsätt (gång/cykel, bil, kollektivtrafik, sjöfart). Avgränsningsområdet består av ett utredningsområde där brister, problem, behov och funktion ska utredas och åtgärdas. Influensområdet är tänkt att ingå för att lösningar kan uppkomma inom detta område. Den geografiska avgränsningens influensområde täcker in området kring Öregrunds tätort och det primära utredningsområdet utgörs av hamnen.

Åtgärdsval är en gemensam process

Deltagande parter åtar sig genom denna överenskommelse att delta i arbetet under den tid åtgärdsvalsprocessen pågår, i tillräcklig omfattning samt med mandat och kunskap att företräda parterna i arbetet enligt följande:

Tid för genomförande

- Aktivt deltagande i studien under perioden januari 2018 till dess att åtgärdsvalsstudien är avslutad (planerat avslut är november 2018) i enlighet med planen för respektive fas (se tidplan från Ramböll).

Omfattning deltagande

- Delta i samtliga arbetsgruppsmöten, ca 1 möte/månad med tillräckligt mandat och kunskap för att framföra sin organisations ställning.
- Bidra med relevant underlagsmaterial i god tid före arbetsgruppsmöten (inklusive uppladdning av material i ÅVS-portalen samt ifyllande av läsanvisning i portalen).
- Aktivt bidra i projektet, genom exempelvis arbete på egen hand *mellan* arbetsgruppsmötena. Detta i syfte att hålla effektiva arbetsgruppsmöten samt hålla projektets budget och tidplan.
- Återkoppla med synpunkter på utskickat material i god tid.

Ersättare

- Samtliga parter ska utse en ersättare som deltar på arbetsgruppsmöten om ordinarie deltagare är frånvarande.
- Båda personerna ska ha tillgång till studiesidan i ÅVS-portalen.

Kontinuerlig förankring

- Samtliga i arbetsgruppen ansvarar för att löpande förankra med sin egen organisation i syfte att säkerställa att processen leder till ändamålsenliga åtgärder som löser aktuella brister och svarar upp mot uppsatta mål och funktioner.

- Kontinuerlig politisk förankring är nödvändig för genomförandet av rekommenderade åtgärder.
- I och med att denna åtgärdsvalsstudie genomförs utan styrgrupp blir den kontinuerliga förankringen ännu viktigare för arbetsgruppsdeltagarna.

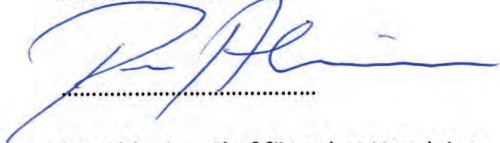
Åtaganden

Åtgärdsvalsstudien är en del i en gemensam planeringsprocess och syftar till att hitta effektiva åtgärder som löser brister och behov på ett sådant sätt att åtgärder som genomförs tillsammans i ett åtgärds paket ger synergieffekter i form av kompletterande åtgärder.

För att arbeta resurseffektivt är det nödvändigt att planeringsansvariga aktörer och övriga relevanta aktörer samverkar för att få till en god långsiktig lösning, vilket bland annat innebär att kombinera åtgärder enligt fyrstegsprincipen med åtgärder på både kort och lång sikt. Ofta genomförs kortsiktiga, framförallt steg 1-2-åtgärderna, i avvaktan på att långsiktiga (steg 3-4-åtgärder) kan genomföras med hänsyn tagen till planeringsprocessen.

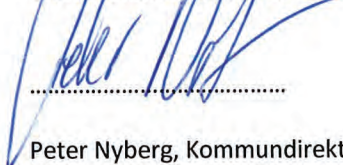
Åtgärdsvalsstudien syftar till att identifiera ett paket av komplementära åtgärder som arbetsgruppen kan rekommendera att gå vidare med i den fortsatta planeringsprocessen. Rekommendationerna kommer att utgöra ett av flera underlag inför kommande åtgärdsplanering hos deltagande parter som därmed bidrar till ett underlag om inriktning inför kommande åtgärder/planer.

Eskilstuna 2018-02-14

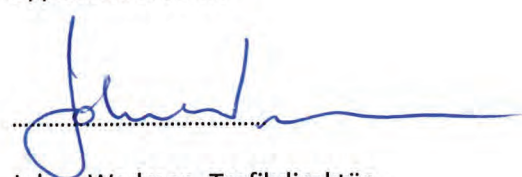
Per Ahlenius, Chef för enhet Utredning
Trafikverket, Planering, Region Öst

Östhammar 2018-02-15

Peter Nyberg, Kommundirektör
Östhammars kommun

Uppsala 2018-02-16

Johan Wadman, Trafikdirektör
Kollektivtrafikförvaltningen UL
Region Uppsala

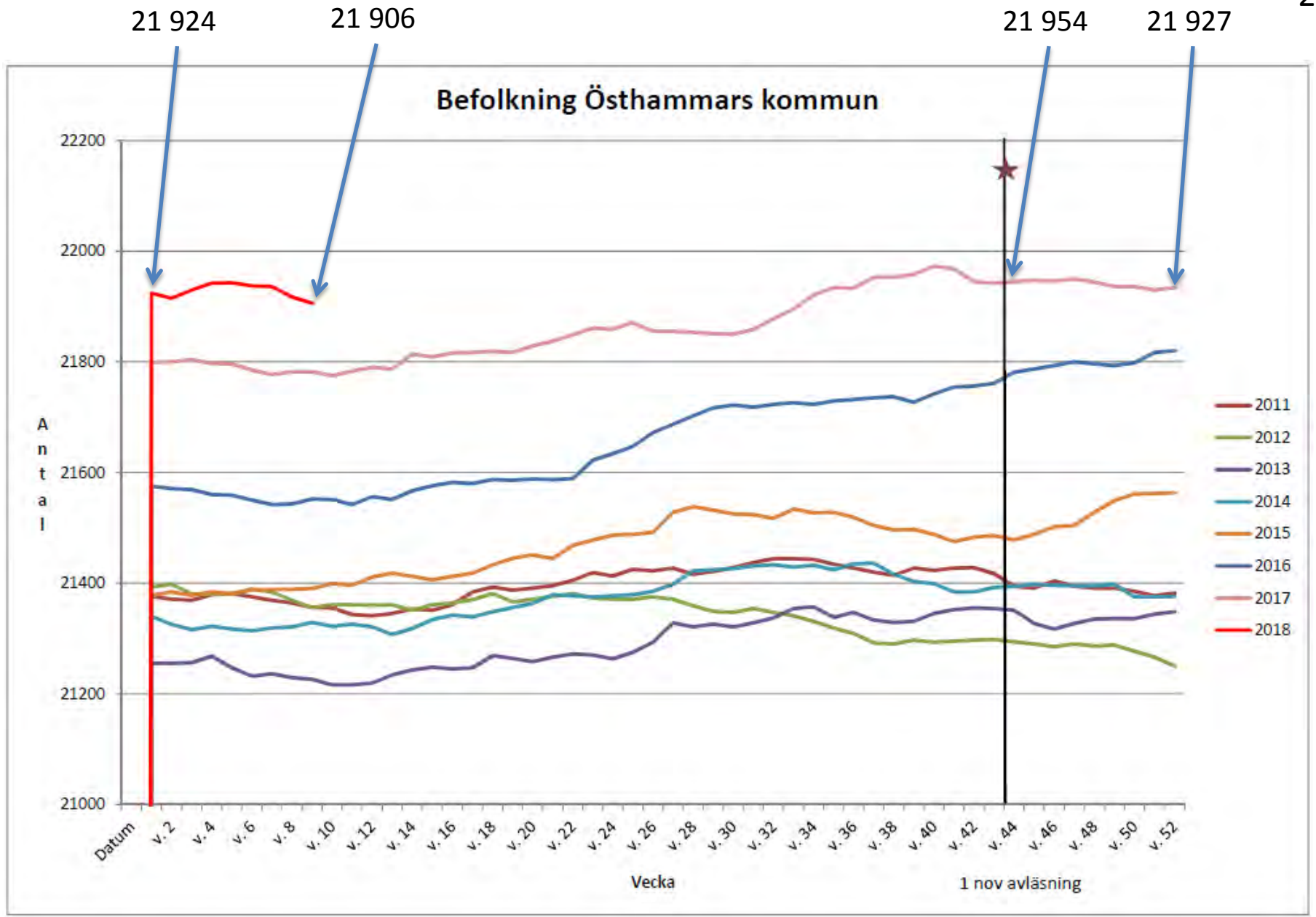
Uppsala 2018-02-16

Anna-Lena Jansson, Utvecklingschef på Enheten
för hållbar utveckling, Region Uppsala

Skatter och bidrag

★ Mål 22 150 invånare 2018-11-01

Skatte- och bidragsprognos

2018 - 2022

Uppdaterad: 2018-02-26
 SKL:s prognos: 2018-02-15
 Antal invånare: 2018-02-20

21 917

Antal invånare	Budget/plan 2018	21 750			21 850	21 950	22 050
	Fastställt/prognos	21 954			22 450	22 750	23 050
	Fastställt	Prognos			Prognos	Prognos	Prognos
ÅR	2018	2019			2020	2021	2022
Eget skatteunderlag	47 246	49 031			50 278	52 028	54 292
Garanterat skatteunderlag	55 441	58 032	<i>Differens detalj</i>		60 033	62 385	65 015
Underlag för inkomstutjämning	7 941	9 002	<i>jämfört med</i>		9 755	10 357	10 723
Kommunens skattesats	21,69	21,69	<i>Före- gående prognos</i>	<i>Budget plan 2018</i>	21,69	21,69	21,69
Länsviss skattesats	19,14	19,14			19,14	19,14	19,14
	MKR	MKR			MKR	MKR	MKR
Skatteinkomst före utjämning	1 034,0	1 063,5	-3,1	-3,1	1 090,5	1 128,5	1 177,6
Inkomstutjämning	169,2	172,3	-7,5	-7,5	186,7	198,2	205,2
Kostnadsutjämning	-9,9	-10,0	-1,2	-1,2	-10,1	-10,2	-10,4
Regleringsbidrag/avgift	3,5	10,5	0,5	0,5	16,6	15,6	9,1
Eftersläpningseffekt	0,0	0,0	0,0	0,0			
Fastighetsavgift	59,0	60,0	-1,0	-1,0	61,0	62,0	66,0
LSS utjämning	-25,4	-25,7	0,2	0,2	-26,0	-26,3	-26,7
SKATTER, BIDRAG OCH UTJÄMNING	1 230,3	1 270,6	-12,1	-12,1	1 318,8	1 367,7	1 420,9
Korrigerad slutavräkning 2017	-2,8						
Slutavräkning 2018	-3,9						
Slutavräkning 2019		0,0	0,0	0,0			
SUMMA	1 223,6	1 270,6					
SKL:s prognos 2017-12-21	1 230,2	1 282,7			1 339,0	1 392,7	
DIFFERENS	-6,6	-12,1			-20,2	-25,0	1 420,9
Budget/plan KF 2017-11-14	1 230,2	1 282,7			1 339,0	1 392,7	
DIFFERENS	-6,6	-12,1			-20,2	-25,0	
Inkl Ko's del av 10 mrdr ej i påsen ovan	1 229,9	1 275,1			1 321,4	1 367,7	1 420,9

-6,2 mkr

- **Överskattad lönesumma**
- **Löneglidning mindre än väntat**
- **= nedreviderad löneökningstakt för 2018 och 2019**

-1,0 mkr

- **Fastighetsavgiften 2018 ca 1 mkr lägre än vår egen prognos därmed korrigerat 2019**

-4,9 mkr

- **Ökning 300 personer per år under planperioden sänks 2019 till 200 personer**

+/- 100 personer ger +/- ca 5,0 mkr på inkomstutjämnningen

+/- 1 kr skattehöjning ger +/- 47,7 mkr

Budget 2019

Preliminär resultatbudget 2019

	Budget 2018	Korr Intern ränta	Växling m förv	Övr förändr 2018	Förändr enl plan	Förslag förändr plan	Uppräkn 2,5% lönekostn	Uppräkn 1,4% Övr netto	Förslag Extra fördeln	Budget 2019
Kommunstyrelse	-166 917	0	0	0	4 910	0	-1 421	-587	0	-164 014
Pott till fördelning	0							0	0	0
Ungas välmående	-1 000								0	-1 000
Utvecklings- och strukturfond	-8 274			0	6 474				0	-1 800
varav Planpott	-500									-500
varav inkluderande arbetsmarknad	-1 000									-1 000
varav Tätortsutveckling	-1 000				1 000					0
Kommunstyrelsens kontor	-109 262	0	-629	0	-350	0	-1 234	-750	0	-112 224
Politik	-9 132	0			500		-120	-34		-8 785
Stab	-11 358	0	400				-82	-104		-11 144
Strategi	-5 877	0	681				-89	-19		-5 305
Gem Överförmyndarnämnd	-1 690						0	-24		-1 714
Gem Räddningstjänstnämnd	-23 818				-125		0	-333		-24 276
LVS Lednings- och verksamhetsstöd	-26 326	0	-1 710		-725		-491	-87		-29 339
It-enheten	-12 409	0					-161	-84		-12 653
Tillväxtkontor	-10 754	0					-164	-36		-10 954
EAS Enheten för arb. o sysselsättn.	-7 898	0	0				-126	-30		-8 054
Teknisk förvaltning	-48 381	0	629		-1 214		-187	163		-48 990
Bygg- och miljönämnd	-5 855	0					-268	157		-5 966
Kultur- och fritidsnämnd	-39 302	0	0				-440	-313		-40 055
Barn- och Utbildningsnämnd	-536 724	0			-2 900		-9 011	-2 748		-551 383
Socialnämnd	-447 068	0	0		-2 600	1 900	-9 240	-1 442		-458 450
Pensioner mm mm	-26 561			-4 480	-1 000			0		-32 041
Netto Internränta	16 699	0								16 699
Volymförändr etc, netto				10 379	-16 735	-1 900	-4 594			-12 850
SUMMA DRIFTSKOSTNAD	-1 205 728	0	0	5 899	-18 325	0	-24 973	-4 934	0	-1 248 061
Skatter och bidrag	1 236 457			-12 111	50 736					1 275 082
Räntor, netto	-6 000			5 980	-1 500					-1 520
ÅRETS RESULTAT	24 729	0	0	-232	30 911	0	-24 973	-4 934	0	25 501

Finansiellt resultatmål som uppnås

2,00%

Korrigerig av internräntan från 1,75% till 1,50% i ram enligt budgetbeslut 2016-11-15. Vi följer SKL's rekommendationer om nivån på internräntan.

Under 2018 har ansvar och budget **växlat mellan förvaltningar** och här flyttas motsvarande belopp i ramarna. Från tekniska förvaltningen och strategienheten till LVS för centraliserad inköpsenhet och från staben 400 tkr till LVS för dataskyddsbud.

Övriga kända förändringar 2018: Pensionsprognosen från Skandia varnar om ökade kostnader 2019 ytterligare ca 4,5 mnkr utöver ökning i flerårsplan. SKL's skatteprognos 2018-02-15 visar en försämring om 12,1 mnkr varav 4,9 mnkr pga ny prognos befolkningstal. Förslagsvis skjuts utökningen 1,5 mnkr från flerårsplanens ökning av räntenettet fram i tid och att del av räntenettet tillfälligt ombudgeteras till pensioner.

Förändring enl plan 2019 KF 2017-11-14

Den tillfälliga ramökningen på 6,5 mnkr i utvecklings- och strukturfonden tas bort.

Politik: Budget för Extra val -0,5 mnkr tas bort, **RTJN:** ökade lokalkostnader 0,1 mnkr för nya lokaler i Gimo. **LVS:** Nytt ledningssystem 0,5 mnkr och högre indexuppräknings verksamhetssystem 0,2 mnkr, **Tek:** Driftskostnad 1,8 mnkr inv.objekt utan hyresintäkter, -0,6 mnkr tillfällig förstärkning förbättrad dokumentation gatunätets standard tas bort.

BUN: Beräknade ökade lokalkostnader: Nya skolan 2,0 mnkr, Alma förskola 1,9 mnkr, Förskole-paviljonger Ö-by 1,0 mnkr. Det tillfälliga anslaget 2018 tas bort -2,0 mnkr. **SN:** helårseffekt 10 nya LSS-platser 2,7 mnkr, projektledning äldreboende Öregrund 1,9 mnkr. Det tillfälliga anslaget 2018 tas bort -2,0 mnkr. **Pensioner:** Beräknat ökade kostnader. **Skatter o bidrag:** beräkning SKL prognos 2017-09-28. **Räntor, netto:** Ökade kostnad pga ökade investeringar

Förslag förändring av plan

Projektledning äldreboende Öregrund tas bort och läggs istället in i investeringsbudgeten som projekteringskostnader.

Ramuppräknig är förslaget att lönekostnaderna räknas upp med 2,5% och övriga nettokostnader räknas upp med 1,4% (motsvarar KPI-KS januari) vilket ger en ramökning på totalt 25,3 mnkr.

Flerårsplan 2020 - 2022

Underlag för Flerårsplan resultatbudget 2020-2022

	2019	2020			2021			2022	
	Budget	Enl. plan	Förslag Rev.	Budget	Enl. plan	Förslag Rev.	Budget	Förslag Rev.	Budget
Kommunstyrelse	-164 014	-110	0	-164 124	-1 339	0	-165 463	0	-165 463
Ungas välmående	-1 000	1 000		0			0		0
Utvecklings- och strukturfond	-1 800			-1 800			-1 800		-1 800
varav Planpott	-500								
varav inkluderande arbetsmarknad	-1 000								
varav Tätortsutveckling	0								
Kommunstyrelsens kontor	-112 224	600	0	-111 624	200	0	-111 424	0	-111 424
Politik	-8 785	600		-8 185			-8 185		-8 185
Stab	-11 144			-11 144			-11 144		-11 144
Strategi	-5 305			-5 305			-5 305		-5 305
Gem Överförmyndarnämnd	-1 714			-1 714			-1 714		-1 714
Gem Räddningstjänstnämnd	-24 276			-24 276			-24 276		-24 276
LVS Lednings- och verksamhetsstöd	-29 339			-29 339			-29 339		-29 339
It-enheten	-12 653			-12 653			-12 653		-12 653
Tillväxtkontor	-10 954			-10 954	200		-10 754		-10 754
EAS Enheten för arb. o sysselsättn.	-8 054			-8 054			-8 054		-8 054
Teknisk förvaltning	-48 990	-1 710		-50 700	-1 539		-52 239		-52 239
Bygg- och miljönämnd	-5 966			-5 966			-5 966		-5 966
Kultur- och fritidsnämnd	-40 055			-40 055			-40 055		-40 055
Barn- och Utbildningsnämnd	-551 383	-5 000		-556 383	-7 000		-563 383		-563 383
Socialnämnd	-458 450	-18 000	18 000	-458 450	1 600	-1 600	-458 450		-458 450
Pensioner mm mm	-32 041	-1 000		-33 041	-1 000		-34 041		-34 041
Netto Internränta	16 699			16 699			16 699		16 699
Volym förändr etc, netto	-12 850	2286	-4 303	-14 867	-9865	5610	-19 122	-19 195	-38 317
Uppräkning 2020 - 2022	0			-30 818			-62 585		-95 460
SUMMA	-1 248 061	-21 824	13 697	-1 287 006	-17 604	4 010	-1 332 366	-19 195	-1 384 437
Skatter och bidrag	1 275 082	54 491	-8 138	1 321 435	50 999	-4 714	1 367 720	53 134	1 420 854
Räntor, netto	-1 520	-500	-5 980	-8 000			-8 000		-8 000
ÅRETS RESULTAT	25 501	32 167	-421	26 429	33 395	-704	27 354	33 939	28 417

Finansiellt resultatmål: 2% av skatter och bidrag

26 429

27 354

28 417

Förändringar i flerårsplanen 2020-2021

Ungas välmående **År 2020** 2018 och 2019 års tillfälliga ökning på 1,0 mnkr per år tas bort.

Politik **År 2020** 0,6 mnkr för allmänna val tas bort från ramen

Teknisk förvaltning

År 2020 enligt plan 1,7 mnkr ökning driftskostnader pga ökade investeringar där kostnaden ej kan tas ut genom ökade hyresintäkter.

År 2021 1,5 mnkr ökning driftskostnader pga ökade investeringar där kostnaden ej kan tas ut genom ökade hyresintäkter.

BUN

År 2020 Nya skolan ökade hyror 2,0 mnkr. Ökade hyror grundskola och förskola 3,0 mnkr i Österbybruk, Gimo och Alunda.

Års 2021 Hyreskostnader Nya skolan Östhammar 4,0 mnkr (Nu totalt 10,0 mnkr i ram). Ökade hyror 3,0 mnkr förskola Österbybruk och Östhammar.

SN

År 2020 18,0 mnkr 36 pl särskilt boende i Öregrund skjuts fram i tiden.

År 2021 1,6 mnkr justeras då ramen flyttats till investeringsbudgeten för projektledning, transporter, hyreskostnader och dubbla personalkostnader vid byggnation av äldreboende i Öregrund.

Pensioner

År 2020-2021 1,0 mnkr per år ökning enligt Skandia.

Räntor, netto

År 2020 justering av räntenetto till 8 mnkr vilket motsvarar ca 9,5 mnkr i räntekostnader

Investeringsbudget 2018-2021

Investeringsbudget 2018 och plan 2019-2021

2017-10-03	Budget	Budget			Plan			Plan			Plan	
	2017	2018			2019			2020			2021	
	inkl BFL	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Äskat	Förslag
Belopp i 1 000-tal kronor (tkr)												
Kommunstyrelse	-232 207	-189 700	10 500	-179 200	-90 700	-102 500	-193 200	-56 700	-67 000	-123 700	-78 700	-78 700
varav Teknisk förvaltning	-208 146	-173 100	10 500	-162 600	-76 100	-102 500	-178 600	-42 100	-67 000	-109 100	-64 100	-64 100
Bygg- o miljönämnd	-1 236	-70	-130	-200	-200	0	-200	-200	0	-200	-200	-200
Kultur- o fritidsnämnd	-9 978	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	-2 500
Barn- o Utbildn.nämnd	-4 560	-10 000	6 000	-4 000	-10 000	0	-10 000	-4 500	-6 000	-10 500	-4 500	-4 500
Socialnämnd	-7 724	-2 600	-2 000	-4 600	-2 700	0	-2 700	-2 300	-2 500	-4 800	-2 300	-2 300
Index		-5 000	3 400	-1 600	-5 000		-5 000	-5 000		-5 000	-5 000	-5 000
SUMMA	-255 706	-209 870	17 770	-192 100	-111 100	-102 500	-213 600	-71 200	-75 500	-146 700	-93 200	-93 200

Affärsverksamhet

VA	-37 000	-44 500	44 500	0	-44 500	44 500	0	-39 500	39 500	0	0	0
Renhållning	-1 680	-2 000	0	-2 000	0	-4 000	-4 000	0	-500	-500	-500	-500
SUMMA	-38 680	-46 500	44 500	-2 000	-44 500	40 500	-4 000	-39 500	39 000	-500	-500	-500

TOTALT   -294 386   -256 370   62 270   -194 100   -155 600   -62 000   -217 600   -110 700   -36 500   -147 200   -93 700   -93 700

Detaljer till Investeringsbudget 2018 och plan 2019-2021

2017-10-03	Budget	Budget			Plan			Plan			Plan	
	2017	2018			2019			2020			2021	
	inkl BFL	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Äskat	Förslag
Belopp i 1 000-tal kronor (tkr)												
Sum KS exkl tekniska	-24 061	-16 600	0	-16 600	-14 600	0	-14 600	-14 600	0	-14 600	-14 600	-14 600
Vision	-7 535	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	-5 000
- varav E-förvaltningsprojekt	-3 535	-1 000	0	-1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Oförutsett	-2 876	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000
Kommunledning	-13 150	-9 100	0	-9 100	-7 100	0	-7 100	-7 100	0	-7 100	-7 100	-7 100
Bredbandsstrategi	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	0	-5 000	-5 000	-5 000
IT BoU elev. dator	-2 100	-2 100	0	-2 100	-2 100	0	-2 100	-2 100	0	-2 100	-2 100	-2 100
Tjänstefiering, PM3 etc	-6 050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nytt Personalsystem		-2 000	0	-2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Enh för arbete o syssels.	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500	-500
Oförutsett	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500	0	-500	-500	-500

2017-10-03 Belopp i 1 000-tal kronor (tkr)	Budget	Budget		Plan			Plan			Plan		
	2017	2018			2019			2020			2021	
	inkl BFL	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Äskat	Förslag
Bygg- o miljönamnd	-1 236	-70	-130	-200	-200	0	-200	-200	0	-200	-200	-200
<i>Ofördelade medel</i>	-709	0	-130	-130	-200	0	-200	-200	0	-200	-200	-200
<i>Digitalt stöd i fält - bygg</i>	-527	-70	0	-70	0	0	0	0	0	0	0	0
Kultur-o fritidsnämnd	-9 978	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	0	-2 500	-2 500	-2 500
<i>Eljusspår, elbelysning</i>	0	-200	0	-200	-200	0	-200	0	0	0	0	0
<i>Utedass</i>	-321	-200	0	-200	-200	0	-200	-200	0	-200	0	0
<i>Kassa ombyggn sim- o sporth</i>	0	0	0	0	-600	0	-600	0	0	0	0	0
<i>Utrustning till gym</i>	-900	-500	0	-500	0	0	0	-200	0	-200	0	0
<i>Kultur o fritid för unga, media</i>	0	-300	0	-300	-300	0	-300	-300	0	-300	0	0
<i>Utebad, tillgänglighet</i>	-173	0	0	0	-200	0	-200	-200	0	-200	0	0
<i>Arbetsmiljöätg sim- sporthall</i>	-478	-500	0	-500	-400	0	-400	-300	0	-300	0	0
<i>Div inv sim- och sporthallar</i>	-430	-600	0	-600	-400	0	-400	-400	0	-400	0	0
<i>Div inv interiör bibliotek</i>		-200	0	-200	-200	0	-200	-400	0	-400	0	0
<i>Div inv Storbrunn o bibliotek</i>	-2 328	0	0	0	0	0	0	-500	0	-500	-2 500	-2 500
<i>RFID, oförd</i>	-5 348											
Barn- o Utbildn.nämnd	-4 560	-10 000	6 000	-4 000	-10 000	0	-10 000	-4 500	-6 000	-10 500	-4 500	-4 500
<i>Återinv inom förskola</i>	-2 060	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-1 500	-1 500
<i>Återinv inom grundskola</i>	-2 000	-1 500	0	-1 500	-1 500	0	-1 500	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000
<i>Återinv övriga verksamheter</i>	-500	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	0	-1 000	-1 000	-1 000
<i>Inventarier nya Fösåkerssk.</i>		-6 000	6 000	0	-6 000	0	-6 000	0	-6 000	-6 000	0	0
Socialnämnd	-7 724	-2 600	-2 000	-4 600	-2 700	0	-2 700	-2 300	-2 500	-4 800	-2 300	-2 300
<i>Ofördelade medel</i>	-1 200	-1 200		-1 200	-1 200		-1 200	-1 200		-1 200	-1 200	-1 200
<i>Hjälpmedel</i>	-600	-600		-600	-700		-700	-700		-700	-700	-700
<i>IT-investeringar</i>	-5 224	0	-2 000	-2 000			0			0	0	0
<i>Digitaliseringen</i>	-400	-500		-500	-500		-500	-400		-400	-400	-400
<i>Larm</i>	-300	-300		-300	-300		-300			0	0	0
<i>Nytt boende</i>		0	0	0	0	0	0	0	-2 500	-2 500	0	0

2017-10-03

Belopp i 1 000-tal kronor (tkr)

Affärsverksamhet

VA

Renhållning

*Personalutr. ÅVC, Östh.**Deponi asbest**Container återbruk**Container farligt avfall**Lastmaskin Väddika**Asfaltering Väddika**Renhållning, oför*

SUMMA

Budget 2017 inkl BFL	Budget 2018			Plan 2019			Plan 2020			Plan 2021		
	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Plan	Äskat	Förslag	Äskat	Förslag	
	-37 000	-44 500	44 500	0	-44 500	44 500	0	-39 500	39 500	0	0	0
	-1 680	-2 000	0	-2 000	0	-4 000	-4 000	0	-500	-500	-500	-500
		-900	0	-900	0	0	0	0	0	0	0	0
		-200	0	-200	0	-800	-800	0	0	0	0	0
		-300	0	-300	0	0	0	0	0	0	0	0
		-300	0	-300	0	0	0	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	-1 800	-1 800	0	0	0	0	0
		0	0	0	0	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0
	-1 680	-300	0	-300	0	-400	-400	0	-500	-500	-500	-500
	-38 680	-46 500	44 500	-2 000	-44 500	40 500	-4 000	-39 500	39 000	-500	-500	-500

Årsredovisning 2017

FÖR ÖSTHAMMARS KOMMUN

Innehållsförteckning

Denna och följande sida ger en mer detaljerad innehållsmässig beskrivning av de olika delarna i Östhammars kommuns årsredovisning.

Organisation och övergripande kommentarer.....sid 4

Kommunstyrelsens ordförande Jacob Spangenberg
ger sin syn på året som gått.....sid 4
Östhammars kommun/organisation.....sid 5
Kommunens nämnder organisation.....sid 6

Förvaltningsberättelse

Befolkningsutveckling och omvärldsanalys.....sid 7

Året som gått.....sid 8

Måluppfyllelse.....sid 9

Här redovisas uppfyllelsen av kommunfullmäktiges mål med kommentarer.

Drift- och investeringsredovisning.....sid 13

Kommunens drift- och investeringsredovisning med korta kommentarer redovisas.

Koncernen Östhammars kommun.....sid 16

Personalredovisning.....sid 17

Personalekonomisk redovisning ska beskriva väsentliga personalförhållanden. I detta avsnitt fokuseras kommunens personal ur ett antal aspekter.

Kommunens verksamhet

Modell för analys av verksamheten.....sid 19

Östhammars kommun använder en modell för beskrivning och analys av kommunens verksamhet. Följande fem perspektiv beskrivs och problematiseras:
Måluppfyllelse, årets viktiga händelser, prestationer och kvalitet, ekonomiskt resultat och årets verksamhet i ett framtidsperspektiv.

Nämndernas verksamhetsberättelser.....sid 20

Kommunstyrelsen.....sid 20
varav Lokal säkerhetsnämnd.....sid 22
varav Teknisk förvaltning.....sid 23
varav VA verksamhet.....sid 24
varav Renhållningsverksamhet.....sid 25
Bygg- och miljönämnd.....sid 26
Kultur- och fritidsnämnd.....sid 28
Barn- och utbildningsnämnd.....sid 30
Socialnämnd.....sid 33

Bolagen i den sammanställda redovisningen

Bolagen i den sammanställda redovisningen.....sid 39

Här redovisas de bolag som ingår i koncernen Östhammars kommun.

Hållbarhetsboklut

Social hållbarhet.....sid 40

Ekologisk hållbarhet.....sid 44

Räkenskaper

Redovisningsmodell .....sid 48

Redovisningsmodell och nyckeltal.....sid 49
En kort beskrivning av kommunens redovisningsmodell och några av de finansiella nyckeltal som används i denna årsredovisning

Finansiell analys.....sid 49

Målsättningen med den finansiella analysen är att lyfta fram årets finansiella resultat och de viktigaste trenderna både inom kommunen och inom den sammanställda redovisningen. Här ges också en beskrivning av uppfyllande av balanskrav och god ekonomisk hushållning

Fem år i sammandrag .....sid 50

Ett antal finansiella nyckeltal redovisas tillsammans med 5-års uppställning av kommunens finansiella utveckling

Resultaträkning, kassaflödesanalys,

balansräkning.....sid 52

Kommunens och koncernens resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning

Noter.....sid 54

Under detta avsnitt redovisas noter till resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning.

Tillämpade redovisningsprinciper.....sid 58

Här görs en beskrivning av de viktigaste redovisningsprinciperna både för kommunen och för koncernen. Östhammars kommuns följer kommunallag, kommunal redovisningslag och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Revisionsberättelse.....sid

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Bästa läsare

Välkommen att titta in i redovisningen av hur Östhammars Kommun skött sina åtaganden gentemot medborgare och omvärlden under 2017. Det är en omfattande verksamhet som nu till sist även ska granskas av revisorer och förtroendevalda i kommunfullmäktige. Det finns i vårt land ett grundläggande förtroende för att kommunen man bor i ska leverera välfärdstjänster av hög kvalitet, alla dagar i veckan för de som behöver. Förväntningarna är med rätta höga och jag är vet att medarbetarna tillsammans med oss förtroendevalda, har fokus på att lyckas leverera! Alla har dessutom möjligheten att ta ställning till om vi förtroendevalda gjort rätt prioriteringar under mandatperioden och gör vi fel blir vi utbytta i samband med valet den 9 september 2018

Den som läser detta dokument förstår att det finns stor en förbättringspotential i verksamheterna. De av fullmäktige beslutade verksamhetsmålen uppfylls inte på flera punkter och kommunstyrelsen måste särskilt noga följa utvecklingen av näringslivsklimatet och skolresultaten. Kommunens långsiktiga finansiering måste även den "sättas under lupp". Det finns stora utmaningar att förhålla sig till:

- Ökande volymer i förskolor, grundskolor och äldreomsorg
- Mycket stora investeringar i nya verksamhetslokaler och infrastruktur

Allt detta gör det mycket angeläget att skapa stabila överkott i verksamheten. Vi kan konstatera att de beslutade stora investeringarna binder upp kostnader för lång tid i form av avskrivningar, driftskostnader mm. Ökade kostnader för äldreomsorg är redan ett faktum, vilket bland annat återspeglar sig i ett redovisat underskott på ca 18 mkr.

Det finns också flera positiva händelser att redovisa för år 2017. Här kommer ett axplock:

- Östhammars kommun har uppmärksammats som en arbetsgivare vilken särskilt öppnat upp arbetsmarknaden för personer med funktionshinder. Detta skedde i november då årets Visa Vägen Pris delades ut till kommunen.
- Kommunen har genomfört en analys av hur kommunen fungerar ur ett medborgar och brukarperspektiv. Den sk. kommunkompassen, ett verktyg framtaget av Sveriges Kommuner och Landsting SKL, gav ett mycket positivt resultat när den genomfördes under

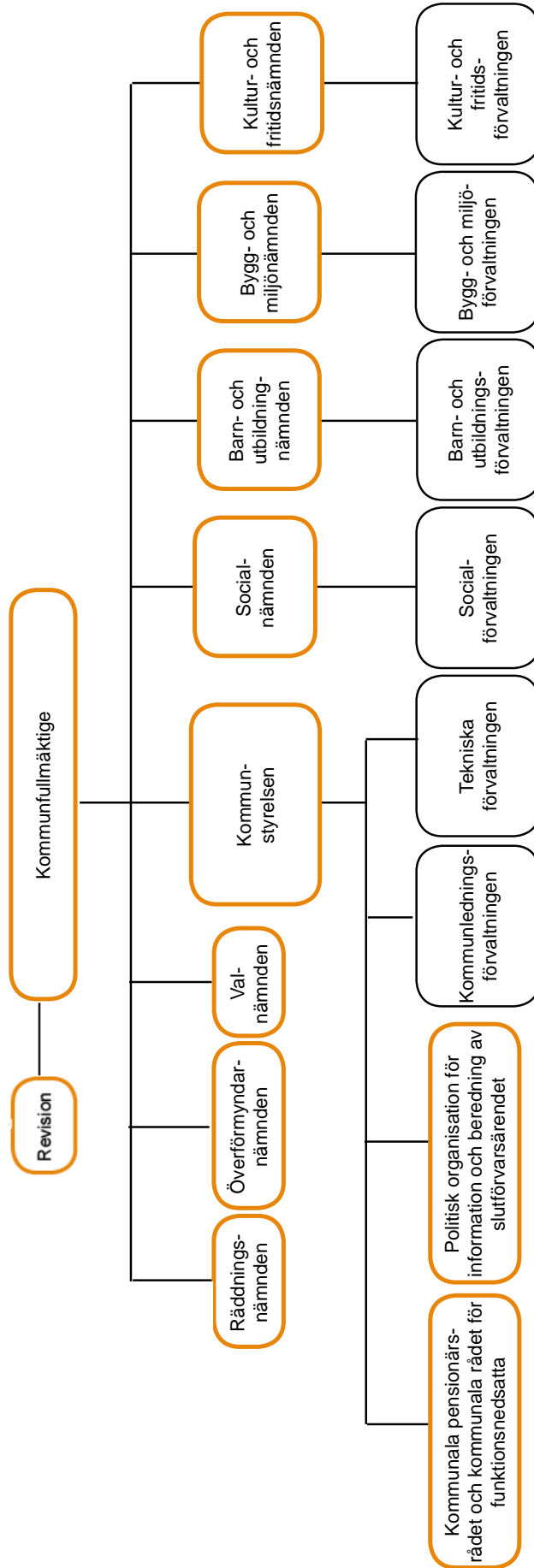
hösten. Redovisningen ger en tydlig indikation om att arbetet med att förbättra kvaliteten börjar ge effekt. Utmärkelsen "Årets kvalitetskommun" baseras bland annat på denna utvärdering och det är ett mål att sträva efter.

- Kommunfullmäktiges Mål 3 om god service och tillgänglighet visar goda resultat. När detta mäts (av oberoende utvärderare) toppar kommunen sverigestatistiken vilket är ett ytterligare ett tecken på att medvetet kvalitetsarbete lönar sig.

År 2017 har varit ett händelserikt år, med flera stora händelser som påverkar kommunen framöver, vilka framgår av årsredovisningen. Jag vill här dock särskilt framhålla allt det goda arbete som görs varje dag av alla medarbetare. Under ibland tuffa omständigheter levererar ni! I de alla flesta fall finns en mycket stor nöjdhet med Er serviceleverans. Utan Er vore livet så mycket svårare att leva och för det vill jag rikta ett stort tack för väl utfört arbete även under 2017.

Jacob Spangenberg (C)
Ordförande i kommunstyrelsen

Grupper utsedda av annan part

Kommunens verksamhet

Nämnder och verksamhet

Kommunfullmäktige

Jonas Svensson	Ordförande	S
Kerstin Björck-Jansson	1:e vice ordf	C
Lennart Owenius	2:e vice ordf	M
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Sanne Eriksson	Ledamot	S
Roger Lamell	Ledamot	S
Ann-Charlotte Grehn	Ledamot	S
Jonas Lennström	Ledamot	S
Lisa Norén	Ledamot	S
Caroline Schnell	Ledamot	S
Mika Muhonen	Ledamot	S
Eivor Landberg	Ledamot	S
Torkel Gille	Ledamot	S
Désirée Mattsson	Ledamot	S
Thomas Eriksson	Ledamot	S
Anna Frisk	Ledamot	S
Örjan Mattsson	Ledamot	S
Camilla Forsberg	Ledamot	S
Lennart Norén	Ledamot	S
Hans Lagenius	Ledamot	S
Ingvar Skönstrand	Ledamot	S
Jacob Spangenberg	Ledamot	C
Bertil Alm	Ledamot	C
Lisa Landberg	Ledamot	C
Inger Abrahamsson	Ledamot	C
Gunnel Wahlgren	Ledamot	C
Josefine Nilsson	Ledamot	C
Håkan Dannberg	Ledamot	C
Anna-Lena Söderblom	Ledamot	M
Pär-Olof Olsson	Ledamot	M
Christer Lindström	Ledamot	M
Gunilla Delwall	Ledamot	M
Katarina Asplunden	Ledamot	M
Allan Kruukka	Ledamot	M
Joakim Andersson	Ledamot	SD
Martin Wahlsten	Ledamot	SD
Linn Myhrberg	Ledamot	SD
Peter Brandt	Ledamot	SD
Claes Welamson	Ledamot	SD
Ingemar Adén	Ledamot	BOA
Lars O Holmgren	Ledamot	BOA
Kerstin Dreborg	Ledamot	MP
Åsa Lindstrand	Ledamot	-
Ingeborg Sevastik	Ledamot	V
Mohammad Sabur	Ledamot	V
Christer Bohlin	Ledamot	L
Anna-Maria Brantedahl	Ledamot	LPO
Lena Hagman	Ledamot	KD

Kommunstyrelse

Jacob Spangenberg	Ordförande	C
Margareta Widén-Berggren	1:e vice ordf	S
Pär-Olof Olsson	2:e vice ordf	M
Tomas Bendiksen	Ledamot	S
Roger Lamell	Ledamot	S
Ann-Charlotte Grehn	Ledamot	S
Jonas Svensson	Ledamot	S
Bertil Alm	Ledamot	C
Lennart Owenius	Ledamot	M
Jan Holmberg	Ledamot	M
Peter Brandt	Ledamot	SD

Nämndernas ordförande och vice ordförande

<i>Kultur- och fritidsnämnd</i>		
Jonas Lennström	Ordförande	S
Maria Nyström	Vice ordf	KD
<i>Socialnämnd</i>		
Kerstin Björck-Jansson	Ordförande	C
Anna-Lena Söderblom	Vice ordf	M
<i>Bygg- och miljönämnd</i>		
Tomas Bendiksen	Ordförande	S
Gunilla Delwall	Vice ordf	M
<i>Barn- och utbildningsnämnd</i>		
Roger Lamell	Ordförande	S
Christer Lindström	Vice ordf	M
<i>Lokal säkerhetsnämnd</i>		
Margareta Widén-Berggren	Ordförande	S
Lennart Owenius	Vice ordf	M
<i>Gem nämnd för Räddningstjänst</i>		
Margareta Widén-Berggren	Ledamot	S
Lennart Owenius	Ledamot	M
<i>Gem Överförmyndarnämnd</i>		
Elisabet Eklund	Ledamot	C
<i>Valnämnd</i>		
Håkan Högström	Ordförande	S
Gunilla Delwall	Vice ordf	M

Kommunfullmäktigevalet 2014

	Antal röster	Proc.	Man- dat
Moderaterna	2 048	14,40	7
Centerpartiet	2 234	15,71	8
Folkpartiet liberalerna	426	3,00	1
Kristdemokraterna	348	2,45	1
Arbetarepartiet- Socialdemokraterna	5 559	39,08	20
Vänsterpartiet	540	3,80	2
Miljöpartiet de gröna	612	4,30	2
Sverigedemokraterna	1 400	9,84	5
Borgerligt alternativ	618	4,35	2
Landsbygdspartiet			
Oberoende	375	2,64	1
Övriga partier	63	0,44	0
Totalt	14 223	100,0	49

Östhammars kommuns

ledningsgrupp

Peter Nyberg	kommundirektör
Linn Sunnelid	administrativ chef
Dan Malmberg-Jansson	it-chef
Helen Åsbrink	teknisk chef
Susanna Westman	kultur- o fritidschef
Lisbeth Bodén	barn- o utbildningschef
Håkan Dahlqvist	socialchef
Charlotte Köhler	bygg- o miljöchef
Ulf Andersson	näringslivs- och enhetschef
Marie Berggren	

Befolkningsutveckling och omvärldsanalys

Folkmängd	2013	2014	2015	2016	2017
Totalt	21 352	21 374	21 563	21 822	21 927
Män	10 941	10 965	11 071	11 209	11 271
Kvinnor	10 411	10 409	10 492	10 613	10 656
Folkmängdsförändring					
Nyfödda	202	194	227	231	213
Avlidna	230	244	217	250	240
Födelsenetto	-28	-50	10	-19	-27
Flyttningsnetto	120	72	180	288	131
Befolkningsförändring	90	22	190	259	105
Utdebitering					
Kommunen	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Landstinget	11,16	11,16	11,16	11,71	11,71
Kyrkan, snitt	0,30	0,30	0,31	0,31	0,25
Totalt	33,15	33,15	33,16	33,71	33,64
+ medlem i Sv kyrkan					
* genomsnitt	1,09-1,39	1,09-1,39	1,25*	1,26*	1,26

Tabellen ovan visar befolkningsutvecklingen i Östhammars kommun under de senaste fem åren. Befolkningen i Sverige har ökat rekordmycket det senaste året och förväntats fortsätta öka. Ökningen är snabbare bland yngre och äldre än bland den arbetsföra delen av befolkningen. Det innebär att den relativa andelen av yrkesverksamma minskar i befolkningen. De behov som äldre och yngre har ökar därför snabbare än skatteinkomsterna från de yrkesverksamma som finansierar det mesta av kommunernas verksamhet.

Östhammars befolkning växte med 105 personer 2017 vilket är en långsamare ökningstakt än landet i stort. Östhammar har en befolkningsutveckling som påminner om utveckling i landet, de yngre och äldre ökar sin relativa andelar av befolkningen medan de yrkesverksamma minskar. Positivt för Östhammar är att andelen som förvärvsarbetar är högre än riksgenomsnittet, drygt 84 procent jämfört med rikets knappt 79 procent. Även när det gäller arbetslöshet ligger Östhammar med 4 procents arbetslöshet, bättre till än riket 7,5 procent arbetslöshet.

Svenska kommuners skatteinkomster växte mindre från 2016 till 2017 än 2015 till 2016. Skatteunderlaget växte med i genomsnitt 4,4 procent. För Östhammar växte skatteunderlaget med 5,3 procent. Skatteunderlaget är den beskattningsbara inkomsten från privatpersoner folkbokförda i kommunen. Sverige har under de senaste åren haft högkonjunktur. SKL gör bedömningen att konjunkturen är fortsatt stark under det närmaste året för att därefter gå in i en lugnare fas. Regeringen räknar med att högkonjunkturen varar längre och därmed ger snabbare ökning av skatteunderlag och skatteintäkter de närmaste åren än SKL.

Under 2016 redovisade kommunerna i Sverige ett ekonomiskt resultat som i genomsnitt uppgick till 4,1 procent av skatteintäkter och statsbidrag, för Östhammar uppgick resultatet till 6,3 procent. Ett resultat som vida överskred de senaste tio åren då resultatet i genomsnitt uppgått till 2,9 procent. 2017 kommer inte kommunsektorn att visa lika stora överskott utan vara mer i nivå med de senaste tioårsperioden. Även Östhammar visade ett lägre resultat 2017 jämfört med 2016.

Året som gått

2017 har varit en innehållsrikt år i Östhammar. En ny skolplan har utarbetats för hela kommunen. Skolplanen sätter ramarna och beskriver vilka fokusområden som verksamheten ska ha. Det nationella projektet Matematiklyftet och Läsllyftet avslutades under våren. En ny lokalförsörjningsplan för kommunen pedagogiska verksamhet har också utarbetats. Om- och tillbyggnad av ett antal pedagogiska lokaler har skett där förskolan Alma i Alunda är den största där tre nya avdelningar byggs.

Inom kommunens omvårdnadsverksamhet har fler platser för äldre dementa inrättats. Där finns behov av ytterligare platser. Närvårdsarbetet har stärkts främst inom området första linjens psykiatri och med mobila närvårdsteam. De senare i samarbete med region Uppsala. Öppenvården för missbrukare har förstärkts med en ny träffpunkt i Öregrund. Kommunen har öppnat Solgårdens fd äldreboende för de ensamkommande unga som Östhammar tagit emot. Många av dessa har tidigare varit placerade utanför kommunen. Genom att erbjuda dem boende inom kommunen minskar kommunens kostnader vilket är nödvändigt då statens ersättning sänkts. Socialförvaltning har under året implementerat ett nytt verksamhetssystem. Detta innebär förändrade arbetsmetoder som ger en förbättrad handläggning och dokumentation av brukarnas behov.

Som en del i att effektivisera miljö- och livsmedelstillsynen har ett samarbetsprojekt med övriga kommuner i Uppsala län startats. Genom erfarenhetsutbyte och samverkan med andra kommuner ska tillsynsverksamheten förbättras.

Första spadtaget av Östhammars nya kulturhus Storbrunn togs i maj. Storbrunn kommer bli ett bibliotek, biograf och mötesplats för unga. Det har gjorts en tillgänglighets- och statusinventering av kommunens utebad. Satsningen på ny utrustning till kommunens gym avslutades under året.

Östhammars kommuns VA-verksamhet överfördes från och med maj till Gästrike vatten som är ett gemensamt ägt bolag av kommuner i norra Uppsala län och Gävleborgs län. Syftet med samgåendet är att få en mer professionell och effektiv VA-verksamhet i kommunen. Östhammar har också deltagit i en nyemission av aktier i Hargs hamn AB där kommunen är största ägare.

Huvudförhandlingarna i mark- och miljödomstolen om SKB:s ansökan om slutförvar för använt kärnkraftsbränsle i Forsmark har genomförts med aktiv medverkan från kommunens sida.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål 2017

KF 1 Östhammars kommun ska vara en kommun som ger barn och unga goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Andelen godkända i alla ämnen	100%	75%	68%	80%	58%	
• Andel i högskolestudier inom 3 år efter avslutat gymnasieprogram *	50%	50%	40%	50%	27%	
• Andelen unga i öppen arbetslöshet	<5%	3,6%	3,6%	3,4%	3,9%	

* måttet visar summan för bägge könen

Källa: Skolverket, Arbetsförmedlingen, SCB, Liv och Hälsa

KF 2 Östhammars kommun ska vara en kommun med stöd- och omsorgsverksamhet som utgår från individens behov och värdighet

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Brukarnöjdhet i hemtjänst	95%	92%	88%	86%	92%	
• Brukarnöjdhet i särskilt boende	90%	79%	89%	89%	90%	
• Brukarnöjdhet funktionshinder	90%	90%	undersöktes inte 2017			
• Andel som under året erhållit försörjningsstöd*	2,2%	2,0%	1,5%			

* Pga nytt verksamhetssystem är inte siffrorna jämförbara mellan åren

Källa: Kolada (SKL), SCB, SoS

KF 3 Östhammars kommun ska vara en kommun med god service och med utrymme för medskapande (fd Mål3 och 4)t

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Andel som upplever att vi har en god tillgänglighet och ett gott bemötande	Index 57	52	72			
• Andel som får svar på telefonfråga	60%	79%	93%			
• Andel som får svar på e-post inom 2dgr	90%	75%	100%			
• Andel som upplever att vi möjliggör för medborgarna att delta i kommunens utveckling	70%	67%	65%			
• Andel medborgare som upplever att de har inflytande över kommunens verksamhet	50%	34%	34%			

Källa: SKL, Kolada, SCB, Profitel, egna uppgifter

KF 4 Östhammars kommun ska vara en attraktiv och inkluderande kommun ett gott företagsklimat och kontinuerlig tillväxt (fd Mål 5 och 6)

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Svenskt Näringslivs ranking	Topp 100	224	256			
• Stockholm Business Alliance (SBA) NKI	75	65	67			
• Antalet nya företag/år	>100	99	82			
• Andel hushåll och företag med 100 mbits/s	50%	53%	60%			
• Andel medborgare som upplever en trygg kommun	75%	68%	68%			
• Befolkningsökning/ år	200	259	105			
• Fokus. Bäst att bo landsbyggdskommuner	Topp 20	26	30			
• Andel nyanlända i sysselsättning	Nytt styrtal		65%	64%	66%	

Källa: Svenskt Näringsliv, SBA, egna uppgifter, Länsstyrelsen

KF 5 Östhammars kommun ska vara en kommun med minskad miljöpåverkan

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Aktuell hållbarhetsranking, senast 2018	Topp 125	177	161			
• Andelen inköpta ekologiska livsmedel	25%	24%	25%			
• Minskning av koldioxidutsläpp (CO2) från tjänsteresor med bil (2018)	20%	-5%	-11%			
• Andel förnybart bränsle i tjänstebilarna (2018)	30%	9%	35%			
• Antalet inventerade avlopp/år	350	178	120			
• Andelen återvunnet hushållsavfall	35%	30%	36%			

Källa Kolada, Miljöaktuellt, egna uppgifter

KF 6 Östhammars kommun ska ha en ekonomi och verksamhet med god ekonomisk hushållning, både i kort- och långsiktigt perspektiv.(fd Mål 8)

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning	2%	6,3%	2%			
• Intäktsökningen av skatter, statsbidrag och utjämning ska överstiga nettokostnadsutvecklingen	0,5%	4,5%	-%			
• Samtliga styrelser och nämnder följer budget	100%	100%	60%			

KF 7 Östhammars kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare (fd Mål 9)

Styrtal	Målvärden 2017	2016	2017	Kv 2017	Män 2017	
• Nöjd medarbetarindex*	80%	-%	80%			
• Jämställdhetsindex	ökande	65	84			
• Attraktiv arbetsgivarindex	ökande	99	99			

Källa: Egna uppgifter, Jämix, Medarbetarundersökningen 2015

* Undersökningen gjordes inte 2016

Kommentarer till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges prioriterade mål

Kommunfullmäktige beslutade 2012 att införa ett nytt måldokument, Kommunfullmäktiges prioriterade mål. Det nya dokumentet innehöll fler mål, fjorton istället för tre samt hade tydliga styrtalet och ett större fokus på effekter för medborgare och företag. Det har även varit uttalat att resultat skall kunna jämföras med andra offentliga organisationers resultat.

Dokumentet har reviderats vid flera tillfällen, syftet har varit att bli mer tydlig och mer prioriterande. Från och med 2015 var antalet mål nio och från 2017 var antalet mål sju stycken.

Vid fullmäktiges mål och budget behandling i november 2017 antogs ett helt nytt styrdokument. Syftet med detta var att möta de synpunkter som framkommit hos revisionen och hos kommunstyrelsen. Det nya dokumentet vill fokusera på resultat, tydligare prioriteringar och en ökad politisk styrning.

Den kommunala strukturen för att följa upp resultat/mål kan delas upp i tre delar;

Dels den omedelbara kontinuerliga uppföljning som sker direkt i verksamheten. Där avvikelser och tillkortakommanden följs upp, värderas och åtgärdas kontinuerligt. Detta görs dels i samråd med nämnden/styrelsen eller direkt i verksamheten. Ett exempel på detta är de verksamheter som infört Lean som arbetssätt och följer verksamheten veckovis genom s.k. tavelmöten.

Dels genom kontinuerlig återrapportering till nämnd samt rapportering av nämndens verksamhet till kommunstyrelsen (uppsiktsplikten). Detta utgör grund för samt påverkar främst arbetet med nästkommande verksamhetsplan (2018 års verksamhetsplan).

Dels genom bokslutsseminarium (fokus på den måluppfyllelse som nåtts under verksamhetsåret) som ligger till grund för prioriteringar och arbetet med att ta fram kommande mål- och budgetdokument (2019 års verksamhetsplan).

Styrtalet

Då varje mål beskriver en övergripande ambition är det viktigt att koppla styrtalet till målet för att säkerställa måluppfyllelse. Styrtalet har tagits fram i samarbete mellan tjänstemän och kommunstyrelsen. Kravet på styrtalet har varit att de skall vara;

1. Relevanta – indikera träffsäkert i förhållande till målets hela bredd.
2. Mätbara – kunna mätas tydligt utan behov av bedömningar eller tolkningar.
3. Jämförbara – vara en indikator som lätt kan jämföras mellan organisationer.
4. Externt framtagen – en indikator som är framtagen och mäts av vederhäftig extern part.
5. Effektiv/rimlig – skall upplevas rimlig att ta fram i förhållande till sitt värde.

Hur mäter vi måluppfyllelse?

Mål och styrtalet hanteras och redovisas enligt nedanstående.

Målen antas för mandatperioden. Styrtalet och målvärden revideras årligen. Måldokumentet fastställs av kommunfullmäktige i samband med budget. Måluppfyllelsen redovisas som uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt – i dokumentet redovisas det som färger – grön, gul och röd. Definition av uppfyllt: fler än hälften av indikatorerna (indikatorn) är till minst 90% uppfyllda. Definition av delvis uppfyllt: fler än hälften av indikatorerna (indikatorn) är till 80% uppfyllda eller att resultat är över riksgenomsnittet. Definition av ej uppfyllt: hälften eller flera av indikatorerna har ett resultat om 80% eller lägre.

KF1

2017 års resultat påminner till stor del om resultatet 2016, svaga resultat i grundskolan och en god situation på arbetsmarknaden. Kommunstyrelsen konstaterar även att resultaten i gymnasiet förbättrats avsevärt samtidigt som resultaten i såväl årskurs 3 och årskurs 6 är i paritet med landet i övrigt. Det finns dock anledning för kommunstyrelsen att särskilt följa resultaten i grundskolan under 2018.

KF2

Kommunstyrelsen konstaterar att resultatet inom äldreomsorgens kvalitetsindikatorer är fortsatt goda och att resultaten i SKL:s undersökningar visar att verksamheten erbjuder ett gott utbud. Kommunens kostnader är fortsatt låga för försörjningsstöd.

KF3

Östhammars kommun placerar sig som Sveriges 6:e bästa kommun, sammanvägt värde i KKIK 2017, avseende kundtjänstens, service, tillgänglighet, relevant information och bemötande. Det är kommunstyrelsens ambition att bibehålla detta och utveckla vår kundtjänst ytterligare.

KF4

Kommunstyrelsen konstaterar att vi fortsatt uppfattas som en trygg och attraktiv kommun. Trots det har befolkningsökningen minskat under 2017 och når inte upp till de förväntningar som kommunstyrelsen hade. Även företagsklimatet upplevs betydligt sämre än vad kommunstyrelsen väntat, såväl NKI som antalet nya företag når inte upp till målnivån. Kommunstyrelsen aviserar en kraftsamling under 2018 för att möta de behov som företagare och fastighetsutvecklare har.

KF5

Kommunstyrelsen är nöjda med resultaten avseende andelen inköpta livsmedel, insamling av hushållsavfall samt andelen förnyelsebart bränsle i våra tjänstefordon. Vi når upp till våra ambitioner även om dessa fortfarande ligger på en låg nivå. Kommunstyrelsen konstaterar att det fortfarande finns mycket att förbättra på såväl de områden vi uppnått ambitionerna som de områden vi inte lyckats nå måltalen.

KF6

Kommunstyrelsen ser inom detta område ett trendbrott. Efter många år av god budgetföljsamhet och stora överskott ser kommunstyrelsen ett ökat kostnadstryck i de kommunala verksamheterna. Detta är en trend som Sveriges kommuner och landsting har förutspått och som beräknas få ännu större inverkan på kommande planperiod. Mot bakgrund av det kommunstyrelsen ser i årsredovisningen samt de första rapporterna från 2018 års budget kommer kommunstyrelsen ha en utökad bevakning av budgetuppföljning med månadsvis rapportering och avvikelshantering.

KF7

Kommunstyrelsen konstaterar att resultatet har förbättrats på två av tre områden. I jämförelse med andra myndigheter och företag finns det fortfarande en hel del förbättringsområden. Detta gäller såväl jämställdhet som vår förmåga att vara en attraktiv arbetsgivare.

Sammanfattande kommentar;

Kommunstyrelsen är inte nöjda med utfallet i 2017 års resultat. Trots att vi flera områden tagit steg framåt, att vi i SKL:s undersökning Kommunernas kvalitet i korthet ofta placerar oss på den övre halvan, når vi inte de ambitiösa mål som kommunfullmäktige beslutat om.

Kommunstyrelsen ser i årets resultat ett antal frågor som behöver adresseras särskilt tydligt under såväl 2018 som 2019;

- Resultatet för elever i årskurs 9
- Företagsklimatet och vår förmåga att möjliggöra för bostadsbyggande
- Välfärdens framtida finansiering

I kommunstyrelsens uppsiktsplikt kommer ovanstående frågor att prioriteras.

Driftredovisning

mnkr	Redovisning 2015	Redovisning 2016	Redovisning 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunstyrelse	-151,3	-139,5	-163,4	-162,3	-1,1
<i>varav finansförvaltning</i>	-0,2	10,4	-9,0	-3,0	-6,0
<i>varav kommunledningskontor</i>	-92,2	-89,6	-98,9	-101,8	3,7
<i>varav enheten för arbete o sysselsättning</i>	-17,5	-19,1	-5,3	-9,0	3,7
<i>varav teknisk förvaltning</i>	-41,4	-41,1	-50,2	-48,5	-1,7
Lokal Säkerhetsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bygg- och miljönämnd	-4,2	-6,1	-8,2	-6,6	-1,6
Kultur- och fritidsnämnd	-31,0	-32,2	-34,3	-36,9	2,6
Barn- och utbildningsnämnd	-492,1	-503,3	-522,8	-522,8	0,1
Socialnämnd	-390,7	-381,5	-446,3	-428,7	-17,7
Verksamhetens nettokostnad	-1 069,3	-1 062,5	-1 175,0	-1 157,3	-17,7
Skatter och generella statsbidrag	1 092,6	1 135,4	1 197,8	1 183,0	14,9
Räntenetto	-3,3	-1,9	0,6	-3,0	3,6
Årets resultat	20,1	71,0	23,5	22,6	0,8

Östhammars kommun redovisade 2017 ett positivt resultat om 23,5 mnkr. Det innebär ett överskott jämfört mot budget på 0,8 mnkr. Budgeterat överskott var 22,7 mnkr. Trots att resultatet var i nivå med budget så visar det på oroväckande obalanser. Av kommunens fem nämnder så visar två underskott mot budget, två överskott mot budget endast en nämnd visar ett resultat som är i nivå med budget. Kommunens nettokostnad, kostnader minus intäkter, överstiger budget med 16 mnkr. Jämfört med 2016 är nettokostnaden tio procent högre. Studeras intäkter och kostnader var för sig har intäkterna minskat i absoluta tal jämfört med 2016 vilket kommer sig av att 2016 erhöll kommunen stora riktade intäkter från främst migrationsverket vilka inte nådde upp till samma nivå 2017 som året innan. Kostnaderna har ökat med sex procent sedan 2016. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med drygt fem procent.

Socialnämnden redovisar en nettokostnadsavvikelse mot budget på 17,7 mnkr. Detta förklaras framförallt av kostnader för äldreomsorg, hemtjänst samt särskilt boende. Antalet beviljade hemtjänststimmar ökade med nio procent på årsbasis vilket i sin tur förklaras av en äldre befolkning. Antalet demensplatser har utökats och dessa är dyrare än vanliga omsorgsplatser.

Barn och utbildningsnämnden uppvisar ett resultat i nivå med budget. Bygg- och miljönämnden redovisar ett underskott mot budget vilket beror på lägre intäkter än normalt, framför allt inom bygglov, plan- och serverings-tillstånd. Bygg- och miljöförvaltningen har hög personalomsättning vilket ger stort behov av handledning och utbildning för att säkerställa rättssäkra myndighetsbeslut. Kultur och fritidsnämnden gör ett större överskott mot budget vilket förklaras av lägre personalkostnader beroende på att Gimo simhall varit stängd under 2017. Även fritidsverksamheten för unga har inte förbrukat tilldelade medel främst beroende på vakanser. Kommunstyrelsen visar ett överskott mot budget, i tabellen ovan ska räntenettet adderas till kommunstyrelsens resultat, vilket förklaras av att räntekostnaderna blev betydligt lägre än budgeterat.

Investeringsredovisning

Nämndernas nettoinvesteringar, mnkr	Redovisning 2015	Redovisning 2016	Redovisning 2017	Budget 2017	Avvikelse 2017
Kommunstyrelse	77,2	64,5	104,2	196,8	92,6
varav kommunledningskontor	9,8	8,0	3,6	7,0	3,4
varav IT kontor	1,8	2,5	7,1	8,2	1,1
varav enheten för arbete och sysselsättning	0,0		--	0,5	0,5
varav teknisk förvaltning	40,8	49,3	92,7	176,1	83,4
varav affärsverksamhet VA	22,1	3,1	--	--	--
varav affärsverksamhet renhållning	2,8	1,6	0,8	1,0-	0,2-
Bygg- och miljönämnd	0,2	0,7	0,5	0,5	0,0
Fritidsnämnd	0,4	1,3	1,9	2,5	0,6
Barn- och utbildningsnämnd	2,8	5,1	4,0	4,0	0,0
Socialnämnd	1,2	6,1	11,7	3,5	-8,2
Nettoinvesteringar kommunen	81,8	77,7	122,3	207,3	85,0

Större investeringar, mnkr

Här redovisas investeringar i kommunen som beräknas överstiga 5 mnkr

	Utgifter 2017		Totala utgifter			Avvikelse
	Budget	Redovisning	Budget	Redovisat	Prognos	
Pågående projekt						
Nya skolan, Östhammar	59,8	7,6	206,0	7,8	206,0	-
Kommunhus ventilation	1,5	0,5	25,5	29,5	29,5	4,0
Förskolan Diamanten	1,0	1,2	5,8	6,7	-	-
Kulturhus Storbrunn	33,7	13,1	59,0	38,4	59,0	-
Ny brandstation Gimo	13,3	3,3	14,0	3,9	14,0	-
Gimo simhall	32,5	29,2	28,0	30,4	30,5	2,5
Verksamhetssystem socialnämnd	5,3	9,3	7,2	13,0	14	5,5
Skutan Förskola	4,5	3,0	4,5	3,0	3,1	-1,4
Servicebyggnad Öregrund	4,3	3,0	4,5	3,2	4,5	-
Alma Förskola	4,0	11,1	36,0	11,8	36,0	-
Kristinelundsskolan kök	3,5	2,1	3,5	2,1		-
Inre Hamn Öregrund	1,4	3,8	4,0	6,9	-	-

Arbetet med den nya skolan i Östhammar har påbörjats senare till följd av längre tid för programskede ooh beslut om upphandlingsform. Projektering pågår fortfarande och ombyggnationen av skolan beräknas påbörjas under senare delen av 2018.

Utfallet för kommunhuset ventilation blev högre än förväntat till följd av hyreskostnader och högre kostnader

för ändringar och tillägg. Detta arbete har slutförts i början av 2018.

Kulturhus Storbrunn, byggstart senarelagd på grund av inkomna anbud överskred beslutad budget. Under 2017 påbörjades arbetet med det nya kulturhuset samt renoweringar av den ursprungliga fastigheten. Kulturhus Storbrunn beräknas att slutföras i maj 2018.

Gimo simhall, tidplanen förskjuten med byggstart senare än beräknat på grund av mer utredningsarbete innan upphandling. Under 2017 har större delen av renoveringsarbetet skett och en nyinvigning av simhallen kunde ske i januari 2018.

Renoveringar av förskolor sker kontinuerligt i kommunen. Under 2017 har renoveringar av förskolan Diamanten färdigställts, på Skutans förskola har ytskiktsrenoveringar och ombyggnation skett och dessa renoveringar har färdigställts i januari 2018. På Alma förskola renoveras befintliga avdelningar samt att nya avdelningar ska tillkomma. Renoveringen och ombyggnationen av Alma förskola beräknas vara klart under 2019.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen föreskriver att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att en kommun ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av finansiell målsättning. Vidare står i kommunallagen att kommunen ska ha en ekonomi i balans vilket innebär att en kommun inte får lägga en budget där kostnaderna är högre än intäkterna.

Av Kommunfullmäktiges sju prioriterade mål för Östhammars kommun 2017 avser KF-mål sex kommunens finansiella mål. Nedan redovisas de tre delmål som utgör KF-mål sex.

Resultatmål

Östhammars kommun uppfyller målet att det ekonomiska resultatet ska motsvara minst två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatet uppgår till 2,0 (6,3) procent 2017 enligt KF:s definition. Om balanskravsutredningsresultat används blir resultat 2,0 procent.

Mål för nettokostnadsutvecklingen

Kommunen uppfyller inte målet att intäktsökningen av skatter och bidrag ska överstiga nettokostnadsutvecklingen med 0,5 procent. Skatter och bidrag ökade med 5 procent och nettokostnaderna ökade med 11 procent (-0,6). Anledningen till att nettokostnaderna ökade så mycket är att intäkterna minskade jämfört med 2016 vilket främst förklaras av att kommunen under 2016 erhöll mycket ändamålsdestinerade bidrag från migrationsverket vilka uteblev 2017.

Budgetmål

Kommunen uppfyller inte målet att varje nämnd och styrelse ska bedriva verksamheten inom beslutad budget. En nämnd uppfyller budgetmålet, tre nämnder visar ett överskott jämfört med budget och två nämnder visar ett underskott jämfört med budget

Östhammars kommun uppfyller inte KF-mål sex.

Arbetet med en ny brandstation i Gimo har tagit fart under 2017. Byggnationerna pågår och den nya brandstationen beräknas vara klar till sommaren 2018.

Inre Hamn Öregrund avser renovering av gångbryggor. Detta projekt har kostat mer än budgeterat på grund av att ursprungsskicket var sämre än befarat. Färdigställt sommaren 2017.

Balanskravsresultat.

Enligt lagen om kommunal redovisning ska kommuner i sin årsredovisning lämna uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Balanskravsjustering är en bokföringsmässig justering för att rensa bort poster av engångskaraktär från resultatet. Östhammars kommuns resultat efter balanskravsjustering framgår av tabellen nedan.

Balanskravsresultat 2017

Årets resultat från resultaträkningen	23,5
Reducering av samtliga realisationvinster	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	23,5
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0
Balanskravsresultat	23,5

Koncernen Östhammars kommun

Bruttoomsättningen för koncernen Östhammars kommun uppgick under året till 1 547 (1 466) mnkr. Årets resultat uppgår till 48,1 (86,8) mnkr.

Östhammarshem redovisar ett resultat om 13,4 (23,4) mnkr vilket är en försämring med 10,0 mnkr jämfört med föregående år. Bolaget har under året påbörjat byggandet av nya lägenheter i Alunda, 23 st, och Gimo, 17 st.

Hargs Hamn AB redovisar ett nollresultat mnkr (0,0) mnkr. Fraktvolymen i hamnen har ökat med nio procent till 353 000 ton under 2017. Hargs hamn genomförde under året en nyemission av aktier där kommunen tecknade sig för sin andel av ägandet vilket motsvarar 19,6 mnkr. Hargs hamn AB är ett dotterbolag till Östhammars kommun som äger 78% av kapital och röster.

Övriga aktier ägs av Hargs Bruk AB och Mellansvenska Logistiktransporter (MLT) med vardera 11%.

Kommunens dotterbolag Dannemora Gruvfastighet AB har inte haft någon verksamhet under året.

Ett nytt dotterbolag skapades under 2017, Östhammar vatten AB. Syftet med bolaget är att vara ett ägarbolag för de VA-anläggningar som kommunen sålde under 2017. Kommunen äger en aktie i bolaget men det är en "guldaktie" som ger Östhammars kommun full kontroll över bolaget. Kommunen lämnade ett aktieägartillskott till bolaget på 10 mnkr samt överförde VA-kollektivets vinst om 2 mnkr, totalt 12 mnkr i samband bolagets bildande.

Koncernen Östhammars kommun 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
mnkr				
Bruttoomsättning	1 312	1 395	1 466	1 574
Balansomslutning	2 034	2 126	2 208	2 525
Resultat för koncernen				
Östhammar kommun	41,8	20,1	71,0	23,5
Östhammarshem	27,4	20,1	23,4	13,4
Hargshamn	2,6	-0,1	0,0	0,0
Dannemora gruvfastighet	-0,1	-0,2	-7,8	0,0
Östhammar vatten	-	-	-	-2,0
Summa	70,1	39,9	86,6	34,8

Personalredovisning

Östhammars kommun är beroende av engagerade medarbetare för att kunna leverera välfärd – nu och i framtiden. Under 2017 kostade löner, arvoden och övriga ersättningar 917 miljoner kronor (av detta var 640 miljoner kronor löner, 214 miljoner kronor arbetsgivaravgifter och 56 miljoner kronor pensioner). Det är en betydande del av kommunens totala budget. Vi måste förvalta den investeringen klokt. Därför arbetar vi långsiktigt för att vara en hållbar arbetsgivare. Det handlar om att skapa goda förutsättningar för våra nuvarande medarbetare. Men det handlar lika mycket om att göra kommunen attraktiva för nya medarbetare.

Vi fokuserar på sju strategiska områden vilka visas i figuren ovan.

Kompetensförsörjning

Östhammars kommun har en utmaning när det gäller att hitta rätt kompetens. Vi märker det både när vi behöver ersätta medarbetare som slutar och när vi anställer för att utöka verksamheten. Vi har anledning att förvänta oss att situationen kommer se likadan ut över lång tid framöver och därför har vi under året förberett oss för att arbeta mer strategiskt med kompetensförsörjning.

Av kommunens 1770 tillsvidareanställda (fast anställning) är 76% kvinnor. Vi har en verksamhet med stora yrkesgrupper som traditionellt är kvinnodominerade.

Under 2017 har vi tillsvidareanställt 66 personer. Samtidigt har 328 redan anställda fått ny tjänst, ändrade anställningsförhållanden eller nya ansvarsområden med

Personalförsörjning 2017

2017-12-31	KS	BMN	KFN	BUN	SN	Totalt	2016	2015	2014
Tillsvidareanställda	295	30	35	680	730	1 770	1 716	1 701	1 663
- varav kvinnor	230	20	25	573	670	1 518	-	-	-
- varav män	65	10	10	107	60	252	-	-	-
- omräknat till årsarbetare	263	301	30	631	637	1 590	1 549	1 519	1 470
Visstidsanställningar omräknat till årsarbetare	17	1	1	85	26	130	174	159	123
Vikariat omräknat till årsarbetare	30,2	-	1	11,5	32,8	75,4	-	-	-
Timanställda omräknat till årsarbetare	14,3	-	2,7	30,7	111,2	158,9	169	170	162
Övertidstimmar omräknat till årsarbetare	2,7	0,1	0,4	2,2	19,2	24,7	31	28	24

Förvaltningsberättelse

mera. För att åstadkomma detta har vi annonserat ut 260 lediga jobb vid 160 olika tillfällen (exklusive sommarjobb). Till dessa jobb hade vi 7,1 sökande per jobb i genomsnitt (6,2 föregående år). Den lilla ökningen kan kopplas till att vi under 2017 erbjöd fast anställning i större utsträckning än tidigare. Fast anställning är attraktivt för arbetsökande.

Under 2017 har 190 personer slutat hos oss. Då 52 av dessa gått i samband med pension innebär det att 138 personer har lämnat oss av andra anledningar. Det ger oss en personalomsättning på 11 % totalt eller 7,8 % exkluderat pensionsavgångar. Om vi ställer det i relation till 2016 års personalomsättning som var 8 % respektive 5,5 % kan vi se att personalomsättningen ökat. Ökningen består främst av ett stort antal avgångar inom kommunstyrelsens och socialnämndens verksamheter.

Medelåldern bland kommunens anställda är 46 år. Under perioden 2018-2021 fyller 178 av våra medarbetare 65 år och kan gå i pension. Det är främst Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden som har stora pensionsavgångar att kompensera för de kommande åren.

Vi deltar i Nyckeltalsinstitutets ranking av attraktiva arbetsgivare (AVI). 2016 deltog 99 av landets 270 kommuner i rankingen. Resultatet kom under våren 2017. Jämfört med 2015 gjorde vi framsteg och placerade oss mitt i rankinglistan. Exempelvis har antalet trygga anställningar ökat. Små kommuner har en tuffare utmaning än stora, vilket avspeglas i mätningen där vi jämförs med flera av Sveriges största kommuner.

Nämnd	Sjukfrånvaro %			Sjukfrånvaro omräknat till årsarbetare
	Kv	Man	Totalt	
Kommunstyrelse	7,5	4,9	6,5	21
Bygg- & miljönämnd	9,3	1,6	6,3	2
Kultur- och fritidsnämnd	10,9	1,7	7,3	2
Barn- och utbildningsnämnd	8,0	3,1	7,1	47
Socialnämnd	8,9	5,4	8,6	58
Totalt	8,4	4,1	7,6	131

Modell för analys av verksamheten

Östhammars kommun använder en modell för beskrivning och analys av kommunens verksamhet. Följande fem perspektiv beskrivs och problematiseras; måluppfyllelse, årets viktiga händelser, prestationer och kvalitet, ekonomiskt resultat och årets verksamhet i ett framtidsperspektiv.

Verksamheten, kommunens mål

Östhammars kommun erhåller årligen avgifter, skatteintäkter och statsbidrag. För dessa ska kommunen utföra lagstadgad verksamhet, men också frivillig kommunal verksamhet. Detta är den stora skillnaden mot ett privat företag. För en kommun är pengar ett medel för att skapa en verksamhet. För ett företag är det tvärtom, verksamheten är medel och pengar eller ekonomisk vinst är målet.

Detta förklarar varför det är viktigt att försöka skapa modeller för att kunna mäta och utvärdera den verksamhet som kommunen utför. Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning, och när detta mål är uppnått behövs inte mer pengar i kassan utan då handlar det om att leva upp till de verksamhetsmål som sätts, dels av kommunen, dels av lagar och förordningar.

Fem viktiga perspektiv

För att kunna följa och utvärdera verksamheten krävs olika modeller, mer eller mindre avancerade. Östhammars kommun använder en modell som fokuserar på fem perspektiv, nämligen måluppfyllelse, årets viktiga händelser, prestationer och kvalitet, ekonomiskt resultat och årets resultat i ett framtidsperspektiv.

Måluppfyllelse

Under detta perspektiv redovisas hur nämnden har lyckats uppfylla de av fullmäktige och nämnden/förvaltningen fastställda mål. Målen kan delas in i övergripande mål och delmål. En diskussion sker också i vissa nämnder hur man har lyckats leva upp till de lagar, förordningar och planer som berör nämndens verksamhet. Ett sådant exempel är hur barn- och utbildningsnämnden har lyckats svara upp mot skolplanen.

Årets viktiga händelser

Här redovisas de viktiga händelser som har inträffat under året inom nämndens verksamhetsområde. Det kan gälla både drift- och investeringssidan. Exempel är start av ett nytt sjukhem, nya platser i barnomsorgen etc. En fokusering sker på verksamhetsförändringar under året.

Prestationer och kvalitet

Här redovisas eventuella förbättringar och försämringar avseende nämndens kvantitativa och kvalitativa resultat. När det gäller det kvalitativa resultatet handlar det oftast om att försöka beskriva eventuella upplevda kvalitetsförändringar då det oftast inte finns tillgängliga nyckeltal. Det är dock viktigt att beskriva detta då det ger oss ett förhållningssätt till verksamheten som blir mer flerdimensionell.

Ekonomiskt resultat

Här redovisas en ekonomisk analys av verksamheten. Det innebär både en analys av nämndens resultaträkning och enskilda verksamhets- eller organisationsområden. Väsentliga avvikelser, positiva som negativa, lyfts fram och kommenteras. En koppling görs mot måluppfyllelse och viktiga verksamhetsförändringar. Här beskrivs också på ett översiktligt sätt nämndens investeringsutfall.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Under denna rubrik diskuteras årets resultat ur ett framtidsperspektiv. Vad har nämnden lärt sig av året som gått? Har den t ex funnit nya former för att bedriva någon verksamhet och vad innebär det i så fall för framtiden?

Kommunstyrelsen

Måluppfyllelse

Syftet med Kommunledningsförvaltningen är att tillhandahålla såväl strategiskt som administrativt stöd till kommunens samtliga förvaltningar och till de förtroendevalda.

För att öka måluppfyllelsen har KLF arbetat med att utveckla reglementet för utvecklingsgrupperna (breddad och ökad inkludering), fördjupade översiktsplaner, upphandlingsstrategier, strategier för ett ökat kollektivt resande samt användningen av elfordon för att minska vår klimatpåverkan. Att kommunen har en god kompetensförsörjning är avgörande för vår måluppfyllelse och därför pågår under 2017 en stor satsning inom sju strategiska områden i syfte att höja kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Utbytet av fordon i vår egen fordonssflotta kommer att ge resultat på kommunens CO₂-utsläpp på sikt, men först under 2018 kommer vi kunna se konkreta måttal. Avseende service och näringsliv kan vi konstatera att vår kundtjänst svarar på fler frågor och slutför fler ärenden än tidigare, vi har en god befolkningstillväxt samt att vi har en god tillväxt i nystartade företag. Dock har vi fallit tillbaka en del när det gäller företagens nöjdhet med våra tjänster samt hur vi upplevs som myndighet.

Årets viktiga händelser

Under året har kommunen tagit fram och lanserat en bred arbetsmarknadspolitisk överenskommelse i samverkan med Arbetsförmedlingen. Överenskommelsen, som omfattar samverkan på lokal och regional nivå, har fått stor nationell spridning och används av SKL i utbildningssyfte. En ny styrgrupp för arbetsmarknadsfrågor har bildats med representanter från flera förvaltningar och Arbetsförmedlingen. Styrgruppen svarar för genomförande och uppföljning av överenskommelsen och tillhörande handlingsplan. Kommunen har deltagit med föreläsningar och stöd till andra kommuner runt om i landet. En ny inköspolicy antogs av kommunfullmäktige i juni, den hade föregåtts av en remissrunda ut bland

företagarna för att få in deras synpunkter och förslag på hur kommunen kan jobba mer attraktivt för mindre och lokala företags möjligheter att delta i upphandlingar. Under hösten har kommunens upphandlingsstrategi arbetat för att skapa ett väl grundat underlag för beslut om att organisera om upphandlingsverksamheten i kommunen till en upphandlingsenhet. Utredningens förslag, vilket antogs av kommunfullmäktige, är att centralisera inköp till en egen enhet som ska tillhöra lednings- och verksamhetsstöd. Omorganisationen ska omfördela resurser inom kommunen för att vi enklare, säkrare och effektivare ska kunna hantera våra upphandlingar. Det finns all anledning att tro att det i förlängningen kommer ge bättre företagsklimat med en kommun som blir effektivare i sin avtalsuppföljning och avtalstrohet och med en samlad kompetens som kan göra ännu bättre anbudsfrågningar och vässa kravställandet för hållbara upphandlingar både miljömässigt och socialt.

Laddstationer för snabbbladdning av elfordon har invigts i kommunen. Stationerna har kommit till stånd genom ett samarbete mellan kommunen, Vattenfall och SKB. Kommunens egen flotta med elfordon har börjat rulla ut under första halvåret 2017, ett successivt utbyte kommer att ske under året. Kommunstyrelsen ställde sig i februari bakom en ökning av kommunens tillväxtambitioner. Den nya ambitionen innebär en nettobefolkningsökning om 2 000 medborgare under perioden 2017-2021. Detta får genomslag på alla plan i kommunens verksamheter: bostadsförsörjning, planberedskap, teknisk infrastruktur, skolor m.m. Under året har även beslutats att gå vidare med en samverkanslösning med flera av länets kommuner avseende IT-drift.

Förhandlingar om en försäljning av kommunens bredbandsnät fortgår. Beslut om ev. försäljning beräknas till första halvåret 2018. Driftsättning av en e-tjänsteplattform som var planerad till hösten 2017 har p.g.a. försejningar från leverantören flyttats fram till första halvåret 2018. E-tjänsteplattformen ger kommunen möjlighet att lansera fler digitala tjänster för medborgare och företag

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	52,4	63,7	76,0
Kostnader	-162,1	-172,5	-180,2
varav personalkostn	-66,6	-68,6	-73,5
varav lokalkostn	-4,4	-4,3	-5,8
Nettokostnader	-109,7	-108,8	-104,2
Budget	-109,0	-113,1	-110,8
Årets resultat	-0,7	4,3	6,6

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Politik	-7,9	-7,6	0,3
Stab	-11,2	-9,3	1,9
Strategienhet	-6,7	-5,4	1,3
Ledn- o verksamhetsstöd	-30,5	-29,9	0,6
Räddningstjänstnämnd	-22,9	-23,5	-0,6
IT-kontor	-12,2	-12,7	-0,5
EAS	-9,0	-5,3	3,7
Tillväxtkontor	-10,4	-10,6	-0,2
Summa	-110,8	-104,2	6,6
Nettoinvesteringar	22,1	10,7	11,4
Stab och politik	13,4	3,6	9,8
IT-kontor	8,2	7,1	1,1
EAS	0,5	0,0	0,5

som blir tillgängliga dygnet runt.

Slutförandet av etableringen av gemensam IT-styrningsmodell. Projektet med att etablera en gemensam IT-styrningsmodell som startade i maj 2016, slutfördes veckan efter midsommar. Samtliga förvaltningsobjekt är nu etablerade och en gemensam IT-styrningsmodell är framtagen

Prestationer och kvalitet

Under första halvåret genomfördes en analys av den mediabild som UNT förmedlar om Östhammars kommun. Varje månad publiceras 50-75 redaktionella artiklar i olika format. Bilden som förmedlas i dessa artiklar anses ”balanserad” (alltså inte överdrivet positiv eller överdrivet negativ).

För att vara en hållbar arbetsgivare krävs kunskap om vad våra medarbetare efterfrågar. Vi har det senaste året haft ett 20-tal workshops med medarbetare från olika yrkeskategorier, verksamheter och orter för att få en tillfredsställande grund att utgå ifrån i utvecklandet av ett attraktivt, tydligt arbetsgivareerbjudande.

Ekonomiskt resultat

Verksamheten visar ett överskott på 2,2 mnkr.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

När behoven av välfärdstjänster ökar behöver fler synergievinster skapas genom effektiva stödsystem och samarbeten över förvaltningsgränserna. Vi behöver stärka kommunens stöd för kvalitetsledning och sätta ett gemensamt fokus på kommande utmaningar med utgångspunkt från fakta i form av nyckeltal, kvalitetsindikatorer och volymer som beskriver verksamhetens utveckling, historiskt, idag och i framtiden. Som ett led i det arbetet antog kommunfullmäktige i november en ny styrmodell och fyra strategiska inriktningsområden.

För att stärka kommunens förmåga att attrahera, rekrytera och behålla medarbetare är det nödvändigt att öka kommunens attraktivitet som arbetsgivare.

Viktigt är även vidareutveckling av finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning inom kommunen, att driva ett systematiskt förbättringsarbete och att vidareutveckla kommunstyrelsens stödjande roll gentemot kärnverksamheterna.

Arbetslösheten i kommunen är mycket låg i såväl regional som nationell jämförelse vilket medför rekryteringsvärigheter i många branscher. Ytterligare satsningar kommer att behöva göras, i samverkan med Arbetsförmedlingen och det lokala näringslivet, för att stärka kommunen som attraktiv arbetsgivare, samt att skapa flexibla utbildningslösningar utifrån identifierade bristyrken.

Arbetet med att bygga om och utveckla kommunens IT-infrastruktur är en viktig komponent för att nå kommunens digitaliseringsmål.

Införandet av en gemensam IT-styrningsmodell för Östhammars kommun kommer att medföra ett flertal positiva förbättringar inom IT-området i form av ordning och reda, tydlighet gällande ansvar samt arbetet med ständiga förbättringar.

Lokala säkerhetsnämnden

Verksamhetsområde

Den lokala säkerhetsnämndens uppgifter framgår av kärntekniklagen (SFS 1984:3) §§ 19 - 21 och instruktionen för lokala säkerhetsnämnder (SFS 2007:1054). Nämnden ska följa säkerhets- och strålskyddsarbetet och inhämta information om planerat eller utfört säkerhets- och strålskyddsarbete vid de kärntekniska anläggningarna i Forsmark, inhämta information om planeringen av beredskapen mot kärnenergiolyckor vid anläggningarna samt sammanställa materialet och informera allmänheten om det.

Företagen som har kärntekniska anläggningar i Forsmark är Forsmarks kraft-grupp AB (FKA) och Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB).

Årets viktigaste händelser

Lokala säkerhetsnämnden har under året haft sammanträden i februari, maj, juni, september och november. Sammanträdena i maj och september var också öppna för allmänheten.

Lokala säkerhetsnämnden har deltagit i studiebesök till Tyskland 29 augusti tom 1 september tillsammans med övriga säkerhetsnämnderna.

Aktörerna inom verksamhetsområdet har under året informerat lokala säkerhetsnämnden om följande.

Forsmarks Kraftgrupp AB

- Tillgänglighet och produktion 2016
- Aktuella drift- och säkerhetsfrågor
- Utvärdering av omorganisation
- Införande av beväpnade vakter
- Fokusfrågor för FKA ur strålsäkerhetssynpunkt
- Förtroendemätningen
- Bränsleskada
- Termisk effekt
- Omorganisation – effekten
- Kraftnät
- Revision
- Återanvändning av uranbränsle
- Sommar i Forsmark
- Kompetensförsörjning

Svensk Kärnbränslehantering AB

- Överblick
- Föreläggande SSM
- Säkerhetslyftet – resultat 2015-2016
- Redovisning av åtgärdsprogram
- SSM:s verksamhetsbevakning
- SFR – driftläge, säkerhetsläge, personalläge och förändring av organisation
- SKB:s opinionsmätning
- SKB:s analysgrupp för ledarskap
- Säkerhetsledning
- Föreläggande från SSM
- Prövningsprocessen slutförvar
- SFR: driftläget, säkerhetsläget, personalläget, förändringar i organisationen och slutförvarsprocessen
- Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har informerat om följande:
- Nya tillståndsvillkor avseende fysiskt skydd av kärntekniska anläggningar
- SSM:s tillsynsrapport ”Verksamhetsbevaka Svensk Kärnbränslehantering AB”.
- Strålsäkerhetsvärdering 2017, Nya beredskapszoner, kommenterar SKB:s verksamhetsberättelse och signaler om bristande öppenhet och säkerhetskultur.
- Presentation av myndighetens planering inför huvudförhandlingarna i Mark- och miljödomstolen.
- Strålskydd för människa och miljö
- Länsstyrelsen har informerat om följande:
- Saneringsövningen 27 april, utrymningsövningen ”Gräsö”, nya zonindelningen.
- Nya beredskapszoner
- Skydd mot olyckor, beredskapszoner

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	0,4	0,4	0,4
Kostnader	-0,4	-0,4	-0,4
varav personalkostn	-0,2	-0,2	-0,2
varav lokalkostn	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0
Budget	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0

Teknisk förvaltning

Måluppfyllelse

Förvaltningen arbetar mot kommunfullmäktiges prioriterade mål. Förvaltningen tillhandahåller ändamålsenliga lokaler för de olika kommunala verksamheterna där kontinuerliga avstämningsmöten borgar för fortsatt ändamålsenlighet. Förvaltningen arbetar med förbättrade underhållsplaner för våra verksamhetslokaler. Förvaltningen tillhandahåller fastigheter med god energihushållning. Förvaltningen underhåller kommunala gator, vägar, gång- och cykelvägar samt parker. Förvaltningen lagar ekologisk och näringsriktig kost till förskola, skola och äldreomsorg. Kommunens fastigheter städas på ett effektivt sätt och städningen håller en hög kvalitet.

Årets viktiga händelser

För byggandet av det nya kulturhuset Storbrunn i Östhammar så har upphandlingen skett i en partnering och samverkansform. Partnering är en strukturerad samarbetsform i byggbranschen, där byggherren, konsulterna, entreprenörerna och andra nyckelaktörer gemensamt löser en bygguppgift och baseras på ett förtroendefullt samarbete. Det första spadtaget togs den 18:e maj. Kulturhuset beräknas vara färdigt till sommaren 2018. Som en del i förvaltningens RSA-arbete har ett mobilt reservkraftverk upphandlats. Kraftverket skall försörja vård- och omsorgsboendet Edsvägen vid ett elbortfall. Bryggdäck och fundament har renoverats och återställt i Öregrunds inre hamn. Vid den gamla ångbåtsbryggan i Östhammar så står det nya hammagsinet färdigt. Under sommaren finns det servicemöjligheter för gästhamnens besökare. Utbyggnaden av Alma förskola är färdigprojekterad och arbetena är under utförande. Utredning om införande av distributionscentral tillsammans med Tierps kommun är klar. Förvaltningen har för året ett extra anslag till tätorterna inom ramen för satsningen Socialt hållbar och växande kommun. Ett intensivt arbete pågår i fokusgrupper i de olika orterna. Arbetet har bl.a. mynnat ut i en renovering av Gimo utomhusbad och en uppfräschning av Alunda centrum med bland annat ny stensättning och sitttor.

Prestationer och kvalitet

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	236,8	237,3	242,8
Kostnader	-278,2	-278,4	-293,0
varav personalkostn	-54,9	-57,1	-58,8
varav lokalkostn	-40,1	-39,4	-52,0
Nettokostnader	-41,4	-41,1	-50,2
Budget	-43,0	-47,0	-48,5
Årets resultat	1,6	5,9	-1,7

Lokala företag lämnar anbud i allt fler av förvaltningens upphandlingar. En allt större andel av förvaltningens kostnader går till fastigheter som används av den egna organisationen. Måltidsverksamheten erbjuder i allt större utsträckning alternativa rätter.

Ekonomiskt resultat

Den skattefinansierade verksamheten uppvisar ett underskott om 1,7 Mkr. Förvaltningen har under året haft högre underhållskostnader än budget för såväl verksamhetslokaler som övriga lokaler vilket totalt belastar resultatet med knappa 0,6 Mkr. Kostnaderna för snöröjning har varit 1,9 Mkr lägre än budget samtidigt som asfalteringskostnaderna var 1,6 Mkr högre. Socialförvaltningen har under året blockförhyrt fyra särskilda boenden vilket, för Tekniska förvaltningen, lett till såväl högre intäkter som kostnader

Investeringar

Östhammars kommun, genom Tekniska förvaltningen, arbetar med två stora investeringsprojekt; Den nya 4-9: skolan i Östhammar och Kulturhuset Storbrunn. Mycket tid och resurser kommer att bindas upp under projekt-tiden.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Det kollektivavtal som tecknades mellan Kommunal och SKL under våren 2016 innehåller tydliga mål om att införa heltid som norm. Lokala parter har processat fram en handlingsplan för hur målet skall kunna uppfyllas till 2021. Majoriteten av förvaltningens personal är anställd inom städ- eller måltidsenheten och omfattas därigenom av detta avtal. Den statusbesiktning av kommunens simhallar som gjordes hösten 2014 visar på att det finns behov av upprustning även vid badet i anslutning till Frösåkershallen. Behov finns att ta fram detaljplanelagd mark för försäljning av tomter, framförallt finns en stor efterfrågan i Alunda. Den lokalförsörjningsplan som under sommaren togs fram av Barn- och utbildningsförvaltningen visar att kommunen både på kort och lång sikt saknar ett antal förskole- och elevplatser.

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Fysisk, teknisk plan	-13,1	-14,3	-1,2
Gator och vägar	-21,2	-20,1	1,1
Parker	-7,0	-7,8	-0,8
Bostadsanpassn.bidr.	-2,5	-2,7	-0,2
Näringsliv o bostäder	-0,1	-1,8	-1,7
Lokaler, verksamhets	-4,6	-3,5	1,1
Summa	-48,5	-50,2	-1,7
Nettoinvesteringar	210,1	92,6	117,5

Teknisk förvaltning

VA verksamhet

Måluppfyllelse

Årets viktiga händelser

Verksamheten överfördes till dotterbolaget Östhammar vatten från och med 1 maj 2017.

Prestationer och kvalitet

Ekonomiskt resultat

Verksamheten uppvisar ett överskott för perioden fram till och med 30 april på 2,5 mnkr. Tidigare års resultat var ett underskott på 0,5 mnkr. Ett samlat resultat för verksamheten på 2,0 mnkr överfördes till Östhammar vatten.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	36,1	38,8	18,2
Kostnader	-36,1	-38,8	-18,2
varav personalkostn	-6,1	-5,4	-2,1
varav lokalkostn	-0,1	0,0	0,0
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0
Budget	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
	Års-	Avvi-	Avvi-
	budgetl	kelse	kelse
Nettoinvestering mnkr	37,0	3,3	33,7

Balansräkning

tkr	2016	2017
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar	166 345	
Summa anläggningstillgångar	166 345	
Kortfristiga fordringar	402	
Summa omsättningstillgångar	402	
SUMMA TILLGÅNGAR	166 747	
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Balanserad vinst - avräkningskonto	-1 139	
Årets resultat	666	
SUMMA EGET KAPITAL	-473	
Skuld Östhammars kommun	139 789	
Anslutningsavgifter o inv.bidrag	23 743	
Summa långfristiga skulder	163 532	
Upplupna kostn. och förutbet. intäkter	3 668	
Summa kortfristiga skulder	3 668	
SUMMA SKULDER	3 668	
SUM EGET KAP. O SKULDER	166 747	

Teknisk förvaltning

Renhållningsverkets verksamhet Måluppfyllelse

Renhållningsverksamheten arbetar mot kommunfullmäktiges prioriterade mål. Andelen avfall som återvinns ökar stadigt från 25% för 2014, till 30% för 2015 och 36% för 2016. Resultatet för 2017 redovisas under mars månad

Årets viktiga händelser

En grundförutsättning för att bevara åkermarkens produktionsförmåga är att man ersätter den växtnäring som försvinner genom grödor och djur. En stor del av den fosfor som försvinner från åkermarken återfinns i avloppsreningsverkens slam. Verksamheten har sökt och blivit beviljad LOVA bidrag från Länsstyrelsen för att minska denna problematik. Projektets syfte är att iordningsställa en anläggning för att ta emot och hygienisera slam från källsorterat avlopp. Det hygieniserade slamm ska sedan spridas på åkermark för att återföra fosfor och kväve till produktiv mark. Målet med projektet är att skapa möjlighet för kretslopp samtidigt som det, i en förlängning, kan minska utsläppet av fosfor och kväve från små avlopp till Östersjön. Som ett led i arbetet med att minska mängden avfall som går till förbränning erbjuds verksamheter sedan årsskiftet en ny tjänst där utsorterad wellpapp omhändertas separat.

Prestationer och kvalitet

Verksamheten följer ett antal indikatorer; alla kopplade mot kommunfullmäktiges prioriterade mål. Genom att följa utvecklingen av dessa indikatorer kan nya insikter om den egna verksamheten vinnas och ge en bild av hur

Resultaträkning

tkr	2015	2016	2017
Intäkter	35,9	37,9	40,1
Kostnader	-35,9	-37,9	-40,1
varav personalkostn	-3,6	-3,7	-4,1
varav lokalkostn	0,0	0,0	0,0
Nettokostnader	0,0	0,0	0,0
Budget	0,0	0,0	0
Årets resultat			0,0
	Års-	Avvi-	Avvi-
	bud-	kelse	kelse
	getl		
Nettoinvestering mnkr	1,7	0,8	0,9

förvaltningen bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges prioriterade mål. Utsorteringen av matavfall ökar, från 2016 till 2017 ökade utsorteringen från 386 ton till 603 ton matavfall (+56%).

Ekonomiskt resultat

Verksamheten uppvisar ett överskott om knappa 0,4 Mkr för helåret vilket är 0,7 Mkr högre än vad som budgeterats. Mängden material som kunnat säljas externt har ökat men intäkter från externa bolag som lämnar material på Väddika avfallsanläggning har minskat. Tidigare års avfallsskatt har korrigerats vilket har påverkat resultatet positivt.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Ökade kostnader kommer att kräva en taxehöjning från 2018. Förhållandevis lite plast återvinns i Östhammars kommun. Som ett komplement till förpackningsindustrins insamling av plast, genom producentansvaret, planerar verksamheten att sortera ut rena plastfraktioner såsom trädgårdsmöbler, hinkar, sopkärl etc. som kommer in på återvinningscentralerna. Dessa plastfraktioner kan sedan komprimeras för export och återvinning till lägre kostnad än om de skulle brännas för fjärrvärme. Arbetet med att öka mängden hushållsavfall som återvinns, snarare än att det går till förbränning, kommer att fortsätta. Som ett led i arbetet med att minska mängden avfall planeras införande av återbruk på samtliga återvinningscentraler.

Balansräkning

tkr	2016	2017
TILLGÅNGAR		
Materiella anläggningstillgångar	15 865	15 049
Långfr fordr - Östhammars kommun	0	0
Summa anläggningstillgångar	15 865	15 865
Kortfristiga fordringar	489	4 089
Summa omsättningstillgångar	489	4 089
SUMMA TILLGÅNGAR	16 354	19 138
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Balanserad vinst - avräkningskonto	973	588
Årets resultat	-384	391
SUMMA EGET KAPITAL	588	980
Avsättning deponi	14 442	14 797
Summa avsättning	14 442	14 797
Upplupna kostn o förutbetalda int.	1 323	3 361
Summa kortfristiga skulder	1 323	3 361
Långfr skuld - Östhammars kommun	0	0
Summa långfristiga skulder	0	0
SUM SKULDER O AVSÄTTN	15 765	18 159
SUMMA EGET KAPITAL, AVS. OCH SKULDER	16 353	19 138

Bygg- och miljönämnden

Årets viktiga händelser

Ett samarbete som kallas ”Miljösamverkan Uppsala” har inletts. Alla kommuner i Uppsala län deltar. Syftet är att effektivisera miljö- och livsmedelstillsynen och dra nytta av varandras erfarenheter och kunskap. Ett tvåårigt projekt inleddes den 1 januari 2018. Företrädare för de olika kommunernas miljökontor kommer att träffas och ta fram gemensamma mallar, checklistor, rutiner och policys för hur man jobbar med tillsyn. Man kommer även att ordna olika typer av utbildningar där miljöinspektörer som är duktiga och erfarna på ett visst område kommer att handleda och utbilda andra kollegor.

Revisionsbyrån KPMG har på uppdrag av kommunens revisor granskat förvaltningens arbete med detaljplaneprocessen. Förvaltningen fick godkänt.

Länsstyrelsen har genomfört en granskning av serveringstillståndsverksamheten. Inga större avvikelser påträffades. Rapport förväntas inkomma 2018.

Förvaltningen har även arbetat med förberedelser inför den kommande saneringen av det förorenade markområdet på Marinvägen i Östhammar. Naturvårdsverket har bidragit med 11,2 mkr för arbetet.

En totalstation, som används för inmätningar i fält, har inköpts till förvaltningen. Detta bidrar till en avsevärd höjning av effektivitet och kvalitet i kartverksamheten

Prestationer och kvalitet

Under senare halvan av året har förvaltningen stått utan bygglovschef, vilket har inverkat negativt på kvaliteten i handläggningen av bygglovsärenden. Överlag har personalsituationen på bygglovsverksamheten varit något ansträngd jämfört med tidigare, vilket har lett till längre handläggningstider under en period.

Den problematiska situationen med låga grundvattennivåer i kommunen i allmänhet och Alunda i synnerhet har lett till utmaningar för hela förvaltningen, då främst detaljplaneverksamheten.

År 2016 övertog förvaltningen ansvaret för handläggningen av försäljningstillstånd från Socialförvaltningen. Under 2017 har vi befunnit oss i ett upplärningsskede. Detta har krävt en del tid och resurser, vilket har lett till en sänkt inspektionstakt på livsmedelstillsynen.

Den så kallade operativa strandskyddstillsynen, som innebär att inspektör i kanot bedriver tillsyn i hur strandskyddsbestämmelserna följs, har genomförts med gott resultat.

Äldre avloppsinventeringsärenden har slutförts och avslutats, vilket gjort att investeringstakten av enskilda avlopp sänkts.

En ny enhet – staben – bildades i början av året. Staben omfattar registratur, nämndsekreterare och gruppleddare. Den nya organisationen har bidragit till att skapa en bättre struktur och säkerställa en högre kvalitet på de

administrativa delarna av arbetet. Staben har arbetat med att uppdatera dokumenthanteringsplanen och skapa en digital kvalitetshandbok för våra rutiner. Staben har även lett arbete med att se över hur vi arbetar i vårt ärendehanteringssystem tillsammans med övriga förvaltningen. Arbetet har fokuserat på att det ska vara enkelt att göra rätt i EDP Vision.

På torsdagar har vi haft drop-in-informationstillfällen i kommunhusets reception. Miljöverksamheten deltog under sommarhalvåret, och bygglovsverksamheten har fortsatt hela året. Allmänheten har då fått komma och ställa sina frågor direkt till handläggare, vilket har varit mycket uppskattat.

Miljöskyddsensheten har genomfört ett projekt för kontroll av märkning av kemikalier. Inspektörer har besökt ett antal butiker runtom i kommunen för att kontrollera att de kemiska produkter som saluförs är märkta på rätt sätt, och att märkningen är på svenska.

En grupp anställda har deltagit i en lean-utbildning som har gett dem kunskap och verktyg för att effektivisera arbetet framöver.

Vi har också deltagit i det förvaltningsövergripande arbetet med kvalitetsutveckling av vårt målarbete och verksamhetsplanering i Stratsys, samt att utveckla en egen projektmodul i Stratsys som ska tydliggöra hur vi arbetar med våra detaljplaner.

Slutligen kan nämnas att förvaltningen även i år har tampats med en hög personalomsättning. Två personer har gått i pension och flera har valt att sluta sina anställningar, och rekryteringen av nya medarbetare har tyvärr kantats av vissa svårigheter. Problemet med att fylla vakanserna har lett till ökad stress bland befintlig personal. Trots detta visade resultaten av medarbetarundersökningen som genomfördes under året att trivselen är fortsatt hög.

Ekonomiskt resultat

Vårt uppdrag har genererat lägre intäkter än normalt, framför allt inom Bygglov, Plan och Serveringstillstånd. Större andel ärenden med låg debiterbarhet. Beräknad kostnad drift är ungefär densamma som budget. Förvaltningen har hög personalomsättning vilket ger stort behov av introduktion, handledning och utbildning för att säkerställa rättssäkra myndighetsbeslut. Vi lämnar tillbaka 0,7 mkr i ej utnyttjad investeringsmedel.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Stora utvecklingsarbeten, såsom digitalisering, tar stora resurser i anspråk. Bygg- och miljöförvaltningen är en avgiftsfinansierad verksamhet, och i budget finns inget utrymme för större utvecklingsarbeten.

Vi ser att samverkan kommer att behöva ske med andra kommuner i framtiden. I år startar miljösamverkan Uppsala.

För att effektivisera och kvalitetssäkra de administrativa arbetsuppgifterna skulle staben kunna avlasta handläggarna ytterligare, förutsatt att resurser tillsätts. Detta skulle även frigöra tid för handläggning, vilket i förlängningen leder till bättre ekonomi.

NKI har sjunkit. För att förhindra en fortsatt nedåtgående utveckling behövs utrymme för att aktivt arbeta med frågor som berör service och bemötande.

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	13,2	14,7	14,1
Kostnader	-17,5	-20,8	-22,3
varav personalkostn	-13,5	-14,9	-16,8
varav lokalkostn	-0,5	-0,5	0,6
Nettokostnader	-4,2	-6,1	-8,2
Budget	-5,3	-6,6	-6,6
Årets resultat	1,1	0,5	-1,6

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Nämnd	-1,0	-1,0	0,0
Kartverksamhet	-1,1	-0,8	0,3
Bygglövsverksamhet	1,4	0,9	-0,5
Planeringsverksamhet	0,1	-1,1	-1,2
Miljö- o hälsoskydd	-6,0	-6,2	-0,2
Summa	-6,6	-8,2	-1,6
Nettoinvesteringar	1,2	0,5	0,7

Kultur- och fritidsnämnden

Måluppfyllelse

Under 2017 har Kultur- och fritidsnämnden prioriterat två av kommunfullmäktiges mål. Dels mål 3: att Östhammars kommun ska vara en kommun där invånarna upplever ökade förutsättningar för delaktighet. Dels mål 6: att Östhammars kommun ska vara en attraktiv kommun där befolkningen trivs och antalet invånare kontinuerligt ökar.

KF:s mål 3 om ökade förutsättningar om delaktighet följs upp med ungdomsenkäten LUPPEN. Enkäten görs var tredje år. År 2017 har 18% av de tillfrågade ungdomarna svarat att de anser att de har möjlighet att påverka i frågor som rör dem. Målet är 25%. En orsak till att vi

inte nått målet kan vara att det under året varit stor omsättning bland deltagarna i Ungdomsrådet, vilket påverkat kontinuiteten och informationsflödet i rådets arbete.

Vad gäller KF:s mål 6 har nämnden som egen målsättning att Östhammars kommuns invånare ska ha tillgång till ett mångsidigt kultur- och fritidsliv som de är nöjda med. Målet följs upp med SCB:s medborgarundersökningar och styrtalen Nöjd Regionindex kultur och fritid, Nöjd Medborgarindex kultur och Nöjd Medborgarindex fritid. År 2017 har inte Östhammars kommun deltagit i undersökningen.

Ingen kundenkät har gjorts på biblioteken eller sim- och sporthallarna 2017.

Styrtal	Utfall	Utfall kvinna	Utfall man	Målupp- fyllnad	Mål
Andel unga som vill påverka frågor (LUPPEN)	49%				
Andel unga som anser att de har möjlighet att påverka (LUPPEN)	18%	8%	25%		
Andel medborgare som är nöjda med sin fritid NRI (SCB)	-	-	-	-	
Besökare i simbassänger	-				60 000
Hur många timmar i veckan har sim- och sporthallarna öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	20				20
Uthyrda sporthallstimmar, idrottshallar	10 069				6 800
Uthyrda timmar, övriga träningslokaler	6 066				6 500
Gymkort, antal sålda kort	1 190				1 600
Kundnöjdhet, sim- och sporthallar	-	-	-	-	90%
Vad tror eller tycker du om öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar? (SCB)	-	-	-	-	
Samlingslokaler, antal sammankomster	2 410				3 000
LOK-stödet, antal sammankomster	12 609				12 000
LOK-stödet, antal deltagare	123 447	48 160	75 287		123 000
Antal besökare på biblioteken	109 094				130 000
Antal besök/invånare	5				6
Antal utlån	90 964				120 000
Antal utlån e-böcker	1 397				2 000
Antal utlån/invånare	4,1				5,6
Hur många timmar i veckan har huvudbiblioteket öppet utöver tiden 08-17 på vardagar?	9	-	-	-	9
Öppettid biblioteken timmar/vecka	119				119
Antal biblioteksanställda/1000 invånare	0,41				0,4
Kundnöjdhet, biblioteken	-	-	-	-	95%

Årets viktiga händelser

Under våren 2017 togs första spadtaget för bygget av kulturhuset Storbrunn med bibliotek, biograf och mötesplats för unga.

Satsningen på ny utrustning i kommunens samtliga gym avslutades under året.

Östhammars ungdomsgård öppnade igen i tillfälliga lokaler vid Räddningstjänsten i Östhammar.

En tillgänglighets- och statusinventering av kommunens utbad färdigställdes.

Prestationer och kvalitet

Under året har antal uthyrda sporthallstimmar ökat rejält. Ett nytt bokningsförfarande för föreningslivet har synliggjort lediga hallytor även på andra orter än föreningens geografiska hemvist vilket troligtvis ökat nyttjandet. Aktörerna som bedriver gruppträning har ökat sedan kommunen lade ner sin gruppträning, vilket också ökat efterfrågan på halltider.

Antal besök och utlån av media har minskat även 2017. Detta är en trend i hela riket. Dock ligger minskningen av antal besök i Östhammars kommun under snittet.

Förnyelsen av gymmens utrustning har inte gett den ökning i antal sålda gymkort som förväntades för 2017.

Ekonomiskt resultat

Genomförda investeringar 2017 är främst inköp av nytt material till kommunens gym för 700 000 kr.

Intäkterna är något högre än budgeterat vilket beror på ett högre integreringsbidrag än beräknat.

Uppstartskostnader kring verksamheten i Storbrunn har blivit dyrare än planerat.

Budgeten för idrottsanläggningar har inte förbrukats. Största orsaken är att personalkostnaderna minskat på grund av att Gimo simhall inte har varit öppen.

Ung Fritid har inte förbrukat tilldelade medel främst beroende på vakanser.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Efterfrågan på halltider ökade starkt 2017, vilket tillsammans med Riksidrottsförbundets nya strategi för livslångt idrottande och en minskad specialisering för barnidrotten, ställer nya krav på utveckling och nyttjande av kommunens idrottsanläggningar. en verksamhet som bedrivs.

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	11,0	11,6	11,0
Kostnader	-42,0	-43,8	-45,3
varav personalkostnad	-14,8	-14,7	-14,6
varav lokalkostn	-11,6	-11,0	-10,7
Nettokostnader	-31,0	-32,2	-34,3
Budget	-32,9	-33,9	-36,9
Årets resultat	1,8	1,7	2,6

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Nämnd	-0,4	-0,7	-0,2
Turismanläggningar	-0,2	-0,1	0,0
Folkhälsa	-0,1	0,0	0,1
Allm. Kultur-o frit.	-9,9	-9,2	0,7
Bibliotek	-10,2	-11,2	-1,0
Idrotts-och fritidsanläggningar	-13,7	-11,7	2,0
Ungas mötesplatser	-2,4	-1,4	1,0
Summa	-36,9	-34,3	2,6
Nettoinvesteringar	10,0	1,9	8,1

Barn- och utbildningsnämnden

Målpuppfyllelse

Andelen godkända i alla ämnen har minskat något sedan föregående år och ligger fortfarande under rikets 78,1%. Flickornas resultat ligger i paritet med riket medan pojkarnas resultat ligger under rikets 73,7%. Skolverket, Siris.

Andelen elever i högskolestudier inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning har sjunkit de senaste två åren, medan det på riksnivå ligger ganska konstant runt 40%. SCB

Det är det tredje året som screeningen av elevers läskunnighet genomförs i åk 1. Av de resultat som redovisats är det även i år värt att lyfta den påtagliga skillnaden mellan pojkars och flickors läskunnighet. Egen screening.

Det är helt klart att studieron behöver förbättras och motivationen hos eleverna måste öka. Gymnasiet år 2 ligger dock över index jämfört med alla som svarat när det gäller motivation till lärande. Pojkar upplever en bättre studiero än flickor i åk 5, 9 och år 2 på gymnasiet. Med ökad ålder skiljer det sig om pojkar och flickor anser att de får samma förutsättningar. Störst skillnad är i gy år 2 där pojkar i högre utsträckning än flickor anser att de får samma förutsättningar. Tryggheten i skolan har ökat i åk 5 och för år 2 på gymnasiet. Tryggast känner sig eleverna på gymnasiet. Nämnas kan att pojkar känner sig överlag tryggare i skolan än flickor, förutom i åk 9 där är känslan är lika för pojkar och flickor. Eleverna i åk 5 upplever i högre grad än åk 9 att de får den hjälp de behöver i sitt skolarbete för att utvecklas. Resultaten är baserade på Skolinspektionens enkät ht-17.

Godkända kunskapskrav i alla ämnen i åk 6 ligger ungefär som föregående år och är i stort sett i paritet med rikssnittet som är 77,7%. Meritvärdet i åk 9 har minskat i år men trenden är fortfarande ökande. Oroväckande är att gapet mellan pojkar och flickor har ökat. Flickor har både högre meritvärden och klarar kunskapskraven i alla ämnen i högre grad än pojkar. Resultat från Skolverket, Siris.

Vi ser en positiv trend där ökande andelen elever på både yrkes- och högskoleförberedande program uppnår

examen inom tre år. Ökningen är större inom yrkesprogrammen, även om de högskoleförberedande programmen ligger på en högre nivå.

Svaren från vårdnadshavare i förskolan visar att de är mycket nöjda med verksamheten. Fritidshemmets kvalitet har utvecklats i kommunen och kommunikationsplattformen UNIKUM har troligtvis ökat vårdnadshavares möjlighet till information, vilket har gett en högre andel vårdnadshavare som är mycket nöjda. Egen vårdnadshavarenkät.

Sfi-eleverna har ökat väsentligt i antal 2017. Målpuppfyllelsen med godkända betyg är 7% högre i år än föregående år. Kvinnor presterar bättre än män. Egen statistik.

Andel elever i kulturskolan har ökat och uppgår per i dag till 639 st, det är betydligt fler flickor än pojkar som deltar i verksamheten. Egen statistik.

Årets viktiga händelser

Efter Skolinspektionens granskning kring jämställdhet har arbetet med att jämställdhetssäkra våra förskolors verksamhet utvecklats. Ett dokumentationsverktyg har utarbetats när det gäller arbetet mot kränkande behandling. Efter Skolinspektionens granskning av förskolors arbete när det gäller att utveckla stöd till flerspråkiga barn, har förskolorna i samarbete med skolutvecklingsenheten arbetat fram en plan för att stödja flerspråkiga barns språkutveckling.

Handlingsplan för Giftfri förskola har implementerats under året. Att ta fram en handlingsplan är ett första steg i ett långsiktigt arbete för att skapa giftfria förskolor. Handlingsplanen innehåller konkreta åtgärder som ska genomföras inom ett antal områden.

Skolplanen, förskolechefer och rektorer har tillsammans med barn och utbildningsförvaltningen arbetat fram en ny skolplan för Östhammar kommun som sträcker sig till 2022. All personal har fått en kort introduktion av skolutvecklingsenheten gällande planen. Under hösten har skolorna arbetat vidare med implementeringen av den. Ett arbete som har mynnat ut i lokala skolutvecklingsplaner för varje enhet.

Resultaträkning

mnkr	2105	2016	2017
Intäkter	60,8	78,9	78,8
Kostnader	-552,9	-582,2	-601,5
varav personalkostnad	-296,4	-323,1	-341,0
varav lokalkostn	-85,9	-86,8	-87,7
Nettokostnader	-492,1	-503,3	-522,8
Budget	-492,6	-505,2	-522,8
Årets resultat	0,5	1,9	0,0

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Nämnd	-1,3	-1,2	0,1
Kulturskola	-6,3	-6,1	0,2
Förskoleverksamhet	-144,5	-147,2	-2,7
Grundskola	-220,4	-219,0	1,4
Grundskolsårskola	-7,3	-7,6	-0,3
Gymnasieskola	-101,4	-101,7	-0,3
Gymnasieskolsårskola	-8,0	-8,3	-0,3
Vuxenutbildning	-14,2	-14,3	-0,1
Övrigt	-19,4	-17,4	2,0
Summa	-522,8	-522,8	0,0
Nettoinvesteringar	4,6	4,0	0,6

Matematiklyftet och läslyftet, det kollegiala lärandet med matematik i fokus avslutades i maj. Pedagogerna har varit väldigt nöjda och positiva med upplägget och har spridit lärandet till sina kollegor på arbetsplatsträffar. Läslyftet har på börjats under hösten 2017.

En Lokalförslagsplan har utarbetats av barn- och utbildningsförvaltningen angående verksamhetens behov av lokaler på våra orter, grundat på de prognoser som kontinuerligt tas fram på barn- och utbildningskontoret. Planen presenterades för, och godkändes av, Barn- och utbildningsnämnden under hösten 2017.

Byggnationer, Skutans förskola i Öregrund har renoverats, alla avdelningar är nu klara. I Österbybruk öppnades avdelningen Linden i byggnaden Bertilet i januari, under hösten ökade behovet av platser ytterligare vilket föranledde byggnation av ytterligare en avdelning i Bertilet som öppnades i oktober. I Alunda startades i september byggnationen av tre nya avdelningar på förskolan Alma samt renovering av de två befintliga avdelningarna. Renoveringen av förskolan Diamanten i Gimo, som har pågått under 2 år är nu slutförd. Under hösten beslutades det om ytterligare en paviljong i Östhammars tätort för att möta upp behovet av barnomsorgsplatser. Projektet med den nya 4-9 skolan fortlöper i Östhammar. Gimos skolors omstrukturering har påbörjats under hösten, Vreta- och Vallonskolorna slås samman till en 4-9 skola med fritidsklubb och Hammarskolan blir en F-3 skola med fritidshem.

Attraktiv arbetsgivare. Antalet medarbetare per chef har minskat på förskolorna. Arbetsmiljön har på det sättet förbättrats för förskolecheferna. Förutsättningarna för dem att utföra sitt pedagogiska uppdrag, ska därmed öka.

Kulturskolan har ökat sin verksamhet med dans/drama på flera orter.

”Campus Öst”. Samarbetet mellan Bruksgymnasiet och Vuxenutbildningen har fortsatt med bland annat gemensam skolläring, administration, delade lärarresurser, lokaler, gemensam fortbildning mm. Samarbetet har under året bla utmynnat i start av en kockutbildning för vuxna i nära samarbete med restaurangprogrammet på Bruksgymnasiet.

Forsmarks skola ska fasa ut och upphöra halvåret 2020.

Prestationer och kvalitet

Skolinspektionen har på Bruksgymnasiet, granskat hur gymnasieskolor skapar helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på yrkesprogrammen, utifrån de kunskaper som uttrycks i examensmålen. Granskningen, som utgick från Vård- och omsorgsprogrammet, visade att det inte fanns några utvecklingsområden inom de områden som granskades.

Elever och lärare från Bruksgymnasiet har fältarbetat tillsammans med forskare från Stockholms Universitet i Skottland inför elevernas gymnasiearbete. Professorer från Stockholms universitet och Uppsala Universitet har föreläst för elever på skolan. Bruksgymnasiets har en

förstelärare som arbetar med att ta fram nationella prov i matematik i samarbete med Umeå Universitet. Vidare har personal från Forsmarks skola varit delaktiga i Skolverkets arbete med nya ämnesplaner och kursstruktur för framtida fjärde året på Teknikprogrammet

Vi har inte legitimerade lärare på alla tjänster i grundskolan i kommunen. Det finns ca 30 tjänster som är tillsatta av obehörig personal. Vi har svårt att rekrytera legitimerade lärare, vilket troligtvis är en faktor att vi har lägre måluppfyllelse i år än tidigare, så ser det ut i hela riket.

Systemet med ”supermentor” fungerar mycket bra på Österbyskolan. Samtliga inblandade parter är till övervägande del positiva. Alla tillfrågade tycker att Österbyskolan ska fortsätta med systemet. Huruvida systemet förbättrar elevers resultat är för tidigt att säga. Systemet underlättar undervisande pedagogers arbetssituation och till viss del minskar den arbetsbördan.

Från och med hösten 2016 erbjuder Barn- och utbildningsförvaltningen ett introduktionsprogram för nyanställd personal som Skolutvecklingsenheten har ansvar för.

Barn- och utbildningsförvaltningen har som mål att varje läsår anordna en samhällsvecka för eleverna i åk 8. Syftet med veckan är att ge våra ungdomar möjlighet att se och uppleva vad vår kommun kan erbjuda i form av utbildning, arbete och fritid. De ska få en inblick i vad ett bra lokalsamhälle och en attraktiv arbetsgivare är samt hur man kan vara med och utveckla vår kommun.

Verksamhetsmått/Nyckeltal

Redovisat		2016	2017
Kulturskola			
Antal elevaktiviteter	(st)	550	639
Nettokostnad/aktivitet	(kr)	10 777	9 595
Förskola			
Barn i egen verksamh.	(st)	892	942
Varav allmän förskola	(st)	76	87
Nettokostnad/barn	(kr)	109 841	115 252
Barn i ext. verksamh.	(st)	13	10
Kostnad/barn	(kr)	147 122	148 610
Öppen förskola			
Ant kommunala enh.	(st)	1	1
Nettokostnad/enhet	(kr)	549 068	480 527
Pedagogisk omsorg			
Barn i egen verksamh.	(st)	85	62
Nettokostnad/barn	(kr)	116 051	92 141
Barn i ext. verksamh.	(st)	115	129
Kostnad/barn	(kr)	73 625	71 393
Fritidshem			
Barn i egen verksamh.	(st)	791	852
Nettokostnad/barn	(kr)	37 326	35 242
Barn i ext. verksamh.	(st)	20	20
Kostnad/barn	(kr)	34 535	39 322
Grundskola inkl förskoleklass			
Elever i egen verksamh	(st)	2 170	2 235
Nettokostnad/elev	(kr)	90 975	91 790
Elever i ext. verksamh.	(st)	87	20
Kostnad/elev	(kr)	108 573	39 322
Grundskola			
Elever i egen verksamh	(st)	16	18
Nettokostnad/elev,	(kr)	392 761	332 393
Elever i ext. verksamh.	(st)		

Kommunens verksamhet

Kostnad/elev	(kr)		
Gymnasieskola			
Elever i egen verksamh	(st)	402	383
Nettokostnad/elev	(kr)	131 225	137 073
Elever i annan kommun	(st)	177	161
Kostnad/elev	(kr)	122 978	125 843
Elever i fristående skola	(st)	184	193
Kostnad/elev,	(kr)	121 090	126 183
Gymnasiesärskola			
Elever i annan kommun	(st)	14	14
Kostnad/elev	(kr)	378 257	398 915
Vuxenutbildning			
Ant elever komvux gr	(st)	19	29
Nettokostnad/elev	(kr)	68 545	80 060
Antal elever komvux gy	(st)	142	144
Nettokostnad/elev	(kr)	41 363	25 001
Antal elever sÄrvux	(st)	18	16
Nettokostnad/elev	(kr)	116 701	133 345
Antal elever SFI	(st)	70	90
Nettokostnad/elev	(kr)	45 390	43 585
Ant elever Uppdr.utb	(st)	54	50
Nettokostnad/elev	(kr)	19 561	31 429
Antal elever Yrk.högsk	(st)	18	14
Nettokostnad/elev	(kr)	66 561	56 719

Ekonomiskt resultat

Årets utfall för barn- och utbildningsnämndens driftbudget är ett överskott om 0,05 mkr, dvs en budget helt i balans (+0,01%).

Nämndverksamheten redovisar ett mindre överskott vilket beror på lägre kostnad än budgeterat för ersättningar till nämndledamöterna. Även Kulturskoleverksamheten visar ett mindre överskott vilket beror på personalomsättningar under året.

Verksamheten barnomsorg omfattar öppen förskola, förskola, dagbarnvårdare/pedagogisk omsorg samt fritidshem. Verksamheten visat totalt ett underskott om 2,5 mkr (-1,8 %). Underskottet beror på mer kostnader än budgeterat pga av fler barn i verksamheten.

Grundskoleverksamheten inklusive förskoleklass visar en budget i stort sett i balans, + 1,3 mkr (+0,6 %). Grundskoleverksamheten visar ett underskott om 0,3 mkr (-3,9%) vilket huvudsakligen beror på mer kostnader än budgeterat för skolskjuts.

Gymnasieskoleverksamheten visar ett mindre underskott om 0,3 mkr (-0,3 %). Den egna gymnasieskolan har under året tagit emot ett stort antal nyanlända och rekviderat bidrag från Migrationsverket för dessa.

Östhammars kommun driver ingen egen gymnasiesärskola utan köper detta av annan kommun eller friskolor. Verksamheten visar ett mindre underskott om 0,3 mkr (-3,5 %) vilket helt beror på ökade kostnader för skolskjuts.

Vuxenutbildningen visar ett underskott om 0,2 mkr (-1,3%) vilket är en budget i stort sett i balans.

Posten övrigt inom barn- och utbildningsnämnden består av nämndövergripande administration (bl a kostnad för BOU-kontoret) och korttidstillsyn (kostnad för tillsyn av barn och ungdomar över 12 år inom särskolans personkrets). Sammantaget visar denna post ett överskott om 2,1 mkr vilket beror ej nyttjad reserv inom

BOU-kontoret.

Barn- och utbildningsnämnden har arbetat med en investeringsbudget om 4,060 mkr 2017 och 4,029 mkr har utnyttjats. De största projekten under året har varit köp av inventarier till Bruksgymnasiet i Gimo, utemiljö vid Edsskolan i Östhammar samt inventarier till Öregrundsskola.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

En ny läroplan för förskolan ska implementeras där förskollärares uppdrag förtydligas.

Förskoleklassen blir obligatorisk från höstterminen 2018. Då är det än viktigare att ge eleverna förutsättningar att utvecklas i riktning mot de kunskapskrav som gäller. Begreppet undervisning har införts i läroplanen för fritidshemmet och ska ges en vid tolkning där omsorg, utveckling och lärande utgör en helhet.

En stadiindelad timplan kommer att gälla från hösten 2018. Det kan förändra våra ramtider. Dessutom kommer en utökad timplan att tas i bruk hösten 2019 med utökad hälsa- och idrott samt matematik. Det gör att vi troligtvis behöver anställa fler matematiklärare.

Digitaliseringen av skolan, enligt den reviderade läroplanen kommer betyda att vi måste förtäta med digitala enheter även i låg- och mellanstadiet samt på förskolorna. Det behövs även utbildning i programmering för lärare.

Vi behöver satsa mer på motivation, trygghet och studiero i våra skolor.

Teknikprogrammet med inriktning teknikvetenskap skall starta på Bruksgymnasiet hösten 2018. Ytterligare lärresurser behöver anställas. Forsmarks skola kommer att fasas ut och inget intag sker från och med hösten 2018.

Lokala skolutvecklingsplaner ska skrivas och dess nya satsningar skall skrivas in i Stratsys, vår styrmodell för mål och resultat.

För en likvärdigare skola så har en kvalitetsutvecklare anställts från och med våren 2018.

Stora satsningar behöver göras för att kunna rekrytera och behålla personal.

Processen med skolstrukturförändring fortsätter i Gimo och skall vara färdigt till hösten 2018, då Vreta/Vallon blir en 4-9 skola och Hammarskolan en F-3 skola. Förhoppningsvis kommer måluppfyllelsen i Gimo att öka. Processen med den "Nya skolan" i Östhammar fortsätter och den beräknas stå färdig 2020. Österbybruk har behov av ca 100 nya skolplatser inom en snar framtid. En ny förskola planeras i Östhammar och Österbybruk. Alma förskolas nya avdelningar ska vara färdiga under hösten 2018.

Alla våra 30 förstelärartjänster kommer från hösten att löpa på tre år. Lärarlönelyftet blir permanentat från och med hösten 2018.

Socialnämnden

Måluppfyllelse

Samverkan med barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden fortsätter att utvecklas i enlighet med Kommunfullmäktige mål 1. Kontinuerliga möten hålls mellan skolan och socialförvaltningen. Fortsatt arbete med att fördjupa samarbetet är planerat under år 2018. Arbete för att stärka första linjens psykiatri har genomförts och verksamheten bedrivs nu i samverkan med vårdcentral, familjecentral, ungdomsmottagning och socialförvaltningens enhet, råd och stöd. Verksamheten är placerad i Gimo för att ha en central placering i förhållande till kommunens skolor.

Trots att omfattande informationsinsatser är genomförda avseende, Samordnad Individuell Plan (SIP), finns fortfarande förbättringsområden att arbeta vidare med. En juridisk kartläggning om ansvarsfrågan avseende samverkan mellan socialförvaltningen och skolan är genomförd. Detta kommer på sikt att leda till ökad tydlighet och en ytterligare förbättrad samverkan avseende barn och unga.

För att ytterligare tydliggöra och prioritera arbetet med ungdomar har verksamheten omorganiserats. Myndighetsutövningen inom barn och unga har placerats i egen organisatorisk enhet för att tydligt prioritera tidiga insatser och samverkan med skolan.

Samtliga brukare i målgruppen har genomförandeplan. Verksamhetssystemet i sin grundstruktur säkerställer att genomförandeplan måste existera för att fortsatt handläggande ska kunna genomföras.

Genomförd inventering visar på fem aktuella grupper med direkt inriktning barn och unga. Huvuddelen av grupperna är samverkansprojekt mellan socialnämnden och skolnämnden. Det finns även fler grupper som indirekt koppling mot barn och unga exempelvis inom området närvård, integration och fysisk hälsa. Fokus för grupperna har under året varit att öka nyttan för brukarna.

Utfallets resultat för försörjningsstöd är lägre än länsgenomsnittet (3,9%) och riksgenomsnittet (4,2%).

Vad gäller måltidsmiljön visar brukarna på ökande nöjdhet (+7 %) inom våra särskilda boenden. Socialnämnden och tekniska nämnden har haft samråd två gånger avseende kost- och måltidssituationen.

Aktiviteter som ses som bidragande faktorer är till exempel i Alunda där man under året haft flera större tillställningar som är årstidsspecifika exempelvis kräftskiva, surströmmingsfest och grillfest. Då dukat upp antingen i stora matsalen på övervåningen eller i vinterträdgården. Man har köpt in enhetligt porslín till alla avdelningar för att dukningen ska upplevas trevlig för brukaren och man är noga med att ha dekorationer på bordet som är anpassade efter årstid. I Österbybruk engagerar sig personal och bidrar till en trevlig boende- och restaurangmiljö. Aktivitetsansvarig är värdinna i restaurangen vilket förhöjer trivsel och trygghet för både boende på Parkvägen och besökare utifrån.

Brukarna är totalt sett 13 % mer nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds på och av våra särskilda boenden. Samtliga enheter har en ökande trend förutom Österbybruk som tappat 12 % från mätningen 2016. Här uttrycker man behov av stöd för att analysera och vara behjälplig med att utveckla till exempel mötesplatsen. Kultur i vården har utökats till att omfatta alla äldreboenden i kommunen. Varje verksamhet inom vård och omsorg har representanter motsvarande kulturombud. Det kan vara en person eller fördelat på flera, som till exempel inom LSS, där man har valt att ha en fritidsgrupp. Varje särskilt boende har minst en stor gemensamt organiserad aktivitet per vecka utöver mötesplats. Andelen genomförda aktiviteter har därmed ökat kraftigt. Frivilligorganisationerna och civilsamhället har på tydligt sätt bidragit i detta arbete.

Arbete pågår att genomföra individuella och gemensamma aktiviteter utifrån den enskildes behov, som framkommit i genomförandeplanen.

Känslan av trygghet inom våra särskilda boenden ligger kvar på 91 % vilket är samma som förra årets mätning. Här kan vi dock se att Edsvägen (Östhammar) ökat med 13 % medan Olandsgården (Alunda) tappat från 100 %

Resultaträkning

mnkr	2015	2016	2017
Intäkter	187,8	258,1	235,2
Kostnader	-578,5	-639,5	-681,5
varav personalkostn	-319,6	-341,8	-368,1
varav lokalkostn	-49,9	-46,3	-56,0
Nettokostnader	-390,7	-381,5	-446,3
Budget	-394,7	-404,7	-428,7
Årets resultat	4,0	23,2	-17,7

Verksamhetsområde

mnkr	Årsbudget	Utfall	Avvikelse
Nämnd	-1,1	-1,0	0,1
Tillståndsprövning	0,0	0,0	0,0
Gem socialkontor	-23,0	-24,0	-1,0
Vård o oms. enl SOL	-356,4	-374,1	-17,7
Individ o fam.omsorg	-48,2	-47,3	0,9
Summa	-428,7	-446,4	-17,7
Nettoinvesteringar	7,7	11,7	-4,0

till 90 %. Resterande enheter ligger relativt stabilt i mätningen. Utfallets resultat (91) är högre än övriga kommuner i länet (88), samt över riksgenomsnittet (89)

Samtliga brukare inom särskilt boende ges möjlighet till läkemedelsgenomgångar, där läkare och ansvarig sjuksköterska medverkar. Under 2017 har primärvården inte kunnat tillgodose behoven av läkemedelsgenomgång inom vissa boenden, vilket också har uppmärksammats. Brukare i ordinärt boende får stöd av patientansvarig sjuksköterska att kontakta den egna husläkaren.

Genomförandeplaner är till stora delar genomförda. Inom vård och omsorg har alla brukare en genomförandeplan. På grund av bristfällig utbildningen vid införande av nytt verksamhetssystem har dock inte alla genomförandeplaner hunnit dokumenteras i verksamhetssystemet. Arbetet med att slutföra dokumentationen av genomförandeplanerna sker när verksamheterna börjar arbeta enligt IBiC.

I årets brukarundersökning hade kunskapen om hur man lämnar synpunkter ökat med 4 procent för ordinärt boende och med hela 9 procent för särskilt boende. Hemtjänsten i Gimo och i Österbybruk står för den största ökningen inom hemtjänsten. Inom särskilt boende är det framför allt Edsvägen (Östhammar), Lärkbacken (Gimo) och Parkvägen (Österbybruk) som har förbättrat sina resultat markant.

Förvaltningens planerade hembesök har under året inte lyckats genomföras fullt ut. Alla personer som planerats få hembesök under år 2017 har i stället fått skriftlig information om kommunens insatser. För att verksamheten ska komma ikapp kommer vi under år 2018 att samarbeta med Östhammar Direkt. De kommer att sköta en stor del av det administrativa arbetet. Vår målsättning är att till nästa år ska komma ikapp genom att alla personer inom målgruppen födda 1937 och 1938 kommer att erbjudas ett förebyggande hembesök.

Nämndens arbete med äldreplanen ”det goda livet som äldre i Östhammars kommun” har skett i form av ett antal dialogmöten och slutligen ett äldreforum. Mötena var välbesökta och ca 250 personer har bidragit till äldreplanens framväxt. Nämnden har även genomfört ”samtal med socialnämnden” samt omfattande dialoger med brukarorganisationer och anhörigföreningar.

Vid verksamhetsförändringarna vid boende för ensamkommande barn och unga har andra boende i närmiljön inbjudits till dialogmöten

I samband med införandet av IBiC kommer brukarens möjlighet till inflytande förstärkas vid bedömning av behov samt vid utförande av insatsen.

En god kvalitetsindikator som har syns tydligt i många sammanhang under året är det goda bemötandet. 99 % av brukarna i ordinärt boende och 100 % av brukarna boende i särskilt boende upplever att de får ett bra bemötande av personalen.

Muntliga redogörelser och observationer där just det goda bemötandet har varit tydligt och avgörande för

brukarnas men även personalens upplevelser. Tillfällen där personal har lyfts fram och fått erkännande för sitt bemötande och respektfulla sätt att agera. Under den sista samverkan med kulturombuden genomfördes en bemötandeövning som var mycket uppskattad. Vikten av att hela tiden arbeta med det egna beteendet, reflektera och lyfta fram de goda prestationerna är en viktig del i att skapa förbättringar och motivation hos personalen.

Samtliga orter har en svag uppåtriktad trend förutom hemtjänsten i Gimo där brukarnas känsla av att ha förtroende för personalen gått från 97 % till 81 %. En förklaring till den nedåtgående trenden för Gimo tros vara att höga sjukskrivningstal har ökat antalet vikarier under året vilket har inneburit högre personalomsättning och minskat kontinuitet. Från och med hösten 2017 har gruppen stabiliserats, kontinuiteten har ökat och personalomsättningen minskat vilket vi tror leder till ökat förtroende för personalen under 2018.

För de boende inom särskilda boendena upplever 90 % (+ 4 %) av brukarna att de har förtroende för personalen. Samtliga enheter ligger stabilt förutom Parkvägen (Österbybruk) där brukarnas förtroende för personalen ökat med hela 18 % sedan föregående mätning (från 76 % till 94 %). 92 % är ett mycket gott resultat, jmf länets kommuner (90) och riket (91).

Samtliga brukare inom särskilt boende ges möjlighet till läkemedelsgenomgångar, där läkare och ansvarig sjuksköterska medverkar. Under 2017 har primärvården inte kunnat tillgodose behoven av läkemedelsgenomgång inom vissa boenden, vilket också har uppmärksammats. Brukare i ordinärt boende får stöd av patientansvarig sjuksköterska att kontakta den egna husläkaren.

Verksamhetssystemet är uppsatt utifrån att möjliggöra uppföljning utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Systemet har dock omfattande förbättringsområden avseende utdata vilket innebär att det kräver omfattande insatser för att hämta relevant jämförelsedata.

Socialnämnden har under året tecknat ett avtal med Samhall om utförande av servicetjänster. Ca 40 personer som står långt från arbetsmarknaden har därmed kunnat få riktiga arbeten. Utöver detta så har upphandlingen utökats med transporter vilket förväntas att ytterligare ca 10 personer kan erbjudas arbete under 2018. Detta arbete belönades med bästa arbetsgivare i Visa vägen priset.

Arbetet med att samverka kring nysvenskar för att minska tiden inom försörjningsstöd och förbättra möjligheterna för dem att komma ut på arbetsmarknaden har intensifierats.

Socialförvaltningen deltar aktivt med att upplåta arbetsplatserna för olika typer av arbetsmarknadsinriktade aktiviteter ”introduktion och arbetsträning” och liknande.

Regelbundna möten med LOV-företag (Lagen om valfrihet) har hållits under året.

Andelen miljöbilar har ökat inom förvaltningen. Förstärkt ruttplanering inom hemtjänsten i syfte att minska

bilkörning är genomförd. Miljöperspektivet i förfrågningsunderlag har förtydligats. Åtgärder för att göra det lättare för berörd personal att resa med kollektivtrafik har genomförts. Villkorsstyrda utskrifter (Follow print) har genomförts inom IFO och stab i syfte att minska pappersanvändningen.

Arbete med att kartlägga och bedöma hälsoläget vid varje enhet är genomfört. Utbildning i arbetsmiljö och rehabiliteringsverktyg har skett under året. Från och med juni år 2017 kan en mer positiv utveckling av ohälsotalen redovisas där framför allt den långa sjukfrånvaron minskar. På årsbasis innebär det att målet inte kommer att nås trots den positiva utvecklingen.

Arbete med att förändra ledarskapet inleddes under hösten 2017. Syftet är att flytta beslutsfattande längre ut i organisationen kompletterat med en förstärkt ledningsorganisation. I genomförd medarbetarundersökning förbättrar nämnden sina resultat på många områden dock med marginella skillnader. Det har inneburit att måltalet inte påverkas, varken positivt eller negativt.

Detta är ett långsiktigt arbete där det gäller att öka manliga studenter inom de områden där socialnämnden verkar. Inledningsvis på året ökade andelen män, och jämför man december 2016 med december 2017 så har andelen män inom VoO utförarverksamhet gått från 5,2 procent till 5,7 procent.

Förvaltningen har under 2017 aktivt arbetat för öka sysselsättningsgraderna inom de yrken där deltid har varit vanligt förekommande. Bland annat så har VoO:s utanronserade tjänster i större utsträckning erbjudit heltid. Chefer har också i hög grad erbjudit möjligheten till högre sysselsättningsgrad för befintliga medarbetare. Genomsnittlig sysselsättningsgrad inom VoO har gått från drygt 83,4 procent i december 2016 till drygt 85,1 procent i december 2017.

Årets viktiga händelser

Under året har fokus legat på implementering av det nya verksamhetssystemet. Handläggning och dokumentation kommer att göras enligt arbetsmetoden IBIC (individens behov i centrum) och inom IFO BBiC (barnens behov i centrum). Det har startat en referensgrupp bestående av chefer från utförarsidan som kommer att stötta och samordna frågor och svar från verksamheterna. I samband med att det nya verksamhetssystemet tas i bruk har också baspersonalen blivit digitaliserade i form av smarta telefoner.

För att möta de minskade ersättningarna inom ensamkommande barn har hemtagning av externt placerade barn genomförts. För att möjliggöra detta har en ny enhet, Mänskenet, öppnats i gamla Solgården. Samtidigt har antalet barn minskat totalt, vilket innebär att en lokal omställning också tvingas genomföras. HVB verksamheten i Valö stängdes tidigt under året. Enheten Östero kommer att flyttas till Östhammar och integreras med övrig verksamhet.

Öppenvården för missbruk har förstärkts med en träff-

punkt i Öregrund. Enheten Boendestöd har fått ett breddat uppdrag och en större målgrupp. Barn- och ungdomsenheten har omorganiserats och förstärkts med en enhetschef. För att ytterligare understödja kvalitetsarbetet vid Individ- och familjeomsorgen har en tjänst som verksamhetsutvecklare tillförts.

Genomlysning av verksamhetskritiska funktioner har genomförts ex vid Biståndsenheten. Det finns för närvarande två aktiva LOV-utförare, Aktivt stöd samt Valölonen samtliga verksamma inom hemtjänsten. En ökning av antalet demensplatser har skett och troligen behöver fler omvårdnadsplatser ändra inriktning, för att möta det ökade behovet för personer med demens. Arbetet med kultur i vården har övergått från projekt till att bli en del av driftsverksamheten.

Närvårdsarbetet har förstärkts, främst med insatserna första linjens psykiatri och mobila närvårdsteam. Två insatser prioriterade av regionen. Men även ett omfattande arbete med att planera för den nya utskrivningslagen (Lag om samverkan) har genomförts.

Under året har det startats en kör för målgruppen LSS på fritidsgården Brunnen. Det har skett inom ramen för kultur i vården på kultur- och fritidsförvaltningen i samverkan med studieförbundet Vuxenskolan. Detta är ett önskemål som har funnits länge och noterades i början av 2017 vid ett möte på Bojen i Östhammar. Kören har varit väldigt uppskattad och det finns förslag på en fortsättning. Utöver detta kan nämnas ytterligare aktiviteter som är uppstartade såsom Café på Lärkbacken och målargrupp i Alunda.

Prestationer och kvalitet

Internkontrollen visar på att kvaliteten på förvaltningens utredande och administrativa insatser inte har utvecklats på det sätt som förväntats. Till stor del beror det på att implementeringen av det nya verksamhetssystemet varit svårare och tagit mer resurser än beräknat. De nya tjänster som tillkommit inom individ- och familjeomsorg motiveras bland annat av att kvalitetsarbetet och arbets sättet i verksamhetssystemet behöver utvecklas. Barn- och ungdomsenheten fortsätter sitt arbete med öppna insatser istället för placeringar. Försörjningsstödet är fortsatt på mycket låga nivåer även om kostnaderna har vänt uppåt under sista kvartalet.

Vård och omsorg har för verksamheten en enhetlig och väl utvecklad modell för arbetet med styrkort. Arbetet omfattar fram för allt arbetet med egenkontroll men även de övriga delarna. Arbetet med att vidareutveckla förvaltningens kvalitetsledningssystem fortsätter enligt plan. Allt fler rutiner och stödmaterial för kvalitetsarbetet finns nu tillgängligt i webbportal för ledningssystem. Vår analys pekar på att en långsiktig plan avseende systemstöd för kvalitetsledningssystemet behöver utarbetas.

Inom IFO har fokus lagts på att utveckla arbetet med vård- och genomförandeplaner. Kvalitetsarbete sker utifrån de internkontroller som genomförts. Fortbildningsinsatser inom handläggning och dokumentation för att

stärka rättssäkerheten för den enskilde, har erbjudits all personal inom myndighetsutövning. Utbildningsinsatser i verksamhetssystemet har genomförts för att handlägningsprocesserna skall bli mer rättssäkra.

I och med att det nya verksamhetssystemet införs har också förvaltningen utvecklat nya rutiner för framtagandet av statistik och nyckeltal vilket utgör en viktig del av bokslut/delårsbokslutsarbetet och den kvartalsvisa rapporteringen till Socialnämnden.

Förvaltningen har under året utvecklat arbetet med internkontroll och med början 2018 redovisas resultatet samlat vid två tillfällen, med ett förstärkt fokus på åtgärder och uppföljning.

Utifrån nämndens antagna kompetensförsörjningsplan har en personalstrategi färdigställts under våren 2017.

Kompetensförsörjningen är en fortsatt stor utmaning. Detta medför konsekvenser både ekonomiskt samt förvaltningens möjlighet att utföra lagstadgad verksamhet. Digitaliseringen sker allt fortare i omvärlden och ställer allt större krav på förvaltningen. Digital trygghetstillsyn har under det gångna året inletts. Det ökande IT beroendet försvårar nuvarande bemanningsstrategier (hög grad av visstidsanställningar) framför allt inom vård och omsorg. Detta medför stora personella samt ekonomiska utmaningar.

Analys

I Östhammars kommun har befolkningmängden ökat ca två procent de senaste tre åren samtidigt som andelen över 65 år ökat med nästan fem procent under samma period. Trots den ökade befolkningmängden har andelen personer i arbetsför ålder minskat något (1%). Som jämförelse så är medelåldern i Östhammars kommun 3,5 år högre än rikets genomsnitt. Detta är något som återspeglar sig i nyckeltalen och då främst inom hemtjänst, där vi kan se en ökning av antalet hemtjänstbeslut. Antalet beslut gällande särskilt boende ökar inte och detta sammantaget kan tyda på att fler äldre bor kvar i hemmet. Samtidigt ökar antalet beviljade timmar per beslut, vilket ytterligare talar för att vi ser effekten av en ökad äldre befolkning.

Detta blir tydligt i jämförelse med antalet personer med LSS-beslut vilket är relativt stabilt över tid. Personlig assistans (LSS och SFB) visar ett underskott för 2017 på 3,4 mnkr, där antalet ärenden med LSS beslut är fler än man budgeterat. Försäkringskassan har ändrat syn i bedömningen av rätt till personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken vilket har lett till att kommunen, i de ärenden Försäkringskassan bedömer att de grundläggande behoven understiger 20 timmar i veckan, får ta hela kostnaden för insatsen.

På missbrukssidan kan vi se en minskning av antalet HVB-placeringar vilket kan förklaras med en fortsatt satsning på öppenvårdsåtgärder. Övriga vårddygn har ökat, en av placeringarna har gjorts i samarbete med region Uppsala där kostnaden delas vilket får ses som en positiv utveckling för samverkan mellan kommun och

region.

Sedan två år tillbaka har andelen barn i familjehem minskat. Tidigare låg besluten om familjehemsplaceringar kvar trots att barnet nått vuxen ålder, idag avslutas de ärendena.

En ökning har skett av antalet HVB-dygn för vuxna inom missbruksvården. Tidigare har antalet placeringar varit ovanligt lågt och en ökning har varit förväntad.

Andelen anmälningar avseende barn och ungdomar har ökat. Detta kan till viss del förklaras av samarbetet med skolan har förbättrats.

Blockförhyrningskonceptet, som innebär ett övertagande från Östhammarshem gällande kontrakts- och fakturahantering, genomfördes i början av året och från och med juni månad omfattas samtliga särskilda boenden.

Under hösten har det nya verksamhetssystemet införts i hela organisationen samtidigt som processen för att införa IBIC påbörjats. Samtliga dessa delar är ett led i kvalitetsarbetet och förväntas höja kvaliteten och likvärdiga bedömningar över organisationen under de kommande åren.

Kvalitetsuppföljning i Socialstyrelsens öppna jämförelser visar i huvudsak god kvalitet i verksamheterna. Det föreligger dock ett behov av att kvalitetssäkra den del av verksamheten som rör handläggning inom myndighetsprocessen. Sista årens högre personalomsättning samt införande av ett nytt verksamhetssystem påverkar kvalitetsnivån. Utveckling av ledningssystem och kvalitetshandboken sker kontinuerligt. Reviderad värdegrund implementeras i samtliga verksamheter. Synpunktshanteringen utgör ett viktigt kvalitetsutvecklingsinstrument.

Antal personer med beslut under året	2015	2016	2017
Antal färdtjänst innehavare	837	844	783
Hjälp i hemmet ordinärt	576	613	590
LSS-beslut	176	175	162
Särskilt boende	315	332	349
Gruppboend Lss	47	47	46
Beslutade timmar			
Hjälp i hemmet *	114 591	145 655	159 188 **
LSS (pers.ass, ledsagning och avlösning)	20 650	26 806	30 026
* avses även Ledsagning och avlösning enl SOL			
Missbruksvård/Socialpsyk			
Vårddygn hvb vuxna	2 435	2 854	2 784
Snittkostnad/dygn kr	1 779	1 647	1 818
Barn och ungdom			
Antal dygn i familjehem	11 838	8 568	6 049
Bruttokostn dygn fam.hem kr	966	932	1 111
Antal dygn i HVB-hem	249	1 093	108
Bruttokostnad kr/dygn HVB	3 369	2 199	7 111

Antal personer med beslut under året Ekonomiskt bistånd	2015	2016	2017
Antal hushåll	218	Går ej att beräkna	199
Utbetalt/hushåll snitt, kr	5 964	***	32 106
Genomsnittlig bidr.tid, mån	5,3	***	***

*** Går ej att beräkna

Ekonomiskt resultat

Socialnämnden redovisar för 2017 ett underskott på 17,3 mnkr.

Gemensamma kostnader visar överskott med 3,0 mnkr, där en stor del av överskottet kommer från lägre kapitalkostnader än budgeterat.

Vård och omsorgsinsatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- o Sjukvårdslagen (HSL) redovisar ett underskott på 14,2 mnkr varav:

Verksamhet enligt HSL visar underskott med 6,4 mnkr bl.a. beroende på tjänsteköp av sköterskor, hemtjänst i egen regi visar underskott med 8,7 mnkr och särskilt boende i egen regi underskott med 9,5 mnkr. Antalet utförda timmar i hemtjänst har ökat med 9,3 procent på årsbasis, vilket stämmer väl med demografisk utveckling och att äldre bor kvar hemma längre.

Förvaltningens korttidsboende visar överskott med 0,8 mnkr och externa platser särskilt boende visar överskott med 5,2 mnkr, där överskottet till stor del kommer av ett bättre nyttjande av platser i egen regi. Ofördelade medel visar överskott med 4,5 mnkr.

Lokalkostnader ger ett överskott på 5,2 mnkr.

Verksamheten boendestöd visar ett underskott på 0,8 mnkr

Verksamhet enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialförsäkringsbalken (SFB) redovisar nettounderskott på 4,1 mnkr vilket kommer från en ökning av antalet ärenden med LSS beslut, där bl.a. beslut som tidigare delfinansierades av Försäkringskassan (SFB) nu helt belastas kommunen.

Missbrukarvård för vuxna redovisar underskott med 0,7 mnkr vilket beror på högre kostnader än budgeterat och förväntat gällande placeringar.

Barn och ungdomsvård visar underskott på ca 1,4 mnkr till största delen beroende på att kostnader för konsulttjänster ökat kraftigt under sista kvartalet.

Försörjningsstöd visar överskott med 2,8 mnkr bl.a. beroende på god konjunktur och strukturerat arbete. Kostnader har under större delen av 2017 legat på en låg nivå, men en viss ökning i slutet av året kan tyda på en kostnadsökning för 2018.

Familjerätt och familjerådgivning visar överskott 0,2 tkr beroende på att verksamheten under året gått med vankanser.

Verksamhet gällande ensamkommande barn visar ett underskott på 3,4 mnkr där underskottet främst kommer

från högre kostnader för externa placeringar i förhållande till budget, cirka 6,0 mnkr, där man i budget räknade med en något snabbare takt i hemtagning av placeringar i andra kommuner. Kostnaderna för handläggning visar också ett underskott, 0,8 mnkr, vilket till stor del kommer från kostnader för konsulttjänster. Underskott på 1,0 mnkr kommer från vår egen regi, där kostnader kopplade till iordningställande av HVB boendet Månshuset ensamt står för 2,0 mnkr.

Intäkterna från Migrationsverket har gett ett överskott i förhållande till budget på 4,5 mnkr. 2017 års intäkter kommer dels från det gamla generösa avtalet/ersättningsmodellen med/från Migrationsverket och från och med halvårsskiftet från det nya mindre generösa ersättningsmodellen. Detta gör att intäkterna för 2018, där hela årets intäkter utgår från den nya ersättningsmodellen, kommer vara klart lägre än 2017.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten visar underskott med 4,0 mnkr vilket kommer från ett motsvarande underskott för implementering av nytt verksamhetssystem.

Årets verksamhet i ett framtidsperspektiv

Inom den närmaste kommande femårsperioden står Socialnämndens samtliga ansvarsområden inför stora utmaningar inom välfärdsområdet. Den tekniska förändringstakten går allt snabbare och skapar nya möjligheter till utveckling av vård och omvårdnad. Den ökade genomströmningen i slutenvården och den kommande lagen om samverkan ökar kraven inom den kommunala vård och omsorgsorganisationen. Samtidigt är socialnämndens ansvarsområde det område som påverkas mest av den demografiska förändring som hela tiden sker. Redan idag skiljer sig Östhammars befolkningsstruktur från övriga Sverige med fler äldre innevånare.

Samverkan med den nystartade regionen gick inledningsvis trögt men har under hösten börjat hitta formerna. Inför 2018 finns förutsättningarna för ett fortsatt konstruktivt arbete tillsammans med länets kommuner och regionen. Även en ny nämnd, nämnden för kunskapsstyrning, har bildats i samverkan mellan regionen och kommunerna.

Östhammars kommun har kommit förhållandevis långt med närvårdsarbetet, med stora fördelar för medborgarna i Östhammar. Regionens fokus på nära vård och omorganisation av primärvård och habilitering kommer troligtvis att bidra positivt i detta arbete.

Personalfrågor är en stor framtidsfråga för socialnämnden. Socionomer, chefer, sjuksköterskor och undersköterskor är i dagsläget yrkesgrupper som är svåra att rekrytera. Trots begränsade resurser måste socialnämnden satsa ytterligare på dessa yrken för att höja attraktiviteten både internt och externt för att säkra kompetensförsörjningen. Arbete med att genomföra insatserna i personalstrategien fortsätter.

Förbättrad arbetsmiljö och arbetsvillkor är områden som ytterligare måste utvecklas för att möta den alltmer

ökande sjukfrånvaron. En övergripande målsättning för 2018 är att arbeta mer med medarbetarinvolvering, att möjliggöra för personal att hitta och genomföra egna lösningar och förbättringar tillsammans med sina chefer samt att ha större kund- och brukarfokus. Arbetet med kvalitetsfrågor kommer kräva att kunder, medborgare och brukare får uttrycka behov och vara delaktiga i hur verksamheterna utformas.

Utvecklingen av information om hushållsnära tjänster och servicetjänster är ett viktigt verktyg för att förbättra tillgången för service till de äldre och samtidigt frigöra omvårdnadspersonal till andra arbetsuppgifter.

Fler och mer omfattande förändringar i omvärlden skapar ökade behov inom socialnämnden. Nya lagkrav och föreskrifter medför en större utmaning för verksamheterna. Ökade krav på nattbemanning och snabbare utskrivning från slutenvården är några exempel på förändringar som sker. Kombinationen av ökade krav från samhällets aktörer och de demografiska förändringarna skapar behov av mer omfattande satsningar inom den sociala sektorn.

Under 2018 kommer fokus att ligga på att skapa en hållbar struktur för hur arbetet med det sociala innehållet och kultur i vården ska fortsätta. En utmaning är att göra det till ett arbetssätt inom den ordinarie verksamheten. Strukturen kommer att innebära att välja ut ett antal fokusområden, för att få till gedigna förbättringsplaner. Ett förslag på fokusområde är att granska avvikelshantering och då främst avvikelser enligt SoL. Ett annat förslag är att arbeta med möjlighet till utevistelse som också kan kopplas till genomförandeplaner enligt IBIC. Arbetet med LSS i samverkan med kultur och fritidsförvaltningen kommer att fortsätta enligt planering.

Bolagen i den sammanställda redovisningen

Hargs Hamn AB

Ordförande: Jacob Spangenberg

VD: Curt Nilsson

Verksamhetsområde

Bolaget är dotterbolag till Östhammars kommun som äger 78% av kapital och röster. Övriga aktier ägs av Hargs Bruk AB och Mellansvenska Logistiktransporter (MLT) med vardera 11%.

Bolagets ska äga och förvalta fastigheter, bedriva hamnrörelse samt därmed förenlig verksamhet.

Hargs Hamn ska tillhandahålla konkurrenskraftiga och flexibla logistiktjänster för lastning, lossning och lagring av bulkgoods, Ro-Ro-gods och hantering av godstyper som inte innefattas i övriga nämnda godsslag och som förekommer enstaka gånger, projektlaster samt ha en tydlig totalprismodell gentemot sina kunder.

Årets viktiga händelser

Under år 2017 skeppades 353 000 ton gods över hamnen jämfört med 323 000 ton under 2016. Det totala antalet

anlöp under året minskade till 117 jämfört med 129 anlöp under år 2016. En emission till befintliga ägare om 25 mnkr har genomförts under 2017.

Investeringar

Ett avtal om hantering och utskeppning av spannmål har tecknats. Bygget av en lagerhall för 25 000 ton spannmål har påbörjats.

Ekonomiskt resultat

Omsättningen under året steg till 40,2 mnkr. En ökning från 38,8 mnkr. Bolaget redovisar ett resultat efter finansiella poster på -3,6 mnkr efter bokslutsdispositioner redovisas ett nollresultat vilket är detsamma som 2016.

Personal

Under året har bolaget haft 7 anställda, varav 2 kvinnor..

Dannemora gruvfastighet

Årets viktiga händelser

Bolaget har inte bedrivit någon verksamhet under 2017.

Stiftelsen Östhammarshem

Ordförande: Örjan Mattsson

VD: Anders Erixon

Verksamhetsområde

Stiftelsen Östhammarshem har enligt sina stadgar till uppgift att förvärva fastigheter för att därpå uppföra och förvalta bostadshus med tillhörande affärslägenheter och kollektiva anordningar.

Årets viktiga händelser

Nybyggnad av hyresbostäder har under året påbörjats med 23 hyreslägenheter i Alunda samt 17 lägenheter i

Gimo med beviljat statligt investeringsstöd på närmare 20 miljoner kronor. Projektering och upphandling av 6 st. vindslägenheter i Österbybruk med byggstart våren 2018 har även beviljats investeringsstöd. Radonätgärderna i etapp II på Eknäsområdet har avslutats under året-förnyelse av kvarteret Fjället i Öregrund färdigställdes.

Ekonomiskt resultat

Årets omsättning har ökat till 155,7 mnkr (154,4). Det redovisade resultatet uppgår till 26,8 mnkr en försämring från förra årets 33,4 mnkr.

Östhammar vatten

Årets viktiga händelser

Bolaget startade sin verksamhet 1 maj. Bolaget har övertagit kommunens VA-verksamhet. Bolaget fick ett kapitaltillskott från kommunen på 10 mnkr.

Ekonomiskt resultat

Omsättningen uppgick till 27,7 mnkr och resultatet blev en förlust på 2,6 mnkr.

Personal

Bolaget har inga anställda.

Hållbarhetsbokslut

Strategisk inriktning för ekologiskt hållbar utveckling

Kommunens strategiska inriktning för en hållbar utveckling finns beskriven i flera styrdokument. Kommunfullmäktige beslutade under 2016 om policy för hållbar utveckling. I ett första skede fokuserar policyn på den ekologiska hållbara utvecklingen, inkluderande planetära gränser, försiktighetsprincipen, resurshushållning och kretsloppsprincipen. I policyn ingår att skapa fysiska och sociala förutsättningar för miljöanpassat beteende och arbeta aktivt med miljökrav i upphandlingar och inköp.

I samband med att kommunfullmäktige beslutade om den ekologiska hållbara utvecklingen gavs ett följduppdrag att komplettera policyn med inriktningar för social hållbar utveckling. Detta arbete har påbörjats under 2017. I kommunens inköspolicy som antogs 2017 anges också att kommunens upphandlingar och avtal ska vara socialt och ekologiskt hållbara.

SOCIAL HÅLLBARHET

I rapporteringen kring social hållbarhet i Östhammars kommun har vi valt att utgå från rubrikerna Trygghet, välfärd och folkhälsa, Jämställdhet och likabehandling, Delaktighet och inflytande, Unga i kommunen, Integration samt Arbetsmarknad och företagande. Alla nämnder och förvaltningar har erbjudits delaktighet i rapporteringen som sammanställts vid Strategienheten.

Trygghet, välfärd och folkhälsa

Ett mått som säger något om en kommuns trygghet är hur lång snittväntetiden är för att få plats på äldreboende, från ansökan till erbjudande om plats. I Östhammars kommun är antalet dagar 37, mot medelvärdet för riket som är 57. Uppdelat på kön ser vi att kvinnor får vänta i snitt 33 dagar (2016: 58) mot männens 41 (2016: 45).

I kommunen finns ett lokalt brottsförebyggande råd, Trygg i Östhammars kommun (TRÖ), med uppgiften att arbeta med brottsförebyggande åtgärder grundade på statistik från polisen och genomförda undersökningar, bland annat "Liv och hälsa ung". Rådets arbete bedrivs utifrån en samverkansöverenskommelse mellan kommunen och Lokalpolisområde Norduppland. Utöver ordinarie arbete i linjen hade TRÖ tre samrådsmöten under 2017.

Ett mått som ger en bild av befolkningens generella hälsotillstånd är sjukpenningtalet, dvs hur många dagar en person varit borta från sitt arbete på grund av sjukdom. Resultatrapporten från KKIK (Kommunens kvalitet i korthet) visar att kommunens invånare har ett genomsnittligt sjukpenningtal om 12,0 dagar mot riksmedelvärdet 12,1. Uppdelat på kön: kvinnor 16,0 dagar (15,9) respektive män 8,4 dagar (8,4). Siffror inom parentes är genomsnitt för riket.

Socialnämnden

Vård och Omsorg har haft som mål att stärka upplevelsen av trygghet. Verksamheten försätter med uppsökande hembesök för dem som har fyllt 80 år, för att bland annat ge information om mötesplatser, aktiviteter, restauranger och vilka insatser som kommunen kan ge. En utbildningsinsats har genomförts där delar av personalgrupperna har genomgått utbildning för att kunna upptäcka och bemöta personer med demens på ett bättre sätt.

Den upplevda kvaliteten av hemtjänst och vård på äldreboende har glädjande förbättrats sedan 2016 års mätning. För män har andelen som är ganska eller mycket nöjda med sitt särskilda boende ökat från 68 % 2016 till 89 % 2017. Motsvarande siffror för kvinnor är från 87% 2016 till 93 % 2017. Skillnaderna mellan könen kvarstår till viss del, men differensen är betydligt mindre än tidigare.

För hemtjänster är siffrorna höga: 92% av männen är ganska eller mycket nöjda och bland kvinnor är siffran 93%. Siffrorna ligger i linje med rikssnittet.

Enheten för hjälpmedel och förebyggande insatser uppmärksamade Socialstyrelsens kampanjvecka "Balansera mera" där fokus legat på att förebygga fallolyckor.

På funktionshindersområdet har samarbetet mellan enheterna ökat vilket möjliggör fler aktiviteter för de boende. Man har även inrättat en fritidsgrupp för att diskutera frågan och föreslå aktiviteter. Ett samarbete med Kultur- och fritidsförvaltningen har också startat igång för att öka antalet möjliga aktiviteter för målgruppen utifrån behov och tillgänglighet.

Under året har antalet placeringar av barn och vuxna minskat och en utökning av öppenvården har skett. Fler personer har vänt sig till familjerådgivningen. En satsning på barn och ungdomars psykiska hälsa tillsammans med Region Uppsala, första linjens psykiatri, har påbörjats. Socialnämnden samarbetar bland annat med kvinnojouren Freja och Brottsofferjouren. En stor ökning av initieringar i ärenden om barn som far illa har noterats under 2017. Risken är att den trenden fortsätter.

Socialpsykiatri och boendestödet får ökade volymer. Socialnämnden har öppnat upp för att fler grupper skall kunna få stöd i boendet och fler personer ska kunna handlägga boendestödsärenden. Det ekonomiska biståndet har varit lågt under många år.

Barn och utbildning

Vi arbetar med folkhälsa i förskolan genom att betona vikten av rörelse och att prata om kroppens kompetenser och begränsningar.

Vi vet att elevernas psykiska hälsa är lika viktigt som den fysiska för att de ska fungera på bästa sätt. Vi arbetar därför med såväl individuell handledning som i mindre grupp och utifrån elevernas behov och förutsättningar ser vi till att de får stöd i sin personliga utveckling.

På grundskolan och gymnasiet läser alla elever ämnet idrott och hälsa som ger tillfälle att uppleva och förstå betydelsen av rörelseaktiviteter och deras samband med välbefinnande och hälsa.

Försämrade siffror kring andelen unga som mår bra kan konstateras i länet som helhet, men Östhammars siffror ligger under länets, framför allt för flickor i åk 9. Detta är en ögonblicksbild som bör kompletteras med den löpan- de bild vi har av våra ungdomars mående på skolorna.

Kultur och fritid

Under 2017 har Kultur och fritidsnämnden utarbetat en handlingsplan för friskvårdssatsningar för barn, unga, personer över 60 år samt personer med funktionsvariationer.

Jämställdhet och likabehandling

Redan 2016 antog kommunfullmäktige en strategi för jämställdhetsintegrering. Samtliga nämnder och förvaltningar är därmed ålagda att rapportera all individbaserad statistik könsuppdelad, därefter analysera dessa uppgifter och agera utifrån resultat av analyserna. Under året har samtliga förvaltningar erbjudits information och stöd för att arbeta enligt strategin. Uppföljningssystemet Stratsys har anpassats för att möjliggöra den nya könsuppdelade rapporteringen.

Östhammars kommun som arbetsgivare

Under 2017 har kommunen påbörjat ett arbete för att i enlighet med nya diskrimineringslagen på ett förebyggande sätt undersöka, analysera och vidta eventuella åtgärder mot diskriminering. Vi ska arbeta systematiskt för att alla våra medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det ska också vara möjligt att förena arbete med föräldraskap.

I arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter för våra anställda har vi också sett till möjligheten att göra karriär hos oss. Vi vill säkerställa lika möjligheter för våra arbetssökande liksom för våra befintliga medarbetare att påbörja och över tid utveckla sin karriär hos oss.

Jämställdhets- och jämlikhetsarbete kräver kunskap om nuläget för att kunna arbeta med förändring. Därför deltar Östhammars kommun i Nyckeltalsinstitutets arbetsgivarranking Jämix (Jämställdhetsindex). Resultatet av Jämix 2016 blev klart under våren 2017. Östhammars kommun hamnade då på sista plats i rankingen.

Barn och utbildning

I samarbete med hemmet skapar förskolan trygga och goda uppväxtvillkor vilket har stor betydelse för resten av livet. Det sociala och emotionella stödet i förskolan har en långsiktig effekt på hälsan. Pedagogerna samtalar med barnen om och visar på vad trygghet, jämlikhet och jämställdhet innebär för dem och andra och om de skyldigheter respektive rättigheter var och en har.

I dag är ojämlikheten en av de största utmaningarna generellt för svensk skola. Arbetsförmedlingens senaste rapport om ungdomsarbetslöshet visar att det finns ett starkt samband mellan gymnasieutbildning och möjlighet att få ett arbete. Gymnasiet har med andra ord ett stort ansvar i att minska sociala ojämlikheter i samhället och vi arbetar ständigt med det kompensatoriska uppdraget och för ett målmedvetet arbete för att förbättra undervisningen och elevernas resultat.

Om grundskolan står för en gemensam medborgerlig referensram står gymnasieskolan för generella kompetenser och specialförberedelser. Utbildningen ska utformas så att den främjar social gemenskap och utvecklar elevernas förmåga att självständigt och tillsammans med andra tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper. Skolan ska förmedla både kunskaper och de demokratiska grundläggande värdena till eleverna.

Alla förskolor och skolor har en plan mot kränkande behandling.

På skolinspektionens skolenkät svarade åk 5 i högre grad än alla elever i Sverige som tillfrågats att pojkar och flickor behandlas lika i skolan. Medan i åk 9 ligger pojkar och flickor under index jämfört med de som svarat i respektive ålder. I åk 2 på gymnasiet ligger både pojkar och flickor över index men flickor anser i lägre grad än pojkar att killar och tjejer ges samma förutsättningar.

Socialnämnden

Ett nytt verksamhetssystem har införts vid socialförvaltningen. Det nya systemet har bättre förutsättningar att leverera statistik uppdelat på kvinna/man jämfört med föregående system.

Ett annat viktigt långsiktigt arbete är att öka andelen manliga studenter inom de områden där socialnämnden verkar.

Delaktighet och inflytande

På kommunens externa hemsida finns ett antal tjänster för att underlätta och uppmuntra delaktighet och inflytande för kommunens invånare. Under året har det anordnats 3 namninsamlingar. 25 medborgarförslag har besvarats, de förtroendevalda har mottagit och besvarat 1 frågeställning och 21500 registrerade ärenden hanterades via Östhammar direkt. Östhammars kommun är en av tio kommuner som får full pott i KKIK:s underökning avseende hur stor andel medborgare som får svar inom två dagar när en enkel fråga mejlas in. Vi ligger också mycket bra till avseende hur stor andel som får direkt svar på en enkel fråga (69%) och hur stor andel som upplever ett gott bemötande (92%).

Kommunen använder sig även av sociala medier i dialog med medborgarna; framförallt Facebook men också Twitter, Youtube och Instagram. Under 2017 skapades ett stafettkonto på Instagram där olika verksamheter har möjlighet att presentera sitt arbete och föra dialog med invånarna.

För att uppmuntra lokala initiativ finns det möjlighet att

bilda utvecklingsgrupper, för att ytterligare stärka den demokratiska processen och möjliggöra för våra kommuninvånare att påverka utvecklingen i kommunen.

En ny delaktighetstjänst, medborgarmotion, beslutades under senare delen av 2017. Den nya tjänsten ersätter medborgarförslag och namninsamling.

För information kring ett eventuellt slutförvar av använt kärnbränsle och den planerade folkomröstningen finns en särskild webportal. Men information har även delats i utförliga, kontinuerliga annonser och vid flertalet öppna informationsträffar. Ett antal av dessa träffar har fokuserat på den huvudförhandling som genomfördes i Mark- och miljödomstolen under hösten 2017. En del av förhandlingen genomfördes i Gimo.

Samtliga kommunfullmäktigesammanträden direktsänds via kommunens hemsida.

Barn och utbildning

Medborgardialoger utifrån Barn- och utbildnings verksamhetsområde hölls gemensamt av tjänstemän och politiker under våren 2017 på de olika orterna, där frågeställningen var specifik för varje ort.

Elever upplever att de i högre grad än förra året är mer delaktiga i skolarbetet. I åk 5 är det flickorna i högre grad än pojkarna som upplever delaktighet. När det gäller åk 9 och år 2 på gymnasiet så är det pojkarna som anser att de är mer delaktiga i skolarbetet.

På skolorna finns klassråd och elevråd. På Bruksgymnasiet finns även Forum för samråd. Dessa möten och rådsaktiviteter fångar upp och bearbetar frågor, som ligger eleverna och deras studier nära.

Socialnämnden

Vid Ifo (Individ och familjeomsorg) har synpunktsvecka genomförts där alla brukare som varit i kontakt med verksamheten fått en synpunktsblankett. Synpunktssystemet har även marknadsförts via annonsering. Vid våra egna HVB boenden genomförs husmöten för att få in synpunkter. I närvårdsgrupp psykisk hälsa har brukarrepresentant varit med.

Särskilda boenden har haft fokus på att förbättra måltidssituationen då många boende upplevt denna negativt, och genomfört aktiviteter under året med kräfts-kiva, surströmmingsfest och grillfest mm. Man har även inrättat kulturombud på de särskilda boendena som ska fokusera på kulturella aktiviteter. Brukarråd finns inom samtliga verksamheter. Samtliga brukare har upprättade genomförandeplaner.

Anhörigkonsulent har anordnat anhörigträffar för vuxna barn med en förälder med demenssjukdom, friskvårdsaktiviteter såsom Qigong, pinggymna och herrfrukostar där män kan träffas och utbyta erfarenhet av att leva med maka med demenssjukdom.

Hjälpmiddelsverksamheten har inrett ett rum där brukare kan klämma och känna på hjälpmedel för att få en bättre känsla för vad som finns att tillgå. I samverkan med Frivillighandtaget har även brukare med syn- och hörselned-

sättning bjudits in för att få förevisat vilka hjälpmedel som finns att tillgå.

Tekniska och Kultur och fritid

Ett antal projekt har genomförts tillsammans med fokusgrupper inom kommunens tätorter, bl. a. har Gimo utomhusbad rustats och Alunda centrum har fått en översyn med bl. a. stenläggning och en ny sittyta.

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare i dialog med både invånare och föreningsliv. Under 2017 har förvaltningen haft enskilda träffar med ca 50 föreningar, s.k. föreningstimme, för dialog om bl. a. nya lokalbokningsprinciper för sporthallarna.

Unga i kommunen

Ungas möjligheter att träda in i vuxenvärlden påverkas i hög grad av hur samhället är utformat. Med rätt förutsättningar kan unga både forma sina egna liv och bidra till en positiv samhällsutveckling. Ungdomspolitikens mål är att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor).

Under 2017 bildades en kommunövergripande styrgrupp med uppdraget att arbeta strukturpåverkande med ungas välbefinnande. Utöver detta vida uppdrag är konstellationen av tjänstepersoner styrgrupp för kommunens ANDTL-arbete (alkohol, narkotika, doping, tobak, läkemedel). I det ingår att arbeta utifrån den länsövergripande strategi som antogs av Kommunstyrelsen under 2017. En hälsopedagog arbetade operativt med workshops i samtliga höstadieskolor under hösten. Resultat och rekommendationer kring fortsatt arbete finns beskrivet i en informativ sammanställning.

Arbetet med att förbättra ungas välbefinnande utgår bla från enkäterna Liv och hälsa ung och LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitiken), som båda genomfördes under 2017.

Barn och utbildning

Bruksgymnasiet deltar i Riksorganisationen Reactas projekt, Unga, Makt och Hälsa. Syftet med projektet är att främja och öka ungas självupplevda fysiska, sociala och mentala hälsa. Det handlar om att unga själva tar makten över sin egen hälsa genom att tillsammans med andra unga bilda en förening, ett Hälsoråd. Hälsoråd är knutet till skolan och personal från elevhälsan eller lärare fungerar som stödpersoner.

Socialnämnd

Samverkan med skolan har utvecklats ytterligare. Första linjens psykiatri har stärkts. Socialförvaltningen har en kurator på ungdomsmottagningen. Socialförvaltningen finns också med i en särskild styrgrupp för ungas välbefinnande som är en förvaltningsöverskridande arbetsgrupp för barns bästa.

Under 2017 har en rad kvalitetsbrister uppmärksammats

och åtgärder har vidtagits. Stort fokus har lagts på att förflytta fokus från placeringar till öppenvårdslösningar och rådgivning. Exempel på detta inom barn och unga är öppenvård i form av samtalsstöd för både barn och föräldrar som bygger på evidensbaserade arbetsmodeller.

De placeringar som trots allt måste genomföras sker i allt större omfattning i närmiljön.

Tekniska och Kultur och fritid

Många ungdomar har haft sommarjobb inom Tekniska förvaltningen och arbetat med bl.a. parkskötsel. Kultur- och fritidsförvaltningen genomförde ett program med sommarlovsaktiviteter för ungdomar under två veckor i juni.

Integration

Under 2017 var antalet nyanlända i Östhammars kommun 76 personer enligt Östhammars kommuns tilldelade kommunal. Det är en minskning sedan föregående år.

Under året har kommunens samverkan med civilsamhället stärkts upp inom flyktingmottagande och integration. Östhammars integrationsnätverk drivs av kommunen och består av ett 20-tal representanter från föreningsliv, kyrkor och samfund, studieförbund och kommunala verksamheter som är verksamma på integrationsområdet. Integrationsnätverket syftar till att vara ett samlande forum för integrationsinsatser i kommunen och fungerar som motor och informationskanal i kommunens samverkansarbete med civilsamhället.

Under året har kommunen beviljat integrationsmedel om 347 000 kronor till civilsamhällets organisationer som bedriver integrationsarbete i kommunen. En förvaltningsövergripande beredningsgrupp har svarat för beredningen av ansökningar.

Under våren 2017 har kommunen beviljats Länsstyrelsens §37a-medel för uppstart av projekt Språkvän Östhammar som bedrivs i samverkan med Svenska kyrkan. En projektsamordnare och en projektledare har anställts för att leda arbetet som syftar till att stärka kontaktytorna mellan nya och etablerade kommuninvånare. Som en del av arbetet har kommunen i samverkan med projektet arrangerat en Tillsammansdag för föreningsliv och invånare.

Referensgrupp integration, med representanter från flera förvaltningar, har under året fördelat medel till kommunala verksamheter där behov av integrationsinsatser har identifierats. Ett antal nya tjänster har skapats under 2017 med syfte att underlätta nyanländas etablering och stärka integrationsarbetet i kommunen. En lärcoach erbjuder handledning till lärare med nyanlända elever och en interkulturell kommunikator ger föreläsningar till förskolor, skolor och civilsamhälle. Två samhällsinformatörer/SFI-lotsar arbetar med att ge stöd och information till nyanlända. På grundskolan finns det språkpraktikanter och språkresurser och på gymnasiet har nyanlända elever deltagit i samarbetsprojekt. Den gemensamma handlingsplanen för att främja arbetet med flerspråkighet har varit betydelsefull vid mottagandet av nyanlända familjer.

Ett nytt projekt för nyanlända föräldralediga kvinnor har påbörjats med syftet att erbjuda språkräning, socialt sammanhang och information om kommunen och det svenska samhället.

Under året har mottagandet av ensamkommande minskat tydligt. Arbetet fokuseras i högre utsträckning på att arbeta för att ungdomarna ska flytta till eget boende och snabbare bli en del av samhället. Verksamheten är under ständig förändring för att möta minskade volymer och förändrade ersättningssystem. Socialförvaltningen har under året erbjudit ca 70 ensamkommande barn bostad och trygghet. Inspektion av förvaltningens boenden för ensamkommande har genomförts av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och inga större brister har framkommit.

Många nyanlända barn med annat modersmål har börjat på förskolorna i kommunen. Den gemensamma handlingsplanen för att främja arbetet med flerspråkighet är ett stort stöd vid mottagandet av nyanlända familjer.

På grundskolan finns det språkpraktikanter och språkresurser. Vi har under hösten haft föreläsningar av en interkulturell kommunikator på förskolor och skolor. Profiltiden inom grundskolan är ett bra forum för integration med ex fotboll och dans. Sedan hösten 2017 arbetar en lärcoach med handledning till lärare som har nyanlända elever.

Tekniska förvaltningen har deltagit och medverkat i arbetet med att få fram bostäder till nyanlända som fått uppehållstillstånd.

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att fördela integrationsbidrag till civilsamhället. Målsättningen är att få föreningar att skapa bra modeller för integration. Under 2017 vill nämnden särskilt lyfta ”Aktivera Östhammar”, som ordnar träffar i Sanda bygdegård där nya och gamla invånare möts.

Arbetsmarknad och företagande

Ett starkt lokalt näringsliv skapar förutsättningar för tillväxt och en hållbar utveckling. Bilden av en stark konjunktur i Östhammar backas upp av endast en (1) konkurs under 2017 och svårigheter för företag i kommunen att finna den kompetens som de behöver (största tillväxthindret enligt Småföretagarbarometern).

Företagsklimatet nådde inte de nivåer vi eftersträvar under 2017. Svenskt Näringsliv rankar det upplevda företagsklimatet i Östhammar sämre än på flera år och även om Nöjd Kund Index i kommunens kontakter med företagen utvecklas positivt, så är det långt kvar till målen.

För mer information: www.tillvaxtosthammar.se

Förskolan gör studiebesök i närmiljön som en omvärldspaning över vilka yrken samhället erbjuder. Grundskolan har en samhällsvecka i årskurs 8 där eleverna får komma i kontakt med olika yrkesrepresentanter. För övrigt på grundskolan är studiebesök på företag vanligt samt PRAO.

Sedan 2016 arbetar Forsmarks skola aktivt med att ta

emot skolklasser som vill komma till Forsmarks bruk, Forsmarks skola, Kraftgruppen och SKB. Skolan har under 2017 tagit emot ett 40-tal skolklasser, de flesta från mellanstadiet och högstadiet. Utöver detta har Forsmarks skola deltagit på SciFest och bemannat Experimentverkstaden i Forsmarks bruk under sommaren. Eleverna på Forsmarks skola ska erbjudas företagsbesök så att de får en inblick i vad teknikyrket innebär. Forsmarks skola ingår i Teknikcollege, som är en kvalitetsstämpel på utbildningar där kommuner, utbildningsanordnare och företag samverkar för att öka attraktionskraften och kvaliteten på tekniskt inriktade utbildningar.

Bruks gymnasiet har arbetsplatsförlagt lärande för sina yrkesprogram, där delar av kursen sker på en arbetsplats. Flertalet av de högskoleförberedande programmen har haft miljöpraktik. Miljöpraktik erbjuds på externa företag samt inom kommunen på olika förvaltningar. Temadag har anordnats där eleverna fick möjlighet att möta framtidens utbildningar. Samarbete med Ung Företagsamhet (UF) finns och vi erbjuder eleverna en möjlighet att driva eget företag. Bruks gymnasiet Vård och omsorgsprogram ingår i Vård- och omsorgscollege (VOC) som en certifierad samverkan mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningar. Elteknikbranschen driver utbildningskonceptet ETG för att utveckla kvaliteten i yrkesutbildningen till elektriker. Det finns även ett internationellt perspektiv på Bruks gymnasiet, exempelvis har elever varit till England för kultur- och språkutbyte och har möjlighet till praktik på arbetsplats.

Ett nära samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Individ- och familjeomsorgen och enheten för arbete och samsättning har resulterat i att fler personer har kunnat komma ut i egen försörjning.

Ett långsiktigt samverkansarbete kring arbetslivsinriktad rehabilitering sker i form av LOKUS Östhammar och en samverkanskoordinator, anställd vid Socialförvaltningen, har drivit arbetet under året. Tjänsten är finansierad av Samordningsförbundet Uppsala län. Parterna är Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala och Östhammars kommun. Samverkanskoordinatören ska stödja samverkan kring personer som aktualiserats av de olika huvudmännen.

Målgruppen är personer som bedöms vara i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering för att öka eller återfå sin arbetsförmåga samt behöver kompletterande stöd för att klara av att delta i, eller förberedas för insatser från någon av samverkansparterna. Målgruppen är personer där stödet bedöms nödvändigt för att minska risken att dessa individer faller mellan stolarna, får fel eller otillräcklig insats alternativt inte klara av planerad eller pågående insats. Målgruppen är personer boende i Östhammars kommun.

Ekologisk hållbarhet

För att tydliggöra kommunens prioriteringar inom den ekologiska hållbarheten har kommunfullmäktige beslutat om 4 fokusområden som är särskilt viktiga för kommu-

nen att arbeta med. Dessa är Friskare vatten, Natur för människor, växter & djur, Klimat & energi samt Giftfri miljö. För alla fokusområden finns ett litet antal styrtalet som komplement till de bredare skrivningarna med inriktningar för kommunens verksamheter.

För att sprida kunskap om miljö, klimat och energi samt kommunicera hur Östhammars kommun arbetar med miljömålen och fokusområdena har kommunen under 2017 genomfört infosatsningen Tillsammans för miljön. Satsningen har inneburit annonsering i lokala pappersmedia och en bred satsning i digitala kanaler (Facebook, Instagram och hemsida).

Friskare vatten

Inom området friskare vatten ska kommunen fokusera på att minska utsläpp av övergödande ämnen, åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i våra sjöar, vattendrag och kustvatten, arbeta aktivt med vattenfrågan i strategisk planering och detaljplanering samt tillgängliggöra kommunens vatten för boende och besökare.

Dricksvatten och spillvatten

Vatten är en viktig del i den strategiska planeringen och utvecklingen av kommunen, i form av vattentillgång/drucksvatten som tillväxtfaktor, behovet av genomtänkta vatten- och avloppslösningar och inte minst vattenmiljöer som en viktig kvalitet för boende och besökare. Kommunen har som mål att en större andel av befolkningen ska kunna ansluta sig till kommunens allmänna spillvattenförande ledningsnät. Under 2017 var 66 % anslutna och målet är att till 2018 ökat till 71 %. Flera utbyggnader av det kommunala ledningsnätet är på gång för att kunna ansluta nya detaljplanerade områden i både Östhammar och Alunda. Det är dock inte troligt att målet kommer att nås till 2018. Gällande enskilda avloppslösningar ställer kommunen krav på system som anpassas till känsligheten i recipienten. Kraven kan innefatta slutna tankar, gemensamhetsanläggningar och snålspolande toaletter.

Den 1 maj 2017 anslöt sig VA-verksamheten i Östhammars kommun till Gästrike Vatten. Det betyder att Gästrike Vatten sköter all drift och underhåll av ledningar, vatten- och reningsverk. Under senare delen av 2017 har Gästrike vatten inlett ett arbete med vattenförsörjningsplan för kommunen. Många förvaltningar deltar i arbetet då det handlar om strategisk planering, behovsanalys och utvecklingsbehov för kommunen. Kommunen deltar också i arbetet med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan.

Ett annat av kommunens mål är att inrätta och uppdatera skyddsområden för samtliga kommunala vattentäkter. Idag har 50 % av de 16 vattentäkterna beslutade skyddsområden. Skyddsföreskrifterna ska uppdateras för alla områden som har föreskrifter äldre än 1980. Idag har enbart Gimo nyare föreskrifter. Arbeta med att uppdatera föreskrifterna för Börstils vattenskyddsområde pågår.

Minskad övergödning

En av kommunens stora utmaningar i arbetet med ett

friskare vatten är att minska övergödningen. Både sjöar och kustvatten har näringshalter som inte klassas som god status enligt vattendirektivet. Det framgår i de åtgärdsplaner som tagits fram av Vattenmyndigheten. Ett område där övergödningen är särskilt påtaglig är Östhammarsfjärden och Granfjärden.

Under 2017 har kommunen fortsatt arbetet med att inventera enskilda avlopp med fokus längs kusten. Även lantbrukstillsynen prioriteras utifrån områden med sämre vattenkvalitet. Ett av kommunens mål är att en större andel av nya vattentoaletter ska ha kretsloppslösning. Detta följs upp genom vilka avloppstillstånd som ges. Under 2017 hade 39 % av tillstånden kretsloppslösning. Målet för 2018 är 75 %, vilket gör att det behöver sättas in ytterligare insatser för att nå målet. Orsaken till den långsamma ökningen i områden med hög skyddsnivå bedöms vara att det för slutna tank krävs snålspolande toalett, vilket ännu kan uppfattas som en ovan teknisk lösning. Detta trots att minireningsverk är en dyrare lösning vid nybyggnation. Vid normal skyddsnivå dominerar infiltrationsanläggningar eftersom de är ett billigare alternativ.

En annan del i kretsloppslösningen bidrar kommunen till genom att ingå i ett samarbete med LRF och lantbrukare i ett samarbetsprojekt för att återföra slam till åkermark. Syftet är att minska utsläpp av näringsämnen till vattnet och efter hygienisering kunna använda dem som näring i jordbruket. Anläggningen har byggts under 2017 och håller på att certifieras enligt RISE. Tanken är på 500 m³ och ska kunna ta emot ca 15 % av slammet från de slutna tankarna i kommunen, vilket också minskar trycket på de kommunala reningsverken, som idag tagit emot slam från slutna tankar. Anläggningen kommer att invigas under 2018.

I detaljplanearbetet ställer kommunen krav på dagvatten- och avloppslösningar för att minimera påverkan på recipienten. Många kommuner söker efter bra metoder att ta hänsyn till vattenkvalitet i planarbetet. Östhammars kommun delar delar delar behovet att hitta tydliga rutiner och metoder för att anpassa planerna till förutsättningarna enligt Vattendirektivet. Ett nära samarbete inom Östhammar vatten och Gästrik vatten, samt med kommunens markförvaltning är en förutsättning för att komma vidare i frågan.

Utvecklingsprojekt och samarbeten med andra aktörer

Östhammars kommun inledde år 2017 ett deltagande i LIFE IP-projektet Rich Waters. Det är ett omfattande EU-projekt med slutår 2024 och med över 30 deltagande parter, alla med fokus på att nå åtgärderna i åtgärdsprogrammet enligt Vattendirektivet. Kommunen deltar i syfte att minska interngödningen i Östhammarsfjärden och Granfjärden.

Under 2017 genomförde kommunen undersökningar i Granfjärden för att kartlägga processerna för den interngödning som påverkar vattenkvaliteten. Sedimentprover och vattenprover har tagits och laboratorieförsök genomförts för att testa metoden att fastlägga fosfor med

järn. Arbetet genomfördes inom ett Lokalt vattenvårdsprojekt (LOVA) och har lett till ytterligare en ansökan för fortsatta fältförsök under 2018.

Den 1 juni genomfördes Östhammarsfjärdens dag vid Krutudden. Dagen riktade sig både till skolelever och allmänhet, med fokus på fakta om Östhammarsfjärden och dess omgivning. Fisk, vattenkvalitet, enskilda avlopp, fåglar och tillgänglighet var några av inriktningarna under dagen. Dagen genomfördes i brett samarbete med Upplandsstiftelsen, lokala föreningar och Gästrik vatten.

Under 2017 har kommunen varit projektledare för ett stort gemensamt arbete med inriktning på planeringsunderlag för kusten – fokus på besöksnäring, rörligt friluftsliv och naturvärden. I arbetet ingår Tierps kommun, Älvkarleby kommun, region Uppsala och Upplandsstiftelsen. Kustkommuner i Gävleborgs län samt region Gävleborg delar också, med Söderhamns kommun som samordnare. Ett stort material har tagits fram för utveckling av farled för fritidsbåtar längs kusten, utvecklingsmöjligheter för kustnoder/platser längs kusten samt underlag för bättre hantering av strandskyddsdispenser. Projektet har delfinansierats med medel från Havs- och vattenmyndigheten (KOMPIS-medel) och fortsätter under 2018.

Kommunen är medlem i Svealands kustvattenvårdsförbund, Fyrisåns vattenförbund, organisationen Mälaren en sjö för miljoner och samarbetar inom länets vattenvårdsgrupp med grannkommuner, Upplandsstiftelsen, Uppsala universitet, SLU, Länsstyrelsen med fler regionala aktörer.

Natur för människor, växter och djur

Östhammars kommun har som målsättning att arbeta med naturvård både för att bevara och utveckla biologisk mångfald och som en viktig del av stadsplanering, rekreation och friluftsliv.

Grönstruktur i planeringen

Kommunen påbörjade under 2016 ett samarbete med Upplandsstiftelsen för att ta fram ett grönstrukturprogram, med huvudfokus på de större tätorterna i kommunen. I programmet kommer hänsyn tas till biologiska värden i form av växter, djur och naturmiljöer, men också vattenhållande värden, rekreationsvärden och i viss mån andra ekosystemtjänster. Under 2017 har arbetet fokuserat på inventering av naturvärden och friluftsvärden på kommunalägd mark i tätorterna. Det återstår en del ytor som ska inventeras 2018. Områden som skola och förskola använder för lek och pedagogisk verksamhet är ytterligare en viktig aspekt. Arbetet delfinansieras med Lokala naturvårdsmedel (LONA). Ett av miljömålen kommunen beslutat är att till 2018 ska 5 grönområden ha en skötselplan som är anpassad till skolans och förskolans användning. Under 2017 har rektorer och förskolechefer informerats om målet, och under 2018 kommer en fördjupad inventering genomföras genom särskilda dialoger med skolor och förskolor i varje tätort.

Inför detaljplaner kartläggs naturvärden tidigt eftersom det är en viktig del i behovsbedömning och som underlag för bedömning av markens lämplighet enligt PBL. Under 2017 har kommunen börjat ta fram tydligare rutiner för att kartlägga och bedöma naturvärden i detaljplaneringen, i syfte att underlätta och effektivisera den fortsatta planeringsprocessen för planbeställaren. Arbetet fortgår under 2018.

Tillgängliggörande av natur

Östhammars kommun samarbetar med lokala föreningar och Upplandsstiftelsen i både naturvårds- och friluftslivsfrågor. Under 2017 har flera projekt drivits med stöd av Lokala naturvårdsmedel (LONA). Under 2017 slutfördes ett arbete med att tillgängliggöra och stärka naturvärden vid Vällensbadet. Genom en fokusgrupp har Gimobadet utvecklats för ökad tillgänglighet. Under året genomfördes inventering av samtliga 13 friluftsbad i syfte att se över den fysiska tillgängligheten, tillgång till information om området samt för att lyfta naturvärden vid och i närheten av baden. Målet är att öka användningen av dessa friluftsområden under större delen av året samt underlätta för fler målgrupper att använda områdena. I alla dessa projekt samarbetar Strategienheten, Kultur och fritidsförvaltningen och Tekniska förvaltningen.

Ett av kommunfullmäktiges miljömål är att 10 naturområden ska iordningställas/få ökade kvaliteter fram till 2018. Målet bedöms kunna nås, då flera förvaltningar tillsammans med Upplandsstiftelsen löpande arbetar med att tillgängliggöra och utveckla naturområden inom kommunen. Genom Visit Roslagen och lokala föreningar och företag kan vi också använda natur- och friluftsområden som en del av kommunens identitet och attraktivitet.

Under 2018 genomfördes Östhammarsfjärdens dag i juni och Lokala naturvårdens dag i augusti. Den senare innehöll aktiviteter vid Filmsjön, i Tallparken/Hummelfjärd och på Gräsö. Båda evenemangen syftade till att öka tillgängligheten och kunskapen om intressanta besöksmål i kommunen, och genomfördes i bred samverkan med föreningslivet och andra lokala aktörer.

Samarbeten med andra aktörer

Stora delar av kommunens naturvårdsarbete innefattar samarbete med andra aktörer. Det starkaste samarbetet har kommunen med Upplandsstiftelsen/region Uppsala och lokala föreningar. I övrigt ingår kommunen i den regionala Gröna gruppen med grannkommuner, universitet, Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen. Kommunen ingår också i flera friluftsgupper med föreningslivet och större markägare, samt är en part i stiftelsen Gräsöfonden.

Giftfri miljö

Att arbeta för minskad kemikalieanvändning och minskad påverkan från miljögifter är ett av kommunens nyare fokusområden, beslutat av kommunfullmäktige 2016. Kommunen har valt att fokusera sitt arbete på skola och livsmedel i kommunal verksamhet.

Giftfri förskola

Kommunen har tagit fram en handlingsplan för giftfri förskola, som nu genomförs på samtliga förskolor. Syftet är att minska riskerna för våra barn att utsättas för onödiga kemikalier i sin vardag på förskolan. Åtgärderna omfattar utbyte av vissa produkter och säkrade material vid renovering och nybyggnation. Kommunfullmäktiges mål är att 50 % av förskolorna ska ha inventerats till 2018. Målet bedöms vara uppnått under 2017. Kommunfullmäktige har också satt upp mål att motsvarande inventering ska påbörjas i skolor och att 20 % ska ha inventerats till 2018. Detta arbete har precis påbörjats.

Ekologiska livsmedel och mer närproducerat

Andelen ekologiska livsmedel inom kommunal verksamhet ska vara 25 % enligt kommunfullmäktiges mål. Under 2017 nåddes målet, vilket innebär att vi nu har i uppdrag att hålla nivån genom avrop och krav i nya upphandlingar. Kommunen arbetar parallellt med att ge större möjligheter för lokala livsmedelsproducenter att lägga anbud till kommunens upphandling av livsmedel. En av nycklarna till att fler leverantörer ska kunna lämna anbud har visat sig vara en lokal distributionscentral, vilket kommunen arbetar vidare med. År 2017 genomfördes en näringslivsträff med inriktning på gröna näringar, som ett led i att stärka lokala och ekologiska livsmedelsproducenter.

Kemikaliekrav i upphandling och inköp

Kommunfullmäktige har som mål att all material och inredning ska vara giftfri vid inköp. Särskilt fokus läggs på förskola och skola. Under 2017 har tjänstemän från kommunen deltagit i en kompetensutveckling arrangerad av Kemikalieinspektionen och Upphandlingsmyndigheten för att utveckla metoderna att ställa relevanta miljökrav i upphandlingar. I flera upphandlingar under 2017 har kommunen ställt miljökrav, bland annat inom kemikalieområdet. Vi har idag ingen bra metod att följa upp miljö-målet, men har lyft frågan till den nya upphandlingsorganisationen, som en del i kommande metodutveckling för uppföljningar av inköp och upphandlingar.

Samarbeten med andra aktörer

Kommunen deltar i Uppsala kemikalienätverk tillsammans med region Uppsala, länets övriga kommuner och Länsstyrelsen, i syfte att samverka och öka kompetensen inom kemikalieområdet och arbeta med gemensamma fokusområden. Under 2017 genomfördes en kommunikationssatsning, Stoppa Kemikalieonödan, där material riktat till konsumenter och våra egna arbetsplatser tagits fram.

Klimat och energi

Kommunens energi- och klimatarbete syftar till att minska vår organisations utsläpp av klimatpåverkande gaser genom att minska och effektivisera vår energianvändning samt genom att styra om mot förnybara energikällor. Kommunen arbetar även utåtriktat mot företag, organisationer och privatpersoner i samma syfte.

Lokaler och fastigheter

Östhammars kommun har en målsättning att till år 2018 använda 20 % mindre energi i vårt lokalbestånd jämfört med 2014. Tekniska förvaltningen arbetar efter en handlingsplan som tagits fram över prioriterade energibesparande åtgärder. Under 2017 har arbetet fortsatt med driftoptimeringar inom ventilation och uppvärmning samt energieffektiviseringar för uppvärmning och tappning av varmvatten. Energioptimering har gjorts av pelletspannan i Olandsskolan som även betjänar Alma förskola, Olandshallen och Alundabadet.

Mellan år 2010 och 2014 har vi genom energibesparingsåtgärder minskat energianvändningen i våra lokaler med ca: 20 %. Värdet för 2017 är något högre än för basåret 2014 och tekniska förvaltningen bedömer det ej sannolikt att man når målsättningen ytterligare 20 % minskning till 2018.

Gimo ishall genererar en stor del överskottsenergi vid istillverkningen. Detta överskott lagras idag i ett antal borrhål för att kunna nyttjas vid behov. Vid renoveringen av Gimo simhall har anläggningen anpassats för att kunna ta emot energi från ishallen via en fjärrvärmeledning. När ishallen är i drift så får simhallen ca 50 kW som oavkortat förvärmer bassängvatten och duschvarmvatten.

Under 2016 antog kommunfullmäktige nya miljömål, med bl.a. en målsättning om solcellsinstallationer på kommunägda fastigheter. Idag har kommunen en installerad effekt på 11 kW och under 2017 har beslut tagits om solcellsinstallation på Alma förskolas tillbyggnad, som färdigställs under 2018. Målsättningen är 80 kW till 2018. Sedan flera år tillbaka är all el som kommunen köper in för vår verksamhet uteslutande Bra Miljöval-märkt el.

Transporter

Uppföljningen av nyckeltalet för CO₂-utsläpp från tjänsteresor med bil visar att utsläppen ökat något från kommunens egen bilpark, från 431 ton per år till 438 ton per år. Detta var enligt förväntan då många tidigare upphandlade fordon med relativt höga CO₂-utsläpp fortfarande är i drift. Glädjande är dock att användningen av egen bil i tjänsten minskat. Detta bedöms också vara en del i förklaringen till svagt ökande utsläpp från våra tjänstebilar. Kommunen har fått en omfördelning till vår bilpool vilket vi eftersträvar. 29 500 körda mil registrerades för år 2017, att jämföra med 40 600 mil under 2016.

Under andra halvan av 2017 har ca 40 av kommunens 115 fordon bytts ut mot elbilar och laddhybrider, med ambitionen att byta ut samtliga fossilbränsle drivna bilar när marknaden kan erbjuda fungerande alternativ. I kommunens bilpool är nu 5 av 7 fordon laddbara. Satsningen på elbilar i poolen har mottagits väl och med utbyggnad av laddare för övriga verksamheter kan denna satsning på sikt ge kraftigt minskade CO₂-utsläpp.

Socialnämnden har arbetat för att öka andelen miljöbilar inom förvaltningen, vilket tillsammans med förstärkt ruttplanering inom hemtjänsten bidragit till ett minskat utsläpp kopplat till transporter. Miljöperspektivet i förfrågningsunderlag har förtydligats. Åtgärder har också genomförts för att göra det lättare för berörd personal att resa med kollektivtrafik

För att nå KF:s målsättning om 20 % minskning av växthusgasutsläppen till 2018 med 2014 som basvärde, krävs förutom satsningen som görs på elfordon att vi 2018 i hela organisationen har ytterligare fokus på att ersätta tjänsteresor med bil med kollektiva färdmedel.

Vad gäller möjligheter för allmänhet och företag i Östhammars kommun att ställa om till elfordon för minskade CO₂-utsläpp, har kommunen tillsammans med SKB beviljats stöd ur de statliga Klimatklivspengarna för att bygga offentliga snabbbladdningsstationer i Östhammar och Öregrund. Dessa har färdigställts och togs i drift i juni och oktober. Kommunen har också installerat semisnabba elbilsaddare vid kommunhusets entré för att möjliggöra för besökare att ladda sin elbil.

Utåtriktad verksamhet

I slutet av mars hölls den världsomspännande klimatmanifestationen Earth Hour. Östhammars kommun stödde manifestationen på olika sätt även 2017, bl.a. genom en tävling där i år 22 klasser och förskoleavdelningar i kommunen deltog med olika aktiviteter. Klasserna arbetade bl.a. med WWF:s material och funderade kring hur man kan göra för att minska energianvändningen och utsläppen av klimatpåverkande gaser. Klasserna som engagerade sig deltog i utlottningen av 10 priser á 1000 kr att användas på valfritt sätt av klassen. Under Earth Hourveckan bjöds även i år cirka 160 elever på teaterföreläsning med energi- och klimattema.

Under året har Östhammars kommun arbetat mycket med informationsinsatser inom solenergi. Vi har sett ett kraftigt ökat intresse och rådfrågningar till energi- och klimatrådgivningen kring dessa frågor. Under 2017 har kommunen inom ramen för vårt deltagande i projekt Framtidens solel ordnat solelmässa på Bärby gård där deltagarna fick se anläggningen, träffa installatörer och ta del av föredrag. Syftet är att få till fler investeringar i solcellsanläggningar i kommunen och både företag och allmänhet var målgrupp. Positivt är att vi nu har två lokala leverantörer av solcellsprodukter.

Under året har Östhammars kommun även ordnat studiebesök, föreläsningar, visat kommunkontorets egen solcellsanläggning och deltagit som utställare på Svenska solelmässan i Uppsala. Vi har också deltagit på höstmarknaden i Östhammar och visat och erbjudit provkörning av kommunens elbilar, i syfte att få fler att satsa på detta.

Redovisningsmodell och finansiella nyckeltal

Den kommunala redovisningslagen reglerar kommunernas redovisningsmodell. Modellen består av resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.

Resultaträkning

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade kostnader och intäkter. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar och enhetens finansiella styrka förbättras.

Resultaträkningen delas upp i tre olika resultat. Det första resultat som används är verksamhetens nettokostnader. Det består av intäkter genererade i verksamheten som dragits av mot verksamhetens kostnader och planenliga avskrivningar. Nettokostnaden beskriver det som återstår att skattefinansiera. Underskottet på nettokostnadsnivå reduceras sedan med skatteintäkter och de generella statsbidragen. Finansiella intäkter ökar resultatet och finansiella kostnader minskar resultatet. Det resultat som då erhålls kallas ”resultat före extraordinära poster” eller ”resultat 2”. Det resultat som genereras här ska finansiera årets investeringar och ett eventuellt framtida sparande eller eventuell amortering av långfristiga skulder.

Efter ”resultat 2” kommer extraordinära intäkter och kostnader. Det är poster som inte har något direkt samband med den ordinarie verksamheten som bedrivs i kommunen. Dessa poster blir mer och mer ovanliga i kommuner. Det resultat som nu har framkommit är ”resultat 3” och visar årets resultat för kommunen.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör därmed en förbindelse-länk mellan åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats – externt med främmande kapital (skulder) och internt med eget kapital.

Tillgångarna delas upp i omsättningstillgångar (kassa och bank, placeringar, fordringar, lager) och anläggningstillgångar som är tillgångar som ska innehåsa och utnyttjas under flera år (ex fastigheter och inventarier). På motsvarande sätt delas skulderna upp i kortfristiga och långfristiga samt avsättningar. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år. De övriga skulderna sträcker sig

över flera år. Avsättningar innefattar kommunens pensionsskuld inklusive garantipensioner. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet hur stor den är eller när den ska betalas.

Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa har använts. Till skillnad från resultaträkningen som redovisar kostnader och intäkter utgår finansieringsanalysen från gjorda inbetalningar eller utbetalningar.

Några finansiella nyckeltal

Balanslikviditet – omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen där lager och förråd inkluderas.

Finansiella nettotillgångar – $(\text{fin.anl} + \text{oms/ks+ls})$ i måttet ingår alla finansiella tillgångar på balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på tio års sikt. Måttet speglar den tidsrymd som ligger någonstans mellan likviditetsmåttet och soliditeten. Man skulle kunna uttrycka det som ”medellång betalningsberedskap”.

Kassalikviditet – $(\text{kf} + \text{kp} + \text{kb}/\text{ks})$ är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 % täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Nettokostnadsandel – hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader och finansiella poster.

Rörelsekapital – skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett mått på kommunens kortfristiga betalningsberedskap.

Skattefinansieringsgraden av investeringarna – beskriver hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som kan finansieras med skatteintäkter när löpande driften är finansierad.

Skuldsättningsgraden – visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med främmande kapital.

Soliditet – eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Östhammars kommun används en analysmetod som används i många kommuner och utgår från fyra viktiga finansiella aspekter:

Finansiellt resultatet

Kapacitetsutvecklingen

Risikförhållanden

Kontrollen över den finansiella utvecklingen

Resultat

Årets finansiella resultat och vad som påverkat detta kartläggs. Dels driftresultat men också utfallet av årets investeringar analyseras. När årets resultat bedöms är nyckeltalet nettokostnadsandel väsentligt. Nettokostnadsandel visar hur stor del av skatteintäkter och statsbidrag som den löpande driftverksamheten tagit i anspråk. Det är viktigt för kommunens ekonomi hur nettokostnaderna utvecklar sig i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Det finansiella utrymme som finns kvar kan användas till amorteringar av långfristiga lån, finansiering av investeringar eller sparande.

Nyckeltalet självfinansieringsgrad mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är betald. Om självfinansieringsgraden är 100 procent innebär det att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och inte behöver låna till investeringarna. Därmed stärks kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Kapacitet

Kapacitet handlar om att mäta och redovisa vilket långsiktigt finansiellt handlingsutrymme kommunen har. Mått som mäter kapaciteten är soliditet och skuldsättningsgrad samt att titta på hur låneskulden förändras över tid. Soliditeten visar kommunens långsiktiga betal-

ningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital. Eget kapital är kommunens ackumulerade överskott. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning och ett förändrat resultat.

Skuldsättningsgraden speglar hur stor andel av tillgångarna som finansierats av lånat kapital. Skuldsättningsgraden har en nära koppling till nyckeltalet soliditet. En hög skuldsättningsgrad medför en låg soliditet. Måttet finansnetto visar kostnaderna för att finansiera tillgångarna med lånade medel. Ett lågt finansnetto innebär låga kostnader för att låna pengar.

Östhammar har liksom alla kommuner stora pensionsåtaganden gentemot tidigare anställda vilket är en skuld för kommunen. Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsskuld enligt den så kallade blandmodellen. Pensioner intjänade efter 1998 har avsatts i balansräkningen. Intjänade pensioner före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Risk

Med risk avses hur kommunen är finansiellt exponerad. En god ekonomisk hushållning innebär att kommunen i kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Kommunen ska upprätthålla en sådan likviditet eller kortfristig betalningsberedskap att de löpande utbetalningarna kan göras utan besvär. Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån.

Kontroll

Med finansiell kontroll avses bland annat hur upprättad budget och prognos följs. En god följsamhet mot budget/prognos är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. Prognossäkerheten visar på hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls. Det innebär att kommunen på ett bättre sätt kan korrigera eventuella svackor på kort sikt.

Fem år i sammandrag

RESULTATRÄKNING (mnkr)	2013	2014	2015	2016	2017
Intäkter	287,0	263,2	306,1	373,5	350,1
Kostnader	-1 217,0	-1 218,4	-1 318,2	-1 375,7	-1 465,2
Avskrivningar	-50,2	-51,8	-57,2	-60,2	-59,8
Verksamhetens nettokostnader	-980,2	-1 007,0	-1 069,3	-1 062,4	-1 175,0
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1 029,9	1 054,9	1 092,6	1 135,4	1 197,8
Finansnetto	-4,8	-6,1	-3,3	-1,9	0,6
Resultat före extraordinära poster	44,8	41,8	20,1	71,0	23,5
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Årets resultat	44,8	41,8	20,1	71,0	23,5
Nettoinvesteringar (mnkr)	169,4	231,5	81,8	77,7	122,3
	2013	2014	2015	2016	2017
BALANSRÄKNING (mnkr)					
Anläggningstillgångar	970,2	1 145,9	1 172,8	1 193,2	1 123,2
Omsättningstillgångar	170,9	132,9	217,7	276,9	383,1
Summa tillgångar	1 141,1	1 278,8	1 390,6	1 470,1	1 506,3
Eget kapital	578,3	620,1	640,2	711,2	734,7
Skulder och avsättningar	562,8	658,7	750,4	758,9	771,6
Summa skulder och eget kapital	1 141,1	1 278,8	1 390,6	1 470,1	1 506,3
	2013	2014	2015	2016	
FINANSIELLA NYCKELTAL					
Resultat och kapacitet					
Resultatets andel av skatteintäkter (%)	4,3	4,0	1,8	6,3	2,0
Verksamhetens nettokostnad av skatteintäkter (%)	95,2	95,5	97,8	93,6	98,1
Finansnettots andel av skatteintäkter (%)	0,5	0,6	0,3	0,2	-0,1
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	56	40	95	169	68
Soliditet (%)	51	48	46	48	49
Soliditet inklusive pensionsåtaganden (%)	6	8	10	16	18
Risk och kontroll					
Kassalikviditet (%)	79	64	90	109	132
Övrigt					
Antal invånare	21 352	21 374	21 563	21 822	21 927
Utdebitering (kr)	21,69	21,69	21,69	21,69	21,69
Eget kapital (kr/inv.)	27 083	29 012	29 690	32 591	33 506
Långfristiga lån (kr/inv.)	14 253	19 182	21 551	21 275	20 074
Tillgångar (kr/inv.)	53 442	59 830	64 485	67 367	68 697
Verksamhetens nettokostnad (kr/ inv.)	45 908	47 113	49 589	48 686	53 585
Skulder/avsättningar (kr/inv.)	26 360	30 818	34 799	34 775	35 190

2017 års utfall

Risk och kontroll

Östhammars kommun redovisade 2017 ett positivt resultat om 23,5 mnkr. Det innebär ett överskott jämfört med budget på 0,8 mnkr. Budgeterat överskott var 22,7 mnkr. Kommunens nettokostnad, kostnader minus intäkter, överstiger budget med 23,5 mnkr. Jämfört med 2016 är nettokostnaden elva procent högre. Skatteintäkter och statsbidrag blev 14,9 mnkr högre än budget, sex procents ökning jämfört med 2016. Tillsammans med ett positivt räntenetto på 9,5 mnkr jämfört med budget så uppvägs detta de ökade nettokostnaderna vilket gav en nettoavvikelse mot budget på 0,8 mnkr.

Nettokostnadsandelen, nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 98 procent (93,7) en markant minskning mot 2016 men då var 2016 ett speciellt år med mycket riktade statsbidrag som gav en positiv resultatpåverkan och ett mycket starkt finansiellt resultat. Nettokostnadsandelen 2017 är i nivå med det finansiella målet och på samma nivå som genomsnittet för de senaste fem åren om 2016 exkluderas. Jämförs Östhammar med övriga kommuner i länet är Östhammars nettokostnadsandel den näst lägsta i genomsnitt under de tre senaste åren.

Under 2017 investerade kommunen för 122 mnkr (77,7) Självfinansieringsgraden av investeringarna uppgick till 68 procent vilket innebär att en del av investeringarna under året lånefinansierades. Det är sämre än 2016 men 2016 var som tidigare nämnts inget normalt år. Jämfört över tid är självfinansieringsgraden som snittet för de fem senaste åren. Östhammars självfinansieringsgrad ligger något under snittet för länets kommuner. Kommunens finansnetto visar en nettokostnad på 0,6 mnkr vilket innebär att räntekostnaden för Östhammars lån är mycket låg.

Soliditeten uppgick till 49 procent. Inklusivt pensionsåtagandet blev soliditeten 18 (16) procent. Det placerar Östhammar i mitten bland länets kommuner.

Pensionsförpliktelser Östhammars kommun

Kommunens totala pensionskostnader uppgick till 71 mnkr 2017. Den del av pensionskostnaden som avser förmåner intjänade före 1998 utgör ca 25 mnkr och är relativt konstant och förväntas inte öka framöver. Däremot kommer kostnaden för pensioner intjänade efter 1998 att öka i takt med att den relativa andelen av de anställda som omfattas av dessa regler ökar.

Kommunens totala pensionsskuld vid utgången av 2017 var 553 mnkr. Av dessa redovisas endast 66 mnkr i balansräkningen och övriga 467 mnkr som ansvarförbindelse utanför balansräkningen. 2022 beräknas den del som syns i balansräkningen vara ungefär lika stor som 2017. Delen som inte redovisas i balansräkningen beräknas minska till ca 410 mnkr.

Risk & Kontroll Östhammars kommun

Östhammars likviditet är stark och förbättrades ytterligare under 2017. Det beror framförallt på försäljningsintäkter som uppstod när VA-verksamheten såldes till Östhammar vatten. Ingen amortering av lån gjordes under 2017. Kommunens likvida medel uppgick till 230 mnkr den sista december 2017.

Nämnderna visar en god prognossäkerhet i sina prognoser över ekonomiskt utfall. Däremot är budgetföljsamheten sämre, endast en nämnd visar ett utfall i nivå med budget, en visar ett stort överskott mot budget och tre nämnder visar ett underskott mot budget.

Nämndernas prognossäkerhet 2017	Prognosdelår	Utfall 2017	Avvikelse
Kommunstyrelse exkl jmf störande poster	-159,3	-164,1	-4,8
Bygg- o miljönämnd	-6,6	-8,1	-1,5
Kultur- o fritidsnämnd	-36,3	-34,2	2,1
Barn- och utbildningsnämnd	-521,8	-522,4	-0,6
Socialnämnd	-437,0	-446,1	-9,1

Resultaträkning

mnkr		Kommunen	Kommunen	Koncernen	Koncernen
		2016	2017	2016	2017
Verksamhetens intäkter	not 1	373,5	350,1	523,7	524,4
Verksamhetens kostnader	not 2	-1 375,7	-1 465,2	-1 466,4	-1 573,8
Avskrivningar	not 3	-60,2	-59,8	-90,4	-96,3
Verksamhetens nettokostnader		-1 062,4	-1 175,0	-1 033,0	-1 145,7
Skatteintäkter	not 4	969,6	1 026,8	969,6	1 026,8
Generella Statsbidrag och utjämning	not 5	165,9	171,0	165,9	171,0
Finansiella intäkter	not 6	1,3	1,6	1,5	1,7
Finansiella kostnader	not 7	-3,3	-1,0	-11,8	-9,1
Resultat före extraordinära poster o skatter		71,0	23,5	92,0	44,8
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner	not 8	0,0	0,0	-1,2	0,0
Skatter	not 8	0,0	0,0	-4,2	-7,9
Årets resultat		71,0	23,5	86,6	36,9

Kassaflödesanalys

mnkr		Kommunen	Kommunen
		2016	2017
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		71,0	23,5
Ökning (+) /minskning (-) av avsättningar	not 17	-2,5	0,4
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar		-6,2	0,0
Justering för bokslutsdispositioner o skatt	not 8	0,0	0,0
Koncernmässig justering		0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	not 3	60,2	59,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		122,5	83,7
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	not 14	-17,8	25,1
Ökning (-)/minskning (+) förråd mm	not 13	0,5	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	not 19	11,4	36,5
Medel från den löpande verksamheten		116,7	145,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	not 9	-1,1	-12,0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	not 10,11	-79,5	-114,7
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	not 12	0,0	-30,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	not 10, 11	6,2	166,9
Omfört till omsättningstillg (expl.fastgh)	not 13	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten		-74,4	10,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Ökn (+)/minskn (-) av övriga långfristiga skulder	not 18	-0,4	-24,1
Ökn (-)/minskn (+) av långfristiga fordringar	not 12	0,0	0,0
Medel från finansieringsverksamheten		-0,4	-24,1
ÅRETS KASSAFLÖDE	not 15	41,8	131,3
Likvida medel vid årets början		57,6	99,5
Likvida medel vid periodens slut		99,5	230,8

Balansräkning

mnkr		Kommunen 2016	Kommunen 2017	Koncernen 2016	Koncernen 2017
TILLGÅNGAR					
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR					
Immateriella anläggningstillgångar	not 9	5,1	18,1	5,1	18,1
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	not 10	1 090,6	978,9	1 892,0	2 003,2
<i>varav pågående byggn prod</i>		52,8	130,4	69,5	190,2
Maskiner o inventarier	not 11	69,9	68,4	76,0	88,9
Finansiella anläggningstillgångar	not 12	27,7	57,8	5,7	6,2
Summa anläggningstillgångar		1 193,2	1 123,2	1 978,7	2 116,5
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR					
Förråd/exploatering	not 13	1,0	1,0	1,0	1,0
Kortfristiga fordringar	not 14	176,3	151,2	147,5	160,7
Kassa och bank	not 15	99,5	230,8	99,5	247,1
Summa omsättningstillgångar		276,9	383,1	248,1	408,9
SUMMA TILLGÅNGAR		1 470,1	1 506,3	2 226,8	2 525,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
SUMMA EGET KAPITAL					
varav resultatutjämningsreserv	not 16	711,2	734,7	857,9	897,6
varav årets resultat		22,3	22,3	22,3	22,3
		70,1	23,5	86,6	36,9
AVSÄTTNINGAR					
Avsättningar för pension och likn. förpliktelser	not 17	28,1	28,2	28,1	28,2
Uppskjuten skatt		-	-	31,6	37,7
Övriga avsättningar		14,4	14,8	14,4	15,0
Summa avsättningar		42,5	42,9	74,2	80,8
SKULDER					
Långfristiga skulder	not 18	464,3	440,2	918,2	1 159,5
Kortfristiga skulder	not 19	252,0	288,5	376,5	387,5
Summa skulder		716,3	728,7	1 294,7	1 547,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 470,1	1 506,3	2 226,8	2 525,4
Poster inom linjen					
Borgensåtaganden	not 20	551,9	710,1		
Pensionsförpliktelser äldre än 1998, inkl löne- skatt	not 21	480,1	467,1		
Avtalade leasingkontrakt	not 22	3,1	9,6		
Externa hyresavtal	not 22	352,0	450,2		

Noter (mnkr)

	Kommunen 2016	Kommunen 2017	Koncernen 2016	Koncernen 2017
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Verksamhetens intäkter enligt driftredovisningen	745,2	726,8	557,7	567,7
<i>varav reavinst vid avyttring av anläggningstillgångar</i>	6,2	0,0	6,2	0,0
<i>varav jämförelsestörande post, återbetalning AFA</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Interna poster kommunen/elimineringar inom koncernen	-371,7	-376,7	-34,0	-43,3
Summa verksamhetens intäkter	373,5	350,1	523,7	524,4
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Verksamhetens kostnader enligt driftredovisningen	-1 747,4	-1 842,0	-1 500,4	-1 617,1
Interna poster kommunen/elimineringar inom koncernen	371,7	376,7	34,0	43,3
Summa verksamhetens kostnader	-1 375,7	-1 465,3	-1 466,4	-1 573,8
Not 3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar	-60,2	-58,4	-90,4	-94,9
Nedskrivningar av anl.tillgångar	0,0	-1,4		-1,4
Summa avskrivningar	-60,2	-59,8	-90,4	-96,3
Not 4 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	974,0	1 024,8	974,0	1 024,8
Slutavräkning föregående år	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Slutavräkning innevarande år, prognos	-4,4	2,7	-4,4	2,7
Summa skatteintäkter	969,5	1 026,8	969,5	1 026,8
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	146,6	152,0	146,6	152,0
Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsbidrag	-0,7	-0,2	-0,7	-0,2
Generella bidrag	4,5	9,4	4,5	9,4
Regleringsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal fastighetsavgift	49,3	51,7	49,3	51,7
Kostnadsutjämningsbidrag	-11,9	-19,0	-11,9	-19,0
Avgift för LSS utjämning	-21,9	-22,8	-21,9	-22,8
Summa generella bidrag och utjämning	165,9	171,0	165,9	171,0
Not 6 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	1,3	1,6	1,5	1,7
Utdelning aktier och andelar				
Övriga finansiella intäkter				
Summa finansiella intäkter	1,3	1,6	1,5	1,7
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-2,9	-0,8	-11,5	-8,9
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,2	-0,4	-0,2
Summa finansiella kostnader	-3,3	-1,0	-11,8	-9,1
Not 8 Skatter och bokslutsdispositioner				
Avsättning till/uttag från periodiseringsfond	-	-	-1,2	0,0
Skatt på årets resultat	-	-	-4,2	-7,3
Justering obeskattade reserver	-	-	0,0	-0,6
Summa skatter	0,0	0,0	-5,4	-7,9
Not 9 Immateriella anläggningstillgångar				
Redovisat värde vid årets början	3,7	5,1	3,7	5,1
Årets investeringar	-4,9	12,0	-4,9	12,0
Årets avskrivningar	6,2	-2,4	6,2	-2,4
Överföring från eller till annat slag av tillgång		3,4		3,4
Redovisat värde vid årets slut	5,1	18,1	5,1	18,1
Avskrivningstid	3-5 år	3-5 år	3-5 år	3-5 år
<i>Linjär avskrivningstid för alla immateriella tillgångar</i>				

	Kommunen 2016	Kommunen 2017	Koncernen 2016	Koncernen 2017
Not 10 Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1 859,9	1 680,3	3 038,1	3 112,3
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-769,4	-701,4	-1 146,1	-1 109,0
Bokfört värde	1 090,6	978,9	1 892,0	2 003,2
Avskrivningstider	10-50 år	10-50 år	10-100 år	10-100 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar</i>				
Redovisat värde vid årets början	1 083,6	1 090,6	1 878,6	1 892,0
Direktbokn. mot eget kapital (byte av redovisningsprincip)	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	59,6	102,1	95,9	360,8
Värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0,0	-166,9	0,0	-170,1
Avskrivningar	-47,2	-42,5	-76,9	-75,1
Överföring från eller till annat slag av tillgång	-5,5	-4,3	-5,6	-4,3
Redovisat värde vid årets slut	1 090,6	978,9	1 892,0	2 003,2
Not 11 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	181,4	192,3	207,9	234,4
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-111,5	-123,9	-131,9	-145,4
Bokfört värde	69,9	68,4	76,0	88,9
Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier</i>				
Redovisat värde vid årets början	57,8	69,9	63,4	76,0
Investeringar	19,9	12,6	21,5	29,0
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggnings-tillgångar	-0,5	-0,6	-0,5	-1,1
Avskrivningar	-11,3	-13,5	-12,5	-15,0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	4,0	0,0	4,2	0,0
Redovisat värde vid årets slut	69,9	68,4	76,1	88,9
Not 12 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar koncernföretag				
Östhammars Industrifastigheter AB	0,6	0,6	-	-
Östhammars Vård och Omsorg AB	1,0	1,0	-	-
Hargs Hamn AB	16,4	36,0	-	-
Östhammar vatten AB	0,0	10,0	-	-
Grundfondskapital Östhammarshem	4,3	4,3	-	-
Summa aktier och andelar koncernföretag	22,3	51,9	-	-
Aktier och andelar				
Gäsrike vatten AB	0,0	0,5	-	0,5
SKL företag	0,0	0,0	-	0,0
Kommuninvest	1,3	1,3	1,3	1,3
Visit Östhammar AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Övriga	0,1	0,1	0,4	0,4
Summa aktier och andelar	1,5	2,0	1,8	2,3
Förlagsbevis Kommuninvest	3,8	3,8	3,8	3,8
Bostadsrätter	0,1	0,1	0,1	0,1
Långfristiga fordringar				
Ideella föreningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Dannemora Förvaltning AB	-	-	0,0	0,0
Summa långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	27,7	57,8	5,7	6,2
Not 13 Förråd				
Exploatering bostadstomter	1,0	1,0	1,0	1,0
Övriga förråd och lager	-	-	0,1	-
Summa förråd	1,0	1,0	1,0	1,0
Not 14 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	14,4	14,1	23,8	24,2
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	61,7	67,7	63,1	71,6
Övriga kortfristiga fordringar	100,2	69,4	60,7	80,2
Summa kortfristiga fordringar	176,3	151,2	147,6	160,7

	Kommunen 2016	Kommunen 2017	Koncernen 2016	Koncernen 2017
Not 15 Kassa och bank				
Plusgiro	1,7	0,0	1,7	16,3
Bank	97,8	230,8	97,8	230,8
Summa kassa och bank	99,5	230,8	99,5	247,1
Not 16 Eget kapital				
Ingående balans eget kapital enligt fastställd balansräkning	640,2	711,2	764,6	857,9
<i>varav resultatutjämningsreserv</i>	<i>22,3</i>	<i>22,3</i>	<i>22,3</i>	<i>22,3</i>
Direktbokning mot eget kapital Östhammarshem				2,0
Eliminering obeskr. reserver			6,7	-2,1
Resultatöverföring till Östhammar vatten				2,1
Korrigerig Östhammar vatten				0,8
Årets resultat	71,0	23,5	86,6	36,9
Summa eget kapital	711,2	734,7	857,9	897,6
Not 17 Avsättningar				
Avsättning till pensioner				
Ingående avsättning	31,0	28,1	31,0	28,1
Pensionsutbetalningar	-1,1	-1,2	-1,1	-1,2
Nyintjänad pension	2,3	-1,6	2,3	-1,6
Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,1	0,6	0,1	0,6
Förändring löneskatt	-0,6	0,0	-0,6	0,0
Övrigt	-3,5	2,3	-3,5	2,3
Summa utgående avsättning till pensioner	28,1	28,1	28,1	28,1
<i>varav löneskatt</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,5</i>	<i>-5,5</i>
Del av avsättningen som tryggats genom försäkring	22,1	22,1	22,1	22,1
Övriga avsättningar				
Återställande av deponi				
Ingående värde vid årets början	14,1	14,4	14,1	14,4
Nya avsättningar	0,3	0,4	0,3	0,6
Utgående avsättning deponi	14,4	14,8	14,4	15,0
Avsättningen avser återställande av deponi samt efterbehandlingskontroll. Första delen av deponin beräknas täckas 2017 till en beräknad utgift om 5,1 mnkr, den andra delen beräknas täckas 2041 till en beräknad utgift om 5,1 mnkr				
Avsättning obeskatade reserver och uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	-	-	32,3	31,6
Tidigare års ej eliminerade obeskatade reserver	-	-	-	-
Nya avsättningar	-	-	-0,7	6,1
Utgående avsättning	0,0	0,0	31,6	37,7
Summa övriga avsättningar	14,4	14,8	46,0	52,6
Not 18 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	420,0	420,0	873,9	1 114,6
Anslutningsavgifter och investeringsbidrag	38,3	14,6	38,3	39,4
Medfinansiering Citybanan	0,6	0,6	0,6	0,6
Medfinansiering Hargshamnsbanan	2,0	2,0	2,0	2,0
Medfinansiering LV 288	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga långfristiga skulder	3,4	2,9	3,4	2,9
Summa långfristiga skulder	464,3	440,2	918,2	1 159,5
Not 19 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	80,4	109,2	94,2	128,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	143,5	156,3	162,6	170,2
Övriga kortfristiga skulder	28,1	23,1	119,8	88,8
<i>varav Renhållningsverksambeten</i>	<i>0,6</i>	<i>1,0</i>	<i>0,6</i>	<i>1,0</i>
Summa kortfristiga skulder	252,0	288,5	376,5	387,4
Not 20 Borgensåtaganden				
Stiftelsen Östhammarshem	521,5	539,2	521,5	539,2
Östhammar vatten AB	0,0	140,9	0,0	140,9
Hargs Hamn AB	25,0	25,0	25,0	25,0
S:a kommunägda företag	546,5	705,1	546,5	705,1
Egna hem och småhus	0,6	0,2	0,6	0,2
Föreningar	4,8	4,8	4,8	4,8
Summa borgensåtaganden	551,9	710,1	551,9	710,1

	Kommunen 2016	Kommunen 2017	Koncernen 2016	Koncernen 2017
--	------------------	------------------	-------------------	-------------------

Östhammars kommun har i juni 2009 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 278 kommuner som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Östhammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 484 kronor och totala tillgångar till 349 243 746 321 kronor. Östhammars andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 148 582 024 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 176 347 298 kronor.”

Not 21 Pensionsförpliktelser

Ingående ansvarsförbindelse	496,1	480,1	496,1	480,1
Pensionsutbetalningar	-17,5	-18,5	-17,5	-18,5
Nyintjänad pension	5,0	-0,7	5,0	-0,7
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2,3	9,5	2,3	9,5
Förändring av löneskatten	-3,1	-2,5	-3,1	-2,5
Ändring av försäkringstekniska grunder		3,8		3,8
Övrigt	-2,6	-4,5	-2,6	-4,5
Summa utgående ansvarsförbindelse	480,1	467,1	480,1	467,1
varav löneskatt	93,7	91,2	93,7	91,2
Del av ansvarförbindelsen som tryggats genom försäkring	0	0	0	0
Utredningsgrad	96%	96%	96%	96%
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	3	3	3
Tjänstemän	0	0	0	0

	Kommunen 2016	Kommunen 2017
--	------------------	------------------

Not 22 Förpliktelser operationell leasing

Årets avgifter		
Leasing	2,8	4,1
Serviceavtal	0,2	0,0
Externa hyresavtal kostnader	39,6	49,9
Summa årets avgifter	42,5	54,0
Framtida avgifter		
Leasing	3,1	9,6
varav förfaller inom ett år	2,4	4,3
varav förfaller senare än ett år men inom fem år	0,7	5,2
varav förfaller senare än fem år		0,0
Serviceavtal	0,2	0,0
varav förfaller inom ett år	0,2	0,0
varav förfaller senare än ett år men inom fem år	0,0	0,0
varav förfaller senare än fem år	0,0	0,0
Externa hyresavtal	352,0	450,2
varav förfaller inom ett år	40,8	47,0
varav förfaller senare än ett år men inom fem år	111,6	147,1
varav förfaller senare än fem år	199,6	256,1
Summa framtida avgifter	355,2	459,8

Tillämpade redovisningsprinciper

Allmänna redovisningsprinciper

Kommunen följer i huvudsak den kommunala redovisningslagen (KRL), samt de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning. Resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter redovisas i mnkr med en decimal varför avrundningsavvikelser kan förekomma.

Intäkter

Enligt rekommendation RKR 18 ska från 2010 investeringsbidrag och anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod. Östhammars kommun följer från och med 2011 denna rekommendation

Anläggningstillgångar

Maskiner och inventarier med en ekonomisk livslängd överstigande 3 år eller med en anskaffningskostnad överstigande den av RSV fastställda gränsen för direktavskrivning, aktiveras i balansräkningen. För kommunen gäller beloppsgränsen för direktavskrivning 22 tkr.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Investeringsbidrag som erhållits före 2011 reducerar anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Tillgången värderas i dessa fall till nettoanskaffningsvärdet vilket ligger till grund för planlig avskrivning.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod, viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider.

Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider:

<i>Datorer och servrar</i>	<i>3-5 år</i>
<i>Övriga maskiner och inventarier</i>	<i>5-20 år</i>
<i>Bilar</i>	<i>5-10 år</i>
<i>Verksambetsfastigheter</i>	<i>10-33 år</i>
<i>Fastigheter för affärsverksamhet</i>	<i>20-33 år</i>
<i>Markanläggningar</i>	<i>20-50 år</i>
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>3-5 år</i>

Aktier, andelar, bostadsrätter och mark avskrivs inte.

Komponentavskrivningar har tillämpats till en del under 2016. Det är ett omfattande arbete att anpassa kommunens anläggningar till komponentuppdelning.

I kommunen påbörjas avskrivning av anläggningstillgångar månaden efter färdigställandet. Ränta påföres månaden efter att investeringsutgiften skett. Internräntan för 2016 är 2,5%.

Kommunen använder huvudmetoden för redovisning av lånekostnader, d.v.s. lånekostnaderna belastar resultatet för den period de hänförs till. Samtliga lånekostnader har kostnadsförts.

Leasing

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 13.1 har kommunen upplysningsplikt om operationella och finansiella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs löpande.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och under raden ”pensionsförpliktelser” som inte har upptagits bland skulder och avsättningar. Denna rad ligger under ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17.

Pensionskostnader för intjänad individuell del redovisas som upplupen kostnad i bokslutet. Den individuella delen betalas till Skandia året efter intjänandeåret. Under ansvarsförbindelse finns de pensionsförpliktelser som tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 2.1 ska kommunen redovisa pensionsförpliktelser till förtroendevald enligt pensionsreglemente som ansvarsförbindelse och avsättning. Kommunen har 2016 tre förtroendevalda som uppfyller kriterierna och ingår i beräkningen för avsättning och ansvarsförbindelsen.

Återställningskostnader

Åtagandet för återställande av kommunens deponi är från och med 2012 redovisade enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 10.2. Övergången har redovisats som en förändrad redovisningsprincip med bokning emot eget kapital.

Bidrag till infrastrukturella investeringar

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 6.2 har kommunen valt att redovisa bidrag till infrastrukturella investeringar som en direkt kostnad i resultaträkningen.

Lednings- och verksamhetsstöd
Ev frågor om årsredovisningen besvaras av
Fredrik Borgelin, redovisningsekonom, tfn
0173-86120

§ 5

Årsredovisning 2017 RÄN-2018-0016

Beslut

Räddningsnämnden beslutar

att fastställa reviderad årsredovisning för år 2017.

Sammanfattning

Årsredovisningen är den gemensamma räddningsnämndens avrapportering till kommunstyrelserna/kommunfullmäktige i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Nettokostnad och resultat 2017 i tkr:

	Nettokostnad	Budget	Resultat
Räddningsnämnden	191 340	191 478	138
varav Tierp	22 817	22 833	16
varav Uppsala	144 871	144 975	104
varav Östhammar	23 653	23 670	17

Under överläggningen beslutade nämnden att göra redaktionella ändringar i årsredovisningen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens skrivelse 1 februari 2018
Årsredovisning 2017 räddningsnämnden.

Delges

Tierps kommun
Uppsala kommun
Östhammars kommun

Årsredovisning 2017

Räddningsnämnden
Gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner

fastställd av räddningsnämnden 2018-02-14
diarienummer RÄN-2018-0016

INNEHÅLL

Räddningsnämnden	3
Ordförande - kommentar	3
Brandchef - kommentar	3
Information och rådgivning	4
Tillsyn och tillstånd	4
Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll	5
Förbereda och genomföra räddningsinsatser	5
Åtgärder efter räddningsinsats	8
Samordning och samverkan	8
Krisberedskap	8
Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap	9
Näringslivsinformation	9
Nettokostnad och resultat	10
Investeringar	11
Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst	12
Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen	13
Bilagor	
1 Resultaträkning	33
2 Resultaträkning med prognos per augusti	34
3 Resultaträkning per verksamhet	35
4 Noter till resultaträkningen	36
5 Pågående investeringar	37
6 Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun	38
7 Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning	40
8 Förtroendevalda i räddningsnämnden	42

RÄDDNINGSNÄMNDEN

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd, i vilken Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner samarbetar, med Uppsala som värdkommun. Samarbetet startade 2012 och i nämnden sitter ledamöter från alla tre kommuner.

Nämnden ansvarar för räddningsverksamhet enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och i tillämpliga delar kommunernas uppgifter enligt lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Nämnden har fortlöpande särskilt uppmärksammat följande strategiska frågor:

- Bemanning av RiB-organisationen
- Organisatorisk och social arbetsmiljö
- Lokalförsörjning

Bemanningen av RiB-organisationen har under sommaren varit ansträngd. Nämnden har särskilt följt bemanningen av RiB-organisationen med månatliga rapporter.

Brandförsvaret har genomfört samtliga aktiviteter i den handlingsplan beträffande organisatorisk och social arbetsmiljö som antogs förra året. Nämnden har följt arbetet på varje möte och tagit del av den uppföljande undersökningen som visade på en tydlig positiv förflyttning.

Oklarheter beträffande hyresnivåerna för Bärby och Rosendals brandstationer har ägnats mycket arbete under året. En långsiktig lösning bör vara klar tidigt 2018. Vidare har nämnden tillskrivit kommunstyrelsen i Uppsala beträffande hyresnivån för Viktoria-området. Nämnden följer arbetet med planerad nybyggnation av brandstationer i Almunge, Gimo och Tierp.

Nämnden uppmärksammade särskilt området civilt försvar under hösten. Efter nämndens genomgång höjde nämnden ambitionsnivån för området inför år 2018.

ORDFÖRANDE | KOMMENTAR

Att Uppsala brandförsvaret är en välmående 125 åring kan vi konstatera. Återigen har vi ett positivt ekonomiskt resultat men än viktigare är den service och verksamhet som levereras. Och levereras gör det, allt från tillsyn, tillståndsgivning, remisser vid planärenden, rådgivning, övning, utbildning, besök i skolor och förskolor, sociala insatser och inte att förglomma räddningsverksamheten. Utöver detta vill jag kommentera några verksamheter och beslut ytterligare.

Utvecklingen av FIP på våra RiB stationer har gått planenligt. Något som är väldigt bra för tillgängligheten och för att kunna korta responstiden.

Att samverka med andra samhällsaktörer fungerar bra är något som nämnden ser som viktigt för att vi tillsammans ska kunna göra så stor samhällsnytta som möjligt.

Planering och återuppbyggnad av civilförsvar och en stärkt krisberedskap beslutade nämnden att det ska intensifieras under kommande år för att nå upp till satta mål.

Som vi alla vet förändras våra kommuner och vår region med hög byggtakt och en befolkningsökning. I och med detta förändras även brandförsvarets utmaningar och behov något som nämnden kommer att få arbeta med under kommande år.

Även om det är mycket som görs så finns det alltid utrymme för fler aktiviteter och utveckling.

Jag och nämnden vet att det sker kontinuerligt och det är tack vare den mycket kompetenta personal som finns inom organisationen.

Patrik Kjellin
Ordförande Räddningsnämnden

BRANDCHEF | KOMMENTAR

Ny organisation, en ny stab, nytt kollektivavtal för våra RiB-medarbetare och en ny regional befälsutbildning. I kombination med en 125-årig historia innebär det en hel del dynamik, något som 2017 verkligen bjöd på.

Att beskriva vårt uppdrag och hur effektiva vi är en utmaning då vi ska hantera lågfrekventa, önskade och oförutsedda händelser parallellt med mycket långsiktig verksamhet. Våra tre ägarkommuner bad om underlag till vårens ägarsamråd som kunde beskriva hur effektiv brandförsvarets verksamhet är. Våra ägarkommuner är nöjda med verksamheten. Utifrån samhällets utveckling i stort är det dock tydligt att vi ska utveckla vår verksamhet ytterligare.

Under våren 2017 genomfördes en omorganisation av brandförsvaret. En ledningsnivå togs bort och en stab för analys och långsiktig planering skapades. Med den nya organisationen vill vi skapa bättre förutsättningar för korta besluts- och kommunikationsvägar och ökad delaktighet. Tack vare ett stort engagemang från de närmast berörda genomfördes omorganisationen med ett försumbart produktionsbortfall. Den mycket preliminära första känslan av den nya organisationen är att den stödjer de mål som vi satt upp.

Det kollektivavtal som träffades i slutet av 2016 beträffande RiB gav upphov till mycket åsikter och känslor. Inte blev det enklare av att det redan pågick ett arbete med resultatet av RiB-kvällarna 2016. Efter många möten med mycket engagemang är avtalet omhändertaget, de lokala förhandlingarna avklarade och arbetet med RiB-kvällarnas resultat fortsätter.

Under året har en omfattande kompetenshöjande insats genomförts, riktad till chefer och stabspersoner. Utbildningen Förtroendefullt samarbete genomfördes i två omgångar och har därefter kompletterats med repetition och fördjupning. Insatsen fortsätter men en introduktion för medarbetare under januari 2018.

De 125 år som Uppsala brandförsvaret verkat för samhällets trygghet firades två kvällar i september.

Den regionala samverkan utvecklas vidare. I slutet av året genomfördes en gemensam pilotutbildning för brandbefäl. Konceptet kommer att justeras och därefter genomföras för alla brandbefäl i ledningsnivå 2 till 5.

Det är mångas stora engagemang som gjort 2017 till ett år med mycket genomförd verksamhet och stora insatser för brandförsvarets långsiktiga utveckling. Ett stort och varmt tack till er alla!

Anders Ahlström, brandchef

Information och rådgivning

Att den enskilde själv kan hantera olyckor och bränder är ett av nämndens mål.

För att uppnå detta mål genomför Uppsala brandförsvarets brandskyddsutbildningar främst riktad till personal inom vård och omsorg i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Under året har 2 153 personer fördelat på 174 utbildningstillfällen utbildats i brandskydd genom brandförsvarets försorg.

Brandförsvaret lämnar även information och rådgivning till medborgare, förvaltningar, organisationer och företag för att öka kunskapen i att hantera olyckor och bränder. Informationsinsatser genomförs kontinuerligt i olika forum och brandförsvaret deltar även i nationella kampanjer om brandskydd. Brandförsvarets webbplats har under året förfinats för att bättre nå ut med information om brandförebyggande åtgärder till medborgare, företag och andra organisationer.

Brandförsvaret har ett telefonnummer som medborgare, företag och andra organisationer kan ringa och få svar på frågor rörande förbyggande brandskydd. Telefontiderna är 09.00 till 11.00 alla vardagar. Under året var det drygt tusen samtal vilket är en kraftig ökning mot tidigare år.

Brandförsvarets upphandlade sotare delar ut informationsblad till småhusägare om brandskydd i hemmet i samband med sotning och brandskyddskontroll av eldstäder.

Information om brandskydd har under året även publicerats via storbildtavlor och i lokala medier.

Likt tidigare år hade brandförsvaret öppet hus på samtliga tjugo brandstationer och värn under en dag i september, det är ett uppskattat evenemang som lockade drygt 3 000 personer.

Under året tog brandförsvaret emot studiebesök från förskolor och skolor där eleverna fick information i brandsäkerhet anpassad efter deras ålder.

Brandförsvaret fick besök eller besökte under året:

- 50 förskoleklasser med sammanlagt 1 250 elever
- 43 klasser i årskurs 5 med sammanlagt 1 075 elever
- 90 klasser i årskurs 7 med sammanlagt 2 149 elever

Brandförsvaret tog även emot 31 praoelever fördelat på tre olika praoveckor under året.

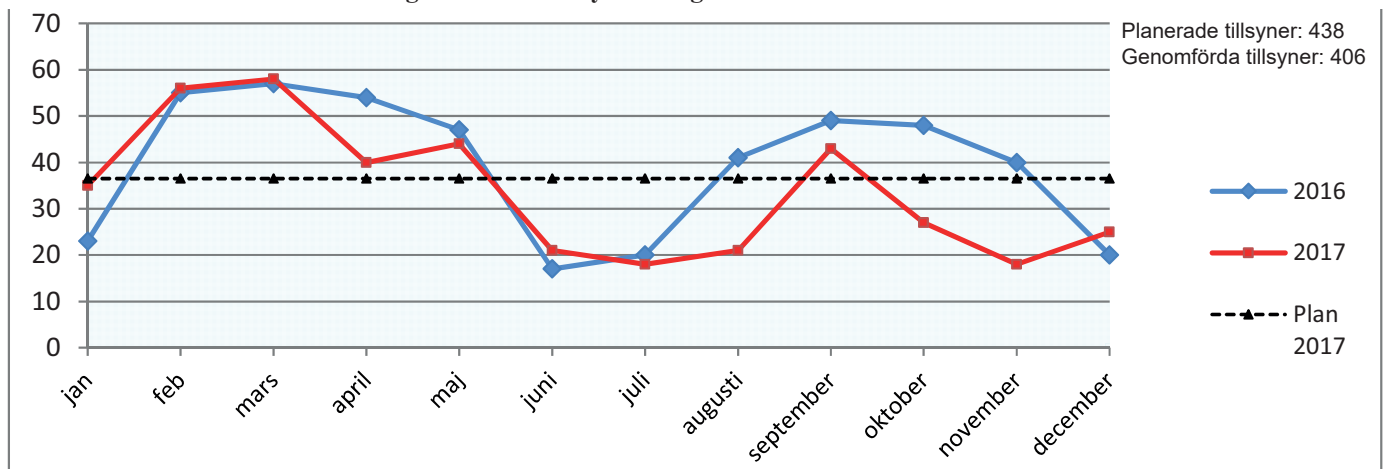
Tillsyn och tillstånd

Tillsyner görs enligt lagen om skydd mot olyckor och enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Vid vissa objekt görs tillsyn enligt båda lagstiftningarna, då samplaneras tillsynerna. Nämnden handlägger också ansökningar om tillstånd för hantering av brandfarliga varor enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Under året har 406 tillsyner utförts varav cirka 80 var tillsyn av radhus, detta är något färre tillsyner än förra året men följer i stort tillsynsplanen.

Nämnden har fattat 105 beslut gällande tillstånd för hantering av brandfarlig och explosiv vara, varav ett trettiotal har krävt särskild avsyning på objektet.

Antal genomförda tillsyner enligt LSO och LBE 2017

Lagen om skydd mot olyckor (LSO) och lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll

Rengöring (sotning) och brandskyddskontroll i våra tre kommuner, Tierp, Uppsala och Östhammar, utförts främst av de två entreprenörerna som räddningsnämnden har avtal med. Entreprenörerna utför rengöring och brandskyddskontroller av fasta förbränningsanordningar och därtill hörande rökkanaler och imkanaler i restauranger och storkök.

Några fastighetsägare har valt att själva utföra rengöring. Under året har brandförsvaret beviljat ett femtiotal ansökningar från fastighetsägare om att själv få utföra rengöring.

Brandförsvaret har avslagit en ansökan om att själv få utföra rengöring då den sökanden inte uppfyllde uppställda kriterier.

Brandförsvaret under året haft ett flertal möten med entreprenörerna för att säkerställa att förelägganden utfärdade av entreprenörerna på fasta förbränningsanordningar är rättssäkra och i övrigt av god kvalitet.

Entreprenörerna tillämpar fullt ut Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps tillsynshandbok vid de tillfällen förelägganden utfärdas.

Förbereda och genomföra räddningsinsatser

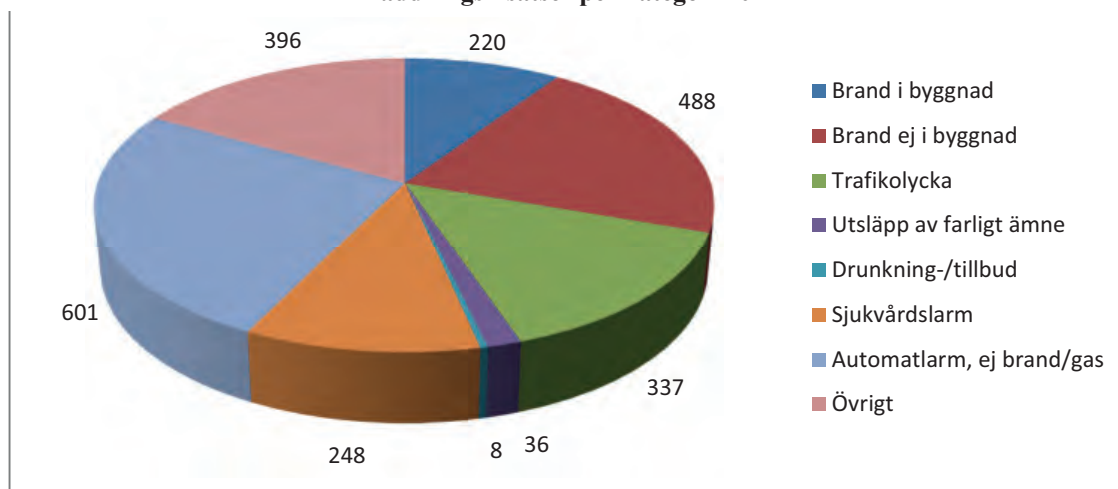
Räddningsinsatser förbereds genom utbildning, övning, objektsorienteringar, insatsplanering samt fordons- och materielunderhåll. I förberedelserna ingår också utveckling av metod och taktik, samt fysisk träning och fysiska tester. Under hösten har en rökdykarledarutbildning för delar av brandförsvaret personal genomförts. Brandförsvaret har också utbildat egna instruktörer i akut omhändertagande vid pågående dödligt våld (PDV).

När räddningsinsatser ska genomföras hanterar Storstockholms räddningscentral (SSRC) utalarmering av Uppsala brandförsvares räddningsresurser. SSRC hanterar larm och ledning vid räddningsinsatser i ett flertal kommuner genom samverkan med Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Norrtälje, Storstockholms brandförsvaret och Räddningstjänsten Sala-Heby. Dessa räddningstjänsterna hjälper också varandra med räddningsresurser vid större eller långvariga räddningsinsatser.

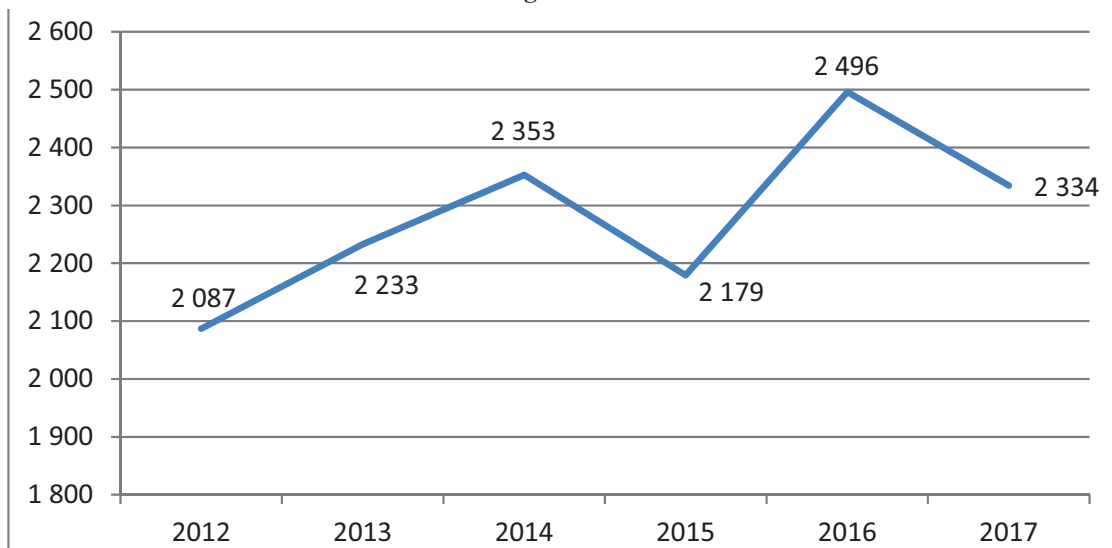
Under året har 2 334 insatser genomförts i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, vilket är 162 färre insatser än förra året.

Förebyggande av suicid har varit en prioriterad utbildning och övningsverksamhet under 2017. Brandförsvaret har anställt 20 nya RiB-medarbetare som har genomgått preparandutbildningen för brandman. Brandförsvaret har även deltagit vid 99 räddningsinsatser i andra kommuner. En uppmärksam insats under året var en masskrock på E4 mellan Björklinge avfarten och Örbyhus i januari. Insatsen genomfördes under svåra väderförhållanden med kraftigt snöfall, dålig sikt och svår halka på platsen. Det var en lastbil och cirka 25 personbilar inblandade i kollisionen. Under året har det tyvärr omkommit fyra personer i byggnadsbränder. Antalet bränder under året som enligt brandförsvarets bedömning var anlagda uppgick till 183. Det är en marginell ökning jämfört med föregående år.

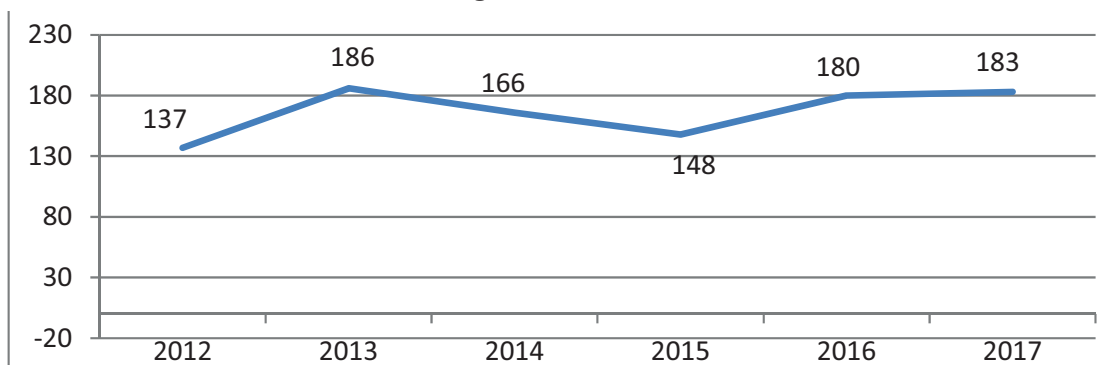
Räddningsinsatser per kategori 2017

Antal räddningsinsatser 2012 till 2017

Antal anlagda bränder 2012 till 2017¹

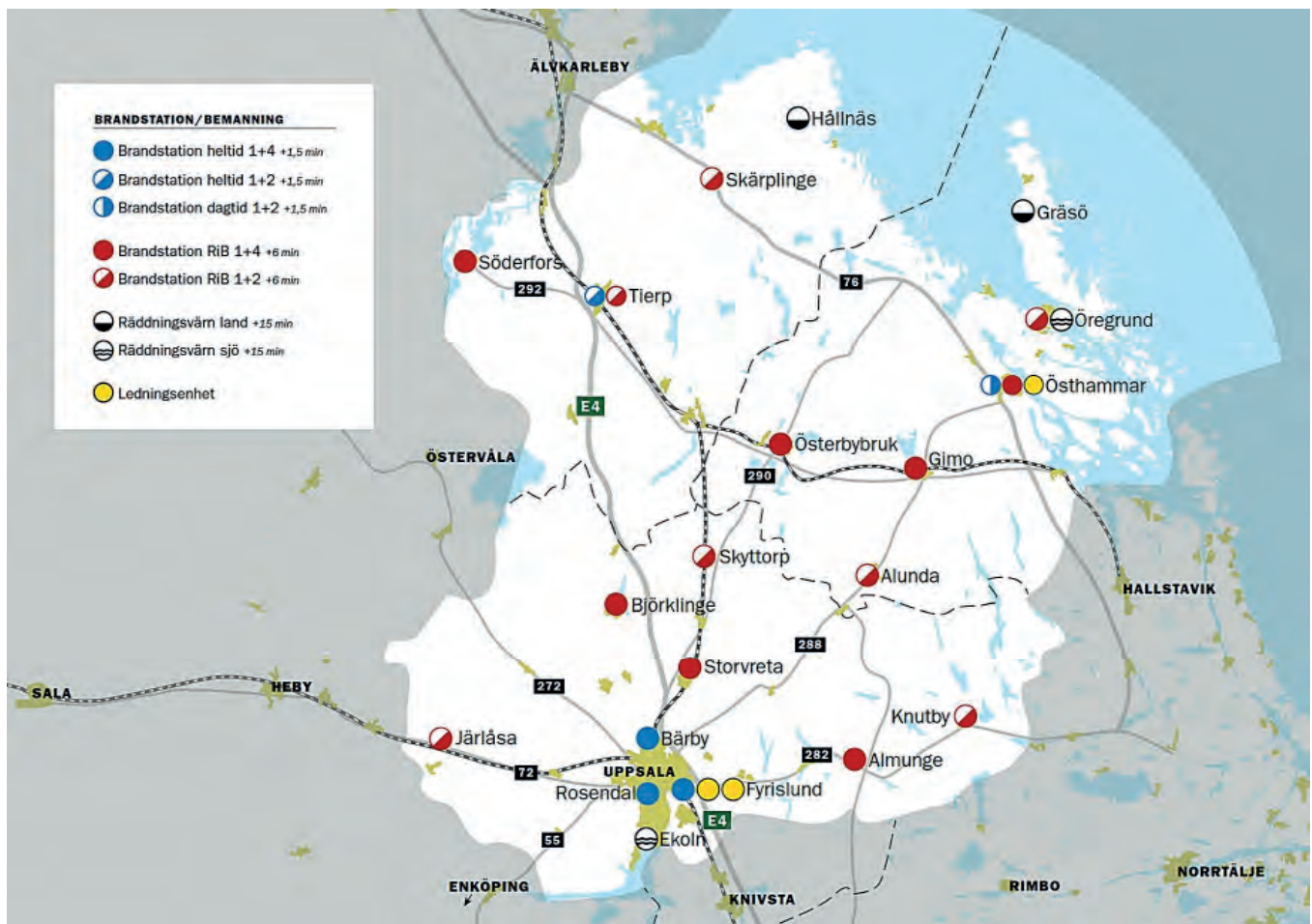

¹enligt brandförsvarets bedömning.

Trafikolycka Uppsala 2017.

Brandstationer

Uppsala brandförsvaret har brandstationer på de orter som markerats i kartbilden ovan. Alla brandstationer, tillsammans med omkringliggande räddningstjänster i andra kommuner, utgör ett nät av räddningsresurser.

Beredskapsform och bemanning på brandstationerna är olika för att svara mot riskbilden. Vid respektive brandstation är bemanningens beredskapsform markerad med färg och omfattningen i siffror. De blå cirkelarna markerar brandstationer bemannade med heltidspersonal och de röda cirkelarna markerar brandstationer bemannade med räddningspersonal i beredskap (RiB). I Tierp och Östhammar, markerade med röd/blå cirkel, finns både heltids- och RiB-personal. De vita cirkelarna markerar räddningsvårn som bemannas av frivilliga. Heltidsmedarbetarna arbetar på brandstationen och ska vara på väg till en insats 1,5 minut efter ett larm. RiB-medarbetarna har en annan huvudarbetsgivare och ska de veckor de har beredskap vara på väg till en insats efter 6 eller 7 minuter. Bemanningen anges i formen brandbefäl+brandmän.

På Fyrislund och i Östhammar finns tre brandbefäl i jour. På Fyrislund är det ett brandbefäl i ledningsnivå 3 (vaktstående brandingenjör, VBI) och ett brandbefäl i ledningsnivå 2 (insatsledare, IL). I Östhammar är det ett brandbefäl i ledningsnivå 2 (insatsledare, IL).

Åtgärder efter räddningsinsats

Åtgärder efter räddningsinsats omfattar att informera drabbade om behov av restvärdesräddning, sanering, bevakning eller andra åtgärder när räddningsinsatser avslutas. Undersökning av olycksorsak, olycksförlopp och utvärdering av räddningsinsatser är andra viktiga delar efter en insats.

Brandförsvaret gör utvärdering efter räddningsinsats med metoden AAR (After Action Review). Utvärderingar efter räddningsinsatser är ett viktigt led för att utveckla räddningsinsatsförmågan. Alla utvärderingar går igenom och eventuella förslag tas om hand för att utveckla verksamheten.

Insatsstatistik tas fram och analys av räddningsinsatserna genomförs varje vecka bland annat för samverkan med andra organisationer i syfte att minska anlagda bränder och skadegörelse.

Samordning och samverkan

Samverkan och samordning är en grundläggande del i nämndens verksamhet. Tillsammans med frivilliga, andra förvaltningar, räddningstjänstorganisationer, statliga myndigheter som länsstyrelser, polis och landsting kan nämndens verksamhet inte bara skapa goda förutsättningar utan också få större effekt av verksamheten.

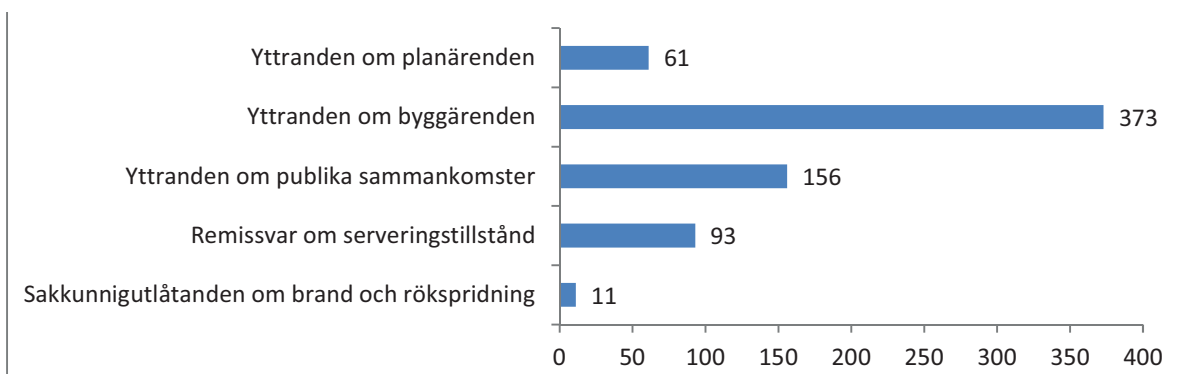
Samverkan sker inte endast beträffande räddningstjänst. Goda exempel på bra samverkan är hjärtstopp- och IVPA-larm (I Väntan På Ambulans) som brandförsvarets utryckningsstyrkor larmas till på uppdrag av landstinget. Ett annat bra exempel är att brandförsvaret larmas för AOSP, Akut Omhändertagande av Självordsbenägen Person.

Kommunerna har ansvar för att samordna skydd mot andra olyckor än brand. Huvudansvaret för samordningen finns i respektive kommun.

En viktig del i brandförsvarets arbete är delta i kommunernas olika byggnadsprocesser. Som exempel kan nämnas framtagande av nya detaljplaner där brandförsvaret jobbar särskilt för att risker ska minimeras.

Brandförsvaret är också remissinstans för andra förvaltningar, organisationer och myndigheter. Polismyndigheten bistår brandförsvaret med utlåtanden inför publika sammankomster. Sakkunnigutlåtanden om brand- och rökspridning lämnas till åklagare och polismyndighet. Remissvar beträffande serveringstillstånd lämnas till miljöförvaltningarna, som är tillståndsgivare inom kommunerna.

Brandförsvaret deltar tillsammans med andra myndigheter och förvaltningar samt kommunala bostadsbolag i olika trygghetsskapande aktiviteter, exempelvis trygghetsvandringar.

Krisberedskap

Det är våra tre kommuner som inom sina respektive geografiska områden ansvarar för att samordning av krishanteringsfrågor sker. Brandförsvaret är en av flera förvaltningar som berörs i händelse av en krissituation. Det är därför nödvändigt att samordnade övningar och gemensamma planeringar genomförs, både enskilt i kommunerna och tillsammans i länet.

I Uppsala kommun har brandförsvaret deltagit i Work-shoper i syfte att bidra till en bra samverkan med övriga förvaltningar vid allvarliga samhällsstörningar.

Vidare har en riktad utbildningsinsats för brandförsvarets befäl gjorts. Brandförsvarets medarbetare har deltagit i flera av de övningar och aktiviteter som länsstyrelsen genomför. Exempel på detta är den stora krishanteringsövningen som Länsstyrelsen samordnade i april och arbetet i samband med försvarsövningen Aurora.

Civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap är verksamheter räddningsnämnden prioriterar starkt. Mot bakgrund av flera oönskade händelser i omvärlden är det viktigt att förmågan till civilt försvar stärks.

En strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänst under höjd beredskap har påbörjats bland annat samövning med länsstyrelse, försvaret, sjukvården och polis.

Under året har arbete med att krigsplacera heltidsanställd personal på sina respektive arbetsplatser påbörjats.

För att klara ett långvarigt avbrott i den ordinarie elförsörjningen har en inventering av brandförsvarets stationer påbörjats och alternativa sätt att förse brandförsvarets räddningsfordon med drivmedel undersöks.

Arbetet kommer att intensifieras när de centrala myndigheterna länsstyrelsen och myndigheten för samhällsskydd och beredskap kommer ut med närmare anvisningar för arbetet.

Näringslivsinformation

En viktig del av kommunernas arbete är att underlätta för företagare att verka i respektive kommun både vid nyetablering och vid ordinarie verksamhet.

Brandförsvaret har en stor del i detta arbete då nämnden handlägger och är tillstånd och tillsynsmyndighet.

Brandförsvaret arbetar kontinuerligt med kvalitetssäkra och ge den service som företagarna efterfrågar inom ramen för vårt verksamhetsområde.

Brandförsvaret igår i de tre kommunernas mätningar av hur företagarna uppfattar brandförsvaret mätningarna anges i ett så kallat nöjd kundindex (NKI) där företagarna bland annat får betygssätta brandförsvarets tillgänglighet, bemötande, taxor, kompetens.

Brandförsvaret har ett högt betyg i Uppsala och något lägre i de två övriga kommunerna.

I brandförsvarets led att ständigt förbättra sitt arbete i kontakt med näringsidkare deltar vi olika företagsevenemang.

Workshop i Östhammars kommun anordnad av den lokala företagarföreningen.

Nettokostnad och resultat

	Nettokostnad 2017	Budget 2017	Resultat 2017	Nettokostnad föregående år	Nettokostnads- förändring	Nettokostnads- förändring i procent
Räddningsnämnden	191 340	191 478	138	183 929	7 411	4,0 %
varav Tierp	22 817	22 833	16	21 932	885	4,0 %
varav Uppsala	144 871	144 975	104	139 261	5 610	4,0 %
varav Östhammar	23 653	23 670	17	22 736	917	4,0 %

belopp i tkr (tusentals kronor)

Resultatanalys

Nettokostnaden för året på 191 340 tkr följer budget med en avvikelse på endast 0,1 procent.

Nettokostnaden har ökat med 4,0 procent jämfört med föregående år och beror till största del på löne- och prisökningar och ökade kostnader för avskrivningar, kurser och gemensamma kostnader från kommunledningskontoret i Uppsala kommun. Avskrivningskostnaden för investeringar har ökat med 1 155 tkr (10 procent) jämfört med föregående år. Kostnadsökningen för investeringar följer nämndens planering för att få en god och likvärdig räddningstjänst i alla tre kommuner. Under de senaste sex åren sedan den gemensamma nämnden bildades har nämnden investerat för i genomsnitt cirka 17 700 tkr per år vilket förklaras av att det fanns ett uppdämt investeringsbehov av fordon och materiel.

Det uppdämda behovet har nu tillgodosetts och för kommande år planerar nämnden att investera för cirka 13 000 tkr per år vilket är en nivå som väl ska motsvara investeringsbehovet för att uppnå en god räddningstjänst och rymmas i nämndens driftbudget.

Kostnaden för kurser har ökat med 936 tkr (129 procent) och beror på främst på en utbildningssatsning av personal i förtroendefullt samarbete. De kungemensamma kostnaderna från kommunledningskontoret i Uppsala kommun har ökat med 1 050 tkr (19 procent) och beror främst på ändrade fördelningsprinciper.

Nettokostnadsökningen är något högre än prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som är 3,5 procent för 2017. Nämndens något större nettokostnadsökningen på 4,0 procent beror främst på att det uppdämda behovet av fordons- och materielinvesteringar tillgodosetts de senaste åren och därmed har avskrivningskostnaden ökat med 10 procent jämfört med föregående år.

Nettokostnad per invånare för räddningstjänst (2016):

Kommun	kr/invånare	medel respektive kommungrupp
Tierps kommun	1 050	796
Uppsala kommun	657	640
Östhammars kommun	1 050	1 047

Nettokostnaden per invånare för Uppsala kommun och Östhammars kommun stämmer väl med medelvärdet för jämförbara kommuner, nettokostnaden för Tierps kommun är något högre än medelvärdet.

För de kommande två åren 2018 till 2019 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2018.

Nettokostnadsökning 2013 - 2017

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nettokostnad i tkr ¹	166 053	169 740	172 889	178 065	183 929	191 340
Nettokostnadsökning i procent		2,2 %	1,9 %	3,0 %	3,3 %	4,0 %
Prisindex kommunal verksamhet ²		2,2 %	2,3 %	3,0 %	3,0 %	3,5 %

belopp i tkr (tusentals kronor)

¹ exklusive jämförelsestörande poster.

² prisindex för kommunal verksamhet (PKV) från Sveriges kommuner och landsting (SKL). Ett prisindex över kommunernas kostnadsutveckling som beskriver sektorns kostnadsutveckling avseende lönekostnadsökningar och prisökningar. PKV i december respektive år.

Investeringar

Under året uppgick investeringarna till 12 952 tkr. Investeringsutrymmet för året är 15 510 tkr, skillnaden mellan utfallet och budgetramen beror främst på tre investeringar som är påbörjade men inte avslutade under året.

Fordon:	belopp (tkr)	Status
HLX875 Höjdfordon	6 342	Avslutad
RPU174 FIP fordon	592	Avslutad
NXW114 FIP fordon	592	Avslutad
PJN020 FIP fordon 5	557	Avslutad
EWC929 FIP fordon 6	557	Avslutad
PGU079 FIP fordon 7	557	Avslutad
Övrigt:		
Pulverlans	53	Avslutad
Motorsågsmodul M2	89	Avslutad
Skyddskläder 2017	972	Pågående
Möbler Tierps brandstation	46	Avslutad
Möbler Öregrunds brandstation	49	Avslutad
Personsökare Tierp	45	Avslutad
Kartpärmar	202	Avslutad
Vikarmskasset till utryckningsfordon	573	Avslutad
Slangtvätt HoseMaster nr 25	1 200	Avslutad
Testutrustning rökskydd SpiroCheck USB	150	Avslutad
Automatiskt vattensystem till gasolcontainern Ö-fält	217	Avslutad
Rosenbauer UHPS	40	Avslutad
HydroFusion	67	Avslutad
Möbler Söderfors brandstation	54	Avslutad
Summa	12 952	

Uppföljning av inriktningsmålen i kommunernas handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Uppföljningen av inriktningsmålen görs utifrån indikatorernas utfall och av aktiviteter kopplade till målen.

<i>Inriktningsmål</i>	Utfall 2017	Prognos 2018
Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor.		
Stärka förmågan till krisberedskap.		
Återuppta planering för civilt försvar och räddningstjänst under höjd beredskap.		
Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer.		
Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen.		
Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning.		
Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras.		
Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor.		

Uppföljning av mål och uppdrag i verksamhetsplanen

Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2016-2019

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Den planerade verksamheten är genomförd inom näst intill alla verksamhetsområden. Inom vissa områden har ytterligare aktiviteter genomförts.

Området Civilt försvar har inte nått så långt som planerat, främst på grund av att centrala riktlinjer ännu inte lämnats.

Inriktningsmål i handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst

Samarbetskommunernas inriktningsmål 1: Utveckla samarbeten med andra samhällsaktörer för att minska antalet och effekterna av bränder och andra olyckor

Det förebyggande arbetet står i fokus. Bränder och olyckor ska så långt möjligt förhindras från att inträffa. Arbetet är komplext och berör många olika ansvariga aktörer och ideella aktörer i samhället. Samarbete är en förutsättning för att nå ut och påverka. *Målet syftar till att brandförsvaret ska vara drivande i en bred ansats i hela samhället mot bränder och andra olyckor.*

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:

Samarbetet med andra aktörer har under året i vissa fall begränsats av resursbrist hos annan aktör. Brandförsvaret har, efter några års avvaktan, valt att driva viss verksamhet vidare på egen hand med förhoppningen om att utveckla samarbetet i ett senare skeende.

ÅTGÄRDER

Utbildning av och information till andra aktörer i samhället som kan påverka brandskyddet i hemmiljön för att åstadkomma en bättre spridning av kunskap och ett mer medvetet agerande hos utsatta grupper.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Utbildning sker löpande under året, främst riktad till kommunernas vård- och omsorgspersonal.

Samarbeta med kommunernas grundskolor i syfte att ge skolelever kunskap om brandrisker och brandskydd.

Status

 Färdig

Kommentar:

Arbetet med information till grundskoleinformation bedrivs i Uppsala kommun och bedöms starta upp i Tierp och Östhammar under 2018.

Samarbeta med polis och ambulans om suicidprevention i syfte att minska antalet suicid.

Status

 Väntar

Kommentar:

All operativ personal har genomgått utbildning i suicidprevention. Den egna organisationen bedriver verksamhet. Samarbetet med polis och ambulans avvaktar att de avsätter resurser till området.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet mot anlagd brand.

Status

 Färdig

Kommentar:

Allt planerat samordningsarbete är genomfört. Det omfattar bland annat kontinuerligt och samordnat arbete med skolfastigheter och i förekommande fall med sociala myndigheter. Vidare deltar verksamheten i BRÅ och Trygg ute.

Samarbeta med andra nämnder och förvaltningar i kommunerna i arbetet med att ge äldre och personer med funktionsnedsättning ett bättre brandskydd i sina bostäder genom tekniska hjälpmedel.

Status

 Färdig

Kommentar:

Deltar med expertkunskap i berörda förvaltningars remissgrupper för utsatta personer.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 2: Stärka förmågan till krisberedskap

Skogsbranden i Västmanland sommaren 2014 visade på behoven av en stärkt krisberedskap. Vid hanteringen av många kriser kommer kommunernas organisation för räddningstjänst att vara en naturlig aktör. Även om kommunernas ansvar för samordning av krishanteringsfrågor inte ligger inom brandförsvarets uppdrag har organisationen kunskaper och förmåga att hantera samhällsstörningar som är en tillgång. Samtidigt kan kunskaper om kris-beredskapssystemet och civilsamhället utvecklas. *Målet syftar till att planera, öva och förbereda egen organisation och samhället för kriser.*

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Planerade åtgärder har vidtagits för att öka krishanteringsförmågan. Brandförsvaret har deltagit i samverkansövningar på såväl lokal som regional nivå. Området behöver dock utvecklas ytterligare.

ÅTGÄRDER

Se över brandförsvarets krisberedskapsplanering och tydliggöra roller och förväntningar vid en kris.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Kontakt har etablerats med kommunernas säkerhetsansvariga i syfte att bättre kunna samverka vid samhällsstörningar. Arbete har påbörjats med en förvaltningsspecifik ledningsplan som ska matcha Uppsala kommuns ledningsplan.

Efter dådet på Drottninggatan i Stockholm har en särskild rutin beträffande brandförsvarets ledningsberedskap tagits fram.

Delta vid samverkansövningar med andra samhällsaktörer.

Status
 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar aktivt i samverkansövningar främst med Länsstyrelsen men även med större företag som bedriver farlig verksamhet eller verksamhet som vid en olycka kan ge upphov till samhällsstörning.

Vidare har brandförsvaret deltagit i Försvarsmaktens stora övningar ASSÖ och AURORA 2017.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 3: Återuppta planering för civilförvar och räddningstjänst under höjd beredskap

Förmågan till civilförvar och räddningstjänst under höjd beredskap är eftersatt idag och planeringen har i praktisk mening legat nere. Mot bakgrund av förändringar i omvärlden behöver den stärkas. Förmågan till civilförvar är dessutom nära förknippad med förmågan till krishantering, och ska bygga på denna. *Målet syftar till att etablera en känd och övad planering för civilförvar och räddningstjänst under höjd beredskap.*

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Åtgärder har vidtagits för att öka krishanteringsförmågan.

Områdena befolkningsskydd och räddningstjänst under höjd beredskap saknar centrala riktlinjer. Mindre omfattande åtgärder, som exempelvis att krigsplacera personal, har påbörjats i delar av organisationen.

ÅTGÄRDER

Ta fram en långsiktig strategi för förmågeuppbyggnad av räddningstjänsten under höjd beredskap utifrån anvisningar från, och med stöd av, statliga myndigheter som MSB och länsstyrelsen.

Status
 Väntar

Kommentar:

Avvaktat centrala riktlinjer och anvisningar.

Ta fram en översiktlig kontinuitetsplanering för personal-försörjning i samråd med samverkande räddnings-tjänst-organisationer och med hänsyn tagen till inkallning av RiB-personal med stöd av tjänsteplikt.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Avvaktat centrala riktlinjer och anvisningar.

Internt arbetet med kontinuitetsplanering har påbörjats. En struktur för förstärkt förvaltningsledning har skapats.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 4: Stärka skyddet mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd genom lokala aktörer

Sårbarheten är större på landsbygd och i glesbygdsområden. För att åstadkomma ett likvärdigt skydd mot olyckor krävs mer insatser för dem som bor, verkar och vistas där. Lokal närvaro och lokala aktörer är en viktig resurs i det arbetet. *Målet syftar till att med såväl egna resurser som genom lokala nätverk och fördjupade samarbeten åstadkomma ett stärkt skydd mot bränder och olyckor på landsbygd och glesbygd.*

Bedömning	Trend
 Delvis uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

De materieldepåer som placerats ut i samarbete med lokala aktörer utvecklas. En av aktörerna har ansökt om att få bilda ett räddningsvårn och nämnden har beslutat att så ska ske.

De riktade informationsinsatserna har inte nått ansedd omfattning och ett omtag görs inför 2018.

ÅTGÄRDER

Riktade informationsinsatser om risker för bränder och andra olyckor och hur de kan hanteras till boende i landsbygd och glesbygd.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Information och kontroll av förekomst av brandvarnare sker fortlöpande vid brandskyddskontroller.

Viss information har skett vid olika evenemang på landsbygden men behöver utvecklas vidare.

Undersöka nya möjligheter att med frivilliga resurser stärka skyddet mot bränder och olyckor i glesbygd.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Arbetet med brandförsvarets materieldepåer fortgår och har utökats. En organisation som samarbetar beträffande materieldepå har anmält intresse för att bilda ett räddningsvårn.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 5: Verka för att riskhänsyn tas i samhällsplaneringen

Nya risker ska så långt skäligen möjligt undvikas vid utvecklingen av våra samhällen. Den mark vi bebygger idag ställer krav på vår beredskap i morgon och om hundra år. Samhällsplanering är en komplex, långsiktig process med många aktörer. Brandförsvarets möjlighet att påverka ligger mer i att förmedla kunskap än att ställa krav. *Målet syftar till att påverka sammanhanget så att risker hanteras så tidigt och tydligt som möjligt i processen.*

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Arbetet sker löpande. Enstaka ärenden visar dock på behovet av fortsatt och utvecklat samarbete.

ÅTGÄRDER

Samarbete med Tierps kommun i syfte att hantera risker i detaljplaneskedet.

Status
 Färdig

Kommentar:

Återkommande möten med alla parter involverade i processen.

Samarbete med Uppsala kommun i syfte att hantera risker i detaljplaneskedet.

Status
 Färdig

Kommentar:

Återkommande möten med alla parter involverade i processen.

Samarbete med Östhammars kommun i syfte att hantera risker i detaljplaneskedet.

Status
 Färdig

Kommentar:

Återkommande möten med alla parter involverade i processen.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 6: Stärka den enskildes förmåga till riskmedvetet beteende och kunskap att handla vid bränder och olyckor genom information, rådgivning och utbildning

Den enskilde har i många fall bäst förutsättningar att minska riskerna i sin omgivning, och är dessutom oftast på plats där bränder och olyckor inträffat innan det offentliga resurser hunnit fram. Informations- och kunskapsspridning har underlättats mycket, men många utsatta målgrupper är fortfarande svåra att nå. Det är viktigt att information, råd och utbildning anpassas till målgruppen. *Målet syftar till att med stöd av befintliga och vidareutvecklade metoder rusta den enskilde med stärkt förmåga till såväl förebyggande som skadeavhjälpande åtgärder.*

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Informationsarbetet har utvecklats starkt med bättre plattformar och tydligare budskap. En egen hemsida för brandförsvaret har utvecklats och lanserats. Informationen i brandförsvarets samtliga externa kanaler har planerats och samordnats för att ge budskapen bästa genomslag. Ambitionen att vara närvarande i sociala medier har inte uppnåtts.

ÅTGÄRDER

Informationsinsatser genom olika forum och kanaler samt delta i nationella kampanjer.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Informationsinsatser genomförs enligt plan, inkluderande kontinuerligt arbete med brandförsvarets webbsida.

Ambitionen att vara närvarande i sociala medier har inte uppnåtts.

Ta fram en informationsplan, anpassad efter olika kategorier av mottagare, om hur den enskilde kan förbygga och hantera bränder och olyckor.

Status
 Färdig

Kommentar:

Ett förslag är framtaget.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 7: Bryta olycksförlopp i ett så tidigt skede som möjligt genom att tillgängligheten till och effektiviteten av räddningsinsatser ska förbättras

Det är i det tidiga skedet som störst möjlighet finns att påverka förloppet, även med små medel. Snabbhet är en central del i responsen (samhällets svar på eller åtgärder vid) till olyckor. Samtidigt måste kvaliteten vara god, vilket ställer krav på materiel och kunskap. Övningsverksamheten är därför viktig. *Målet syftar till att under programperioden utveckla responskedjans alla delar så att snabbare och effektivare hjälp lämnas till den nödställda.*

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Nämndens beslut att införa metoden Första InsatsPerson, FIP, i verksamheten kortar tiden till första räddningsenhet är på plats. Parallellt med detta sker ett ständigt arbete med att minimera larmhanteringstiderna (tiden från besvarat nödsamtal till utalarmering).

ÅTGÄRDER

Kartläggning och analys av responskedjans olika delar för att hitta möjligheter att minimera tiden till dess en nödställd får hjälp.

Status
 Färdig

Kommentar:

Arbete med att följa upp såväl enskilda händelser som att följa upp övergripande statistik genomförs inom ramen för samarbetet beträffande gemensam räddningscentral.

Följa upp och påverka våra avtalsparter till att minska svarstider och larmhanteringstider.

Status
 Färdig

Kommentar:

Arbete med att följa upp såväl enskilda händelser som att följa upp övergripande statistik genomförs inom ramen för samarbetet beträffande gemensam räddningscentral.

Införa Första insatsperson, FIP, vid samtliga RiB-brandstationer.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Utbildning och driftsättning genomförd vid samtliga RiB-brandstationer förutom Tierp och Öregrund. I Tierp finns en heltidsstyrka dygnet runt så förutsättningarna för FIP innebär att metoden inte ger någon reell effekt. I Öregrund har utbildning genomförts men fordonet levereras i början av 2018.

Samarbetskommunernas inriktningsmål 8: Utveckla förmågan att förebygga och hantera bränder och olyckor

Samhället förändras kontinuerligt, och nya risker uppkommer. Det finns ett starkt behov av att kontinuerligt utveckla såväl det förebyggande som det skadeavhjälpande arbetet. En central del i detta är lärande från inträffade händelser. *Målet syftar till att vidareutveckla rutiner och processer så att egna och andras erfarenheter snabbt omsätts i kunskap och arbetsmetoder.*

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Tillsynsverksamheten fortsätter att utvecklas med högre kvalitet och rättssäkerhet i fokus.

Den operativa övningsverksamheten har omorganiserats och tillförts resurser. Ett regionalt samarbete beträffande brandbefälsutbildning har startats och är nu i drift.

Lärande och spridning av erfarenheter är ännu inte på den nivå som eftersträvas.

ÅTGÄRDER

Omvärldsbevaka och ta vara på erfarenheter och lärdomar från andra organisationer i syfte att tidigt fånga upp händelser/trender där det föreligger behov av förebyggande åtgärder.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Brandförsvaret har deltagit i relevanta konferenser och har ett omfattande utbyte med brandförsvaren i regionen. Vidare deltar brandförsvaret i en rad olika nationella nätverk.

Utveckla lärande och spridning av erfarenheter efter övningar och insatser.

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Brandförsvaret genomför kontinuerligt utvärderingar efter räddningsinsats med metoden AAR (After Action Review). Utvärderingarna genomförs som ett led i att utveckla insatsförmågan.

För att förbättra kvaliteten och effektiviteten på räddningsinsatser genomförs kontinuerligt statistikinsamling och analys av genomförda räddningsinsatser. Som en del av detta genomförs även omvärldsbevakning. Brandförsvaret medverkar i flera nätverk för att ta lärdom av oönskade händelser och räddningsinsatser för att gemensamt eller enskilt sprida erfarenheter av dessa.

Utveckla den operativa utbildnings- och övnings-verksamheten.

Status
 Färdig

Kommentar:

Övningsmöjligheterna och kvalitén på övningarna vid Östhammars brandstation har utvecklats och förbättrats för både heltids- och RiB-styrkor.

En särskild satsning har gjorts för att utarbeta en utbildning för rökdykarledare. Utbildningen genomförs för första gången under hösten.

En särskild fortbildning för insatsledare och vakthavande brandingenjörer har utarbetats i samverkan med övriga räddningstjänster i regionen. En pilotutbildning genomförs under en vecka i november.

Möjligheter till effektivare utbildning och kvalitetsuppföljning med hjälp av en digital utbildningsplattform undersöks.

Utveckla kvalitetssäkring av den operativa förmågan.

Status

 Väntar

Utveckla rättsäker tillämpning av tillsynsärenden.

Status

 Färdig

Kommentar:

Samtliga tillsynshandläggare har genomgått kurs i MSB:s tillsynshandbok.

Intern granskning av alla förelägganden genomförs.

Tillsyn av privata bostäder utifrån riskbilden.

Status

 Färdig

Kommentar:

Genomförs när det kommer till brandförsvarets kännedom att brandskyddet brister. Brandtillsyner i radhus har genomförts enligt plan.

Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi. Tierp är en attraktiv, inkluderande och hållbar kommun med ekonomin i balans. Östhammars kommun ska ha en ekonomi och verksamhet med god ekonomisk hushållning, både i kort- och långsiktigt perspektiv.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Ekonomin är i balans och har en långsiktig planering.

Nämndens strategi:

En god kontroll och styrning av verksamhet och ekonomi. Kontinuerligt anpassa verksamheten utifrån tilldelade kommunbidrag från kommunerna.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Nämndens ekonomi är i balans. Uppföljning sker regelbundet och internkontroll är en naturlig del i styrningen.

ÅTGÄRDER

En god kontroll på vilket behov som kommunerna har inom nämndens ansvarsområde och en god uppföljning av verksamheten och ekonomin.

En god kontroll på vilket behov som kommunerna har inom nämndens ansvarsområde och en god uppföljning av verksamheten och ekonomin.

Status
 Färdig

Kommentar:

Ekonomi och verksamhet följs upp månadsvis. Den interna kontrollen är en naturlig del av verksamhetsstyrningen.

KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG

Genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Jämställdhet är ett viktigt område för nämnden. Vid upphandlingar av fordon och materiel ska jämställdhetsaspekten tas tillvara.

ÅTGÄRDER

Genomföra lokalförändringar för likvärdiga förutsättningar för kvinnor och män.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Vid flertalet brandstationer har ombyggnationer genomförts för att få omklädningsrum för både kvinnor och män. Vid nybyggnation planeras lokalerna för likvärdiga förutsättningar. Förväntas vara klart under 2019.

Genomföra jämställdhetsanalyser i samband med kommande investeringar

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Vid investeringar tas jämställdhetsaspekten tillvara, analysarbetet behöver utvecklas och formaliseras. Förväntas vara klart under 2018.

ÅTGÄRDER

Vid upphandlingar av fordon och materiel göra jämställdhetsanalyser.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Vid investeringar av fordon och materiel tas jämställdhetsaspekten tillvara, till exempel att larmställ finns i storlekar för både kvinnor och män.

Ta fram en långsiktig investeringsplan

Status

 Färdig

Kommentar:

En långsiktig investeringsplan finns i verksamhetsplanen.

ÅTGÄRDER

Att i verksamhetsplanen ha en investeringsplan för kommande tio år.

Status

 Färdig

Kommentar:

En långsiktig investeringsplan finns i verksamhetsplanen.

Uppsala stad och landsbygd ska växa smart och hållbart. Tierps kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål: Öka den upplevda sociala gemenskapen. Successivt utveckla tätorterna med början i Tierp genom att verka för ökat antal bostäder med attraktiva miljöer. Minska kommunens negativa klimatpåverkan genom att minska kommunens utsläpp av växthusgaser och att minska kommunens energiförbrukning. Östhammars kommunfullmäktiges prioriterade mål 4: Östhammars kommun ska vara en attraktiv och inkluderande kommun med ett gott företagsklimat och kontinuerlig tillväxt. Östhammars kommunfullmäktiges prioriterade mål 5: Östhammars kommun ska vara en kommun med minskad miljöpåverkan.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Nämnden bidrar i flera viktiga kommunprocesser för att stad och landsbygd ska växa smart och hållbart. Nämnden fokuserar särskilt på det trygghetsskapande perspektivet, exempelvis i planprocesser och ett omfattande samarbete med andra aktörer.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Oförändrad

Kommentar:

Nämnden bidrar främst till att trygghetsperspektivet tillvaratas.

KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG

Fortsätt utveckla den samordnade planeringsprocessen för hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Status
 Påbörjad

Kommentar:

Nämnden bidrar med strategisk kompetens till planeringsprocesserna för hållbar stads- och landsbygdsutveckling.

ÅTGÄRDER

Samarbete med kommunerna och andra myndigheter.

Status
 Färdig

Kommentar:

Samarbete och samverkan sker med andra förvaltningar samt ideella organisationer i nämndens tre kommuner, med räddningstjänster i ABCIU -län och länsstyrelsen.

Brandförsvaret deltar bland annat i Uppsala kommuns lokala BRÅ och Uppsala kommuns nätverk Trygg ute.

Stärk arbetet med stadsutveckling för att förebygga och förhindra social oro

Status

 Färdig

Kommentar:

Brandförsvaret deltar i och stöder Uppsala kommuns samlade arbete genom deltagande i olika samverkansforum samt kontinuerlig informationsdelning.

ÅTGÄRDER

Samarbete med kommunerna och andra myndigheter.

Status

 Färdig

Kommentar:

Samarbete och samverkan sker med andra förvaltningar samt ideella organisationer i nämndens tre kommuner, med räddningstjänster i ABCIU -län och länsstyrelsen.

Brandförsvaret deltar bland annat i Uppsala kommuns lokala BRÅ och Uppsala kommuns nätverk Trygg ute.

Ta fram en lokalförsörjningsplan för räddningstjänsten (KS och RÄN)

Status

 Färdig

Kommentar:

En lokalförsörjningsplan har tagits fram under året.

ÅTGÄRDER

Ta fram en lokalförsörjningsplan

Ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan där det framgår vilket behov av lokaler räddningsnämnden har nu och i framtiden.

Status

 Färdig

Kommentar:

En lokalförsörjningsplan har tagits fram under året.

Öka återvinningen och en säker återanvändning

Status

 Påbörjad

ÅTGÄRDER

Säkerställa att utrangerade fordon och materiel hanteras på ett så miljövänligt sätt som möjligt.

Status

 Färdig

Kommentar:

Genomförs i enlighet med kommunens riktlinjer.

Öka andelen förnybar energi och fördubbla förbättringstakten vad gäller energieffektivitet

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Samarbete med fastighetsägare om energiförbättrande åtgärder vid brandstationerna.

ÅTGÄRDER

Energieffektivisera brandstationerna i samarbete med hyresvärd.

Status

▶ Påbörjad

Kommentar:

Vid nybyggnationer tas frågan om energieffektivisering aktivt med. Så hög miljöcertifiering som möjligt eftersträvas. Dialog med hyresvärd om energieffektiviseringar pågår avseende befintliga lokaler.

Inriktningsmål 9: Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta kommunens invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Brukare och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:

Rekryteringsprocessen har utvecklats och följs upp i varje enskild rekrytering med fokus på återkoppling till de sökande.

Kompetensförsörjningsplanens ambitiösa omfattning har i stora delar genomförts. Planen behöver aktualiseras inför kommande år.

APT och medarbetardagar följs särskilt upp för att utveckla arbetsmiljön.

NÄMNDMÅL

Kompetensförsörjningen ska vara normkritisk och ändamålsenlig.

En stor utmaning är att säkerställa rätt kompetens på rätt plats, framför allt på längre sikt, eftersom tillväxt och demografiska förändringar kommer öka eller förändra servicebehoven. Redan idag är en del kompetenser svåra att rekrytera och behålla. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Arbetet utefter kompetensförsörjningsplan pågår och fortsätter under 2018.

ÅTGÄRDER

Implementering enligt föreslagen kompetensförsörjningsplan

Status
 Färdig

Kommentar:

Aktiviteter och åtgärder som finns i kompetensförsörjningsplanen har påbörjats och i väsentliga delar genomförts. Följande aktiviteter från kompetensförsörjningsplanen är genomförda: Säkerställ systematisk återkoppling till internsökanden vid rekrytering. Innehåll för återkopplingsamtal har tagits fram. Avgångssamtal genomförs med kommunens struktur som stöd.

Följande aktiviteter från kompetensförsörjningsplanen är påbörjade eller delvis genomförda: kompetensprofiler för chefer har tagits fram avseende enhetschefsnivå, men inte för styrkeledarnivå.

Arbetet enligt planen kommer att fortsätta under 2018 där ett särskilt fokus kommer att ligga på att intensifiera arbetet med att attrahera, rekrytera och behålla RiB -personal.

Kommunen

ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv där alla medarbetare mår bra, växer och utvecklas tillsammans.

Med ett ökat ärendetryck, begränsade resurser, höga krav på kvalitet i verksamheten finns en reell risk att den arbetsrelaterade ohälsan ökar.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	→ Oförändrad

Kommentar:

Stort fokus har legat på ledarutveckling. Samtliga chefer och stabsmedarbetare har genomgått utbildningen Förtroendefullt samarbete samt en uppföljnings- och fördjupningsaktivitet.

Ett riktat arbete beträffande utveckling av arbetsplatsträffarna har genomförts.

ÅTGÄRDER

Fortsatt

implementering av handlingsplan för psykosocial arbetsmiljö

Status
 Färdig

Kommentar:

De aktiviteter och åtgärder som 2016 togs fram och belystes i handlingsplanen för organisatorisk och social arbetsmiljö har under 2017 implementerats och genomförts. Uppföljningen visar på en tydlig positiv förflyttning. Utöver det har varje arbetsgrupp arbetat med att ta fram egna handlingsplaner utifrån 2017 års kommungemensamma medarbetarundersökning, samt den uppföljande enkäten inom organisatorisk och social arbetsmiljö som genomfördes under hösten 2017.

Ledarskapet ska fungera som en stark kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande.

Givet demografiska förändringar, kvalitetskrav och ekonomiska förutsättningar blir det allt viktigare att kunna ställa om, förändra och utveckla den kommunala verksamheten.

Bedömning	Trend
 Helt uppfyllt	↗ Ökad

Kommentar:

Stora utbildningsinsatser har genomförts och utveckling av prioriterade processer visar positiva resultat.

ÅTGÄRDER

Fortsatt

arbete med att ge förutsättningar för gott ledarskap.

Status
 Färdig

Kommentar:

Aktiviteterna för att ge förutsättningar för ett gott ledarskap är genomförda. Utbildning i lönesamtal samt Förtroendefullt samarbete har genomförts. Vidare har rutiner reviderats och den interna kommunikationen utvecklats.

Under året genomfördes en omorganisation för att bland annat skapa bättre förutsättningar för ett gott ledarskap.

Kommunens medarbetare ska få, kunna och vilja ta ansvar.

Kraven på och behov av kommunal service ökar i vår region. En av kommunens stora utmaningar framöver är att mobilisera alla resurser så att kostnaderna för verksamheten minskar, samtidigt som kvaliteten vidmakthålls eller förbättras.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Ökad

Kommentar:

Förvaltningen har omorganiserats för att utveckla och stödja medarbetarnas ansvarstagande. Förvaltningsövergripande medarbetardagar har haft fokus på medskapande.

ÅTGÄRDER

Fortsätt med delaktighet genom t.ex. medarbetardagar, APT m.m.

Status
 Färdig

Utveckla dialogkompetens.

Status
 Färdig

Kommentar:

Chefer har vidareutbildats i lönesamtal med fokus på bra dialog.

En större utbildningsinsats i Förtroendefullt samarbete är genomförd. Vidare har en repetitions- och fördjupningsinsats genomförts.

Kommunen ska erbjuda rättvisa, jämställda och attraktiva villkor.

Uppsala kommun befinner sig i en region med stark tillväxt. Detta innebär att potentiella medarbetare ofta har fler arbetsgivare att välja bland, samtidigt som kommunen måste bli bättre på att ta tillvara, förädla och förändra den kompetens som finns i organisationen för att klara förändrade och/eller ökade servicebehov. Vi saknar ett normkritiskt förhållningssätt i rekryteringssammanhang.

Bedömning	Trend
 I hög grad uppfyllt	 Oförändrad

Kommentar:

Nämnden bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

ÅTGÄRDER

Brandförsvaret ska vara en attraktiv arbetsgivare för kvinnor.

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Ett nätverk för kvinnor anställda i brandförsvaret drivs med minst ett möte per termin. Mötena återkopplas till ledningen. Medarbetares deltagande i nationella nätverk stöds. Brandstationerna anpassas löpande.

Brandförsvaret var under hösten värd för nätverket Kvinnor inom räddningstjänstens, KIR:s, träff.

KOMMUNFULLMÄKTIGES UPPDRAG

Fortsätta genomförandet av heltidsreformen

Status

 Färdig

Kommentar:

Nämnden bidrar till måluppfyllelse enligt plan.

Åtgärda strukturella löneskillnader på grund av kön

Status

 Färdig

Kommentar:

Kommunens lönekartläggning ger, på grund av att det är så fåtal kvinnor anställda inom brandförsvaret, inget underlag för analys av om strukturella löneskillnader på grund av kön förekommer. Ingen ytterligare analys har gjorts på förvaltningen.

Intensifiera arbetet med att skapa attraktiva villkor för nuvarande och kommande bristyrken

Status

 Påbörjad

Kommentar:

Arbete med att attrahera och behålla räddningspersonal i beredskap pågår.

I ökad utsträckning erbjuda personer med funktionsnedsättning arbete

Status

 Ej påbörjad

UPPDRAG VID SIDAN AV VERKSAMHETSPLANEN

KVARVARANDE RIKTAD SATSNING: Förändringar i attityder och rutiner som bidrar till att förbättra arbetsmiljön ska genomföras.

Den riktade satsningens fulla lydelse: Arbetsmiljön vid olyckor är komplicerad och riskerna med brandrök större än vad som tidigare uppmärksammats. Aktuella forskningsresultat ska tas tillvara i verksamheten. Förändringar i attityder och rutiner som bidrar till att förbättra arbetsmiljön ska genomföras.

Kvarvarande riktad satsning från Mål och budget 2016. Kommentar i årsredovisningen 2016:

Den riktade satsningen är påbörjad. Enkätundersökningar har gjorts för att undersöka attityder och brister i rutiner. Åtgärder för att förbättra både praktiska förutsättningar och rutiner har genomförts. En ny enkätundersökning kommer att göras under 2017 för att se om utvecklingsområdena har förbättrats.

Status

 Färdig

Kommentar:

Uppföljande enkät genomförd med tydligt positivt resultat.

BILAGA 1

Resultaträkning

Resultaträkning

Period: 201700-201712

Benämning	Akkumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Räddningsnämnden Ackumulerad budget
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter	44,3	114,9	80,0
Taxor och avgifter	7 387,3	7 566,6	7 110,0
Hyror och arrenden	1 644,0	1 513,3	1 767,0
Bidrag	46 889,5	45 066,9	46 790,0
Förs. av verksamhet och konsulttjä	4 305,6	4 471,0	4 210,0
Realisationsvinster från förs. av an	78,5	320,7	0,0
Summa verksamhetens intäkter	60 349,2	59 053,4	59 957,0
- Varav externa	58 090,3	56 926,7	59 384,0
- Varav mot dotterbolag	833,3	707,5	473,0
- Varav kommuninternt	1 425,6	1 419,2	100,0
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Övriga lämnade bidrag	-159,4	-5,0	-60,0
Löner	-86 526,3	-82 490,0	-85 386,6
Upplupna semesterlöner, förändring	89,6	-329,0	0,0
PO-pålägg	-33 954,4	-32 912,1	-33 616,7
PO-pålägg semesterlöneskuld	38,2	50,7	0,0
Övriga personalkostnader	-791,3	-1 925,6	-495,0
Lokal- och markhyror	-32 183,3	-33 886,0	-32 155,0
Fastighetskostn. och fast.entrepren	-1 936,1	-1 460,4	-1 305,0
Övriga främmande tjänster	-8 561,8	-10 919,0	-9 831,0
Realisationsförluster från förs. av an	-86,3	-584,6	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-20 682,5	-18 154,7	-19 896,0
Indirekta kostnader från KLK	-2 130,0	0,0	0,0
Kommungemensamma kostnader	-4 290,0	-2 622,9	-5 259,0
Övriga gemensamma kostnader	0,0	0,0	-3 927,7
Summa verksamhetens kostnader	-191 173,4	-185 238,5	-191 932,0
- Varav externa	-119 996,9	-109 379,0	-123 347,3
- Varav mot dotterbolag	-236,6	-241,9	-196,0
- Varav kommuninternt	-70 939,9	-75 617,6	-68 388,7
Avskrivningar	-12 839,4	-11 703,0	-11 850,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER Not 1	-143 663,6	-137 888,1	-143 825,0
Kommunbidrag	144 975,1	140 344,0	144 975,0
Summa skatteintäkter, generalla statsbidrag/ut	144 975,1	140 344,0	144 975,0
Finansiella intäkter	2,4	2,3	0,0
Summa finansiella intäkter Not 2	2,4	2,3	0,0
Finansiella kostnader	-7,2	-7,5	0,0
Internränta	-1 202,5	-1 367,2	-1 150,0
Summa finansiella kostnader Not 3	-1 209,7	-1 374,8	-1 150,0
-Finansnetto	-1 207,3	-1 372,5	-1 150,0
RESULTAT FÖRE EXTRAORD. POSTER	104,3	1 083,4	0,0
ÅRETS RESULTAT	104,3	1 083,4	0,0

Benämning	Akkumulerad redovisning	Ack. redov. Föregående år	Årsbudget
Årets investeringar			
Årets investeringar inkomster	0,0	0,0	0,0
Årets investeringar utgifter	-12 952,4	-20 050,1	-15 510,0
Årets investeringar netto	-12 952,4	-20 050,1	-15 510,0

BILAGA 2

Resultaträkning med prognos

Resultaträkning med prognosvärden

Period: 201700-201712

Prognosperiod 201708

Benämning	Räddningsnämnden		
	Helårsbudget	Akkumulerad Redovisning	Helårsprognos
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Försäljningsintäkter	80,0	44,3	40,0
Taxor och avgifter	7 110,0	7 387,3	7 477,1
Hyor och arrenden	1 767,0	1 644,0	2 040,4
Bidrag	46 790,0	46 889,5	46 017,6
Förs. av verksamhet och konsulttjänster	4 210,0	4 305,6	3 998,6
Realisationsvinster från förs. av anl.tillg.	0,0	78,5	0,0
Summa verksamhetens intäkter	59 957,0	60 349,2	59 573,7
- Varav externa	59 384,0	58 090,3	57 842,0
- Varav mot dotterbolag	473,0	833,3	636,1
- Varav kommuninternt	100,0	1 425,6	1 095,6
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Övriga lämnade bidrag	-60,0	-159,4	-80,0
Löner	-85 386,6	-86 526,3	-85 480,1
Upplupna semesterlöner, förändring	0,0	89,6	-120,8
PO-pålägg	-33 616,7	-33 954,4	-33 545,1
PO-pålägg semesterlöneskuld	0,0	38,2	-47,5
Övriga personalkostnader	-495,0	-791,3	-757,2
Lokal- och markhyror	-32 155,0	-32 183,3	-31 722,4
Fastighetskostn. och fast.entreprenader	-1 305,0	-1 936,1	-1 925,2
Övriga främmande tjänster	-9 831,0	-8 561,8	-9 131,5
Realisationsförluster från förs. av anl.tillg.	0,0	-86,3	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-19 896,0	-20 682,5	-18 993,8
Indirekta kostnader från KLK	0,0	-2 130,0	-2 130,0
Kommungemensamma kostnader från KL	-5 259,0	-4 290,0	-4 290,0
Övriga gemensamma kostnader	-3 927,7	0,0	0,0
Summa verksamhetens kostnader	-191 932,0	-191 173,4	-188 223,6
- Varav externa	-123 347,3	-119 996,9	-118 276,8
- Varav mot dotterbolag	-196,0	-236,6	-248,0
- Varav kommuninternt	-68 388,7	-70 939,9	-69 698,8
Avskrivningar	-11 850,0	-12 839,4	-13 090,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-143 825,0	-143 663,6	-141 739,9
Kommunbidrag	144 975,0	144 975,1	144 975,0
Summa skatteintäkter, generalla statsbidrag	144 975,0	144 975,1	144 975,0
Finansiella intäkter	0,0	2,4	2,4
Summa finansiella intäkter	0,0	2,4	2,4
Finansiella kostnader	0,0	-7,2	-1,2
Internränta	-1 150,0	-1 202,5	-1 250,0
Summa finansiella kostnader	-1 150,0	-1 209,7	-1 251,2
- Finansnetto	-1 150,0	-1 207,3	-1 248,8
RESULTAT FÖRE EXTRAORD. POSTER	0,0	104,3	1 986,3
ÅRETS RESULTAT	0,0	104,3	1 986,3

Benämning	Helårsbudget	Akkumulerad redovisning	Helårsprognos Augusti
Årets investeringar			
Årets investeringar inkomster	0,0	0,0	0,0
Årets investeringar utgifter	-15 510,0	-12 952,4	-15 000,0
Årets investeringar netto	-15 510,0	-12 952,4	-15 000,0

BILAGA 3**Resultaträkning per verksamhet**

Period (t.o.m.) 201712
 Prognosperiod 201708
 tkr

Räddningsnämnden

Benämning	RESULTAT PER VERKSAMHET				
	Akkumulerad redovisning	Ack. Redovisning föregående år	Akkumulerad budget	Årsbudget	Prognos
* Totalt					
KOSTNADER	-205 222,5	-198 316,3	-204 932,0	-204 932,0	-202 564,8
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	60 351,7	59 055,7	59 957,0	59 957,0	59 576,1
NETTOKOSTNAD	-144 870,9	-139 260,6	-144 975,0	-144 975,0	-142 988,7
KOMMUNBIDRAG	144 975,1	140 344,0	144 975,0	144 975,0	144 975,0
RESULTAT	104,3	1 083,4	0,0	0,0	1 986,3
* POLITISK VERKSAMHET (1)					
KOSTNADER	-979,2	-902,0	-1 177,0	-1 177,0	-1 031,7
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	0,0	120,0	60,0	60,0	60,0
NETTOKOSTNAD	-979,2	-782,0	-1 117,0	-1 117,0	-971,7
KOMMUNBIDRAG	1 117,0	1 094,0	1 117,0	1 117,0	1 117,0
RESULTAT	137,8	312,0	0,0	0,0	145,3
* INFRASTRUKTUR, SKYDD M.M. (2)					
KOSTNADER	-204 243,3	-197 414,7	-203 755,0	-203 755,0	-201 533,0
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	60 349,2	58 933,4	59 897,0	59 897,0	59 513,7
NETTOKOSTNAD	-143 894,1	-138 481,3	-143 858,0	-143 858,0	-142 019,3
KOMMUNBIDRAG	143 858,1	139 250,0	143 858,0	143 858,0	143 858,0
RESULTAT	-36,0	768,7	0,0	0,0	1 838,7
* KOMMUNLEDNING OCH GEMENSAM VERKSAMHET (8)					
KOSTNADER	0,0	0,3	0,0	0,0	-0,1
INTÄKTER EXKL KOMMUNBIDRAG	2,4	2,3	0,0	0,0	2,4
NETTOKOSTNAD	2,4	2,7	0,0	0,0	2,3
RESULTAT	2,4	2,7	0,0	0,0	2,3

Kommentar

Uppsala kommun är värdkommun för den gemensamma räddningsnämnden. Den gemensamma nämnden ingår därmed i Uppsala kommuns organisation och nettokostnad, resultat och prognos i resultaträkningen är då endast Uppsala kommuns. Ersättningar från Tierps och Östhammars kommuner är upptagna enligt kostnadsfördelningen i avtalet mellan kommunerna.

BILAGA 4

Noter till resultaträkningen

Noter till resultaträkningen

Räddningsnämnden (tusen kronor)	Bokslut 201712	Bokslut 201612
Not 1 Verksamhetens nettokostnader		
Verksamhetens intäkter	60 349,2	59 053,4
varav realisationsvinster	78,5	320,7
Avgår nämndinterna transaktioner	0,0	0,0
Verksamhetens intäkter exkl. interna transaktioner	60 349,2	59 053,4
Verksamhetens kostnader	-191 173,4	-185 238,5
varav realisationsförluster	-86,3	-584,6
Avgår nämndinterna transaktioner	0,0	0,0
Verksamhetens kostnader exkl. interna transaktioner	-191 173,4	-185 238,5
Av- och nedskrivningar	-12 839,4	-11 703,0
Verksamhetens nettokostnader	-143 663,6	-137 888,1
Not 2 Finansiella intäkter		
Finansiella intäkter	2,4	2,3
Avgår nämndinterna transaktioner	0,0	0,0
Summa	2,4	2,3
varav externa räntor	2,4	2,3
Not 3 Finansiella kostnader		
Finansiella kostnader	-1 209,7	-1 374,8
Avgår nämndinterna transaktioner	0,0	0,0
Summa	-1 209,7	-1 374,8
varav internränta		
varav externa räntor	-7,2	-7,5

BILAGA 5**Pågående investeringar**

Pågående investeringar att överföras till investeringsbudget 2018

TOTALT

Investerings- budget 2017	Redov. netto- investeringar 2017-12-31	Aterstår
15 510	12 952	2 558

Nämnd: Rådningnämnden

<u>Objekt</u>	<u>Belopp (tkr)</u>	<u>Kommentar</u>
Gasolövningsanläggning	600	Pågående arbeten
Alkotestutrustning	350	Försenad leverans
Larmkläder	950	Försenad leverans

SUMMA att överföra till investeringsbudget 2018 **1 900**

BILAGA 6

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

Räddningsnämnden – bokslut 2017

Belopp i miljoner kronor	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Bokslut	Bokslut 2017	Bokslut ¹ 2016	Prognos 201708
Nämnden totalt	145,0	144,9	0,1	1,1	2,0
Politisk verksamhet	1,1	1,0	0,1	0,3	0,1
Infrastruktur, skydd m.m.	143,9	143,9	0,0	0,8	1,8
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	15,5		13,0		

1. Enligt 2016 års organisation

Analys av ekonomiskt utfall

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner där Uppsala kommun är värdkommun. KF-budgeten på 145,0 mnkr (miljoner kronor) är kommunbidraget från Uppsala kommun, ersättningarna från Tierp och Östhammars kommuner uppgick till 46,5 mnkr.

Politisk verksamhet

Nettokostnaden för den politiska verksamheten består till största del av arvoden till nämndens ledamöter och lön för nämndsekreterare. Skillnaden mot KF-budget beror till största del på lägre kostnader för nämndmöten.

Infrastruktur, stadsutveckling, skydd m.m.

Nettokostnaden för året på 143,9 mnkr följer budgeten.

Nettokostnaden har ökat med 4,0 procent jämfört med föregående år och beror till största del på löne- och prisökningar och ökade kostnader för avskrivningar, kurser och gemensamma kostnader från kommunledningskontoret i Uppsala kommun. Avskrivningskostnaden för gjorda investeringar har ökat med 1 155 tkr (10 procent) jämfört med föregående år. Kostnadsökningen för investeringar följer nämndens planering för att få en god och likvärdig räddningstjänst i alla tre kommuner.

Lönekostnaderna ökar med 4 procent jämfört med föregående år och beror till största del på avtalsmässiga löneökningar.

Resultatet är 1,8 mnkr lägre än augustiprognosen och beror främst på något högre lönekostnader, lokalhyreskostnader, kostnader för reparationer av fordon och kostnader för kurser än beräknat.

För de kommande två åren 2018 till 2019 bedöms en ekonomi i balans kunna uppnås med en godtagbar nivå på verksamheten utifrån budgetplanerna från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner som återfinns i Uppsala kommuns Mål och budget 2018.

BILAGA 6

Analys ekonomiskt utfall Uppsala kommun

Investeringar

Investeringarna uppgick till 13,0 mnkr under året. Nämnden hade en investeringsbudget på 15,5 mnkr och skillnaden mot budget beror på främst på att tre påbörjade investeringsprojekt färdigställs under 2018.

Nämnden planerar att investera för cirka 13 mnkr årligen de kommande åren för att tillgodose investeringsbehovet av främst fordon.

Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Bokslut	Bokslut fg-år ¹	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymmer mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	86 437	82 819	4%	3 618	3%	2 500	1%	1 118

1. Enligt 2016 års organisation

BILAGA 7

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Räddningsnämndens sammanställda analys inför årsredovisningen

Viktiga händelser under året

Räddningsnämnden har under beslutat om föreläggande med vite i tio ärenden. Detta säkerställer de grundläggande kraven på trygghet beträffande byggnadstekniskt brandskydd. Det bidrar också till en ökad rättssäkerhet i tillsynsprocessen.

Bemanningen av nämndens 14 brandstationer med räddningspersonal i beredskap är en utmaning. Nämnden har noga följt området under året då det senaste kollektivavtalet medförde starka reaktioner. Nämnden följer upp bemanningsläget månadsvis utifrån minimikrav samt förmåga över den geografiska ytan.

Under året har nämnden följt utvecklingen av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. De insatser som genomförts har visat på tydliga resultat.

Nämnden har beslutat att inrätta ytterligare ett räddningsvårn för att utveckla tryggheten på landsbygden. Vidare har nämnden beslutat om en ambitionshöjning för de materielförråd som nämnden har placerat på landsbygden.

För att säkerställa en långsiktig hantering av verksamhetens lokaler har nämnden beslutat om en lokalförsörjningsplan. Nämnden har tillskrivit kommunstyrelsen i Uppsala med anledning av hyresnivån för Viktoria-anläggningen. Beredningen av ärendet fortsätter år 2018.

Måluppfyllelse

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Bokslut nettokostnad	Resultat	Resultat föregående år ¹
Nämnden totalt	145,0	144,9	0,1	1,1
Politisk verksamhet	1,1	1,0	0,1	0,3
Infrastruktur, stadsbyggnad m.m.	143,9	143,9	0,0	0,8
Nettoinvestering	15,5	13,0		

1. Enligt 2016 års organisation

Nämnden följer KF-budget med en avvikelse på endast 0,1 procent. Nettokostnadsökningen är 4,0 procent jämfört med föregående år och beror till största del på löne- och prisökningar.

Ambitionen att återuppta planeringen av det civila försvaret har inte uppnåtts. I avsaknad av centrala riktlinjer eller anvisningar har verksamheten fokuserat på att förstärka krishanteringsförmågan.

BILAGA 7

Sammanställd analys inför Uppsala kommuns årsredovisning

Utvecklingen inom de verksamheter nämnden ansvarar för

Räddningsnämndens tillsynsverksamhet utmärker sig för den höga rättssäkerhet som utvecklats. Utvecklingen har bland annat inneburit ökad tydlighet med föreläggande. Det har dock skett parallellt med utveckling av kompetens och bemötande. Resultatet syns tydligt i kommunens NKI-resultat.

Det regionala räddningstjänstsamarbetet samlar brandförsvaret av mycket olika storlekar och förutsättningar kring en minsta gemensam nämnare. Effekten är en mycket resursstark gemensam förmåga, oaktat om räddningsinsatsen ske i centrala Stockholm eller i skogen utanför Östhammar.

Nämnden har beslutat att utöka förmågan till räddningsinsats genom att arbeta med frivilliga resurser.

Verksamhetens ledningsförmåga vid räddningsinsatser är god men behöver utvecklas för att kunna verka med större uthållighet och högre kapacitet vid större händelser.

Brandförsvaret har efter terrordådet på Drottninggatan utvecklat en förstärkt förvaltningsledning. Målet är att när som helst på året kunna få en akut förvaltningsledning i drift för att hantera akuta behov inom förvaltningen.

Kostnaden per invånare för förebyggande verksamhet och räddningstjänst i Uppsala kommun är något högre än medel för jämförbara kommuner. Räddningsnämnden menar dock att kostnaden ska minskas med drygt 20 kronor/invånare för att korrigera för hyran för Viktoriaanläggningen.

Bland de framtida utmaningarna märks särskilt rekryteringen av Räddningspersonal i Beredskap som under lång tid varit en utmaning. Förmågan att upprätthålla beredskap, särskilt dagtid under arbetsveckan, har på några orter varierat mer än vad som är önskvärt. Det har vid några tillfällen påverkat förmågan att utföra räddningsinsats. Nämnden avser föra upp frågan till ägarsamråd.

Framkomligheten för räddningsfordon under utryckning i Uppsala tätort försvåras alltmer av trafiksäkerhetshöjande åtgärder. För utryckningsverksamheten innebär det en mindre fördröjning av enheter från primärstation men en mer markant fördröjning av enheter från sekundärstation. Detta medför behov av att förstärka resurserna på två av brandstationerna i tätorten.

Återskapandet av det civila försvaret saknar än så länge centrala direktiv. Nämnden avser ändå driva arbetet med befolkningskydd och räddningstjänst under höjd beredskap.

BILAGA 8**Förtroendevalda i räddningsnämnden**

Ordinarie:	Parti	Kommun	Ersättare:	Parti	Kommun
Patrik Kjellin (ordf)	S	Uppsala	Tord Andersson	S	Uppsala
Jan Ulmander (vice ordf)	C	Uppsala	Dominic Ankerstål	S	Uppsala
Catrin Johansson	S	Uppsala	Karin Westlund	S	Uppsala
Anders Gustafsson	S	Uppsala	Tor Bergman	M	Uppsala
Daniel Enholm	M	Uppsala	Sanna Sundvall	MP	Uppsala
Maria Jansson	M	Uppsala	Mats Hellman	C	Uppsala
Terence Hongslo	MP	Uppsala	Miranda Cox	V	Uppsala
Stefan Edelsvärd	L	Uppsala	Marie Karlström	L	Uppsala
James Jonsson	V	Uppsala	Christian Hermansson	KD	Uppsala
Margareta Widén-Berggren	S	Östhammar	Anders Beckman	C	Östhammar
Lennart Owenius	M	Östhammar	Anna-Lena Söderblom	M	Östhammar
Jonas Nyberg	S	Tierp	Margaretha Magnusson	S	Tierp
Sven Lokander	M	Tierp	Christofer Blomstedt	M	Tierp

VI SAMVERKAR I EN GEMENSAM RÄDDNINGSNÄMND

Överförmyndarnämnden - bokslut 2017

5500

Period: 201712

Senast uppdaterad: 2018-02-05 12:34:00

Belopp i miljoner kronor	Nettokostnad		Avvikelse från KF-budget		
	KF-budget	Bokslut	Bokslut 2017	Bokslut 2016 ¹	Prognos 201708
Nämnden totalt	17,4	19,1	-1,6	1,0	-2,1
Politisk verksamhet	17,4	17,8	-0,3	1,0	0,4
Familjerätt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Flyktingmottagande	0,0	1,3	-1,3	0,0	-2,5
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nettoinvesteringar	0,0	0,0			

1. Enligt 2016 års organisation

Analys av ekonomiskt utfall

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd för sex kommuner. Det innebär att det finns ett resultat för den gemensamma nämnden och ett annat för Uppsala kommun. Den gemensamma nämnden avslutar år 2017 med en avvikelse på minus på 3,4 miljoner. Den negativa avvikelsen för Uppsala kommun landar på 1,6 miljoner sämre än budget. Minskningen av avvikelsen beror på att de övriga kommunerna betalat sin andel (37,9%) av underskottet samt att del av anvisingsschablonen från Migrationsverket för ensamkommande tilldelats Uppsalas nämnd. Se ovan. Avvikelsen är mindre än augustiprognosens, som förutsåg ett underskott på 2,1 miljoner, men sämre än fjolårets positiva avvikelse på 1 miljon.

Underskottet är framförallt hänförligt till att de statliga ersättningarna till gode män för ensamkommande barn avseende arvode, resor och tolk minskat. Nämnden fattade beslut om sänkta arvoden för att minska kostnadsökningar (arvodena har sänkts till ungefär hälften). Det gick dock inte helt att undvika ökade kostnader. Nämnden har också haft fler övriga ställföreträdare (gode män och förvaltare till vuxna) än budgeterat vilket innebär kostnader för arvode till dessa. Det var för år 2017 extra svårt att göra beräkningar med anledning av att två nya kommuner anslöt till den gemensamma förvaltningen

Politisk verksamhet

Avvikelsen för politisk verksamhet för år 2017 är negativ med 0,3 miljoner, vilket är sämre än den förväntade positiva avvikelsen på 0,4 i augustiprognosen och i bokslutet 2017 med 1 miljon. Uppsala kommun har inte beviljat något kommunbidrag för de egna politikerna som den förpliktat sig i samverkansavtalet (KSEK 200 år 2017). Överförmyndarnämnden Uppsala utan samverkansnämnden går dock plus i prognosen tack vare extra medel direkt från

Migrationsverket. Sammanlagt blir de dock en negativ avvikelse. Att avvikelsen är så låg beror på att Uppsala kommun lägger hela sitt kommunbidrag till den gemensamma nämnden på politisk verksamhet och inget på *Flyktingmottagandet* år 2017.

Flyktingmottagande

Antalet asylsökande har under året varit i medeltal drygt 300 fler än budgeterat. Antalet har ökad genom Enköpings inträde med drygt 100 ärenden, fler anvisade *ensamkommande* och genom den gemensamma nämndens beslut att stötta *Ensamkommande* med gode män under överklagandetiden vid åldersuppskrivning (0,8 miljoner) utan möjlighet till återsökning eller täckning i budget. Samtidigt har Migrationsverket sänkt ersättningarna. Bland annat har ersättningen för ensamkommande med asyl blivit i stort sett obefintliga och riktade till de enskilda kommunerna direkt som uppehållsschablon att dela med socialnämnderna. Den gemensamma nämnden har därför beslutat att ta kostnaden gemensamt och intäkterna separat. Ändringen infördes för andra halvåret 2017 och innebar en minskad intäkt på 1,3 miljoner. Den negativa volymavvikelsen för kostnader för gode män för *Ensamkommande* har sammanlagt varit 12,3 miljoner. Nämnden har för att komma till rätta med denna avvikelse genom att införa åtgärder som redan under år 2017 gett en kostnadsminskning på 4,8 miljoner för ärenden för *Ensamkommande*. Ersättningarna till gode män för *Ensamkommande* har sänkts i paritet med övriga kommuner i landet.

Den gemensamma nämnden ligger redan bäst till i riket när det gäller återsökningar. Eftersom Migrationsverket stängde möjligheten att återsöka kostnader för år 2017 redan vid årsskiftet, så intensifierades återsökningen ytterligare. I december månad återsöktes hela 9,8 miljoner. Drygt en halv miljon beräknas inte ha kunnat återsökas eftersom gode män inte hade någon chans att lämna underlag in i tid. Migrationsverket beräknar att alla återsökningar ska vara behandlade till halvårsskiftet 2018.

Lönekostnadsutveckling

5500

Period: 201712

Senast uppdaterad: 2018-02-05 12:37:15

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING Belopp i tusen kronor	Bokslut	Bokslut fg.år ¹	Diff %	Diff tkr	Varav effekt av löneavtal		Varav återstående del (volymen mm)	
					%	tkr	%	tkr
Lönekostnad (konto 50-51)	47 268	50 665	-7%	-3 397	2,50%	1 267	-9%	-4 663

1. Enligt 2016 års organisation

I lönekostnadsutvecklingen ligger kostnaden för arvode till nämndens alla ställföreträdare och gode män med. Detta gör att den inte ger en rättvisande bild av personalkostnader och lönekostnadsutveckling. Antalet anställda på kansliet har varit lägre än budget fram till april, då en medarbetare övertogs från Enköping. Antalet personer som arbetar med *Ensamkommande* har anpassat nedåt, men det totala antalet anställda är fortfarande lika många med anledning av de två nya kommunerna. Lönekostnadsutvecklingen har varit 2,5 %.

ÅRSREDOVISNING

2017

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
UPPSALA LÄN

Samordningsförbundet Uppsala län

Storgatan 27, 751 85 Uppsala

www.finsam uppsala.se

Grafisk form: Per Jonebrink, RÅDIS AB

Fotografier: Åsa Fichtel

Mars 2018

Årsredovisning 2017

Samordningsförbundet Uppsala län lämnar årsredovisning
för perioden 2017-01-01 till 2017-12-31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	5
Ordföranden har ordet	5
Sammanfattning av perioden	6
Om Samordningsförbundet Uppsala län	7
Förbundets medlemmar	8
Styrelsen	8
Revisorer	9
Kansli och utvecklingsgrupper	9
Måluppfyllelse	10
Mål 2017 Samordningsförbundet Uppsala län	10
Statistik deltagare inom förbundets individinsatser	12
Sammanfattande analys av resultaten	12
Långsiktig samverkan	13
Projekt	14
Kompetenshöjande insatser med syfte att främja samverkan	19
Systematisk kvalitetsutveckling	21
Reviderad förbundsordning	21
Månadsvisa nyckeltal genom SUS	21
Riskanalys och internkontrollplan	21
Ekonomisk redogörelse	23
Kommentar till årsredovisning 2017	23
Samverkansinsatser	25
Förtroendevalda och förvaltning	27
God ekonomisk hushållning	27
Budget och medelstilldelning	28
Kapitalförvaltning	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31
Redovisningsprinciper	31
Noter	32

Uppsala 2018-03-16

Ulrik Wärnsberg

Förbundsordförande

Utsedd av Uppsala kommun

Ann-Sofi Wallén

1:e vice ordförande

Utsedd av Försäkringskassan

Annika Forsell

2:e vice ordförande

Utsedd av Region Uppsala

Lars Ahlstrand

Utsedd av Arbetsförmedlingen

Solweig Eklund

Utsedd av Enköpings kommun

Karl-Arne Larsson

Utsedd av Heby kommun

Bertil Brifors

Utsedd av Håbo kommun

Göran Nilsson

Utsedd av Knivsta kommun

Viktoria Söderling

Utsedd av Tierps kommun

Inga-Lil Tegelberg

Utsedd av Älvkarleby kommun

Kerstin Björck-Jansson

Utsedd av Östhammars kommun

Förvaltningsberättelse

Ordföranden har ordet

Utvecklad samverkan

Samordningsförbundet fortsätter sitt intensiva utvecklingsarbete för att stödja medlemmarna i deras samverkan kring arbetslivs-inriktad rehabilitering.

Allt med syfte att åstadkomma en effektiv resurshushållning för att individer i behov av samordnade insatser för arbetsrehabilitering får det stöd de behöver.

Lokala utvecklingsgrupper är sedan drygt två år en väl etablerad samverkansform i våra kommuner. I dessa ingår våra fyra parter och målet är att säkerställa att de lokala behoven tillgodoses. Arbetet i utvecklingsgrupperna har under året kontinuerligt anpassats för att utveckla samverkan. Styrelsen har som ett led i att stödja parternas samverkan förtydligat mål och inriktning inför 2018. Mer fokus på individer och än mer ökad flexibilitet för att möta de lokala behoven är riktningen framåt. Vi tror att detta är rätt väg att gå och ser med tillförsikt framåt.

Ulrik Wärnsberg
Ordförande

Ny Förbundsordning

En ny förbundsordning trädde i kraft den 1 juli. Förbundsordningen styr och reglerar förbundets uppdrag. Viktigaste ändringar är att mandatperioden för ledamöter förlängs till 1 april i samband med val. En valberedning tillsätts där Region Uppsala är sammankallande samt revisorerna har rätt att i styrelsens väcka ärenden rörande granskningen av förbundet.

Kompetenshöjande insatser

Vi fortsätter att stödja medlemmarnas kompetensutveckling. Under året har förbundet arrangerat fem välbesökta seminarier för våra medlemmar i frågor som kan bidra i arbetet kring arbetslivs-inriktad rehabilitering. Medlemmarna har själva också genomfört seminarier med stöd från oss. Även ett studiebesök i Lund kring Samsip har arrangerats där samtliga samverkansparter erbjuds möjlighet att delta. Totalt är det mer än 700 personer som deltagit vid de seminarier som vi har bidragit till.

Systematisk kvalitetsutveckling fortsätter

Vi fortsätter att arbeta systematiskt med att kvalitetssäkra styrning och uppföljning. Som ett led i detta använder vi sedan årsskiftet riskanalyser och internkontrollplan för att säkra förbundets arbete. Resultaten av detta arbete visar att vi har god internkontroll.

Utvecklingen framåt

Samverkan är en kontinuerlig och levande process där vi tillsammans bygger vägen framåt. En effektiv resursanvändning är målet med allt vi gör, vilket ska komma individer i behov av våra medlemmars insatser till godo. Vi är hoppfulla inför framtiden.

Ulrik Wärnsberg

Ordförande i Samordningsförbundet Uppsala län

Sammanfattning av perioden

Måluppfyllelse

De sammantagna resultaten visar att Samordningsförbundet har uppfyllt sitt uppdrag att stödja medlemmarnas arbete att förbättra för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering att närma sig eller nå egen försörjning.

Måluppfyllnaden visar att medarbetare under året fått ökad kunskap om samverkan och jämlikhet. Redovisningar av lotsärenden har skett inom långsiktig samverkan och viss aktivitet har skett kring arbetsintegrerade sociala företag (ASF). Parterna har dock inte ansökt om stöd gällande aktiviteter kring ASF eller för processstöd kring Europeiska socialfonden (ESF)- ansökningar i planerad omfattning. Måluppfyllnaden visar även att tilläggsresurserna inom långsiktig samverkan ej nått sina resultatmål vilket även medfört att deltagare inom beviljade insatser ej nått samma nivå som rikssnittet gällande deltagare som gått ut i arbete/studier.

Statistik

Under perioden har 196 personer deltagit i av förbundet finansierade insatser. 195 av dessa är registrerade med personuppgifter i uppföljningssystemet SUS och en person är registrerad som anonym. 164 av deltagarna har avslutats och därmed registrerats ut från SUS. Av de avslutade deltagarna har 31 personer (19 %, 18 kvinnor, 13 män) gått vidare till arbete eller studier. Om man även räknar med de deltagare som registrerats in som "pinnar" så är det sammanlagt 213 individer av 475 individer (45 %) som gått till arbete/studier eller extratjänst.

Av de 195 registrerade deltagarna är:

- 57 % kvinnor och 43 % män
- 41 % yngre än 30 år
- 40 % har haft offentlig försörjning i mer än 3 år
- 41 % har en grundskoleexamen eller lägre som högsta avslutade utbildningsnivå
- 17 % har någon form av eftergymnasial utbildning.

Systematisk kvalitetsutveckling

Sedan årsskiftet jobbar förbundet med internkontrollplan för att säkra processerna som förbundet själva äger. Internkontrollplanen visar att förbundet har god ordning på sina processer.

Förbundet fortsätter att arbeta med månadsvisa nyckeltal för att följa progress i insatserna som förbundet finansierar. Information om uppföljning av insatserna ges till lokusgrupper och styrelsen.

Ekonomi

För år 2017 är rörelseresultatet – 3 247 tkr och resultatet efter finansiella poster – 2 884 tkr. Resultatet ligger i linje med önskvärd inriktning att minska ett tidigare överskott.

Insatserna nyttjar 80 % av beviljad budget vilket är på samma nivå som föregående år, men fler insatser har nyttjat hela eller merparten av sin budget. Under 2017 har 67 % av insatserna nyttjat över 85 % av sin budget jämfört med 50 % av insatserna föregående år.

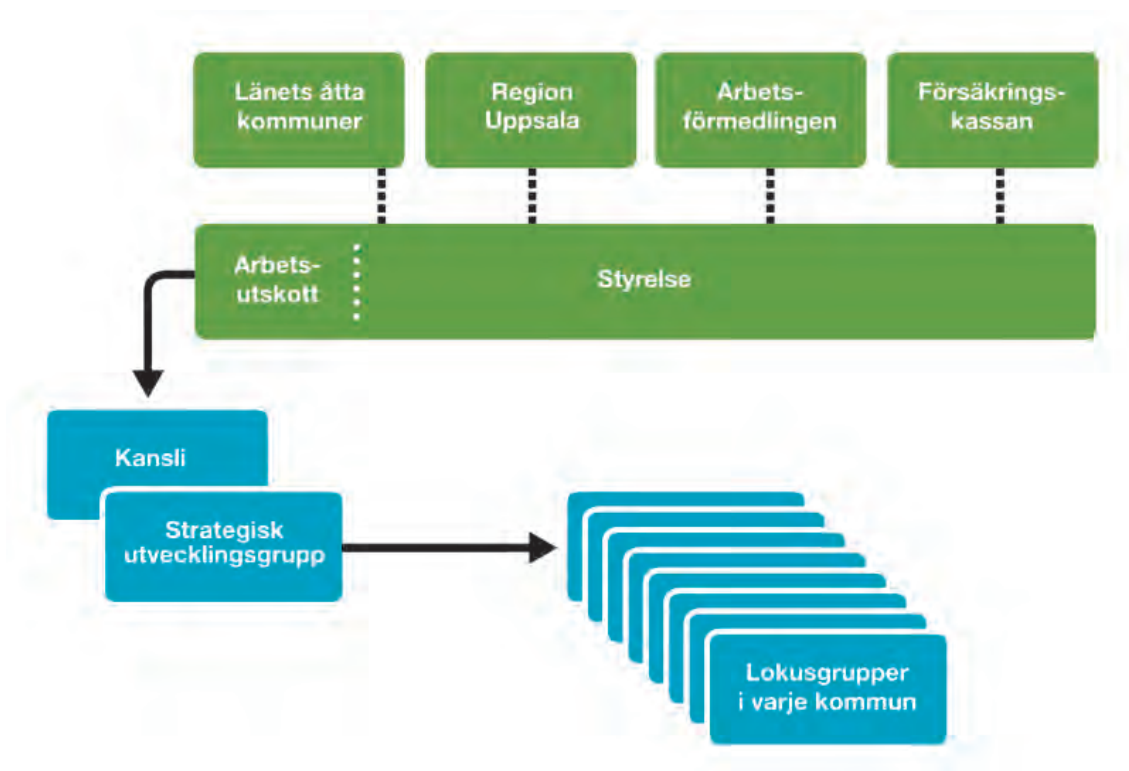
Om Samordningsförbundet Uppsala län

Syftet med Samordningsförbundets verksamhet är att genom finansiell samordning underlätta och förbättra möjligheterna för de individer som är i behov av samordnande rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom utveckla förutsättningarna till egen försörjning. Förbundet ska främja samverkan och underlätta en effektiv resursanvändning inom rehabiliteringsområdet mellan försäkringskassa, arbetsförmedling, region och länets kommuner.

Samordningsförbundet verkar med stöd av Lag om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SFS 2003:1210). Även förbundsordningen reglerar förbundets arbete.

I förbundsordningen regleras följande; medlemmar, ändamål, styrelsens sammansättning, hur ledamöter utses, mandatperioder, vilka uppgifter styrelsens har, personal, revisorer, styrning och insyn. Förbundsordningen beslutas av ingående partners högsta beslutande organ, det vill säga kommunfullmäktige eller motsvarande hos övriga parter. En reviderad förbundsordning trädde i kraft 1 juli 2017.

Parterna har valt att jobba med lokala utvecklingsgrupper i samtliga åtta kommuner. Dessa syftar till att skapa hållbarhet i ett samverkansperspektiv, se organisationsskiss över förbundet nedan.

Förbundets medlemmar

Medlemmar i Samordningsförbundet Uppsala län är kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby samt Östhammar, Region Uppsala, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Medlemsdialoger och medlemssamråd är två forum där medlemmarna får information och kan komma med synpunkter. Dessa sker med politiker i kommun och region och med högre chefer hos arbetsförmedling och försäkringskassa.

Vid medlemsdialogerna informerar förbundet om vad som skett under föregående år, inriktning och verksamhet innevarande år samt önskemål från medlemmarna kring resultat och inriktning. Dialogerna sker i de flesta fall med kommunstyrelsens arbetsutskott. Under perioden har medlemsdialoger genomförts med samtliga elva medlemmar. Föredragande är förbundschefen. Vid flertalet av dialogerna har även förbundsordförande deltagit under året. Förväntningarna som uttrycktes var att medlemmarna vill se mer av insatser riktade mot individ.

Två medlemssamråd har genomförts under perioden. Medlemssamråden sker med kommunstyrelsens ordförande och högre chefsnivå hos de statliga aktörerna, exempelvis områdeschef på Arbetsförmedlingen. Vid samråden ges information om föregående samt nuvarande år, samt om medelstilldelning. Önskemål kring prioriteringar från medlemmarna tas också emot.

Styrelsen

Förbundets styrelse består av elva ordinarie ledamöter och elva ersättare som utses av medlemmarna. Styrelsen är ytterst ansvarig för verksamheten i förbundet. De sätter mål och inriktning kring vad de vill att förbundet ska prioritera i sin finansiering av insatser men har inte något linjeansvar mot parterna. Det är varje medlem som väljer om de vill söka medel från förbundet. Alla insatser genomförs i ordinarie verksamhet av parterna utifrån de behov de har identifierat på hemmaplan och i samverkan med övriga parter. Styrelsen består av lokalt utsedda politiker från kommun och region. Från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan är det chefer, vilka de själva utsett som ingår. Under perioden har styrelsen sammanträtt vid fem tillfällen, arbetsutskottet har haft sju möten under året.

Styrelsen har under år 2017 bestått av

Medlemsorganisation	Ordinarie ledamot	Ersättare
Enköpings kommun	Solweig Eklund (S)	Ingvar Smedlund (M)
Heby kommun	Karl-Arne Larsson (C)	Kristina Pettersson (S)
Håbo kommun	Liselotte Grahn Elg (M) Bertil Brifors (M)	Inger Wallin (S)
Knivsta kommun	Göran Nilsson (M)	Britt-Louise Gunnar (S)
Tierps kommun	Viktoria Söderling (S)	Catarina Deremar (C)
Uppsala kommun	Ulrik Wärnsberg (S)	Ismail Kamil (L)
Älvkarleby kommun	Inga-Lil Tegelberg (S)	Roger Petrini (M)
Östhammars kommun	Kerstin Björck-Jansson (C)	Pär-Olof Olsson (M)
Region Uppsala	Annika Forssell (MP)	Katarina Holm (M)
Försäkringskassan	Ann-Sofi Wallén	Karolina Eriksson
Arbetsförmedlingen	Lars Ahlstrand	Erland Fischer

Revisorer

Revisorerna inom förbundet har till uppgift att granska styrelsen och om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och effektivt sätt, samt om det finns fungerande interna kontrollsystem. Samordningsförbundets medlemmar utser förtroendevalda revisorer. För verksamhetsåret 2017 har två revisorer för kommunernas och Region Uppsalas räkning utsetts via dåvarande Regionförbundet (numera Region Uppsala), Cecilia Forss som är ordförande samt Knut Rexed. De statliga myndigheterna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har anlitat Deloitte att granska förbundet.

Kansli och utvecklingsgrupper

Samordningsförbundets kansli består av en förbundschef, en verksamhetsutvecklare, en ekonom och en administratör. Kansliet, under ledning av förbundschefen, bereder ärenden till styrelsen, verkställer beslut, säkerställer att ansökningar bereds enligt förbundets styrdokument samt utifrån lagstiftning. Vidare fungerar kansliet som stöd till förbundets utvecklingsinriktade arbete gentemot parterna. Kansliet deltar som adjungerade vid styrgrupper eller motsvarande men har ingen styrande roll i dessa, utan det är parterna som själva leder sin samverkan och förbundet stödjer genom sin närvaro och via finansiering till insatser som parterna sökt medel för. Från och med april har kansliet förstärkts med en projektanställd processtödjare, med fokus att säkerställa arbetet inför inriktning 2018.

Lokala utvecklingsgrupper finns i alla kommuner. Det är parterna som valt att driva sin samverkan genom dessa. Styrelsens roll är att de genom sina satta mål och inriktning talat om att de uppmuntrar parternas initiativ till samverkan. Kansliet deltar som adjungerade vid lokusgruppernas möten och stödjer deras samverkan både på strategisk nivå samt om parterna önskar stöd även på operativ nivå för att möjliggöra att ansökningar till förbundet görs samt att de uppfyller de krav som satts upp för ansökningar.

Sedan maj 2016 finns en strategisk utvecklingsgrupp där strategiska utvecklingsfrågor diskuteras tillsammans med parterna. Syftet är att i denna grupp diskutera frågor som är aktuella för samtliga lokusgrupper, exempelvis kring gemensamma behov nu och framåt, kompetensutveckling, samt utbyta erfarenheter. Gruppen ska både fungera som stöd för förbundschefen men också fylla ett stöd för att underlätta parternas samverkan. Minst en part från respektive lokusgrupp deltar och samtliga parter är representerade.

Samordningsförbundet är sedan flera år medlem i Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) och förbundschefen deltar regelbundet i aktiviteter inom detta forum. Förbundschefen men även verksamhetsutvecklare har kontinuerlig kontakt med förbundschefer, samordnare och verksamhetsutvecklare från andra samordningsförbund för att utbyta erfarenheter och diskutera aktuella frågor.

Måluppfyllelse

Förbundet finansierar insatser på såväl strukturell som individuell nivå. De sammantagna resultaten visar att Samordningsförbundet har uppfyllt sitt uppdrag att stödja medlemmarnas arbete att förbättra för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering att närma sig eller nå egen försörjning.

Mål 2017 Samordningsförbundet Uppsala län

Uppnått ●
Ej uppnått ●

Mål: Att stödja parterna i deras arbete med långsiktig samverkan som har fokus på att åtgärda strukturella hinder för att underlätta individens väg till arbete

Resultatmål	Resultat:	Status:
att samverkanskoordinatorerna presenterar aktuella lotsärenden till lokusgrupperna löpande	Information har skett vid respektive lokusgruppsmöte och redovisats månadsvis till förbundet.	●
att tilläggsresurserna når uppsatta resultatmål som lokusgrupperna satt upp	Ingen av lokusgrupperna har uppnått angivna resultatmål för sina tilläggsresurser.	●

Kommentar: Mäts genom att undersöka antalet lotsärenden hos varje samverkanskoordinator, varifrån de kommer, vilka typer av ärenden man uppfattat som problematiska och vilka ärenden lokusgruppen agerat på för att lösa utmaningen. Lokusgrupperna har i ansökan angett resultatmål för sina olika tilläggsresurser som bekostas av förbundet. Ingen av lokusgrupperna har uppnått angivna resultatmål för sina tilläggsresurser. Orsaker till ej uppnådda mål är t ex vakanser, för lågt antal deltagare eller att deltagare ej i angiven nivå gått vidare till arbete/studier.

Mål: Att enskilda personer uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete

Resultatmål:	Resultat:	Status:
att minst lika många % av inskrivna deltagare (individer) i förbundets insatser går ut i arbete/studier som rikssnittet	Av 164 identifierade och avregistrerade deltagare har 31 stycken gått till arbete/studier, vilket utgör 19 %.	●

Kommentar: Mäts via SUS. Under 2016 var det 33 % i riket. 2017 års siffror har ej ännu tagits fram på nationell nivå. Om man även räknar med de deltagare som registrerats in som "pinnar" så är det sammanlagt 213 individer av 475 individer (45 %) som gått till arbete/studier eller extratjänst. ●

Mål: Att stödja vidareutveckling av samverkan mellan parterna

Resultatmål:	Resultat:	Status:
att minst 200 medarbetare under året får ökad kunskap om samverkan	183 medarbetare inom förbundets egna seminarier och ca 535 deltagare inom specifikt beviljade kompetenshöjande insatser hos parterna.	●

Kommentar: Detta har skett genom aktiviteter anordnade av förbundet (kansliet) eller finansiellt stöd till parterna, där antalet deltagare vid aktiviteter/seminarier räknas. Aktiviteterna inom förbundet har haft fokus på ökad samverkan i förhållande till arbetslivsinriktad rehabilitering och där det är tillämpligt även haft fokus på jämlikhet.

Mål: Att fokusera på jämlikhet inom samverkan

Resultatmål:	Resultat:	Status:
Minst 50 stycken medarbetare ska även fått ökad kunskap om jämlikhet	57 medarbetare har deltagit på seminarier och kompetenshöjande insatser kring jämlikhet.	

Kommentar: Skett genom aktiviteter anordnade av förbundet (kansliet) eller finansiellt stöd till parterna, där antalet deltagare vid aktiviteter/seminarier räknats. Fokus har legat på att öka kunskapen kring jämställdhet, men där det är relevant även haft fokus på frågor som syftar till att öka kunskapen kring jämlikhet.

Mål: Att stödja parternas utväxling av medel (t ex utlysningar inom ESF)

Resultatmål:	Resultat:	Status:
att beslut om externa medel till parterna ska ha tagits under året där stöd utgått från förbundet till medlemmarna för att underlätta godkända ansökningar.	Parterna har under perioden ej sökt medel från förbundet till berednings- och processtöd.	

Kommentar: Möjlighet till finansiering av berednings- och processtöd erbjuds parterna vid utlysningar från t ex ESF. Förbundets kansli deltar i Forum för inkluderande arbetsmarknad (FIA) för att bevaka utlysningarna och påminna parterna om möjligheten att söka med till berednings- och processtöd. En ansökning från parterna är inlämnad till ESF under våren. Bedömningen från Uppsala kommun efter dialog med förbundet var att inget stöd i själva ansökningsfasen var nödvändigt, varför egna resurser användes.

Mål: Att stödja parternas arbete kring arbetsintegrerade sociala företag

Resultatmål:	Resultat:	Status:
att parterna har sökt stöd som beviljats från förbundet för att möjliggöra genomförande av minst fyra aktiviteter med syfte att öka kunskapen hos medlemmarna kring arbetsintegrerade sociala företag (ASF)	Parterna har endast sökt stöd för en aktivitet under perioden.	

Kommentar: Mäts genom kontroll av i vilken utsträckning parterna sökt medel för att arrangera seminarier eller andra kunskapshöjande aktiviteter. Förbundets roll blir att visa att det finns stöd att tillgå om parterna själva bedömer att de vill genomföra aktiviteter, samt att stimulera att parterna söker stöd hos förbundet för sitt genomförande. Kansliet har bjudit in till ett kunskapshöjande seminarium kring ASF samt löpande gett information till lokusgrupperna om möjligheten att söka medel för aktiviteter. Kansliet har gjort studiebesök till Samordningsförbundet i Gävleborgs län som arbetar med ASF. Parter som ansökt om stöd under perioden är Östhammars kommun och Arbetsförmedlingen för en gemensam aktivitet.

Statistik deltagare inom förbundets individinsatser

Under perioden har förbundets individinsatser stöttat 196 deltagare. Av dessa är 195 deltagare registrerade med personuppgifter i uppföljningssystemet SUS. 1 person har registrerats in som anonym deltagare.

Av de 195 registrerade deltagarna är:

- 57 % kvinnor och 43 % män
- 41 % yngre än 30 år
- 40 % har haft offentlig försörjning i mer än 3 år
- 41 % har en grundskoleexamen eller lägre som högsta avslutade utbildningsnivå
- 17 % har någon form av eftergymnasial utbildning.
- 40 % har haft offentlig försörjning i mer än 3 år
- 41 % har en grundskoleexamen eller lägre som högsta avslutade utbildningsnivå
- 17 % har någon form av eftergymnasial utbildning.

Sammanfattande analys av resultaten

Under perioden 2015–2017 har förbundet arbetat med modellen långsiktig samverkan. Denna modell utgick från att samtliga lokala utvecklingsgrupper skulle arbeta på ett enhetligt sätt och ett tydligt fokus på strukturnivån. Detta innebar att mindre resurser riktades mot individnivån. Det visade sig ganska tidigt att parterna hade olika syn på modellens innehåll, vilket medförde att en stor del av tiden ägnades åt att, inom lokusgrupperna, diskutera hur arbetet skulle ledas, styras och genomföras. Brister i modellen var även ansvar och kvalitetssäkring av de operativa resurserna.

Otydligheten kring tilläggsresursernas arbete samt fokuseringen på strukturnivån har påverkat såväl målresultaten för tilläggsresursernas uppdrag som andelen individer som gått vidare till arbete eller studier. Allt eftersom processen fortskred blev det allt tydligare för både förbundet och lokusgrupperna att arbetet på individnivå behövde fokuseras, förbättras och utvecklas för att generera ökade resultat. I mars år 2017 beslutade styrelsen om en ny inriktning inför år 2018. Under resterande del av år 2017 avvecklade lokusgrupperna modellen långsiktig samverkan, samtidigt som de började planera för nya insatser med start 2018. Att både avveckla och ta fokus på en ny inriktning har sannolikt påverkat delar av resultaten till exempel genom vakanta resurser under slutet av året.

Under år 2017 i arbetet med den nya inriktningen hade förbundet som mål att alla lokusgrupper skulle ha diskuterat lokala behov och önskemål. Dessa diskussioner skulle leda fram till förankrade, flexibla och lokala ansökningar från parterna. För att säkerställa detta utökades förbundets resurser med en projektanställd processtödare. Under hösten inkom sammanlagt 13 ansökningar från länets åtta lokusgrupper, som beviljades av styrelsen.

I arbetet med att ta fram en ny inriktning har det blivit tydligt att lokala förutsättningar och behov ser mycket olika ut. De lokala utvecklingsgrupperna har uppskattats av parterna och kommer att finnas kvar utifrån parternas önskemål och uppfattning om att detta är en välfungerande samarbetsform. Inför år 2018 har styrelsen formulerat mål som tydliggör hur de prioriterar i sin finansiering, där en större del fördelas mot individinsatser. Den nya inriktningen har varit en lärande process där styrelsen har fokuserat på parternas behov, önskemål och tydliga ägande över ansökta och beviljade insatser. Inriktningsarbetet är en del av styrelsens systematiska kvalitetsarbete där förbundets inriktning med antagna mål löpande förtydligas utifrån ökad kunskap samt förtydligade roller och ansvar.

Långsiktig samverkan

Arbetet med lokala utvecklingsgrupper har fortsatt under året i enlighet med inriktning som fattades juni 2015. Målet med långsiktig samverkan var att skapa ett bättre organiserat stöd till individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. Basen i den långsiktiga samverkan är lokala utvecklingsgrupper för samverkan (lokusgrupper). Genom en långsiktig struktur för samordning får rätt individ, rätt insats, i rätt tid och från rätt aktör.

I alla kommuner fanns även samverkanskoordinatorer. Syftet med samverkanskoordinatorernas arbete var att underlätta samverkan mellan myndigheterna. Till lokusgruppen har även mer operativa resurser varit kopplade. Dessa resurser hade olika uppdrag och innehåll utifrån lokusgruppernas önskemål. Det gemensamma för tilläggsresurserna var att de har arbetat operativt och haft tydliga, till funktionen knutna resultatmål.

Mål och resultat

I verksamhetsplanen för år 2017 har angetts specifika mål gällande långsiktig samverkan. Dessa mål gäller redovisning av lotsärenden och resultat gällande individer som är inskrivna hos tilläggsresurserna. Samverkanskoordinatorerna har under perioden redovisat lotsärenden löpande vid respektive lokusgruppsmöte.

I sina analyser har lokusgrupperna angett att som ett led i ett kontinuerligt förbättringsarbete har lokusgrupperna fokuserat på en långsiktigt hållbar samverkan mellan de fyra parterna för målgruppen där alla aktörers ordinarie verksamheter ska involveras och användas. Viktiga analyser har genomförts bland annat där det som hamnar mellan aktörernas organisationsgränser har identifierats. Lokus kommer dra nytta av årets arbete som ligger till grund för fortsättningen i linje med Samordningsförbundet inriktning 2018.

Tilläggsresurserna har under perioden registrerat deltagare i SUS. Resultatet visar att tilläggsresurserna ej har nått angivna resultatmål för året. Orsaker till ej uppnådda mål är t ex vakanser, för lågt antal deltagare eller att deltagare ej i angiven nivå gått vidare till arbete/studier. Förbundet har månadsvis följt antalet lotsärenden och registrerade deltagare. Detta har möjliggjort både kontinuerlig återkoppling till lokusgrupperna samt löpande prognos av måluppfyllelsen.

Sammantaget visar utfallet att angivna mål till viss del kan anses uppfyllda. Resultatet för långsiktig samverkan som modell ligger i linje med den diskussion som förts i styrelsen och lett fram till en för 2018 ny inriktning.

Inom långsiktig samverkan i Lokusgruppen Uppsala har från och med 2017-08-01 inriktningen ändrats till att bland annat arbeta med extra tjänster. Under denna period har tilläggsresurserna träffat 311 individer och utav dessa har 182 personer fått extratjänstanställning inom Uppsala kommun.

Utvärdering

Utvärdering av långsiktig samverkan har skett i samarbete med Uppsala Universitet. I utvärderingens slutrapport angavs ett antal förbättringsområden av vikt inför framtida samverkansprojekt. Dessa rörde medarbetare, arbete med utveckling av en ny verksamhet samt organisatoriska aspekter. Avseende medarbetare framkom vikten av att tillvarata deras goda vilja till utveckling av insatser samt kunskaper och erfarenheter om målgruppen. Avseende utveckling av ny verksamhet framkom behovet av att förtydliga mål och uppdrag samt skapa samsyn kring detta mellan parterna. De områden som behöver adresseras på organisatorisk nivå rör myndigheternas regelverk

som skapar inläsningseffekter för individer i målgruppen samt att Lokusgrupperna behöver fokusera sitt arbete på att identifiera och åtgärda hinder inom och mellan sina respektive myndigheter för att uppnå målet med samverkan.

Projekt

Under perioden har Samordningsförbundet helt eller delvis finansierat projekten; Begreppsdefiniering, GESAM, Kunskapsstöd vid vägval långa sjukfall, Processtöd Rehabkoordinatorer, Samhällsorientering, Ungdomscoach Håbo och Ungdomssatsningen Knivsta.

Begreppsdefiniering

Samverkansparter:	Tierp kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Uppsala.
Mål:	Utarbeta en rehabtrappa så att alla fyra parter har ett gemensamt verktyg i form av ett dokument att använda när vi tillsammans med individen planerar arbetslivsinriktad rehabilitering. Alla parter godkänner den. Informerar om att den finns. Alla medarbetare får tillgång till den.
Resultat:	Målet uppfyllt. Verktyg utarbetat som benämns Begreppstrappan. Målet uppfyllt. Mål 3 och 4 har inte rymts inom projektet varför parterna har beslutat att fortsätta arbetet inom inriktning 2018 med den beviljade insatsen Samordnare/Partsamordnare Tierp.
Målgrupp:	Målgrupp för projektet är medarbetare inom de olika organisationerna. Behovsgrupp är de individer som är i behov av samordnad rehabilitering.
Tidsperiod:	2017-01-01 till 2017-10-31

GESAM

Samverkansparter:	Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen
Mål:	<p>Effektmål:</p> <p>Kvinnor och män ska vid övergången från att vara sjukskriven till att vara arbetssökande</p> <ul style="list-style-type: none"> - acceptera och vilja förändra sin situation för att få ett arbete, - ska vara lika nöjda avseende information och kommunikation oberoende funktionshinder eller svårigheter i det svenska språket. <p>Tiden från att deltagaren skrivs in hos Arbetsförmedlingen tills deltagaren har påbörjat en aktivitet ska minska.</p> <p>Tiden från sjukskrivning till ny försörjning i arbete eller reguljära studier ska minska för både män och kvinnor.</p> <p>Färre individer återvänder till sjukskrivning efter insatser hos Arbetsförmedlingen.</p> <p>Insatsmål:</p> <p>Framtaget screeningverktyg för att identifiera personer med nedsatt hälsa som riskerar att inte längre ha rätt till sjukpenning. September 2017.</p> <p>Framtagna motiverande insatser hos Försäkringskassan. September 2017.</p> <p>Effektiva processflöden för insatser hos Arbetsförmedlingen.</p> <p>En dokumentation över projektets metoder och aktiviteter ska ha tagits fram vid projektets slut som också beskriver eventuella genuskillnader i metodiken. Genusspecifika aktiviteter beskrivs om sådana finns.</p>
Resultat:	<p>Effektmål mäts vid insatsens slut.</p> <p>Insatsmålen visar att screeningverktyg inte kommer att tas fram utan erfarenheter av projektet kommer leda till en analys genomförd av försäkringskassans medarbetare.</p> <p>Motiverande insatser har tagits fram.</p>
Målgrupp:	<p>Målgrupp är sjukskrivna som inte längre har rätt till sjukpenning, har nedsatt hälsa och inte bedöms kunna återgå i arbete hos sin arbetsgivare eller som är arbetslösa. Målgruppen avgränsas genom att deltagare boende i Knivsta och Uppsala kommuner alternativt skriver in sig på Arbetsförmedlingen i Uppsala, ingår i projektet.</p>
Tidsperiod:	2017-04-01 till 2019-03-31

Kunskapsstöd vid vägval långa sjukfall

Samverkansparter:	Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan
Mål:	Målet är att skapa ett forum för att förkorta sjukskrivningstiden och därigenom bidra till att sänka sjukpenningtalet till det nationella målet 9.0 dagar år 2020. Antalet långtids-sjukskrivna är vid ansökningstillfället ca 1900 personer i länet, målsättningen är att 20 % av dessa är åter i arbete 2018-05-31.
Resultat:	Utvecklingsområden har identifierats för båda parterna och handlingsplan har upprättats. Uppsala Knivsta har höjt det positiva utfallet av kunder i samverkan till 56 % under första halvåret 2017 jämfört med tidigare period som var 52 % enligt statistik i SUS. Under perioden har projektet nått 393 handläggare på båda myndigheterna för rådgivning.
Målgrupp:	Personer som varit sjukskrivna mer än 365 dagar.
Tidsperiod:	2016-08-01 till 2018-07-31

Processtöd Rehabkoordinatorer

Samverkansparter:	Region Uppsala, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan
Mål:	Rehabiliteringskoordinatorerna ska vara nöjda med processtödet insatser och anse sig ha fått ökad kunskap i linje med sin uppdragsbeskrivning.
Resultat:	Enkät visar att nöjdheten med processtödet är 4,8 av 6,0. Kunskapen att arbeta som rehabiliteringskoordinator har ökat från 3,0 till 4,3 på en 6,0-gradig skala. De skattar även att kunskapen är relevant till 4,4 av 6,0.
Målgrupp:	Hälso- och sjukvårdens rehabiliteringskoordinatorer. Behovsgrupp är patienter som ska bibehålla eller återfå sin arbetsförmåga.
Tidsperiod:	2017-04-01 till 2019-03-31

Samordnad och utökad samhällsorientering i Uppsala län

Samverkansparter:	Kommunerna Uppsala, Östhammar, Heby, Tierp, Älvkarleby, Knivsta samt Arbetsförmedlingen i Uppsala och Arbetsförmedlingen i Norra Uppland.
Mål:	<p>Skapat en samordnande verksamhet gällande anmälan, startdatum, frånvaro och andra insatser för ett ökat deltagande, kortare väntan och färre avbrott.</p> <p>Skapat en uppbyggd kommunikatörsbank för koordination av språkgrupper och kommunikatörer för samtliga deltagande kommuner i projektet i nära samarbete med Arbetsförmedlingen.</p> <p>100 % av målgruppen inom etableringen ska ha läst samhällsorientering på sitt modersmål alternativt på ett andra språk som personer behärskar inom sina 2 år i etableringsprocessen.</p> <p>80 % av målgruppen inom etableringen ska ha läst samhällsorientering på sitt modersmål alternativt på ett andra språk som personerna behärskar inom de första 9 månaderna i etableringsprocessen.</p> <p>100 % av de som läst samhällsorientering ska ha fått ett intyg efter genomförd kurs.</p> <p>Skapat en medvetenhet hos målgruppen anhöriginvandrare om deras möjlighet att delta i samhällsorientering.</p> <p>Samhällskommunikatörerna ska ha fått en ökad känsla av trygghet i sin anställning och en statushöjd profession.</p> <p>Skapat en grund för att successivt kunna öka samhällsorienteringen med 20 timmar hälsoinformation anpassad efter målgruppens behov samt en kompetensförstärkning i ämnet hos kommunikatören.</p>
Resultat:	<p>En grund för verksamheten har börjat växa fram och ett förslag till överenskommelse har presenterats.</p> <p>Arbete med kommunikatörsbank pågår.</p> <p>35 % av de personer som kallats till samhällsorientering har uteblivit. Utveckling av arbetet pågår. De mindre språkgrupperna är en utmaning.</p> <p>Rutin för intyg har tagits fram och ska utvärderas under 2018.</p> <p>En anmälningsblankett för anhöriginvandrare har tagits fram och börjat spridas.</p> <p>Rutiner kring arbetssätt och arbetsmiljö har införts för att öka samhällskommunikatörernas känsla av trygghet i sin anställning och en statushöjd profession.</p> <p>Projektets hälsopedagog har arbetet med innehållet i de 12 timmar som är det antal timmar hälsoinformation som idag erbjuds.</p>
Målgrupp:	Personer mellan 18 och 64 år som är nya i Sverige och har en etableringsplan eller är anhöriginvandrare (som är medborgare i ett land utanför EES-området eller utanför Schweiz och är folkbokförd i en kommun efter april 2013).
Tidsperiod:	2017-05-01 till 2019-07-31

Ungdomscoach Håbo

Samverkansparter:	Håbo kommun och Arbetsförmedlingen
Mål:	Alla unga i åldern 20-24 år som varken arbetar eller studerar ska erbjudas en handlingsplan. Antalet individer i målgruppen som deltar i individanpassade åtgärder ska öka. Antalet individer i målgruppen som återgår till utbildning eller arbete ska öka. Kartläggning ska göras av målgruppen. Minst en väl förankrad samverkansmodell ska beskrivas i slutrapporten.
Resultat:	Alla unga i åldern 20-24 år som varken arbetar eller studerar och som varit kända inom kommunen, Arbetsförmedlingen och Regionen har erbjudits en handlingsplan. Under projektet ha 53 stycken unga vuxna erhållit coachning. Av dem har 28 stycken kommit in i någon form av sysselsättning (t ex praktik, arbetsträning, stöd och matchning eller anställning). 7 stycken har påbörjat studier. 5 personer har erhållit vårdkontakt och varit vilande i projektet. Resterande har fått fortsatt coachning inom ramen för egenregin. Kartläggning har skett av målgruppen och samverkansmodellen Framsteget har beskrivits i slutrapporten. Denna ingår även i den beviljade insatsen för 2018; Framsteget.
Målgrupp:	Ungdomar i åldern 20-24 år som varken arbetar eller studerar.
Tidsperiod:	2016-09-05 till 2017-09-04

Ungdomssatsningen Knivsta

Samverkansparter:	Knivsta kommun och Arbetsförmedlingen
Mål:	Samtliga ungdomar ska ha en upprättad plan för hur de individuella målen ska nås. Ungdomssatsningen ska arbeta med ca 40 ungdomar under tvåårsperioden. Antal ungdomar som har försörjningstal ska minska i antal i förhållande till befolkningsutvecklingen. 40 % av ungdomarna ska ha ett arbete, praktik eller studera. Att personer som är vuxna (över 19 år) och som nyttjar kommunens ungdomsverksamhet istället ska hitta annan fritidssysselsättning.
Resultat:	Samtliga ungdomar som deltar i insatsen har en skriftlig plan. Satsningen har under perioden arbetet med 14 personer varav åtta av dem är registrerade i SUS. (De andra 6 är i ett relationsskapande skede) Hittills har ingen ungdom gått från försörjningsstöd till annan ersättning eller lön. Av de ungdomar som skrivits in hos Yrkesamordnare har 50 % kommit ut i arbete, praktik eller studier. Ingen person över 19 år har nyttjat kommunens ungdomsverksamhet.
Målgrupp:	Ungdomar 16-24 år, ungdomar som hoppat av skolan, ungdomar utan känd aktivitet, ungdomar som har eller är i behov av aktivitetsersättning.
Tidsperiod:	2017-01-01 till 2018-12-31

Mål och resultat

Inom varje projekt finns specificerade mål. I inkomna års- och slutrapporter tydliggörs utfall för angiven period.

Projektet Begreppsdefiniering tydliggör i sitt resultat att ett verktyg antagits av parterna. Utfallet visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

I projektet GESAM har beslut kring screeningverktyg tagits och motiverande insatser har införts på försäkringskassan inom ramen för insatsen. Utfallet visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

Utfall för Kunskapsstöd vid vägval långa sjukfall visar att utvecklingsområden har identifierats för båda parterna och handlingsplan har upprättats. Under perioden har projektet nått 393 handläggare på båda myndigheterna för rådgivning. Resultaten visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

Projektet Processtöd Rehabkoordinatorer anger i sitt resultat att kunskapen kring uppdraget ökat, att kunskapen känns relevant och att de är nöjda med innehållet i processtödet. Resultaten visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

I projektet Samordnad och utökad samhällsorientering i Uppsala län har grund för verksamheten har börjat växa fram och ett förslag till överenskommelse har presenterats. Rutiner i anslutning till angivna mål har fastställts. Resultaten visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

Utfall för Projekt Ungdomscoach Håbo visar att 53 stycken unga vuxna erhållit stöd under insatsperioden. 35 stycken har kommit in i någon form av sysselsättning (t ex praktik, arbetsträning, insatsen stöd och matchning, anställning eller studier). Resultaten visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

Ungdomssatsningen Knivsta visar att deltagare har skrivits in i projektet, att skriftliga planer upprättats och att ungdomar kommit ut i arbete, praktik eller studier. Resultaten visar att projektet kan anses ligga i linje med angivna projektmål samt med av förbundet angivet syfte och inriktning.

Förbundets övergripande mål är att den enskilde uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete. De sammantagna resultaten från projekten som förbundet finansierar kan utifrån statistik över deltagare anses ligga i linje med förbundets mål.

Utvärderingar

Inga utvärderingsrapporter gällande projekt har lämnats in under perioden. Utvärderingar pågår inom projektet GESAM och Samhällsorientering. Dessa kommer att lämnas in i samband med att projekten avslutas.

Kompetenshöjande insatser med syfte att främja samverkan

Seminarier och studiebesök

Förbundet fortsätter att stödja enskilda kompetenshöjande insatser, dels utifrån styrelsens uppsatta mål om kompetensutveckling (seminarier), dels utifrån medlemmarnas ansökningar. Sammanlagt har 718 personer deltagit vid de olika kompetenshöjande insatserna.

Under året har fem seminarier genomförts; Genus och jämställdhet, Arbetsintegrerande sociala företag, Kunskapsbaserad praktik, Arbetslivet för personer med funktionsnedsättning och Individual Placement Support. Seminarierna har varit öppna för medarbetare hos medlemmarna.

Förbundet har även arrangerat ett studiebesök i Lund kring Samsip genom finansiell samverkan, där alla parter gavs möjlighet att följa med kansliet. Nio personer deltog.

I samverkan med universitetet har förbundet deltagit på AIM-day, vilket är ett forum där forskare och praktiker möts och diskuterar gemensamma utmaningar.

Parterna har också ansökt om egna kompetenshöjande insatser (som beviljats genom delegationsbeslut). Uppsala kommun och Arbetsförmedlingen har beviljats kostnad för deltagande vid en konferens i Belfast i ämnet Supported employment. Knivsta kommun och Arbetsförmedlingen beviljades medel till Vänskapsdag Knivsta kring integration. Försäkringskassan, Region Uppsala, Arbetsförmedlingen och Uppsala kommun beviljades kostnaden för en inspirationsworkshop för personer som arbetar med arbetslivsinriktad cancerrehabilitering. Tierps kommun och Arbetsförmedlingen beviljades medel för en workshop kring interkulturell kommunikation. Inom projektet kunskapsstöd Vägval genomfördes en föreläsning kring Genus.

Verktyg för utvecklad samverkan

Samverkanskoordinatorerna har tagit fram ett verktyg för parterna att utveckla sin samverkan. Detta verktyg kallas för Relation, dialog och lärande (RDL). Verktyget bygger på workshops utifrån av verksamheterna valda teman. Ingen RDL har hunnit genomföras under perioden.

Nätverk för stöd till samverkan

Samverkanskoordinatorerna har träffats regelbundet i ett nätverk under ledning av förbundets verksamhetsutvecklare. Syftet har varit att tydliggöra roller och ansvar samt byta information och erfarenheter inom uppdraget.

Utöver detta nätverk har även genomförts ett nätverk för projektledare för projekt finansierade i förbundet. Då förbundet under år 2017 haft relativt få beviljade projekt så har deltagande även erbjudits till projektledare för andra projekt hos parterna. Sammanlagt har åtta projektledare deltagit vid fem olika tillfällen. Varje tillfälle har haft ett specifikt tema aktuellt för projektledarrollen. Förbundets verksamhetsansvarige och Arbetsförmedlingens projektsamordnare har tillsammans ansvarat för nätverket. Utvärdering visar att projektledarna tyckte nätverket var intressant, värdefullt och de har fått en möjlighet att skapa relationer med andra personer i liknande roll.

Forum för inkluderande arbetsmarknad

Förbundet ingår en gång i månaden i ett nätverk, Forum för inkluderande arbetsmarknad, FIA. Syftet är att samla länets resurser diskutera och möjliggöra gemensamma ansökningar till ESF. Ett annat syfte är att utbyta erfarenheter kring tillväxt och arbetsmarknad i länet. Nätverket leds av Region Uppsala. Förbundet erbjuder möjlighet till finansiellt processtöd om parterna väljer att göra ansökningar. Under perioden är inga ansökningar gjorda, då utlysningar inte varit aktuella för parterna att göra under inom ramen för Samordningsförbundet. Däremot fortsätter arbetet med KISA (Kortare integration snabbare i arbete) i syfte att snabba på integrationsprocessen samt #jagmed, i syfte att fånga upp unga som har hoppat av eller riskerar att hoppa av gymnasiet. Förbundet fortsätter också att finansiellt stödja processledaren för det sistnämnda projektet.

Systematisk kvalitetsutveckling

Förbundet arbetar med systematisk kvalitetsutveckling för att säkra att arbetet bedrivs på ett kvalitetssäkrat och ändamålsenligt sätt.

Reviderad förbundsordning

Förbundsordningen som, förutom lagen om finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SFS 2003:1210) styr och reglerar förbundets arbete har reviderats och trädde i kraft 1 juli.

Månadsvisa nyckeltal genom SUS

Sedan ett år tillbaka följer förbundet samtliga insatser månadsvis för att följa progressen i insatserna. Progressen återkopplas till styrelse och till berörda insatser.

Riskanalys och internkontrollplan

Internkontroll är en del av verksamhetens systematiska kvalitets- och förbättringsarbete. Förbundsstyrelsen har för år 2017 antagit en internkontrollplan. Resultatet från aktiviteter inom denna ska redovisas till styrelsen vid delårs- och årsrapport. Redovisning sker i enlighet med inom internkontrollplanen beslutade processer/områden.

Ekonomi/budget

Internkontrollplanen anger att kontroll av utfall mot budget och kontroll av fakturor mot avtal genomförs. Kontroll av utfall mot budget har gjorts till styrelsen vid alla möten. Stickprov av fakturor har gjorts under perioden och kontroller visar en korrekt hantering.

Upphandling/avtal

Internkontrollplanen anger att kontroll att gällande riktlinjer och avtal följs. Stickprov av fakturor har gjorts under perioden och kontroller visar en korrekt hantering.

Beslutsfattande/Delegation/Attest

Internkontrollplanen anger kontroll av utbetalningsunderlag följer kraven enligt delegations- och attestordningen och kontroll genom stickprov på utbetalningsunderlag. Stickprov av utbetalningsunderlag har gjorts under perioden och kontroller visar en korrekt hantering.

Internkontrollplanen anger att kontroll ska ske att alla beslut gällande finansiering av insatser följt antagen delegations- och attestordning. Kontroller visar att antaget styrdokument har följts i alla sådana beslut. Beslut om finansiering har tagits dels av förbundschef på delegation, dels av förbundsstyrelse.

Internkontrollplanen anger även att kontroll ska ske att delegationsbeslut gällande finansiering anmälts styrelsen. Kontroller visar att alla sådana beslut tagna under perioden har anmälts styrelsen på ett korrekt sätt.

Verksamhetsmål

Internkontrollplanen anger att kontroll ska ske att målen i verksamhetsplanen uppnås. Angivna mål i verksamhetsplanen följs upp i och med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar att aktuella mål delvis kommer uppfyllas (se ovan under ”Mål 2017 Samordningsförbundet Uppsala län”). Flera av målen kräver att parterna är aktiva inom sin ordinarie verksamhet. Detta innebär att förbundet ej äger måloppfyllnad av flertalet mål t ex resultatmål för tilläggsresurser eller parternas önskan om att ansöka om externa medel. Målen har utifrån detta setts över inför verksamhetsplanen 2018 och kommer utvecklas ytterligare framöver för att säkerställa att styrelsen äger frågorna som de följs upp på. Mål som är relevanta att formulera är sådana där styrelse och kansli har möjlighet att aktivt påverka och själva äger rådighet över.

Finansierade insatser

Internkontrollplanen anger att kontroll ska ske att projektplaner följs inom respektive insats. En undersökning av alla gällande insatser visar att projektplanerna följs. Undersökningen har inriktats på målgrupp, metod och styrning. Inkomna avvikelserapporter har införlivats i undersökningen.

Internkontrollplanen anger även att kontroll ska ske att angivna mål uppfyllts inom respektive insats. Alla insatser har kontrollerats utifrån angivna mål och aktuellt utfall. Kontrollen visar att insatserna arbetar utifrån angivna mål och att styrgrupperna diskuterar detta löpande. Kontrollen visar att långsiktig samverkan inte uppnått vissa angivna resultatmål. Se även ovan under ”Projekt” där mål och resultat redovisas för respektive projekt.

Internkontrollplanen anger att kontroll ska ske att delaktighet och styrning sker från ansvariga projektägare. Granskning av styrgruppernas protokoll visar att detta sker. Projektägarna har regelbundet genomfört styrgruppsmöten och återrapportering till förbundet.

Ekonomisk redogörelse

Kommentar till årsredovisning 2017

För 2017 redovisar Samordningsförbundet Uppsala län ett underskott på 2 884 tkr, att jämföra med ett underskott på 775 tkr år 2016. Verksamhetens rörelseresultat är -3 247 tkr och ränteintäkter från försäljning av andelar i korträntefonden förbättrar resultatet med 363 tkr.

Ekonomisk översikt av verksamheten		
	Utfall 2017	Utfall 2016
Intäkter	21 763	21 720
Samverkansinsatser	-20 845	-18 420
Förtroendevalda	-762	-744
Förvaltning	-3 040	-3 331
Resultat	-2 884	-775

Kostnaderna för samverkansinsatser är högre än föregående år, 20,8 mkr jämfört med 18,4 mkr 2016. Fler insatser som förbrukar mer resurser har varit igång under 2017 jämfört med föregående år, främst inom projektverksamhet. För de förtroendevalda har förbrukningen ökat med 18 tkr jämfört med föregående år.

För förvaltningen har förbrukningen minskat med 291 tkr jämfört med 2016, detta beror främst på försäljning av andelar i korträntefonden som ger ett positivt bidrag i resultatet.

Förbundsstyrelsen avser att använda överskottskapitalet från tidigare år till samverkansinsatser som kommer målgruppen tillgodo. Prognosen är att det samlade överskottet successivt betas av under nästkommande år. För att säkerställa att den årliga tilldelningen förbrukas är det viktigt med ett fortsatt inflöde av ansökningar.

Förbrukning i förhållande till medlemsintäkt								
År	Samverkans- insatser i %	Kostnad förtroende- valda i %	Administrations- kostnad i %	Tilldelning i tkr	Kommentar	Samv	Förtr	Adm
2009	43,3	1,7	12,3	24 000	uppstartsfas	10 385	411	2 943
2010	78,8	3,9	14,4	22 000	uppstartsfas	17 337	851	3 177
2011	117,6	3,9	14,8	21 000	fler projekt än som ryms i årets tilldelning	24 692	825	3 112
2012	95,1	3,8	14,8	22 000	mognadsfas, fler projekt än som ryms i tilldel- ningen	20 928	828	3 261
2013	77,9	4,7	16,0	22 000	mognadsfas, förbrukning i nivå med årets tilldelning	17 141	1 038	3 531
2014	92,9	3,2	20,1	22 000	fler insatser finansieras än vad som ryms i årets tilldelning	20 440	702	4 424
2015	73,8	3,1	23,4	20 200	förbrukning något över årets tilldelning	14 902	618	4 731
2016	86,9	3,5	15,7	21 200	förbrukning över årets tilldelning	18 420	744	3 331
2017	96,6	3,5	14,1	21 585	förbrukning över årets tilldelning	20 845	762	3 040

Samverkansinsatser

Förbundsstyrelsen har inför verksamhetsåret 2017 fattat beslut om att fördela medel till olika former av samverkansinsatser: långsiktig samverkan genom lokusgrupper i varje kommun, projektverksamhet, samt övriga insatser som främjar samverkan på strukturell och organisatorisk nivå. Under halvåret har beslutats om nya insatser utifrån verksamhetsplanen.

Långsiktig samverkan och övriga insatser har under 2017 förbrukat 20 845 tkr, att jämföra med 18 420 tkr föregående år, se tabellen på nästa sida.

Utfall 2017 visas i tabellen nedan. Förbrukad andel av budget visar hur mycket som använts inom respektive insatskategori jämfört med årsbudget. Förbrukade medel för samtliga samverkansinsatser uppgår under perioden till 81 procent av årets tillgängliga och budgeterade medel. Målvärdet är 100 procent.

Inriktning insatser 2017 - budgetfördelning (belopp i tkr)			
	Förbrukning 2017	Budget 2017	Förbrukad andel av budget i %
Samordnade insatser			
för individer i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering	18 042	21 077	86
Övriga samverkansinsatser	1 974	1 794	110
Beslutsutrymme för samverkansinsatser, ej fördelat mellan insatskategorier	829	3 023	27
SUMMA	20 845	25 894	81

I de flesta fall har insatserna inte förbrukat hela sin budget, vilket har sin orsak i att verksamheterna har kommit igång senare och använt färre tjänster än vad som ansökts om. De flesta av lokusgrupperna inom ramen för långsiktig samverkan har inte förbrukat övriga kostnader i förväntad utsträckning utifrån beviljad budget.

Förbrukningskvoten i tabellen på nästa sida visar samverkansinsatsernas förbrukade medel i jämförelse med årsbudget. Målvärdet är 100 procent. Under 2017 har fler insatser utnyttjat en större del av sin årsbudget jämfört med tidigare år.

Samverkansinsatser, belopp i tkr	2017	2016	Förbrukningskvot tom 171231, %
Långsiktig samverkan			
Lokus Enköping-Håbo	2 151	2 201	64
Lokus Heby	2 021	1 596	90
Lokus Knivsta	864	1 107	79
Lokus Tierp	1 628	1 477	81
Lokus Uppsala	3 680	2 740	100
Lokus Älvkarleby	976	974	82
Lokus Östhammar	703	591	88
	12 023	10 686	
Projektverksamhet			
IPS/Isamverkan	0	1 513	102
Inspira PTSD	0	2 380	107
Återg arbete psykiatri UAS	0	469	74
Enter Tillägg	0	454	81
Kunskapsstöd vägval långa sjukfall	1 265	372	91
Ungdomscoach Håbo	370	175	100
ESF-projekt #jagmed	857	850	94
Ungdomssatsningen Knivsta	797	0	57
Processtöd rehabkoordinatör	690	0	100
Begreppsdefiniering Tierp	330	0	100
Samhällsorientering	1 155	0	99
GESAM	555	0	90
	6 019	6 213	
Övriga utvecklingsinsatser			
Ekonomi projektstöd	327	361	
Verksamhetsutveckling	459	465	
Processtödjare	414	0	
ESF processtöd	0	92	
Kunskapsseminarium Östhammar	0	117	
Insatsutveckling finansierad verksamhet	0	10	
Statistikrapporter	1	11	
Utvärdering förbundet	500	400	
Info-kunskapshöjande ins anst medl	290	26	
Kompetensutveckling	86	39	
Vänskapsdag Knivsta	93	0	
Processtöd FK	200	0	
Glappet	200	0	
IPS-Belfast	126	0	
Processkartläggning FK	107	0	
	2 803	1 521	
Samverkansinsatser totalt	20 845	18 420	

Förtroendevalda och förvaltning

Kostnader för förtroendemannastyrningen uppgick till 762 tkr 2017, vilket är högre än samma period 2016 (744 tkr) och lägre jämfört med budget (1 100 tkr). Lägre kostnader för konferenser och därför minskade arvodesutbetalningar samt lägre konsultkostnader är de främsta förklaringarna till avvikelserna.

Kansliets förbrukning för 2017 är 3 040 tkr, vilket är lägre än budget (4 100 tkr) och 291 tkr lägre än 2016 (3 331 tkr).

Externa kostnader (lokallyra, IT-tjänster, m m) är 88 tkr högre än 2016 och personalkostnader är 340 tkr högre. Försäljning av andelar i korträntefonden har gett en ränteintäkt på 363 tkr. Dessa poster förklarar största delen av avvikelserna mot 2016.

Förbrukning förtroendevalda och förvaltning			
	Förbrukning 2017*	Förbrukning 2016	Budget 2017
Förtroendevalda	762 tkr	744 tkr 58 %	1 100 tkr 69 %
Förvaltning	3 040 tkr	3 331 tkr 84 %	4 100 tkr 74 %

* Förbrukning 2017 jämfört med föregående år och budget.

God ekonomisk hushållning

Samordningsförbundet ska ha en god ekonomisk hushållning. Den verksamhet som bedrivs ska vara effektiv och ändamålsenlig. Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet till nytta för målgruppen och med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip. I Förbundsstyrelsens riktlinjer för god ekonomisk hushållning anges:

- Verksamheten ska bedrivas inom den budgetram som beslutats av styrelsen.
- Samlat kapital från tidigare verksamhetsår ska nyttjas till ändamålsenliga insatser för målgruppen.
- Högsta möjliga avkastning ska uppnås utan att säkerhet eller betalningsförmåga äventyras.
- Förbundet ska vara självfinansierat genom sina medlemsavgifter och får inte teckna lån eller krediter utöver vad som krävs för att verksamheten ska fungera.
- Medelsplacering regleras till inlåning i svensk bank eller värdepapper utgivna av kommuner, landsting/regioner och svenska staten alternativt fonder med inriktning på den svenska penning- och obligationsmarknaden som står under Finansinspektionens tillsyn.
- Beslut om medelsplacering sker enligt gällande delegations- och attestordning.
- Medelsförbrukning: genom regelbunden resultatuppföljning ges möjlighet att agera om budgeten är på väg att överskridas. Ekonomisk uppföljning presenteras för förbundsstyrelsen vid varje styrelsemöte.

- Bunden reservfond. För att säkerställa god likviditet och möjlighet att hantera utbetalningar har styrelsen avsatt 1 000 000 kr i en bunden reservfond.
- Inflation. Risken att inflationen urholkar ett eventuellt överskottskapital hanteras genom att förbundet följer former för medelsplacering.

Budget och medelstildelning

Samordningsförbundets budget ska enligt lag fastställas i november året innan räkenskapsåret. Budget för 2017 har fastställts av förbundsstyrelsen den 25 november 2016.

Staten står för hälften av medlemsavgiften genom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Från Region Uppsala kommer 25 % medan länets åtta kommuner delar på resterande 25 %.

Medlemsintäkterna har varierat under åren med en högsta nivå på 24 000 tkr vid uppstarten och som lägst 20 200 tkr. Den totala tilldelningen för 2017 är 21 585 tkr, en ökning med 363 tkr jämfört med föregående år. Tillsammans med det samlade överskottet från tidigare år på 11 440 tkr (bunden reservfond ej medräknad) fanns 33 025 tkr att fördela helåret 2017. Prognosen för 2018 är ett underskott på 6,1 mkr på årsbasis. Utvecklingen inom förbundet visar att det tidigare överskottet för tredje året minskat.

Kapitalförvaltning

Överskottet från verksamhetens uppstartsfas har placerats i Nordeas institutionella korträntefond. Värdet av fonden uppgår 2017-12-31 till 14 773 tkr. I värdet ingår orealiserad värdeökning med 915 tkr.

Under 2017 har andelar i korträntefonden sålts för 5 mkr för att täcka tillfälliga likviditetsbehov och 5 mkr har återinvesterats i fonden.

Ovanstående placering följer av styrelsen beslutade riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Resultaträkning - Årsbokslut 2017-12-31

Samordningsförbundet Uppsala län, 222000-2576

		2017-01-01	2016-01-01	Budget
		2017-12-31	2016-12-31	2017
Verksamhetens intäkter				
Sidointäkter	Not 1	178 235	498 301	0
Rörelseintäkter	Not 2	21 585 170	21 221 810	21 585 000
Summa verksamhetens intäkter		21 585 170	21 221 810	21 585 000
Verksamhetens kostnader				
Kostnader för samverkansinsatser	Not 3	-18 042 335	-16 899 265	-19 283 000
Kostnader för övriga utvecklingsinsatser	Not 4	-1 425 318	-657 767	-1 794 000
Övriga driftskostnader	Not 5	-707 279	-638 523	-720 000
Kostnader för lokaler		-542 653	-344 976	-350 000
Kostnader för personal	Not 6	-4 262 831	-3 923 646	-4 100 000
Avskrivningar inventarier		-29 895	-32 025	-30 000
Summa verksamhetens kostnader		-25 010 311	-22 496 202	-26 277 000
Verksamhetens rörelseresultat		-3 246 906	-776 091	-4 692 000
Finansiella poster				
Ränteintäkter		155	893	0
Övriga finansiella intäkter		362 796	0	
Räntekostnader		-414	0	0
Resultat efter finansiella poster		-2 884 369	-775 198	-4 692 000
ÅRETS RESULTAT		-2 884 369	-775 198	-4 692 000

Balansräkning - Årsbokslut 2017-12-31

Samordningsförbundet Uppsala län, 222000-2576

		2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	Not 7	116 804	142 723
Summa anläggningstillgångar		116 804	142 723
Omsättningstillgångar			
Fordringar			
Kundfordringar		56 111	55 213
Övriga kortfristiga fordringar	Not 8	749 509	586 008
Interimsfordringar		63 555	69 387
Summa fordringar		869 175	710 608
Kortfristiga placeringar	Not 9	13 857 872	13 495 075
Kassa och bank	Not 10	869 636	3 866 243
Summa omsättningstillgångar		15 596 683	18 071 926
SUMMA TILLGÅNGAR		15 713 487	18 214 649
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bunden reservfond		1 000 000	1 000 000
Överskott från tidigare år		12 214 958	12 266 391
Redovisat resultat fg år		-775 197	-51 433
Periodens resultat		-2 884 369	-775 197
Summa eget kapital		9 555 392	12 439 761
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		5 554 039	5 241 921
Övriga kortfristiga skulder	Not 11	292 179	276 138
Interimsskulder	Not 12	311 877	256 829
Summa kortfristiga skulder		6 158 095	5 774 888
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		15 713 487	18 214 649

Kassaflödesanalys - Årsbokslut 2017-12-31

Samordningsförbundet Uppsala län, 222000-2576

	2017-01-01	2016-01-01
	2017-12-31	2016-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-2 884 369	-775 198
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet		
Avskrivningar	29 895	32 025
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-2 854 474	-743 173
Ökning / minskning av kortfristiga fordringar	-158 567	-273 679
Ökning / minskning av kortfristiga skulder	383 207	-282 886
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-2 629 834	-1 299 738
Investeringsverksamhet	-3 976	-147 487
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-3 976	-147 487
Finansieringsverksamhet	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-2 633 810	-1 447 225
Likvida medel vid årets början	17 361 318	18 808 543
Likvida medel vid årets slut	14 727 508	17 361 318
Förändring i likvida medel	-2 633 810	-1 447 225

Redovisningsprinciper

Redovisningen följer lagen om kommunal redovisning (1997:614).

Kända intäkter och kostnader har periodiserats och ännu ej uttagna semesterdagar har skuldförts.

Avskrivning av inventarier med en förväntad livslängd över 3 år görs med 1/5-del av anskaffningsvärdet per år under 5 år från och med inköpsåret.

Uppföljning av budget har ägt rum på resultatenhetsnivå.

Noter

Noter till resultaträkning per 2017-12-31

Not 1. Sidointäkter

	2017-01-01 2017-12-31	2016-01-01 2016-12-31
Hysesintäkter, Kungsgatan 16	176 720	43 741
Övriga erhållna bidrag, FK	0	453 747
Övriga intäkter	1 515	813
Summa sidointäkter	178 235	498 301

Not 2. Rörelseintäkter

	Helår 2017	Helår 2016
Enköpings kommun	640 634	626 722
Heby kommun	206 232	203 476
Håbo kommun	308 876	303 834
Knivsta kommun	258 334	252 342
Tierps kommun	310 435	307 374
Uppsala kommun	3 205 058	3 150 756
Älvkarleby kommun	140 435	138 616
Östhammars kommun	326 288	322 333
Region Uppsala	5 396 293	5 305 452
Försäkringskassan/Arbetsförmedlingen	10 792 585	10 610 905
Summa medlemsavgifter	21 585 170	21 221 810
Summa rörelseintäkter	21 585 170	21 221 810

Not 3. Kostnader för samverkansinsatser

	2017-01-01	2016-01-01
	2017-12-31	2016-12-31
Lokus Enköping-Håbo	-2 151 265	-2 201 029
Lokus Heby	-2 021 489	-1 595 555
Lokus Knivsta	-864 156	-1 107 369
Lokus Tierp	-1 628 435	-1 477 049
Lokus Uppsala	-3 680 000	-2 739 691
Lokus Älvkarleby	-975 605	-973 736
Lokus Östhammar	-703 094	-591 439
IPS/Isamverkan	0	-1 512 593
Inspira PTSD	0	-2 380 178
Återg arbete psykiatri UAS	0	-468 597
Enter Tillägg	0	-453 747
Kunskapsstöd vägval långa sjukfall	-1 265 055	-372 497
Ungdomscoach Håbo	-370 274	-175 537
ESF-projekt #jagmed	-856 798	-850 249
Ungdomssatsning Knivsta	-796 596	0
Processtöd Rehabkoordinatorer	-690 000	0
Begreppsdefiniering Tierp	-330 000	0
Samhällsorientering	-1 154 568	0
GESAM	-555 000	0
Summa kostnader samverkansinsatser	-18 042 335	-16 899 265

Not 4. Kostnader för övriga utvecklingsinsatser

	2017-01-01	2016-01-01
	2017-12-31	2016-12-31
ESF processtöd	0	-92 028
Insatsutveckling finansierad verksamhet	0	-9 928
Statistikrapporter	-950	-11 400
Kunskapsseminarium Integration Östhammar	0	-117 531
Info-kunskapshöjande ins anst medl	-198 490	-26 880
Utvärdering förbundet	-500 000	-400 000
Glappet	-200 000	0
Processtöd FK	-200 000	0
IPS Belfast	-126 000	0
Processkartläggning FK	-106 470	0
Vänskapsdag Knivsta	-93 408	0
Summa övriga utvecklingsinsatser	-1 425 318	-657 767

Not 5. Övriga driftskostnader

Annons, reklam, information	-22 171	0
Förbrukningsinventarier	-29 296	-21 347
IT-tjänster, programvaror och datorhyra	-217 790	-139 743
Konsultarvoden	-61 151	-45 576
Övriga kostnader	-376 886	-431 870
Öres- och kronutjämning	15	13
Summa övriga driftskostnader	-707 279	-638 523

Not 6. Kostnader för personal

Arvoden till ledamöter	-392 331	-364 148
Lön tjänstemän	-2 466 459	-2 299 737
Pensionsförsäkringar och övr gruppförsäkr	-354 739	-297 982
Kompetensutveckling	-86 329	-39 232
Förändring av semesterlöneskuld	-12 656	21 930
Arbetsgivaravgifter	-884 618	-806 971
Övr personalkostn, förmåner, representation	-65 699	-137 506
Summa kostnader för personal	-4 262 831	-3 923 646

Not 7. Materiella anläggningstillgångar

	2017-01-01	2016-01-01
	2017-12-31	2016-12-31
Inventarier	405 967	401 992
Akkumulerade avskrivningar inventarier	-289 164	-259 269
Summa materiella anläggningstillgångar	116 804	142 723

Not 8. Övriga kortfristiga fordringar

Skattefordringar	682 592	346 730
Momsfordringar	65 187	132 276
Övr kortfristiga fordr	1 730	107 002
Summa övriga kortfristiga fordringar	749 509	586 008

Not 9. Kortfristiga placeringar

Nordea Institutionell Kortränta*	13 857 872	13 495 075
<small>*anskaffningsvärde kr per 2017-12-31 Marknadsvärde 14 773 277 kr Orealiserad vinst 915 406 kr</small>		
Summa kortfristiga placeringar	13 857 872	13 495 075

Not 10. Kassa och bank

Plusgirokonto	869 636	3 816 908
Sparkonto Nordea	0	49 335
Summa kassa och bank	869 636	3 866 243

Not 11. Övriga kortfristiga skulder

Personalens källskatt	85 348	69 317
Avräkning särskild löneskatt på pensioner	126 640	141 770
Övriga kortfristiga skulder	0	0
Upplupna arbetsgivaravgifter	80 191	65 051
Summa övriga kortfristiga skulder	292 179	276 138

Not 12. Interimsskulder

	2017-01-01	2016-01-01
	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna semesterlöner	114 594	101 938
Beräkn upplupna sociala avg semesterskuld	36 005	32 029
Förutbetalda hyresintäkter	44 889	44 170
Övriga uppl kostnader / förutbet intäkter	116 389	78 692
Summa interimsskulder	311 877	256 829

ÅRSREDOVISNING 2017

Syftet med Samordningsförbundets verksamhet är att genom finansiell samordning underlätta och förbättra möjligheterna för de individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser så att dessa ska kunna förbättra sin förmåga att utföra ett förvärvsarbete och därigenom utveckla förutsättningarna till egen försörjning.

Förbundet ska främja samverkan och underlätta en effektiv resursanvändning inom rehabiliteringsområdet mellan försäkringskassa, arbetsförmedling, region och kommun.

www.finsamuppsala.se

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
UPPSALA LÄN

REGLEMENTE FÖR KOMMUNSTYRELSEN

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

KOMMUNSTYRELSENS ÖVERGRIPANDE UPPGIFTER

Ledningsfunktionen

§ 1

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

§ 2

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bl a:

1. utvecklingen av den kommunala demokratin
2. personalpolitiken och jämställdhet i arbetslivet
3. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten
4. mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
5. Långsiktig energiplanering samt främjandet av god energihushållning
6. miljövårds- och naturvårdspolitiken, införandet av miljöledning i kommunens egen organisation samt att verka för en god miljö i kommunen
7. trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning

8. informationsverksamheten
9. arbetet med att utveckla det kommunala regelverket
10. arbetet med att effektivisera administrationen och övrig organisation
11. utvecklingen av informationsteknik- system och kommunikation
12. utvecklingen av medborgar- och brukarinflytande
13. krisberedskapsfrågor

Kommunstyrelsen skall vidare med uppmärksamhet följa:

14. socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas samt verka för att övrig för verksamheten reglerad lagstiftning uppfylles
15. den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård
16. skolväsendet och verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas
17. Kultur- och fritidspolitiken och verka för en god kultur- och fritidsverksamhet i kommunen
18. kommunal teknik och lokala trafikfrågor

Styrfunktionen

§ 3

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd
2. övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt
3. tillse att uppföljning sker till kommunfullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och cheferna för nämndkontoren

5. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi, och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
6. tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i
7. utfärda riktlinjer för personalpolitik och personaladministration.

KOMMUNSTYRELSENS ÖVRIGA VERKSAMHETER

Ekonomisk förvaltning

§ 4

Kommunstyrelsen skall ha hand om kommunens medelsförvaltningen och därvid följa av kommunfullmäktige meddelade föreskrifter härför.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i rätt tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl a att:

1. ansvara för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom som ej anförtrotts annan nämnd
2. ansvara för den lösa egendom som ej anförtrotts annan nämnd
3. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
4. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
5. svara för kommunens upphandlingspolicy med regler och anvisningar

Arbetsgivarpolitiken

§ 5

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utvecklar arbetsgivarpolitiken inom kommunen. Kommunen ska arbeta för likabehandling, mångfald, inkludering och jämställdhet i arbetslivet samt mot olaga diskriminering i arbetslivet.

Bland annat ska styrelsen föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och ska bland annat:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- förhandla på kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11 – 14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- besluta om stridsåtgärd,
- lämna uppdrag enligt 6 kap 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- besluta om anställningsstopp som omfattar mer än en nämnd,
- besluta om angelägna kommunövergripande arbetsmiljö- och hälsofrågor,
- utfärda riktlinjer och anvisningar inom det personalpolitiska området.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens pensionsmyndighet.

Personalansvar

§ 6

Styrelsen är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning. Styrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för de frågor som anges i 8 § i detta reglemente.

§ 7

Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet;

1. Kommunens mark och fastigheter
2. Gator, parker och allmän platsmark samt skog och annat markinnehav
3. Vatten och avloppsverksamhet
4. Avfallshantering och renhållningsverksamhet

5. Måltidsverksamhet
6. Handläggning av bostadsanpassningsbidrag

§ 8

Uppgifter enligt speciallagstiftning

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd

Kommunstyrelsen är förmedlingsorgan för låne- och bidragsgivning till bostadsförsörjningens främjande

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen svarar för registrering och tillstånd enligt lotterilagen.

Kommunstyrelsen är registeransvarig för de personregister som styrelsen för i sin verksamhet och förfogar över.

Kommunstyrelsen utser dataskyddsombud för Östhammars kommun. Data- skyddsombudet utses för kommunstyrelsen och samtliga nämnder under full- mäktige. Dataskyddsombud för gemensamma nämnder utses av värdkommunen.

§ 9

Övrig verksamhet

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

1. sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
2. gymnasieskola som bedrivs inom ramen för Gimo utbildnings AB (Wilhelm Haglunds gymnasium),
3. driften av daglig verksamhet enligt LSS i egen regi,
4. kommunens centrala informations- kommunikations samt IT verksamhet,
5. inköps- och upphandlingsverksamhet
6. konsumentvägledningen,
7. utveckling av kommunstyrelsens regelverk och utformningen av kommun- fullmäktiges handlingar,

8. granskning, informations- och kunskapsuppbyggnad i frågan om slutförvar för använt kärnbränsle
9. Trygg i Östhammars kommun
10. pensionärsråd och rådet för funktionsnedsatta (KPR och KRF)
11. utvecklingsgrupperna
12. internationella kontakter och EU-frågor
13. gästhamnar och gästhamnsavgifter
14. trafikavgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
15. de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 10

Kommunstyrelsen skall besluta i följande grupper av ärenden:

1. vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som kommunfullmäktige angivit.
2. ingå borgen till stöd för bostadsförsörjningen.
3. låne- och bidragsgivning avseende bostadsförsörjningen.
4. styrelsens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.
5. sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.
6. avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige.
7. utöva kommunens beslutanderätt i ärenden angående heraldiska vapen.

8. rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
9. köp, försäljning, byte av fastighet eller fastighetsdel med en kostnadsram på köp och försäljningspris på högst 1 000 000 kronor (en miljon kronor) och ett taxeringsvärde på högst 750 000 kronor (sjuhundrafemtiotusen kronor)

Köp, försäljning eller byte av mark som enligt översiktsplan eller detaljplan ska användas till gator, vägar eller annan infrastruktur.

10. Upplåtelse av nyttjanderätt samt arrendeavtal till kommunens mark i högst 10 år.

ANSVAR OCH RAPPORTERINGSSKYLDIGHET

§ 11

Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen skall regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSFORMER

Sammansättning

§ 12

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 13

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt skall ersättarna tjänstgöra enligt den av kommunfullmäktige mellan dem bestämda turordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

§ 14

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Inkallande av ersättare

§ 15

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska själv kalla sin personlige ersättare. Om den personlige ersättaren inte kan delta i sammanträdet anmäls detta till kommunstyrelsens sekreterare eller någon annan anställd vid kommunstyrelsens kansli som kallar ersättare. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Även de ersättare, som inte tjänstgör, får närvara vid sammanträdena och har rätt att delta i överläggningarna. Ordförande i kommunstyrelsen medges rätt att bevilja icke tjänstgörande ersättare rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Ersättare för ordföranden

§ 16

Om varken ordföranden, 1:e vice ordföranden eller 2:e vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid ordförandens uppgifter.

Om ordförande p g a sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under längre tid får styrelsen utse en annan ledamot som ersättare för ordförande.

Sammanträdena

§ 17

Tidpunkt

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

§ 18

Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen skall vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen skall på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingarna som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt.

När varken ordföranden, 1:e vice ordföranden eller 2:e vice ordförande kan kalla till sammanträde skall den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid göra detta.

Öppna sammanträden

§ 19

Styrelsen medges rätt att besluta om dess sammanträden ska vara offentliga och i och med det även besluta om en allmänhetens frågestund ska hållas i anslutning till sammanträdet.

Ordföranden

§ 20

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

1. närmast kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder

4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall

Kommunalråd

§ 21

Nyvalda kommunfullmäktige utser på det första sammanträdet under mandatperioden kommunalråd till det antal fullmäktige beslutar.

Kommunstyrelsens ordförande är finanskommunalråd. Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande är andre majoritetsråd och kommunstyrelsens 2:e vice ordförande är oppositionsråd.

Kommunalråd skall ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Kommunalråden får närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten vid sammanträden i nämnder även om kommunalråden inte är ledamöter eller ersättare i nämnderna. Kommunalråden har i sådant fall att iaktta gällande sekretessbestämmelser. Vid behandlingen av ärenden enligt socialtjänstlagen som rör enskilda får inte kommunalråden delta i eller närvara vid handläggningen.

Justering av protokoll

§ 22

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

Reservation

§ 23

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas senast vid den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Delgivning

§ 24

Delgivning med kommunstyrelsen sker med ordföranden, kommunchef eller annan anställd som styrelsen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 25

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutas av kommunstyrelsen skall undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av vice ordförande och kontrasigneras av anställd som styrelsen bestämmer.

I övrigt bestämmer kommunstyrelsen vem som skall underteckna handlingar.

Utskott

§ 26

Kommunstyrelsen ska tillsätta ett tekniskt utskott samt får i övrigt tillsätta de utskott som styrelsen bestämmer och fastställa deras uppgifter. Utskotten kan vara av beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana beslutsbefogenheter fastställs i styrelsens delegationsordning.

Har styrelsen beslutat att tillsätta utskott skall bestämmelserna nedan gälla.

§ 27

Styrelsen väljer för den tid styrelsen bestämmer bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

§ 28

Ersättare skall närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare skall inkallas till tjänstgöring i den av styrelsen vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskott, som inte utsetts vid proportionellt val, skall fyllnadsval snarast förrättas.

§ 29

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden skall också hållas när ordförande anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 30

Styrelsens ärenden skall, om så erfordras, beredas av ett utskott. Efter sin beredning skall utskottet regelmässigt framlägga förslag till beslut.

§ 31

Tekniskt utskott

Tekniskt utskott ska bestå av fem (5) ledamöter och fem (5) ersättare.

Teknisk utskott fullgör de trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

§ 32

Medborgarmotion

Den som är folkbokförd i kommunen kan skapa eller stödja en medborgarmotion om något i Östhammars kommun i kommunens e-tjänst medborgarmotion. När en medborgarmotion skapas är det viktigt att förslagsställaren skriver ett förslag som andra kan ta ställning till och stödja om de vill.

Om minst 1 % av kommunens folkbokförda invånare skriver under medborgarmotionen överlämnas medborgarmotionen till kommunstyrelsen som beslutar hur motionen ska hanteras.

Möjligheten att stödja en medborgarmotion ges under max sex månader.

När medborgarmotionen har utretts och beslut ska fattas kommer förslagsställaren att bjudas in till det sammanträde med kommunstyrelsen då medborgarmotionen ska behandlas och förslagsställaren ges rätt att delta i överläggningen i ärendet rörande medborgarmotionen.

Om medborgarmotionen inte genererat namnunderskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda eller fler under en sexmånaders period så avslutas namnsamlingen. Detta noteras på webben och redovisning sker till kommunfullmäktige vid tre tillfällen per år förslagsvis januari, maj, oktober och förslagsställaren informeras brevlades.

Delegationsordning för Kommunstyrelsen

FÖRSLAG

Delegering

Allmänt om delegering

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

Kommunstyreslen ansvarar för övergripande ledning och samordning av kommunens verksamheter, men också för ekonomi och budget. Kommunstyrelsen bereder ärenden som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Nämnderna beslutar i frågor som rör verksamheten och i frågor som de enligt lagstiftning ska handha samt i frågor som fullmäktige har delegerat till nämnderna.

Att delegera innebär att överflytta beslutanderätt. Delegering kan ske både från kommunfullmäktige till nämnd och från nämnd till utskott, en ledamot eller en ersättare och en anställd i kommunen. Den som får beslutanderätten kallas delegat.

Ej blandad delegering

Blandad delegering till en förtroendevald och en anställd är inte tillåten, eftersom en delegering till flera personer förutsätter att samtliga är förtroendevalda och utgör ett utskott. En nämnd får alltså inte delegera till två eller flera förtroendevalda att besluta tillsammans. I så fall måste dessa utgöra ett utskott. Två eller flera anställda kan inte heller ges gemensam beslutanderätt. Flera anställda kan inte ges rätt att besluta i samma typ av ärenden vid sidan av varandra. I så fall måste beslutanderätten fördelas, exempelvis efter ansvarsområden, beloppsnivåer eller geografiska områden. Det är vanligt att nämnden i delegationsordningen anger en viss kategori/grupp av tjänstemän, exempelvis biståndshandläggare, miljöinspektör. En sådan delegation måste kompletteras med ett förtydligande, som fördelar ärendena inom respektive ärendegrupp på varje enskild tjänsteman. För att bl.a. uppfylla kraven vid granskning av ansvar ska man, efter att ha tagit del av delegationsordningen och eventuellt förtydligande, finna endast en tjänsteman som haft rätt att avgöra ett visst ärende.

När kommunstyrelsen eller en nämnd delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i kommunstyrelsens eller nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett kommunstyrelsens eller nämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som kommunstyrelsens eller nämndens beslut.

Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till kommunstyrelsen eller nämnden. Kommunstyrelsen och respektive nämnd beslutar när och hur anmälan ska ske. Anmälan ska tillgodose kommunstyrelsens och nämndernas informations- och kontrollbehov. Anmälan har också betydelse för beräkning av överklagandetiden (laglighetsprövning enligt kommunallagen).

Bestämmelser om delegation framgår i kommunallagens 6 kapitel §§ 37-39.

Jäv

Delegat får inte fatta beslut i ärenden där han eller hon är jävig. Enligt kommunallagens regler är en anställd eller förtroendevald jävig om bland annat saken angår honom själv eller närstående, eller om ärendets utgång kan förväntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående.

Jäv kan även föreligga om det i övrigt finns någon särskild omständighet är ägnad att rubba förtroende till hans opartiskhet i ärendet. Därutöver finns fler jävsgrunder angivna i kommunallagens 6 kapitel §§28-32. Vid jäv får den anställde eller förtroendevalda inte delta i handläggningen eller i beslutet av ärendet.

Undantag

I enlighet med kommunallagens 6 kapitel 38 § får beslutanderätten inte delegeras i följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Grundprinciper

Huvudregeln är att delegat avgör ärendet. Vid tveksamhet kan alltid ärendet på delegatens initiativ överlämnas till kommunstyrelsen eller nämnden för avgörande. Rätt att besluta på delegation innebär inte att du är skyldig att besluta.

Ansvaret för beslut på tjänstemannanivå vilar alltid på en tjänsteman, den som fattat beslutet. Det hindrar inte att denne konfererar med annan tjänsteman för att få referensmaterial/underlag för beslut.

Beslut som fattas på delegation är ett slutgiltigt beslut på kommunstyrelsens eller nämndens vägnar. Det kan inte ändras annat än genom överprövning av delegaten själv eller genom överklagande där så är möjligt. Kommunstyrelsen eller nämnden kan dock föregripa delegatens beslut i ett enskilt ärende genom att själv ta över. Kommunstyrelsen eller nämnden kan också om den finner anledning till det, återta rätten att fatta beslut på delegation.

Anmälan av beslut

Beslut ska förtecknas på särskild lista. På lista ska framgå datum för beslut, vad beslutet avser/ärende, och delegaten.

Alla beslut fattade på delegation ska anmälas till kommunstyrelsen eller nämnden vid nästkommande sammanträde. Rapporteringen ska avse de beslut som fattats sedan föregående sammanträde.

Samtliga beslut rörande personal, anställning, uppsägning och avsked återfinns inom kommunstyrelsens delegationsordning i personalfrågor och ska återrapporteras till kommunstyrelsen. Återrapportering sker på blankett framtagen av lednings- och verksamhetsstöd. Blanketten inlämnas till lednings- och verksamhetsstöd senast 7 dagar innan kommunstyrelsens sammanträde.

Registrering i kommunstyrelsens eller nämndens protokoll

Rapportering av beslut antecknas under särskild paragraf i kommunstyrelsens eller nämndens protokoll. Av paragrafen ska framgå vilka beslut som anmäls, under vilken tidsperiod besluten fattats samt vem som är delegat.

Vidaredelegation och anmälan

Förvaltningschef kan ges rätt att vidaredelegera beslut i vissa ärendegrupper. I beslut om vidaredelegation ska anges vem som beslutar vid förfall för ordinarie delegat. Beslut fattade på vidaredelegation ska anmälas till förvaltningschefen som i sin tur anmäler till kommunstyrelsen/nämnden. (KL 7:6)

Brådskande ärenden

Nämnden får uppdra åt ordförande eller en annan ledamot som kommunstyrelsen/nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut skall anmälas vid styrelsens/nämndens nästa sammanträde. (KL 6:39).

Det är viktigt att möjligheten till ordförandebeslut i brådskande ärenden inte används slentrianmässigt. Det ska i princip vara en sådan situation där alternativet till ordförandebeslut är att kalla nämnden till extra sammanträde.

Delegationsbeslut och verkställighetsbeslut

I kommunen fattas både så kallade verkställighetsbeslut som delegationsbeslut. Det är viktigt att känna till vad de två olika begreppen betyder och skillnaden mellan de två.

I kommunstyrelsens och nämndernas delegationsordning regleras enbart de så kallade delegationsbesluten. Endast de är ”beslut” i kommunallagens mening. Ett delegationsbeslut kännetecknas av att beslutsfattaren måste göra vissa självständiga överväganden och bedömningar och i normalfallet finns det för delegationsbeslut alternativa lösningar. Ett delegationsbeslut kan överklagas.

Vid verkställande beslut är däremot ställningstagandet ofta styrt av riktlinjer, tidigare nämndbeslut, avtal med mera. Exempel på verkställighetsbeslut är avgiftsdebitering enligt en redan fastställd taxa eller tilldelning av en förskoleplats enligt en klar turordningsprincip. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegation utan följer istället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska fungera.

Gränsdragningen mellan verkställighetsbeslut och delegationsbeslut kan vara svår att dra och kan slutligen komma att prövas i domstol. Frågan om vilket slags beslut det är har bland annat betydelse för den enskildes möjligheter att överklaga med laglighetsprövning. Ett verkställighetsbeslut kan nämligen inte överklagas genom laglighetsprövning så som ett delegationsbeslut kan.

FÖRSLAG

Nr	Ärende	Författning / avtal	Kommentar/ villkor	Delegat
	Allmänna ärenden			
	Besluta i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas. Gäller även beslut i ärenden av mindre vikt eller av icke principiell natur.	KL 6:39		Kommunstyrelsens ordförande
	Utfärdande av fullmakt att föra kommunens talan inför domstol och andra myndigheter, vid förrättningar av skilda slag samt ingående av förlikning			Kommundirektör Ersättare: kommunstyrelsens ordförande
	Yttrande över enklare remisser där sakkunskap efterfrågas, enkäter och dyl.			Sakkunnig tjänsteman
	Beslut att inte yttra sig över remisser			Ksau
	Yttranden som på grund av ärendets innehåll kan bedömas utan behandling i KS			Förvaltningschef
	Kommunstyrelsens förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser och dylikt			
	Upp till en vecka			Kommunstyrelsens ordförande Ersättare: kommunstyrelsens vice ordförande
	En vecka eller därutöver			Ksau

Registrering av lotterier enligt lotterilagen		Kommundirektör med rätt till vidaredelegation
Myndighetsprövning av begäran om utlämnande av allmän handling hos kommunstyrelsen	TF 2:14 OSL	Kommunjurist och förvaltningschef inom respektive enhet Ersättare: Kommundirektör
Avgöra om ett besvär kommit in i rätt tid samt avvisa för sent inkommet överklagande	FL 24§	Kommunjurist Ersättare: kommundirektör
Polisanmälan av brott mot kommunen		Kommundirektör och Förvaltningschef inom respektive enhet med rätt till vidaredelegation
Ekonomiska ärenden		
Placering av donationsmedel		Ekonomichef med rätt till vidaredelegation
Utdelning ur donationsfonder		Ksau
Utdelning av kommunala stipendier i den mån detta ej delegerats till annan kommunalt organ		Ksau
Yttrande över folkbokföringsärende/skatteärende		Administrativ chef med rätt till vidaredelegation
Överklagande av folkbokföringsärende/skatteärende		Administrativ chef med rätt till vidaredelegation
Besluta i ärenden om icke periodiska återkommande bidrags-ansökningar upp till 10.000 kronor	Samråd ska med övriga kommunalråd innan beslut fattas	Kommunstyrelsens ordförande

---

Rätt att omsätta kommunens befintliga lån inom av Kommunfullmäktige beslutad budgetram

Ekonomichef

Bevilja anstånd med betalning av kommunens fordringar i högst sex (6) månader samt avskrivning av kommunens fordringar intill ett belopp av 10.000 kronor

Ekonomichef med rätt till vidaredelegation

Anstånd med betalning av kommunens fordringar över sex (6) månader samt avskrivning av kommunens fordringar intill ett belopp av 50.000 kronor för varje särskilt fall

Ksau

Ansökan om externa medel (inkl EU-medel) för projekt- och utvecklingsarbete m m

Kommundirektör

Fastställande av förteckning över beslutsattester och ersättare inom kommun styrelsens förvaltning

Administrativ chef med rätt till vidaredelegation

Godkännande av ersättning från försäkringsbolag

Ekonomichef med rätt till vidaredelegation
Ersättare: Administrativ chef.

Beslut om avgiftsbefrielse för ideella föreningar avseende bygglov- och bygganmälan, rivning samt strandskyddsdispens

Villkor se
KF § 8/2010-02-16
KS § 110/2016-05-03
Beslut ska anmälas till KS och delges lednings- och verksamhetsstöd (ekonomi)

Kultur- och fritidschef
Ersättare:
Utvecklingsledare inom kultur och fritidsförvaltningen

Beslut om ansökan om medel till utvecklingsprojekt från utvecklingsgrupperna	KS §211/2016	Ansökan kan göras fyra gånger per år (januari, april, augusti, november), via avsett formulär	Chef för Strategienheten
Fastigheter, tomter, försäljning, uthyrning			
Försäljning av bostadstomter i enlighet med fastställd taxa			Teknisk chef
Försäljning av industritomter upp till 3000 kvm inom detaljplanelagt område i enlighet med fastställd taxa			Teknisk chef
Upplåtelse av nyttjanderätt till kommunens mark i högst två år			Teknisk chef med rätt till vidaredelegation
Uthyrning av lägenheter och lokaler samt inhyrning av lägenheter och lokaler för kommunal verksamhet			Teknisk chef med rätt till vidaredelegation
Yttrande till bygg- och miljönämnden angående ansökan om bygglov			Teknisk chef med rätt till vidaredelegation
Föra talan vid lantmäteriförrättningar med rätt att ingå överenskommelser i dessa ärenden			Teknisk chef med rätt till vidaredelegation
Besluta i bostadsanpassningsärenden enligt bostadsanpassningslagen	Lag(1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag mm.		Teknisk chef med rätt till vidaredelegation
Upphandling, anskaffnings - och tilldelningsbeslut			
Anskaffningsbeslut av			Upphandlingschef och

---

budgeterade medel upp till
800 000 kronor

Förvaltningschef inom
respektive enhet

Anskaffningsbeslut av
budgeterade medel över
800 000 kronor

Ksau

Anskaffningsbeslut ramavtal
oavsett belopp

Upphandlingschef

Besluta om att delta i
samordnade upphandlingar

Upphandlingschef

Tilldelningsbeslut i
upphandlingar upp till
800 000 kronor, över
800 000 kronor samt
ramavtals upphandlingar

Upphandlingschef

Fatta beslut i ärenden som
gäller anskaffning av
batterier till elfordon i
kommunens gemensamma
fordonspark

KS
§209/2016

Beslutet avser
tecknande av
hyresavtal
gällande
batterier till
elfordon enligt
ramavtal.

Enhetschef för
kommunservice

Kommunstyrelsen som
lönenmyndighet

Beslut om beviljande av
kommunalt lönebidrag

Enhetschef för enheten för
arbete och sysselsättning

**Skydds-, säkerhets och
totalförsvarsärenden**

Yttrande angående antagande
av hemvärnsmän

Kommunstyrelsens
ordförande
Ersättare 1:e vice ordförande i
kommunstyrelsen

Trafikuppgifter

Trafikuppgifter som avses i Lag
(1978:234) om nämnder för
vissa trafikfrågor

1 § Lag
(1978:234)
om nämnder
för vissa

Tekniskt utskott

trafikfrågor.

Lag
(1975:88)
med
bemyndiga
nde att
meddela
föreskrifter
om trafik,
transporter
och
kommunik
ationer, p8

Avge yttrande över regionala och statliga myndigheters ärenden angående trafikföreskrifter (exempelvis hastighetsbegränsningar)

Teknisk chef

Beslut om tillfälliga lokala trafikföreskrifter

Teknisk chef med rätt till vidaredelegation

Beslut om undantag från lokala trafikföreskrifter avseende långa, breda, tunga transporter med stöd av trafikförordningen

13 kap. 3§
punkt 14.
Trafikförord
ningen
(1998:1276)

Teknisk chef med rätt till vidaredelegation

Beslut om undantag från övriga trafikföreskrifter med stöd av trafikförordningen.

13 kap. 3§
Trafikförord
ningen
(1998:1276)

Teknisk chef med rätt till vidaredelegation

Beslut om särskilda undantag för rörelsehindrade (parkeringstillstånd) med stöd av trafikförordningen

13 kap. 8§
Trafikförord
ningen
(1998:1276)

Teknisk chef med rätt till vidaredelegation

Beslut om uppsättning av sådana vägmärken och skyltar som enligt vägmärkesförordningen ej kräver lokal trafikföreskrift

Teknisk chef med rätt till vidaredelegation

Besluta om lokala trafikföreskrifter där tekniskt utskott fattar principbeslut om delegatens beslutanderätt endast innefattar tillämpning eller

Teknisk chef

verkställighet av den antagna
principen

FÖRSLAG

Lednings- och verksamhetsstöd
Fredrik Borgelin

Delegation firmatecknare Östhammars kommun. Behörighet till bank. Ombud för skattedeclaration.

Firmatecknare Östhammars kommun

Kommunstyrelsen beslutade 2016-08-23 att Östhammars kommuns firma från och med 2016-09-01 tecknas av finanskommunalråd Jacob Spangenberg, kommunalråd Margareta Widén Berggren och oppositionsråd Pär-Olof Olsson, två i förening. Dessutom kan firman tecknas i förening mellan en av ovanstående tillsammans med kommundirektör Peter Nyberg eller administrativ chef Linn Sunnelid.

Teckna avtal inom ramen för kommunens avtal med Swedbank

Östhammars kommun har från och med 2017-01-01 ett nytt avtal avseende banktjänster med Swedbank. Inom ramen för detta avtal ska underavtal löpande skrivas under av kommunens firmatecknare för att kunna använda bankens tjänster. Banktjänsterna det gäller är:

- inlösenavtal för kortterminaler, betalterminal för kontokort
- underavtal för ”Swish”- konton
- underavtal för sk förladdade kort

I takt med att användningen av kontanter minskar ökar behovet för alternativa betalningsformer. För att underlätta hanteringen av detta föreslås delegation till namngivna tjänstemän på Lednings- och verksamhetsstöd att i förening med Linn Sunnelid teckna Östhammars kommuns firma avseende banktjänsterna i avtalet med Swedbank.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att:

Linn Sunnelid tecknar tillsammans med en av nedanstående personer Östhammars kommuns firma inom ramen för Östhammars avtal med Swedbank om banktjänster och de tre tjänster som räknats upp ovan.

Fredrik Borgelin
Lena Mattsson
Gunilla Jansson
Mattias Nilsson
Tony Wahlberg

Behörighet till bank, hantera betalningar samt deklaration till Skatteverket

För att sköta Östhammars kommuns betalningar har personal på Ledning- och verksamhetsstöd behörighet till kommunens internetbank i Swedbank och hos plusgirot för att utföra banktjänster för kommunens räkning. Det innebär att utföra betalningar, hantera betalningsfiler samt övriga transaktioner som krävs för att hantera Östhammars kommuns banktillgodohavanden. Personalen på Ledning- och verksamhetsstöd har också rätt att för Östhammars kommuns räkning deklarerera moms och arbetsgivaravgift till Skatteverket. På grund av personalförändringar hos lednings- och verksamhetsstöd behöver behörigheterna uppdateras.

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta att:

Ge nedsanstående åtta personer behörighet till Östhammars kommuns tjänster och konton hos Swedbank och plusgirot. Tre av dessa ska kunna administrera behörigheter i Swedbanks internetbank. För kommunens räkning ska personerna, två i förening, hantera in- och utbetalningar samt i övrigt utföra uppgifter som krävs för att sköta kommunens banktillgodohavanden i enlighet med kommunens attestreglemente och övriga regler som är tillämpliga.

Personerna nedan ska också sköta deklaration av moms och arbetsgivaravgifter till skatteverket och vara behörigt ombud att hantera kommunens deklarationer via Skatteverkets e-tjänster. Detta beslut ersätter tidigare beslut.

Fredrik Borgelin
Gunilla Jansson
Anita Lantz
Lena Mattsson
Cecilia Staring
Ulla Åberg- Nordström
Mattias Nilsson
Tony Wahlberg

Datum
2018-03-21

Sid
1 (2)

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -03- 27	
Dnr:	Dpl.

Till
Östhammars kommun
Upplandsstiftelsen

Ansökan om driftsbidrag för delar av stiftelsen Gräsöfondens utgifter för år 2018

Stiftelsen Gräsöfondens ansöker härmed om ett driftsbidrag till delar av fondens löpande utgifter under år 2018 från stiftarna Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun.

Ett bidrag på 17 500 kr önskas från vardera stiftare.

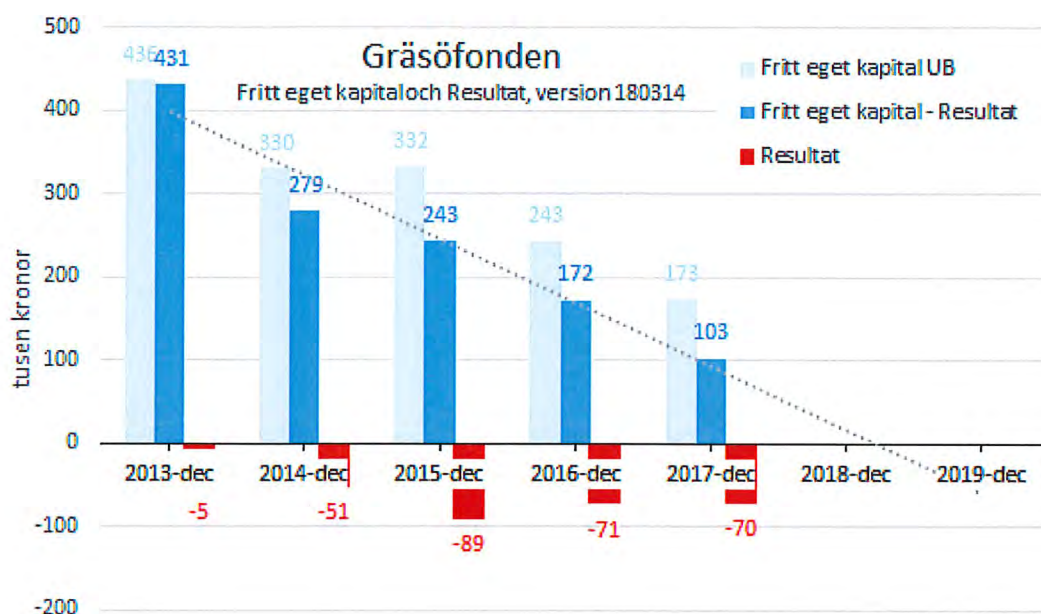
Bidraget avser täcka kostnader för fondens arbetsgrupp och ekonomihantering. Budgeterade kostnader under 2018 är 12 000 kr för arbetsgruppens ersättning och 23 000 kr för ekonomihanteringen.

Bakgrund

Gräsöfondens är en stiftelse som bildades 1995 av Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen. Fondens huvudsakliga uppgift är att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken.

I stiftelsen Gräsöfondens stadgar 2§ anges *"Endast avkastningen av stiftelsens kapital, efter avsättning till kapitalet med tio procent, får användas för stiftelsens ändamål innan fonden byggts upp. När tre miljoner kronor uppnåtts får en större andel av avkastningen användas. Fonden får dock ej understiga tre miljoner kronor."*

Enligt stadgarna får fondens verksamhet endast finansieras av det fria kapitalet. Utvecklingen av fondens fria kapital de senaste åren framgår av figur 1. Då nuvarande ränteläge inte ger någon avkastningen på fondens kapital beräknas det fria kapitalet vara slut under första halvåret 2019.

Figur 1. Fritt kapital och resultat 2013 till och med 2017.

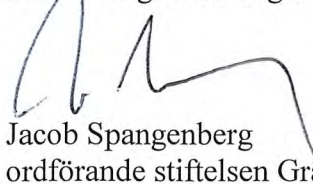
Fondens fasta kostnader ligger idag på ca 75 000 kr/år, trots att verksamheten ligger på absolut minimal nivå. Intäkterna kommer till större delen från gåvor, som i enlighet med stadgarna går till det bundna kapitalet. Intäkterna till fritt kapital kommer främst från försäljning av Gräsöfondens böcker, kläder etc.

Framtid

Gräsöfonden har påbörjat en process för att ansöka om permutation hos Kammarkollegiet, det vill säga ändring av stiftelsens stadgar alternativt avslut av stiftelsen och omvandling till annan samarbetsform, för att kunna nyttja det bundna kapitalet och arbeta vidare i enlighet med stiftelsens intentioner.

Det bundna kapitalet har inte uppnått tre miljoner och beräknas inte göra så inom en nära framtid. Avkastningen är nära noll på grund av rådande ränteläge, varför en ändring av stiftelsens arbetsform behövs om fonden aktivt ska kunna drivas vidare i enlighet med stiftelsens huvudsakliga ändamål, att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Denna process har kommunicerats med stiftarna och godkänts.

Med vänliga hälsningar

Jacob Spangenberg
ordförande stiftelsen Gräsöfonden

Anders Hedström
vice ordförande stiftelsen Gräsöfonden

MOTION.

ÖSTHAMMARS KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2018 -03- 06	
Dnr: KS 2018-181	Dpl: 914

Datum; 2018-03-27
Partinamn; Lokalpartiet BoA
Frågeställare; Ingemar Adén
Frågan ställs till; Jacob Spangenberg, kommunalråd

Fråga; Har Östhammars kommun planerat för **tekniskt vatten**, för att minska vattenförbrukningen.

Östhammars kommun har begränsade vattenresurser inom hela kommunen och invånarna uppmanas att spara på vattenförbrukningen.

Framtida detaljplaner, som ligger i anslutning till sjöar, fjärdar och hav där det finns möjligheter till TEKNISKT VATTEN, med separat anslutning till toaletter och utebevattning.

Det finns planerade byggnadsplaner vid Sandika Norra (Sandika 6:1 och 2, Näsudden 1:1).

Lokalpartiet BoA föreslår att man startar ett projekt för tekniskt vatten.

Starta projektet, Sandika Norr och Näsudden.

Tekniskt vatten från Östhammarsfjärden till toaletter och utebevattningar.

Det krävs rening av sjövattnet för användning till toaletterna m.m.

Kostnad tages fram för rening av vatten, kostnader för att anlägga separat ledning till fastigheterna.

I samtliga tätorter finns möjligheten att utnyttja vattendrag, dammar, sjöar, fjärdar och hav, i Alunda, Österbybruk, Gimo, Öregrund, Hargshamn, Östhammar.

I Östhammar finns det ett stort attraktivt område, som kallas Vadbacksområdet, strax norr om Peab:s , Kvista Gran, ett område på cirka 30 ha, som i framtiden kan försörjas med tekniskt vatten.

Östhammar 2018-03-05

Ingemar Adén
Lokalpartiet BoA

Kommunstyrelsen

Ämne: VB: Fråga från Ingemar Adén till Jacob Spangenberg

Från: lena.blad@gastrikevatten.se [mailto:lena.blad@gastrikevatten.se]

Skickat: den 29 mars 2018 15:26

Till: Spangenberg, Jacob

Kopia: gunilla.bostrom@gastrikevatten.se

Ämne: SV: Fråga från Ingemar Adén till Jacob Spangenberg

Utkast till svar.

Gästrike Vatten ser mycket positivt på det intresse som vattenfrågan har väckt senaste tiden. Dricksvatten är en nödvändig resurs som vi bör nyttja betänksamt.

Motionen lyfter en mycket viktig fråga nämligen hur vi kan använda annat vatten för många användningsområden där vi idag använder livsmedlet dricksvatten, till exempel fylla pooler, bevattning, tvätt av broar/räcken, sopning av gator och mycket mer. Detta är en fråga som Gästrike Vatten övergripande har börjat titta på och som vi kommer att utveckla vidare. Vi återkommer gärna i frågan och redovisar alternativ, förslag till inriktning samt konsekvenser.

Vi arbetar även som många andra kommuner med att installera vattenkiosker där främst verksamheter på ett säkert sätt kan hämta vatten. Vatten till dessa vattenkiosker skulle kunna komma från såväl dricksvatten som alternativa vattenkällor beroende på användningsområde och kvalitetskrav på vattnet. Gästrike Vattens första vattenkiosker har nyligen installerats i Gävle. Fler vattenkiosker kommer att installeras på strategiska platser i samtliga av Gästrike Vattens kommuner inklusive Östhammars kommun. Gästrike Vatten har också i samarbete med Temab (Tierps kommun) installerat en vattenkiosk vid Örbyhus där verksamheter i Östhammars kommun redan idag kan hämta vatten.

Hälsningar

Lena Blad

VD

Gästrike Vatten AB
Hamnleden 20, 806 41 Gävle
Telefon direkt 026-17 51 55
lena.blad@gastrikevatten.se
www.gastrikevatten.se

Bygg- och miljöförvaltningen
Andree Dage

Samråd om förslag till detaljplan för del av Stenskär 1:1 Östhammars kommun, Uppsala län

Samråd tid: 4 april – 25 april 2018

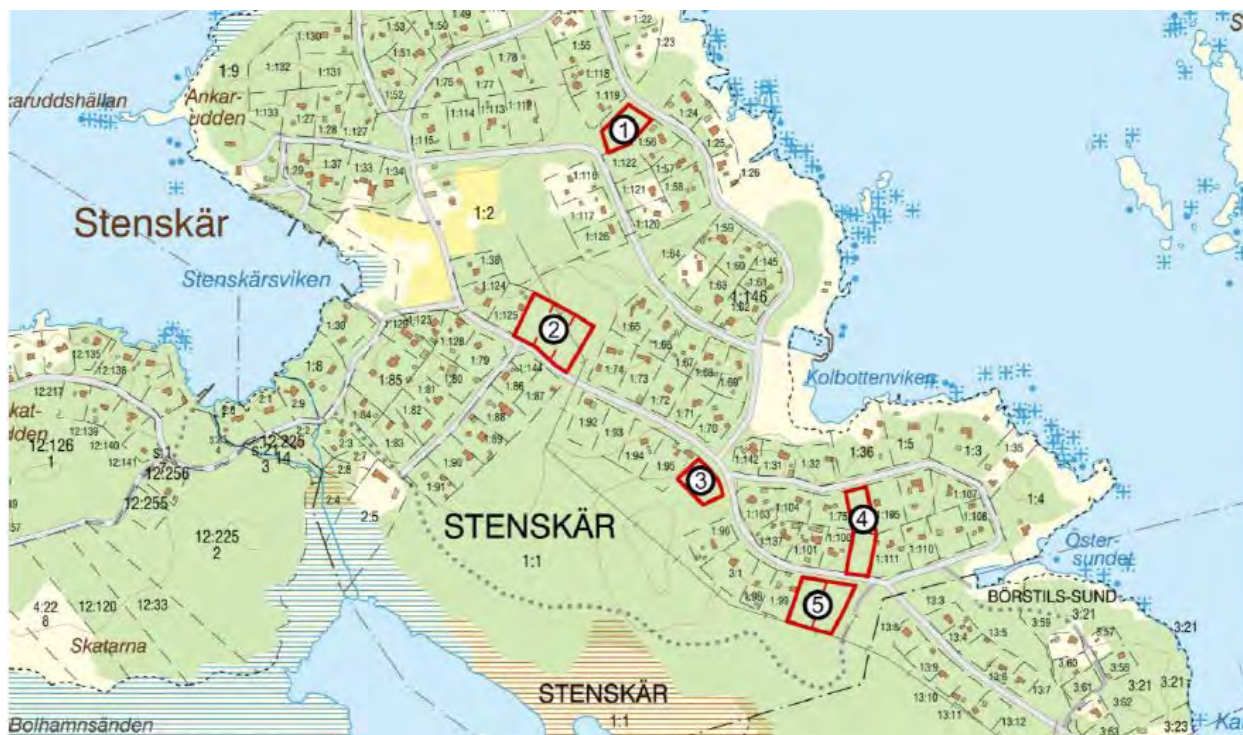
Vad är en detaljplan?

En detaljplan innehåller bestämmelser om hur mark och vatten ska användas och om vad som får byggas på en viss plats. Detaljplanen är en juridiskt bindande handling och styrs av plan- och bygglagen (PBL). Det är kommunen som beslutar om att ta fram och godkänna nya detaljplaner. Allmänna intressen vägs mot enskilda för att nå en god helhetslösning och planen ligger sedan som grund för beslut om till exempel bygglov.

Varför får jag detta på samråd?

Du har fått detta brev för att du bor/ äger en fastighet i närheten av planområdet, är ägare/delägare/innehavare av servitut inom eller i anslutning till planområdet, eller är en berörd myndighet/kommun/organisation. Även du som av någon annan orsak bedöms ha ett väsentligt intresse av förslaget har fått detta brev.

Du kan påverka förslagets utformning genom att under samråd tiden lämna synpunkter på förslaget.

Planområde markerat med röda gränsdragningar

POSTADRESS

Box 66
Fakturaadress
Box 106
742 21 Östhammar

BESÖKSADRESS

Stångörsgatan 10
742 21 Östhammar

TELEFON

+46 (0) 173 860 00

E-POST

byggochmiljo@osthammar.se
www.osthammar.se

ORG.NUMMER

212000-0290

V.A.T. NO

SE212000029001

BANKGIRO

233-1361

Vad innebär planförslaget?

Planförslaget omfattar delar av Stenskär 1:1. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för nio stycken fastigheter för bostadsändamål. Nu gällande detaljplan medger markanvändningen allmän plats, park och allmän plats, skogsbruk. Kommunens översiktsplan från 2016 pekar ut Stenskärsområdet som tätbebyggt område med utveckling av blandad bebyggelse.

Vad händer nu?

Planen hanteras med standardförfarande. Det innebär att den går igenom samråd och sedan utgör underlag för granskning innan den kan antas i bygg- och miljönämnden. Om ingen överklagan inkommer inom tre veckor efter antagandet vinner planen laga kraft.

Har du synpunkter på planförslaget?

Om du har synpunkter på planförslaget som du vill ska beaktas i det fortsatta planarbetet ska dessa **senast den 25 april 2018** inkommit skriftligen till Bygg- och miljönämnden i Östhammar, Box 66, 742 21 Östhammar. Ange gärna detaljplanens diarienummer BMN-2017-1255 på ditt yttrande. Det går även bra att skicka yttranden via e-post till byggochmiljo@osthammar.se

Den som inte senast under *granskningen* (se figur över planprocessen intill) lämnat skriftliga synpunkter på planen kan förlora sin rätt att överklaga.

Vill du ha mer information?

Planhandlingarna kommer att finnas tillgängliga på kommunens hemsida från och med den 4 april 2018 på <http://www.osthammar.se/detaljplaner>

Handlingarna finns även att läsa på:

Kommunkontoret i Östhammar, Stångörsgatan 10, öppet måndag-torsdag kl. 8-17 samt fredag kl. 8-16.

Om du har några frågor angående detaljplanen kan du kontakta

Andree Dage
0173-86245
Plankarkitekt

Dessa tider kommer specifikt att avsättas för telefontid att svara på frågor:

Torsdagen den 12/4 – kl 17.00 - 18.30
Måndagen den 16/4 – kl 17.00 - 18.30
Måndagen den 23/4 – kl 17.00 - 18:30

Det går bra att ringa övrig tid under samrådet men svar kan inte garanteras.

Vänliga hälsningar

Bygg- och miljöförvaltningen

1/3 - 2018

Jag TOMAS LAUSTIOJA
anmäler mig som
borgelig begravnings
försattare hos
'Östhammars Kammer
Andlädning är att
få hjälp människor
i deras stora sorg!

'Östhammars
den 1/3 - 18

TOMAS LAUSTIOJA

Räddningsnämnden

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum: 2018-03-14

Sid 6 (14)

§ 17

Internkontrollplan 2018 RÄN-2017-0151

Beslut

Räddningsnämnden beslutar

att godkänna rapporteringen av kontrollmoment att facklig samverkan fungerar och bidrar till verksamhetsutveckling, samt

att ge brandchef i uppdrag att åtgärda de eventuella brister som framkommit i rapporten.

Sammanfattning

Rapportering av kontrollmoment att facklig samverkan fungerar och bidrar till verksamhetsutveckling enligt den interna kontrollplanen för 2018. Nämnden antog den interna kontrollplanen för år 2018 vid sitt möte 2017-12-13. I den interna kontrollplanen finns åtta kontrollmoment.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2018-02-22

Rapportering av kontrollmoment facklig samverkan

Delges

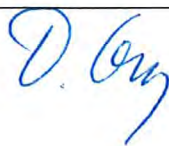
Kommunstyrelsen i Tierps kommun.

Kommunstyrelsen i Uppsala kommun.

Kommunstyrelsen i Östhammars kommun.

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -03- 23	
Dnr: KS-2018-232	Dpl: 174

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare:
Cecilia Kiraly

Datum:
2018-02-12

Diarienummer:
RÅN-2017- 0151

Rapportering av kontrollmoment i den interna kontrollplanen.

Kontrollmoment

Att facklig samverkan¹ fungerar och bidrar till verksamhetsutveckling.

Metod och urval

Genomgång av enkätresultat rörande områdena arbetsplatsträff (APT) samt medarbetarsamtal från den uppföljande enkät inom psykosocial arbetsmiljö som besvarades november 2017. 119 medarbetare svarade på enkäten. Siffran inom parentes anger resultatet från 2016 års enkät.

Resultat

1. På min arbetsplats finns en dagordning med ett antal stående punkter för arbetsplatsträff (APT)?

Stämmer helt	75%	(66%)
Stämmer delvis	17%	(20%)
Stämmer i liten grad	3%	(7%)
Stämmer inte alls	5%	(7%)

2. På min arbetsplats följs dagordningen för APT?

Stämmer helt	60%	(59%)
Stämmer delvis	28%	(26%)
Stämmer i liten grad	7%	(9%)
Stämmer inte alls	6%	(6%)

---

¹ Med facklig samverkan avses här samverkan inom ramen för Samverkansavtalet, vilket innefattar medarbetarsamtal, arbetsplatsträff (APT) samt den samverkansgrupp som utgörs av arbetsgivare respektive representanter från arbetstagarorganisationerna.

3. På min arbetsplats bidrar alla medarbetare till meningsfulla APT

Stämmer helt	50%	(36%)
Stämmer delvis	33%	(42%)
Stämmer i liten grad	8%	(11%)
Stämmer inte alls	9%	(11%)

4. Jag upplever att jag bjuds in att vara delaktig på APT

Stämmer helt	76%	(71%)
Stämmer delvis	16%	(19%)
Stämmer i liten grad	3%	(6%)
Stämmer inte alls	4%	(4%)

5. Min chef återkopplar frågor som tidigare tagits upp på APT

Stämmer helt	55%	(53%)
Stämmer delvis	32%	(31%)
Stämmer i liten grad	8%	(11%)
Stämmer inte alls	4%	(5%)

6. På APT informeras om fattade beslut

Stämmer helt	62%	(51%)
Stämmer delvis	28%	(32%)
Stämmer i liten grad	5%	(13%)
Stämmer inte alls	5%	(4%)

7. Min närmaste chef diskuterar med arbetsgruppen innan hen fattar beslut som rör arbetsgruppen

Stämmer helt	40%	(34%)
Stämmer delvis	40%	(44%)
Stämmer i liten grad	13%	(18%)
Stämmer inte alls	7%	(4%)

8. Min närmaste chef har haft medarbetarsamtal med mig under det senaste året

Ja	89%	(74%)
Nej	8%	(22%)
Vet ej	3%	(3%)

Kommentar

Resultatet visar på en positiv utveckling (mellan mätningarna från enkäten 2016 respektive 2017) vad gäller medarbetarnas uppfattning om huruvida arbetsplatsträffar genomförs enligt framtagen agenda. Den förvaltningsgemensamma agendan för APT innehåller ett antal stående punkter som ska bidra till att säkerställa att arbetsplatsträffar genomförs på ett likartat sett i hela organisationen och att samma information når ut till samtliga. Agendan ska också bidra till att säkerställa att frågor från medarbetarna lyfts och förs vidare uppåt i organisationen.

Resultaten visar på att man överlag upplever att det vid APT informeras om fattade beslut. Men siffrorna visar också på ett fortsatt behov av att arbeta med och utveckla arbetsplatsträffen som samverkansforum, i synnerhet vad gäller återkoppling av frågor som tagits upp på APT, samt att som närmaste chef diskutera med arbetsgruppen *innan* beslut som berör medarbetarna fattas.

Arbetsplatsträffen som en viktig del i samverkansprocessen har varit i fokus under 2017. Ett sätt att verka för ett bättre informations- och kommunikationsflöde har varit att det under 2017 beslutades att alla APT ska förläggas ungefär samtidigt i organisationen, i närtid efter samverkansmötet mellan arbetsgivar- och arbetstagarparter liksom lednings- och produktionsledningsgruppsmöten.

Samverkansflödet fortsätter att vara en av arbetsgivarens prioriterade process även under 2018. Fokus kommer att ligga på arbetsplatsträffen som möjliggörare för att främja informations- och kommunikationsflödet mellan medarbetare och de olika ledningsnivåerna.

Cecilia Kiraly
HR- chef

Kontrollrapport – Intern kontroll

Kommunfullmäktige antog 2010-09-28 ”Reglemente för intern kontroll”. Reglementet anger att styrelse och nämnder har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Styrelse och nämnder har därvid att tillse att:

- En organisation upprättas för den interna kontrollen
- Regler och anvisningar antages för den interna kontrollen

Tekniska utskottet godkände 2017-03-08 ”Plan för internkontroll för Tekniska förvaltningen för 2017”.

Tekniska förvaltningen har under 2017 granskat de moment som ingår i ”Plan för internkontroll för Tekniska förvaltningen för 2017” och får härmed avlämna denna kontrollrapport.

”Plan för internkontroll för Tekniska förvaltningen för 2017” är uppdelad i fyra stycken kontrollpunkter: kostnadskontroll, upphandlingshantering, måluppfyllelse samt efterlevnad av lagar, policies och rutiner.

Kostnadskontroll

Förvaltningens economicontroller har genomfört kostnadskontroller på fakturor som kommit förvaltningen tillhanda under maj och december månad. För varje avdelning inom förvaltningen granskades fem slumpmässigt utvalda leverantörsfakturor. I granskningen kontrollerades att fakturerad produkt / tjänst var beställd av tekniska förvaltningen, att fakturerad produkt / tjänst kommit tekniska förvaltningen tillgodo, att fakturerad produkt / tjänst tillhör tekniska förvaltningens verksamhet samt att inköpet skett i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) eller kommunfullmäktiges riktlinjer för direktupphandling.

Sammanlagt tjugofem stycken fakturor granskades inom ramen för den interna kontrollen. Alla fakturor hade beställts av tekniska förvaltningen, hade kommit tekniska förvaltningen tillhanda samt tillhörde tekniska förvaltningens verksamhetsområde. Alla fakturor var i enlighet med LOU. Ett inköp följde ej kommunfullmäktiges riktlinjer för direktupphandling. Två stycken fakturabelopp var beloppsmässigt låga men där fler inköp under året gör att man bör överväga annan upphandlingsform och/eller konkurrensutsättning.

Upphandlingshantering

Kommunens upphandlingsstrateg har granskat förvaltningens upphandling av förskolerenovering. Granskningen innehåller en bedömning om förvaltningen efterlever Lagen om offentlig upphandling (2016:1145) och om förvaltningen har använt en rättvisande utvärderingsmodell. Granskaren lyfter fram en betydande brist i utvärderingen och har därtill kommit med ett antal synpunkter och råd inför kommande upphandlingar. Dessa har vidarebefordrats till berörda personer på Tekniska förvaltningen.

Vid ett tillfälle har utvärderingsmodellen tillhörande en upphandling granskats närmare av förvaltningsekonomerna. De observationer som denna uppmärksammat har diskuterats igenom med berörda personer i respektive upphandling.

Efterlevnad av lagar, policies och rutiner

Granskning av att upprättad rutin för hantering och besvarande av inkomna handlingar efterlevs har utförts utan anmärkning. I granskningen har economicontrollern följt sina egna ärenden för att se om rutinen följs.

Granskning av att samtliga av förvaltningens verksamheter har fått information om ”Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv för anställda och förtroendevalda” har genomförts. Granskningen visade att alla arbetsgrupper har fått ta del av informationen.

Granskning av att upprättad rutin för egenkontroll, till följd av livsmedelslagens krav, efterlevs har utförts med anmärkning. Granskaren har tagit del av de analysrapporter som Eurofins skrivit efter att ha utfört prover vid kommunens kök. Två provobjekt under året uppvisade mätvärden över de godtagbara.

Granskning av att upprättad rutin för enkel utsortering av farligt avfall efterlevs har utförts utan anmärkning.

Måluppfyllelse

Granskning av att långsiktig plan för planerat underhåll av kommunens förskolor och skolor har upprättats, har utförts utan anmärkning.

Förvaltningens ärendehantering i Artvise har granskats vid två tillfällen. Vid ett av dessa tillfällen fanns ärenden som ej tilldelats handläggare inom tre dagar.

Granskning av att minst 70% av arbetsgrupperna inom måltidsverksamheten höll matråd under första halvåret och att 100% höll matråd under helåret har utförts med anmärkning. Mätvärdet för halvåret var 56% och 72% för helåret.

3 (3)

Granskning av att andelen ekologiska livsmedel uppgår till minst 25% under dels första halvåret dels för helåret har utförts utan anmärkning. 25,6% av de inköpta livsmedlen under första halvåret var ekologiska. Motsvarande värde för helåret var 25,3%.

Granskning av att plan för hur miljömålen kan nås har upprättats, har utförts utan anmärkning.

Granskning av att plockanalys har utförts, har utförts utan anmärkning.

Granskning av att antalet abonnemang för latrinhämtning minskas i sådan takt att mål i avfallsplan kan nås, har utförts. Enligt målet skall antalet abonnemang minska med 25 % från 2008 års nivå till 2015 och med 50 % till 2018. Kommunala latrinabonnemang har minskat med knappt 54 % under perioden 2008 – 2017 vilket innebär att målet är nått.

Tekniska kontoret

Fredrik Hübinette
Ekonomiconroller

Verksamhetsberättelse för Ekeby bygdegårdsförening 2017

Styrelsen lämnar följande redogörelse för verksamhetsåret 2017

Styrelsens sammansättning

Ordförande	Stefan Lindgren
Vice Ordförande	Katarina Ståhlbrand
Kassör	Torvald Augustson
Sekreterare	Katarina Ståhlbrand
Vice Sekreterare	Kim Vidfält

Ledamot	Solveig Eriksson
Ledamot	Ragnar Ågren
Ledamot	Monica Eriksson
Ledamot	Olle Larsson
Ledamot	Torborg Jansson

Styrelsen har under verksamhetsåret hållit 10 st protokollförda möten varav ett årsmöte och ett konstituerande möte

.

Övrigt:

Julfest/med tomte, dans, fika och fiskdamm har genomförts. Festen ordnades av föräldrar med Monica Eriksson i spetsen. Det var ca 75 barn och ca 70 vuxna

Under första kvartalet har vi haft äggsexa, firat sista april med kase, korvgrillning och fika.

Båtplatserna vid Vällsäter och Snarlund har varit uthyrda. Kanot och båtuthyrningen har fungerat bra som vanligt.

Tillsynen av Vällensbadet har säsongen 2017 skötts i bygdegårdens regi efter avtal med kommunen. Avtalet gav oss ett bidrag på 25 000:- som har används till lön till sommarjobbade ungdom samt till ved för grillplatserna och en del övrig utrustning.

En städdag genomfördes vi Vällensbadet. 25-30 personer deltog i arbetet. Korvgrillning och fika till deltagarna.

Ekebydagen var ett samarrangemang med Kyrkan, Ekeby IF och Ekeby LRF. Den välbesökta frukosten i församlingshemmet hölls av Ekeby IF. För övrigt var det gudstjänst, utställningar, hantverk, fika mm. Artist: Monica Alm med Jazz District.

Vid tomtområdet har utsättning av tomtgränspinnar längst områdets väg gjorts för att kunna se hur vägen ska dras enligt detaljplanen samt för att kunna användas för att beräkna hur mycket berg som behöver sprängas bort.

Ett förslag har tagits fram för att uppdatera bygdegårdens värmeanläggningen med en pelletspanna med tillhörande förråd. Anledningen är att vedpannan kommit upp i ålder och att kunna få mindre arbetskrävande uppvärmning.

Det har pågått renoveringsarbete vid Snarlund för framtida verksamhet i föreningens regi.

Övriga aktiviteter som har skett är gympa med Träna Nära på tisdagar, barndans under ledning av Madelene Freij var en omtyckt aktivitet som vi hoppas på till våren igen. Torsdagsträffen är en träff för daglediga. Innebandy med Ekeby IF för både killar och tjejer har skett på vår och höst innan uteträningen börjat.

Museet har varit öppet ett antal gånger med Håkan Olsson som guide

Under december serverades ett julbord för SPF

Bygdegården har som vanligt använts under året till uthyrning för föreningsverksamhet, företag och privatpersoner med olika arrangemang.

Slutord

Styrelsen vill rikta ett särskilt tack till alla er som eldar, städar, lagar mat och övriga som hjälper till, utan er skulle det inte fungera. Vi vill också tacka alla som deltagit på verksamheterna och därmed gjort dessa till vad de varit.

Med denna redogörelse tackar styrelsen för det gångna året och önskar den kommande styrelsen lycka till.

2017 Årsredovisning Ekeby bygdegårdsförening.

	Resultaträkning	Budgetförslag för år 2018
Rörelsens intäkter.		
Medlemsavgifter	19 600 kr	20 000 kr
Fester, försäljning ,lotteri	57 255 kr	30 000 kr
Hyror av lokal o utrustning	41 690 kr	60 000 kr
Båtuthyrning	7 144 kr	7 000 kr
Brygguthyrning	8 350 kr	8 000 kr
Övriga ersättningar intäkter	1 551 kr	
Kommunal skötselers.badet.	25 000 kr	
Del av dispositionsrätt utvecklingsgruppen.	4 552 kr	
Kommunalt bidrag	46 550 kr	43 500 kr
Summa Intäkter	211 692 kr	168 500 kr
Rörelsens kostnader.		
Kulturella arrangemang	- 236 kr	- 10 000 kr
inköp varor och mtrl.	- 1 421 kr	
Fester försäljning ,lotteri	- 24 714 kr	- 20 000 kr
Lokalt utvecklingsarbete	- 218 kr	- 3 000 kr
Div. kostnader egen verksamhet	- 5 948 kr	- 10 000 kr
Del av kostnader skötsel badet.	- 13 961 kr	
Snarlund	- 1 480 kr	
Medlemsavgifter	- 450 kr	- 500 kr
Summa direkta kostnader	- 48 428 kr	- 43 500 kr
Bruttovinst	163 264 kr	125 000 kr
Lokalhyra	3 000,00 kr	
Övriga kostnader		
El för belysning och värme	- 16 582 kr	- 21 000 kr
lokaltillbehör	- 131 kr	- 2 500 kr
städning och renhållning	- 4 318 kr	- 5 000 kr
diskmedel med tillbehör	-	- 2 000 kr
reparation och underhåll av lokal museum	- 3 247 kr	- 25 000 kr
	20 kr	- 12 000 kr
övriga lokalkostnader	- 74 kr	
Renhållning	- 2 759 kr	- 3 000 kr
Sotning	- 1 076 kr	- 2 000 kr
fastighetsskötsel och förvaltning	- 51 763 kr	- 15 000 kr
Förbrukningsinventarier >1 år	- 11 500 kr	
Arrendeavg. Ekeby IF	- 448 kr	- 500 kr
reklam pr	- 1 124 kr	- 2 000 kr
kontorsmtrl.	- 1 040 kr	- 3 000 kr
fast telefoni	- 4 749 kr	- 5 000 kr
bredband	- 4 204 kr	- 5 000 kr
datakommunikation	- 1 030 kr	- 1 500 kr
postbefodran	- 390 kr	- 500 kr
plugirokonto årspris	- 750 kr	- 1 000 kr
postgirokostnader inbetalningar	- 69 kr	- 100 kr
bygdegårdsförsäkringen	- 17 284 kr	- 18 000 kr
bankkostnader	- 9 kr	- 40 kr
Summa övriga kostnader	- 119 527 kr	- 124 140 kr
Resultat före avskrivningar	43 737 kr	860 kr
Avskrivningar		
avskrivning byggnader och markanläggningar	8 501 kr	
avskrivning bygginventarier	<u>9 750 kr</u>	
Summa Avskrivningar	18 251 kr	

Resultat efter avskrivningar	25 486 kr
<u>Fastighetsskatt</u>	<u>1 915 kr</u>
<u>Nettoresultat</u>	<u>23 571 kr</u>

Balansräkning

Omsättningstillgångar		Eget kapital avsättningar och skulder	
Kassa	27 742,54 kr	Föreningskapital	366 024,91 kr
Plusgiro	12 554,38 kr	Balanserat resultat	2 117 695,67 kr
Sparkonto företag	516 447,55 kr	Årets resultat	23 570,92 kr
Stratega ränta. (Nominellt värde)	<u>1 500 000,00 kr</u>	Särskild investeringsfond mark 7:7	13 413,00 kr
summa omsättningstillgångar	2 056 744,47 kr	Förnyelsefond	13 119,97 kr
		ekebydagen	5 839,00 kr
		<u>Museum underhållsfond</u>	<u>40 000,00 kr</u>
Materiella anläggningstillgångar		Summa	2 579 663,47 kr
Byggnader på annans mark	247 666,00 kr		
ackumulerade avskriv.byggnad	- 157 973,00 kr		
markområde ekeby 7:7 obebyggda tomt	199 365,00 kr		
Markanläggningar	56 414,00 kr		
ackumulerade avskriv.markanlägg	- 38 024,00 kr		
Byggnadsinventarier solanlägg.	195 000,00 kr		
värdeinsknning solcellsanlägg.	- 39 000,00 kr		
installation väg fastighet 7:7	46 721,00 kr		
instalation vvs fastighet 7:7	<u>12 750,00 kr</u>		
Summa anläggningstillgångar	522 919,00 kr		
summa tillgångar	2 579 663,47 kr		

Dat. 180221

Torvald Augustson

REVISIONSBERÄTTELSE

Vid granskning av Gimo Utvecklingsgrupps räkenskaper för tiden 2017-01-01—2017-12-31 har jag funnit dessa i god ordning, intäkter och kostnader är styrkta med nödvändiga verifikationer, behållningen på bank har kontrollerats.

Mot förvaltningen och föreningens verksamhet i övrigt enligt förda protokoll finns enligt min mening icke anledning till anmärkning. Därför föreslår jag att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid som revisionen omfattar.

Gimo
2017-02-23

Malin Roos
Lekmannarevisor
Mobil: 070-654 12 29
E-post: malin@roosrk.se

*Roos Redovisning & konsultation AB är en redovisningsbyrå med bred erfarenheten av redovisning.
Bolaget är anslutet till och kvalitetsgranskas av FAR*

Anteckningar från öppet Årsmöte i Gimo Utvecklingsgrupp torsdagen den 8 mars 2018 Kl. 19, Kyrkans Hus i Gimo.

- Ordförande Christoffer Mårelius hälsar alla välkomna till kvällens öppna årsmöte.
- Valdes Paul Sandberg till sekreterare samt Bengt Petersson att justera dagens protokoll.
- Upprättande aktuell närvarolista för Årsmötet. (bifogas detta protokoll)
- Verksamhetsberättelsen för 2017 upplästes och godkändes. (bifogas detta protokoll)
- Ekonomisk rapport samt revisionsberättelse redovisades och godkändes.
- Ingen nominering av presumtiva medlemmar framlades.
- Att utse kontaktperson/ordförande efter Christoffer Mårelius som avgår bordlades och skall diskuteras på GUGs kommande medlemsmöte. Ekonomiansvarig/kassör för 2018 valdes som tidigare Lars Eriksson. Paul Sandberg avgår som medlem och sekreterare men adjungeras av GUG till att fortsätta dialogen om Knutmuseumset och Kvarnen tillsammans med Gimo Hembygdsförening och Östhammars kommun.
- Ordförande avslutar Årsmötet.

Kommunalrådet Margaretha Widén-Berggren informerar om och svarar på aktuella frågor för Östhammars kommun och i synnerhet frågor som berör Gimo. Information gavs om nuläget för väg 288 samt planering för nya bussterminalen i Gimo. Belysningsinventering pågår beträffande bl.a. vid Sim & Sporthallen samt gång och cykelvägar. Rolf Eklöf tog upp fråga om skog som avverkas nära bebyggelsen och förstör viktiga områden för det rörliga friluftslivet, samt Paul Sandberg efterlyser aktuell information om när, var, hur som gäller föreningars möjligheter att "hänga på" eventskyltar på de nya Välkomstskyltar som nu etablerats på varje större ort. Margaretha tar med sig dessa frågor och återkommer.

Mötet avslutades med kaffe och tårta som generöst bjöds på av församlingen, hjärtligt tack till Kh Lotta Wellsten med personal.

Christoffer Mårelius

Ordförande

Bengt Petersson

Justerare

Gimo Utvecklingsgrupp

Verksamhetsberättelse 2017

Gimo Utvecklingsgrupp har haft 4 protokollförda möten under verksamhetsåret.

Aktuella aktiviteter har framförallt varit den traditionella Gimo Torgfest samt utdelning av stipendium till Årets Gimobo och vinnande maskbygge i Knutmassofestivalen.

Gimo Utvecklingsgrupp deltog också vid etappinvigningen av väg 288 i Gimo den 18 okt.

Styrelsen har också medverkat i dialog med Gimo Hembygdsförening, (som företrädare för Knutmassomuseét i Kvarnen) och Östhammars kommun i arbetet med att utveckla Kvarnen i allmänhet och Knutmassomuseét i synnerhet med syftet att öka intresset och antalet besökare till utställningar och övriga aktiviteter i Kvarnen.

Frågor som Gimo Utvecklingsgrupp bevakar med speciellt intresse är utredningen av en ny terminal för kollektivtrafiken i Gimo samt Pendlarparkering samt intresset för etablering av ett utegym vid idrottsgården.

Ny hemsida för Gimo Utvecklingsgrupp finns numera under www.gimoinfo.se

Gimo den 8 mars 2018

Christoffer Mårelius

Ordförande

Lars Eriksson

Kassör

Österbybruk 2018-03-23

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2018 -03- 27	
Dnr:	Dpl.

Verksamhetsberättelse för Österbybruks Utvecklingsgrupp år 2017.

Utvecklingsgruppen är en partipolitisk oberoende grupp bestämd av kommunen vald av boende i Österbybruk m. o. som skall driva frågor av intresse för bygden. Vi är beredda att fungera som remissinstans. Ingen samhällsfråga är för stor eller för liten - det är de lokala behoven som avgör. De stora verksamhetsområden som vi, har sedan uppstarten, arbetat med är:

-boendefrågor, kommunikationer, tillgänglighet/ tillgång för alla åldersgrupper till det offentliga rummet samt skol- och ungdomsfrågor. Naturligtvis försöker vi på olika sätt marknadsföra vår bygd. Det finns mycket vi kan vara stolta över, men vi måste fortsätta att göra Österbybruk, Dannemora, Film och Morkarla bättre känt.

Gruppens medlemmar har under 2017 varit: Peter Zoné (ordf), Karl Ekström (sekr), Mats Flood, Hans Gustavsson, Christer Pettersson, Leif Westergren och Paul Sandberg.

Utvecklingsgrupp har hållit en låg verksamhetsnivå, av olika orsaker, inga event eller möten för allmänheten. Gruppen har dock på olika sätt bevakat våra kärnfrågor som är intressantast för vår kommun, bl.a vattenförsörjningen och skolfrågor, och deltagit i möten med kommunledningen tillsammans med övriga utvecklingsgrupper, samt i möten med bl.a. Företagare i Samverkan, om olika utvecklings- och framtidsprojekt.

Medlemmar gick också i trygghetsvandringen en kväll med polisen och representanter från kommunen, som var en del av projektet "Trygghets avtal mellan polisen och kommunen"

Fr.o.m. senare delen av 2017, började intensiva diskussioner och möten hållas kring utvecklingen av torghandeln och utformningen av torget i Österbybruk.

Utvecklingsgruppen har som mål att få in nya krafter och förstärka den utåtriktade verksamheten gentemot allmänheten under 2018. Peter Zoné, som har varit gruppens ordförande sedan 2008, har under 2017 aviserat sin avgång.

Ekonomi.

Gruppen har ingen egen ekonomihantering, detta sköts av kommunens ekonomiavdelning i Östhammar, gruppen fick under 2017, 10.000:- i anslag av kommunledningen. 12 dagisavdelningar fick var sitt presentkort om 500kr var som kan förbrukas eftersom de har behov. Till kom till gruppens kännedom att dagisavdelningarna inte kunde köpa in ens lite karamellfärg utan att gå via central upphandling och det stoppar upp all spontanitet. De var glada för initiativet. Vidare överlämnades 2500 kr i form av presentkort på XXL till rektor/vicerektor på skolan för inköp av bollar eller annan uterastutrustning, de var också tacksamma! Totalt användes 8.500:- av 2017-års anslag.

Egentligen ska inte utvecklingsgruppernas anslag användas till inköp av lekredskap och dylikt för förskolor/skolor, men vi hade inga andra verksamhetsomkostnader som behövde kostnadstäckas av anslaget. Materialet kom ortens förskolebarn till godo, för det lilla extra.

Österbybruks Utvecklingsgrupp (gm Peter Zoné)

Dag som ovan

§ 25/18

Dnr VS2017-0060

Utvärdering av slutenvårdsplatser utanför sjukhus

Beslut

Vårdstyrelsens beslut

1. Utvärderingen läggs till handlingarna.
2. Utvärderingens resultat och rekommendationer ska beaktas i arbetet med Effektiv och nära vård 2030.

Bilaga § 25

Ärendebeskrivning

På uppdrag av Hälso- och sjukvårdsavdelningen vid Regionkontoret har HiQ genomfört en utvärdering av vissa slutenvårdsplatser utanför sjukhus, även kallade närvårdsplatser. Utvärderingen genomfördes under perioden april-oktober 2017.

De tre närvårdsverksamheterna har liknande uppdrag och liknande patientunderlag men skiljer sig åt i väsentliga avseenden. Enheten i Tierp är nystartad och det är för tidigt att utvärdera utfallet i verksamheten. Enheten i Östhammar har drivits som en närvårdsenhet i samverkan med kommunen sedan 2010. Närvårdsavdelningen i Uppsala drivs av Region Uppsala utan samverkan från kommunen. Under utvärderingen har konsulten gjort följande iakttagelser:

- De tre enheterna är inriktade på att vårda äldre patienter med komplexa sjukdomsbilder men som inte kräver sjukhusets speciella resurser. Medan enheterna i Östhammar och Uppsala har varit i drift i flera år, är verksamheten i Tierp under etablering.
- Enheterna i Östhammar och Tierp drivs och finansieras gemensamt med respektive kommun, medan närvårdsavdelningen i Uppsala drivs och finansieras helt av Region Uppsala.
- I Uppsala finns cirka 20 vårdplatser, i Östhammar 18 och i Tierp 3 vårdplatser (ska utvidgas till 6 på sikt) I Tierp etableras närvårdsplatserna tillsammans med den geriatriska avdelningen som har slutenvårdsplatser delvis riktade till samma målgrupper.
- Vårdtiderna är i genomsnitt cirka 10 dagar vid de olika enheterna.
- Närvårdsenheten i Östhammar tar emot de flesta patienterna direkt från ordinärt boende via vårdcentralens läkare. Endast var femte patient kom från sjukhusavdelning.
- Närvårdsavdelningen i Uppsala har haft svårigheter att rekrytera patienter från primärvården och det stora flertalet inskrivningar sker från

---

Akademiska sjukhuset. I praktiken fungerar enheten som en eftervårdsavdelning till sjukhuset.

- Från enheten i Östhammar utskrevs 70 procent av patienterna till ordinärt boende och 14 procent till särskilt boende. Även från avdelningen i Uppsala utskrevs det stora flertalet till ordinärt och särskilt boende.
- Bedömning av vårdtyngd försvåras av att huvuddiagnos saknas vid de flesta vårdtillfällen. Enligt övriga diagnosuppgifter som finns i vårdstatistiken förekommer ett mycket stort antal diagnoser hos patientgrupperna ifråga och de flesta patienter har flera diagnoser.

Konsulten konstaterar i utvärderingen att närvårdsenheterna avlastar andra delar i vårdsystemet, i första hand slutenvården vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Enheterna i Östhammar och Tierp ger invånare i dessa kommuner möjlighet till slutenvård närmare hemorten. Bedömningen av vårdformen i termer av vårdtyngd, vårdkvalitet och patientsäkerhet försvåras av frånvaron av huvuddiagnoser och bristen på etablerade indikatorer och nyckeltal för verksamhetsuppföljning.

Även om dessa vårdplatser idag fyller en viktig roll gör konsulten bedömningen att behovet av närvårdsplatser kan minska vid en fortsatt utbyggnad av hemsjukvård och mobila team. Oavsett hur Region Uppsala väljer att balansera utbygganden av olika vårdformer, bör ökade ansträngningar riktas mot att öka samspillet och integrationen mellan sjukvårdsrådgivning, vårdcentraler med jourmottagningar, mobila team och den kommunala vården och omsorgen.

Beredning

Utvärderingen har genomförts av en konsult, HiQ, på uppdrag av hälso- och sjukvårdsavdelningen.

Yrkanden

Ordförande Malena Ranch (MP) yrkar bifall till utsänt förslag och finner bifall.

Vårdstyrelsen beslutar enligt utsänt förslag.

Kopia till

Akademiska sjukhuset registrator (registrator@akademiska.se)

Förvaltningsdirektör Torun Hall

Tierps kommun

Östhammars kommun

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSAVDELNINGEN
REGION UPPSALA

Utvärdering av slutenvårdsplatser utanför sjukhus

Bo Anderson och Bo Lindblom

HiQ AB

November 2017

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	3
1. UPPDRAGET	5
1.2 BAKGRUND	5
1.3 SYFTE	5
1.4 FRÅGESTÄLLNINGAR.....	5
1.5 DEFINITION.....	6
1.6 AVGRÄNSNING.....	6
1.7 VÅR ANSATS I UTVÄRDERINGEN.....	6
2. GENOMFÖRANDE	7
2.1 PROJEKTORGANISATION.....	7
2.2 METODER OCH ARBETSSÄTT	7
▪ <i>Steg 1: Kartläggning av befintliga vårdplatser.....</i>	7
▪ <i>Steg 2: Analys och jämförelse av verksamheter.....</i>	7
▪ <i>Steg 3: Workshop.....</i>	7
▪ <i>Steg 4: Analys och samlad bedömning.....</i>	8
▪ <i>Steg 5: Faktakontroll.....</i>	8
▪ <i>Steg 6: Slutlig rapport.....</i>	8
2.3 GRANSKNING AV STYRANDE OCH STÖDJANDE DOKUMENT.....	8
2.4 UTREDNINGAR M.M.	8
2.5 INTERVJUER.....	8
2.6 ANALYS AV VÅRDSTATISTIK	8
3 RESULTAT AV KARTLÄGGNINGEN	9
3.1 NÄRVÅRDSAVDELNINGEN I UPPSALA (NÄVA).....	9
▪ <i>Organisation och styrning.....</i>	9
▪ <i>Vårdplatser och verksamhet.....</i>	9
▪ <i>Patientmaterial.....</i>	10
▪ <i>Patientflöden.....</i>	11
▪ <i>Rutiner och arbetssätt.....</i>	13
▪ <i>Ekonomi.....</i>	15
3.2 NÄRVÅRDSENHETEN I ÖSTHAMMAR.....	15
▪ <i>Organisation och styrning.....</i>	15
▪ <i>Vårdplatser och verksamhet.....</i>	16
▪ <i>Patientmaterial.....</i>	16
▪ <i>Patientflöden.....</i>	16
▪ <i>Rutiner och arbetssätt.....</i>	17
▪ <i>Ekonomi.....</i>	18
3.3 NÄRVÅRDSENHETEN I TIERP	19
▪ <i>Organisation och styrning.....</i>	19
▪ <i>Vårdplatser och verksamhet.....</i>	19
▪ <i>Patientmaterial.....</i>	20
▪ <i>Ekonomi.....</i>	21
3.4 SLUTSATSER OCH KOMMENTARER KRING KARTLÄGGNINGEN	21
▪ <i>Begreppet närvårdsplats.....</i>	21
▪ <i>Verksamheternas uppdrag.....</i>	22
▪ <i>Frågor i kartläggningen.....</i>	24
4. ANALYS OCH SAMLADE BEDÖMNINGAR	27
4.1 TILLGODOSES MÅLGRUPPENS BEHOV?	28
4.2 VILKA ALTERNATIVA VÅRDFORMER KAN TILLÄMPAS FÖR MÅLGRUPPEN?	29
4.3 HUR FUNGERAR SAMVERKAN MELLAN HUVUDMÄNNEN?	30

4.4 SAMLAD BEDÖMNING.....	31
4.5 REKOMMENDATIONER.....	32
5. REFERENSER	33
6. BILAGOR	34
BILAGA 1. NYCKELTAL NÄRVÅRDSENHETEN ÖSTHAMMAR	34
BILAGA 2 SAMMANSTÄLLNING AV FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR DE OLIKA ENHETERNA.....	35
BILAGA 3. DE VANLIGASTE DIAGNOSERNA HOS NÄVAS PATIENTER 2015–2016	36
BILAGA 4. JÄMFÖRELSE AV VÅRDTIDER OCH PATIENTERNAS KÖN OCH ÅLDER	36
BILAGA 5. OM MOBILA ENHETER.....	37

SAMMANFATTNING

HiQ AB har på uppdrag av Regionkontoret, Region Uppsala genomfört en utvärdering av vissa slutenvårdsplatser utanför sjukhus, även kallade närvårdsplatser. Utvärderingen grundade sig på ett flertal underlag och både kvantitativa och kvalitativa uppgifter ingick i analysen. I en första fas av arbetet gjordes en kartläggning av vårdplatser vid de tre befintliga närvårdsenheterna (i Uppsala, Tierp och Östhammar) och en jämförelse mellan dessa verksamheters inriktning. Styrdokument in form av beslut och avtal inventerades. Företrädare för enheterna intervjuades varefter iakttagelser och preliminära bedömningar diskuterades vid en gemensam workshop. Vårdstatistik inhämtades från enheternas och Region Uppsalas datakällor.

Inom ramen för utvärderingen gjordes bland annat följande iakttagelser:

- De tre enheterna är inriktade på att vårda äldre patienter med komplexa sjukdomsbilder men som inte kräver sjukhusets speciella resurser. Medan enheterna i Östhammar och Uppsala har varit i drift i flera år, är verksamheten i Tierp under etablering.
- Enheterna i Östhammar och Tierp drivs och finansieras gemensamt med respektive kommun medan närvårdsenheten i Uppsala drivs och finansieras helt av Region Uppsala.
- I Uppsala finns cirka 20 vårdplatser, i Östhammar 18 och i Tierp sex vårdplatser (varav två avsedda för kommunens behov).
- Närvårdsenheten i Östhammar tar emot de flesta patienter direkt från ordinärt boende via vårdcentralens läkare. I vissa fall är dessa patienter remitterade via jourläkare eller akutmottagning. Endast cirka en av fem patienter överfördes från sjukhusavdelning.
- I verksamheten i Östhammar ingår vård i livets slutskede/palliativ vård, utredningar av mest sjuka äldre och s.k. sviktplatser för den specialistanknutna hemsjukvården. Dessutom bedrivs rehabilitering och habilitering.
- Närvårdsenheten i Uppsala har hittills huvudsakligen tagit över patienter från olika kliniker på Akademiska sjukhus och har därmed fungerat som en form av eftervårdsavdelning med inslag av rehabilitering.
- Vårdtiderna var i genomsnitt cirka 10 dagar vid enheterna. Enheten i Östhammar vårdade även patienter enligt Socialtjänstlagen och i dessa fall var vårdtiden längre.
- Från enheten i Östhammar utskrevs 70 procent av patienterna till ordinärt boende och cirka 14 procent till särskilt boende. Även från enheten i Uppsala utskrevs det stora flertalet till ordinärt boende, särskilt boende eller annat kommunala boendeformer.
- Bedömning av vårdtyngd försvåras av att huvuddiagnos saknas vid de flesta vårdtillfällena. Enligt övriga diagnosuppgifter som finns i vårdstatistiken förekommer ett mycket stort antal diagnoser hos patientgrupperna ifråga och de flesta patienter har flera diagnoser. Sjukdomar i cirkulationsorganen, rörelseorganen och andningsorganen dominerar.

Utifrån en samlad analys av utvärderingens olika underlag är HiQ:s slutsatser:

De tre närvårdsavdelningar har liknande uppdrag och liknande patientunderlag men skilljer sig åt i väsentliga avseenden. Enheten i Tierp är nystartad och det är för tidigt att utvärdera dess verksamhet. Enheten i Östhammar har under ett antal år drivits som en närvårdsenhet i samverkan med kommunen och bedriver en bred och välfungerande "nära vård" för patienter hemmahörande i närområdet. Närvårdsenheten i Uppsala har haft svårigheter att rekrytera patienter från primärvården och det stora flertalet inskrivningar sker från Akademiska sjukhuset. I praktiken fungerar enheten som en eftervårdsavdelning eller "filial" till sjukhuset.

Närvårdsenheterna tillgodoser stora vårdbehov och avlastar andra delar i vårdssystemet, i första hand slutenvården vid Akademiska sjukhuset i Uppsala. Enheterna i Östhammar och Tierp ger invånare i dessa kommuner möjlighet till slutenvård närmare hemorten. Bedömningen av vårdformen i termer av vårdtyngd, vårdkvalitet och patientsäkerhet försvåras av frånvaron av huvuddiagnoser och bristen på etablerade indikatorer och nyckeltal för verksamhetsuppföljning.

Även om dessa vårdplatser idag fyller en viktig roll är det möjligt att behovet av närvårdsplatser kan minska vid en fortsatt utbyggnad av hemsjukvård och mobila team. Oavsett hur Region Uppsala väljer att balansera utbygganden av olika vårdformer, anser vi att ökade ansträngningar bör riktas mot att öka samspelet och integrationen mellan sjukvårdsupplysning, vårdcentraler med jourmottagningar, mobila team och den kommunala vården och omsorgen. Det är viktigt att vårdformen väljs både utifrån patientens samlade behov och dennes egna önskemål.

På grundval av denna utvärdering lämnas följande rekommendationer till Region Uppsala:

- Beakta slutsatserna från den föreliggande utvärderingen av närvårdsplatserna, den tidigare genomförda fördjupade uppföljningen av läkarinsatser i SÄBO, samt den nyligen avslutade utvärderingen av LAH i ett sammanhang.
- I den pågående översynen av primärvården i länet är det viktigt att identifiera sambanden i patientströmmar mellan de olika vårdformerna (vårdcentraler, hemsjukvård, närvård och akutmottagningar) och att identifiera systemets svaga komponenter, t ex bristande läkemedelsgenomgångar inom SÄBO eller att patienter av slentrian hänvisas till akutmottagningar. Åtgärder bör fokuseras på dessa svaga punkter.
- Förstärk samarbetet med kommunerna och ge mer stöd till kommunernas sjuksköterskor, bland annat genom att öka möjligheten till hembesök och telefonrådgivning av läkare.
- Planera Region Uppsalas mobila vårdinsatser utifrån en gemensam organisation med ett antal resurscentra i länet. Utforma infrastrukturen för en mer integrerad vård med hänsyn till de rådande geografiska och demografiska förhållandena och i en samverkansmodell mellan primärvård, närvårdsplatser och kommunal vård och omsorg enligt liknande principer som inom Tiohundra-samarbetet i Norrtälje.
- Identifiera ett antal kvalitetsindikatorer i befintliga datakällor som kan användas på ett samlat sätt för att följa utvecklingen av **”nära vård” i hela länet, inkluderande** alla typer av hemsjukvård, slutenvård utanför sjukhus samt läkarinsatser i kommunal vård och omsorg.
- Som ett sätt att öka transparens och förbättra uppföljning av målgruppen bör huvuddiagnoser anges för samtliga vårdtillfällen.
- Bygg ut de mobila primärvårdsteamerna för att kunna bedöma fler patienter i hemmet och kanalisera dem till rätt nivå, d.v.s. hemsjukvård, närvårdsenhet eller sjukhus.
- Skapa tydligare definitioner av begrepp och termer som används för att beskriva vårdnivåer. Se över användningen av termer som vårdplats, närvårdsplats, intagning och inskrivning.
- Sträva efter största möjliga delaktighet och inflytande från patienter och närstående vid val av vårdform, i linje med Patientlagens intentioner om patienträttigheter, och utveckla medborgardialogen och patientmedverkan i utformningen av hemsjukvård och närvård.

1. UPPDRAGET

Hälso- och sjukvårdsavdelningen vid Region Uppsala har gett HiQ Stockholm AB (HiQ) i uppdrag att genomföra en utvärdering av slutenvårdsplatser utanför sjukhus.

1.2 BAKGRUND

Arbetet med närvård som samverkansmodell mellan kommunerna och landstinget/regionen inom hälso- och sjukvård och social omsorg har pågått några år i länet. Huvudsyftet har varit stärkt samverkan för att skapa goda förutsättningar för länets hälso- och sjukvård och för att länets invånare ska kunna få sitt samlade behov av hälso- och sjukvård och omsorg tillgodosett nära där de bor. Arbetet har bl.a. resulterat i att slutenvårdsplatser har lokaliserats utanför sjukhusen på flera platser i länet.

Uppdrag, målgrupper och finansieringsmodell för vårdplatserna ser olika ut mellan kommunerna och det saknas ett grundkoncept för hela länet. Det finns önskemål från kommuner om översyn av verksamheter inför avtal och förslag på förändringar. Behoven av sådana vårdplatser kan också komma att förändras då regionen utökar sina mobila verksamheter och kommunerna utvecklar hemtagningsteam i allt större utsträckning.

1.3 SYFTE

Syftet med uppdraget är att få bättre kunskap om de slutenvårdsplatser i länet som lokaliserats utanför sjukhusen. Resultatet av utvärderingen ska vara ett underlag för utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen i länet och arbetet med att utveckla vården för äldre mot en mer personcentrerad vård så nära hemmet som möjligt. Den analys och kartläggning som genomförs ska leda fram till rekommendationer avseende lämpliga vårdformer för målgruppen.

1.4 FRÅGESTÄLLNINGAR

Huvudfrågeställning för utvärderingen är vilka för- och nackdelar som finns med närvårdsplatserna i länet, dvs. de slutenvårdsplatser som etablerats utanför sjukhusen.

Följande delfrågeställningar ska analyseras i utvärderingen:

- Tillgodosets målgruppens behov?
- Vilka alternativa vårdformer kan tillämpas för målgruppen?
- Hur fungerar samverkan mellan huvudmännen?

Som en del i att besvara frågeställningarna ska en kartläggning av verksamheterna i länet genomföras. Kartläggningen ska omfatta följande delar:

- Vilka vårdplatser och verksamheter finns?
- Hur ser målgruppen ut och vilka behov har den?
  - Patientdata: ålder, kön
  - Vårdtyngd och diagnoser
- Vilken vårdnivå/verksamhet avlastas genom närvårdplatserna?
  - Patientflöde och vårdnivåer
- Hur ser organisation, ledning och styrning ut?
- Hur ser finansieringen ut?

Eftersom det ännu inte fanns några närvårdsplatser i Tierp när utvärderingsarbetet inleddes har frågeställningen korrigerats i fråga om denna vårdenhet. Det innebär att rapporten inte innehåller någon utvärdering av befintlig verksamhet i Tierp utan istället görs en bedömning av förutsättningar för hur närvårdsplatserna i Tierp skulle kunna organiseras inför 2018. Därför har redovisningen vad gäller Tierp en något annorlunda karaktär.

1.5 DEFINITION

Med slutenvårdsplatser utanför sjukhus avses i uppdragsbeskrivningen vårdplatser där patienter skrivs in och behandlas på en vårdinrättning lokaliserad utanför Akademiska sjukhuset i Uppsala och Lasarettet i Enköping. Denna typ av vårdplatser har i olika sammanhang **benämnts "närvårdsplatser"** eller, i vissa fall, **"utlokaliserade slutenvårdsplatser"**. I denna utvärdering har vi för enkelhetens skull i regel använt begreppet *närvårdsplatser* även i de fall verksamheten inte drivs gemensamt av landsting/region och respektive kommun. I det avslutande kapitlet diskuteras dessa begrepp utifrån utvärderingens iakttagelser.

1.6 AVGRÄNSNING

Utvärderingen inkluderar verksamheter i Uppsala län som omfattas av definitionen ovan och avgränsas till förhållanden under de senaste tre åren, d.v.s. 2015-2017.

1.7 VÅR ANSATS I UTVÄRDERINGEN

I enlighet med uppdragsbeskrivningen inleddes utvärderingen med en kartläggning av vårdplatser enligt ovannämnda definition och utifrån de särskilda frågeställningar som angivits för kartläggningen. Vårt nästa steg var att bedöma likheter och skillnader mellan dessa vårdplatser från olika perspektiv. Därefter analyserades vilka lärdomar som kan dras av de samlade erfarenheterna av dessa vårdplatser utifrån utvärderingsfrågorna, d.v.s. om målgruppens behov tillgodoses, om alternativa vårdformer finns och hur samverkan mellan huvudmännen fungerar. Slutligen formulerades ett antal rekommendationer till Region Uppsala inför planering av fortsatt verksamhet.

2. GENOMFÖRANDE

2.1 PROJEKTORGANISATION

Utvärderingen genomfördes på uppdrag av Hälso- och sjukvårdsavdelningen inom Region Uppsala. Följande konsulter och experter medverkade i granskningen:

- Bo Anderson, uppdragsansvarig, seniorkonsult och certifierad yrkesrevisor
- Bengt Larsson, seniorkonsult, civilekonom.
- Bo Lindblom, seniorkonsult och medicinskt sakkunnig.

Från Hälso- och sjukvårdsavdelningen vid Regionkontoret medverkade Jan G Andersson som kontaktperson och projektansvarig. Inge Bruce var medicinsk rådgivare och Jan von Knorring medverkade som statistikkonsult.

2.2 METODER OCH ARBETSSÄTT

Utvärderingen inkluderar såväl kvantitativ som kvalitativ analys. Relevant underlagsmaterial för utvärderingen har gått igenom, exempelvis protokoll från regionstyrelsen och politiska styrgrupper, avtal, landstingsplaner, projektplaner, verksamhetsberättelser, revisionsrapporter, utvärderingsrapporter, rutiner och riktlinjer m.m. Kvantitativa data har sammanställts och analyserats. Statistik har hämtats ur befintliga register från regionens datakällor samt från huvudmännens verksamhetsredovisningar och uppföljningsrapporter.

Som komplement till de kvantitativa uppgifterna genomfördes intervjuer med företrädare för Region Uppsala och berörda kommuner. Intervjuerna har i en del fall kompletterats med skriftliga frågor.

Arbetet genomfördes i flera steg enligt följande:

- Steg 1: Kartläggning av befintliga vårdplatser

Först genomfördes en kartläggning utgående från uppdragets frågeställningar om antal vårdplatser, verksamhetsformer, patientgrupper, diagnoser, inskrivningskriterier, kostnader och finansiering m.m. I kartläggningsfasen genomgicks och sammanställdes tillgängligt skriftligt bakgrundsmaterial för att få en överblick av området. Vidare insamlades och bearbetades kvantitativa uppgifter om produktionsvolymerna och respektive verksamhetskostnader.

- Steg 2: Analys och jämförelse av verksamheter

Underlaget enligt steg 1 kompletterades med ett 15-tal intervjuer på plats, som genomfördes på ett semistrukturerat sätt. I vissa fall gjordes intervjuer i grupp. Intervjuerna följdes vanligen upp med ett antal kompletterande frågor via e-post och/eller telefon.

- Steg 3: Workshop

Med utgångspunkt i resultatet av kartläggningen genomfördes ett avstämningsmöte i form av en workshop med företrädare för samtliga enheter och för Regionkontoret, då iakttagelser och preliminära bedömningar redovisades av HiQ. Företrädare för enheterna kunde då kommentera redovisningen och lägga fram synpunkter på tolkningen av insamlade underlag.

Dessutom fördes underhand diskussioner med företrädare för verksamheterna och Regionkontoret, både enskilt och i mindre grupperingar. Dessa dialoger var av stort värde för förståelsen av verksamheterna och för analysarbetet och den samlade bedömningen.

- Steg 4: Analys och samlad bedömning

I utvärderingsfasen gjordes en samlad analys och bedömning av nuvarande verksamheter och samarbetsformer samt av fördelar och nackdelar med alternativa vårdformer. Iakttagelser och genomförd analys dokumenterades därefter i en preliminär utvärderingsrapport.

- Steg 5: Faktakontroll

Den preliminära rapporten sändes ut till samtliga intervjuade och övriga informanter, som gavs möjlighet att kontrollera och kommentera angivna faktauppgifter i rapporten.

- Steg 6: Slutlig rapport

Efter den slutliga faktakontrollen och intern kvalitetskontroll utformades den finala rapporten, som överlämnades till Regionkontoret 2017-11-03. Rapporten föredrogs vid Vårdstyrelets sammanträde i december 2017.

2.3 GRANSKNING AV STYRANDE OCH STÖDJANDE DOKUMENT

Till grund för kartläggningen har vi gått igenom och analyserat beslutsprotokoll, styrande och stödjande dokument samt utredningar och rapporter som avser berörda närvårdsenheter och närvårdsplatser. Dessa är bland annat:

- Regionplan och budget 2017-2019. Region Uppsala 2016.
- Landstingsstyrelsen 2016-04-05: Närvårdsarbetet i landstinget.
- Avtal mellan Region Uppsala och Tierps kommun ang. närvårdsplatser. Dnr LS 2017-0314.
- Avtal mellan Region Uppsala och Östhammars kommun ang. Närvårdsenhet 2017.
- Hälso- och sjukvårdsstyrelsen 2015-12-15: Utvärdering av Närvårdsavdelningen i Uppsala.
- Mobila närvårdsteam. Dnr VS: 2016 - 0003.
- Strategi för närvårdsarbete 2015-2018. Region Uppsala 2015. Dnr HSS 2015 - 0040.
- Hälso- och sjukvårdsstyrelsen: Avtal om styrning inom Närvårdsavdelningen Enköping-Håbo.

2.4 UTREDNINGAR M.M.

- Uppföljning av närvårdsavdelningen Enköping-Håbo 2011-2014.
- Utvärdering av Närvårdsavdelningen i Uppsala. Health Navigator 2015.
- Närvårdsavdelningen i Uppsala. Sammanställning av produktion av närvårdsavdelning 2016.
- Revisionsrapport. Granskning i närvårdsarbetet i Uppsala län, 2015. PWC.
- Behovsanalys av antalet närvårdsplatser i Tierp och Älvkarleby kommun. Landstinget i Uppsala län 2015

2.5 INTERVJUER

Intervjuer har genomförts med verksamhetscheferna för och läkare vid närvårdsenheterna i Uppsala (NÄVA), Tierp och Östhammar samt med företrädare för förvaltningen Hälsa- och habilitering. Till grund för intervjuerna har ett semistrukturerat frågeformulär använts.

2.6 ANALYS AV VÅRDSTATISTIK

I syfte att besvara frågeställningarna kring patientgrupper, ålder, kön etc. inhämtades uppgifter från de vårdadministrativa systemen inom Region Uppsala. Data togs fram på gruppnivå och inga personuppgifter hanterades av HiQ.

3 RESULTAT AV KARTLÄGGNINGEN

Kartläggningsarbetet bestod av studier av ett omfattande material om tidigare utredningar om närvårdsplatserna. Av dessa utredningar framgår att det föreligger stora skillnader mellan de tre närvårdsenheterna vilket försvårar jämförelser av kostnader, medelvårdtider, patientgrupper, vårdtyngd m.m. Vi har därför valt att inte redovisa alla detaljsiffror avseende dessa parametrar i denna redovisning utan har valt att fokusera på problematiken kring in-och utflödet av patienter till närvårdsenheterna. Genom intervjuer har vi försökt identifiera vad som hindrar verksamheterna att arbeta enligt uppgjorda planer och vilka faktorer som skulle krävas för att uppnå en mer uthållig och framgångsrik verksamhet utgående från syftet med närvårdsplatserna.

I det följande beskrivs resultatet av kartläggningen under följande rubriker:

- Organisation och styrning
- Vårdplatser och verksamhet
- Patientmaterial
- Patientflöden
- Rutiner och arbetsätt
- Ekonomi

3.1 NÄRVÅRDSAVDELNINGEN I UPPSALA (NÄVA)

- Organisation och styrning

I oktober 2013 beslutade Hälso-och sjukvårdsstyrelsen vid landstinget i Uppsala att en mellanvårdsavdelning skulle inrättas men något tydligt uppdrag för avdelningen definierades inte inledningsvis. Ett av syftena med inrättandet av mellanvårdsavdelningen var dock att kunna erbjuda ett bättre omhändertagande av främst äldre patienter som inte har behov av den slutna vårdens specialistresurser och därigenom kunna avlasta Akademiska sjukhusets akutmottagning och vårdavdelningar.

Mellanvårdsavdelningen startade sin verksamhet under augusti 2014 under benämningen Närvårdsavdelning med 13 vårdplatser mot beslutade 26 vårdplatser. Målsättningen var att avdelningen skulle drivas i samverkan med Uppsala kommun men kommunen valde att avstå från att medfinansiera verksamheten.

Följande tre målsättningar angavs i samband med att Närvårdsavdelningen startade:

- Ett bättre omhändertagande av främst multisyjuka äldre som under en begränsad tid behöver sjukvårdande insatser men inte är i behov av specialistresurser och att
- avlasta Akademiska sjukhuset genom att möjliggöra direktintagning på närvårdsavdelningen samt
- att utveckla nya och mer resurseffektiva vårdformer.

- Vårdplatser och verksamhet

Närvårdsavdelningen är lokaliserad till Kronparksgården i Uppsala har öppet för intag dygnet runt, alla dagar i veckan. Den har f.n. 23 vårdplatser (20 st. under helger) och tar i första hand emot patienter som behöver ineliggande sjukvård men som inte behöver Akademiska sjukhusets resurser. Avdelningen Av produktionsstatistiken för 2016 framgår att avdelningen har haft stor variation av antal vårdplatser under föregående år.

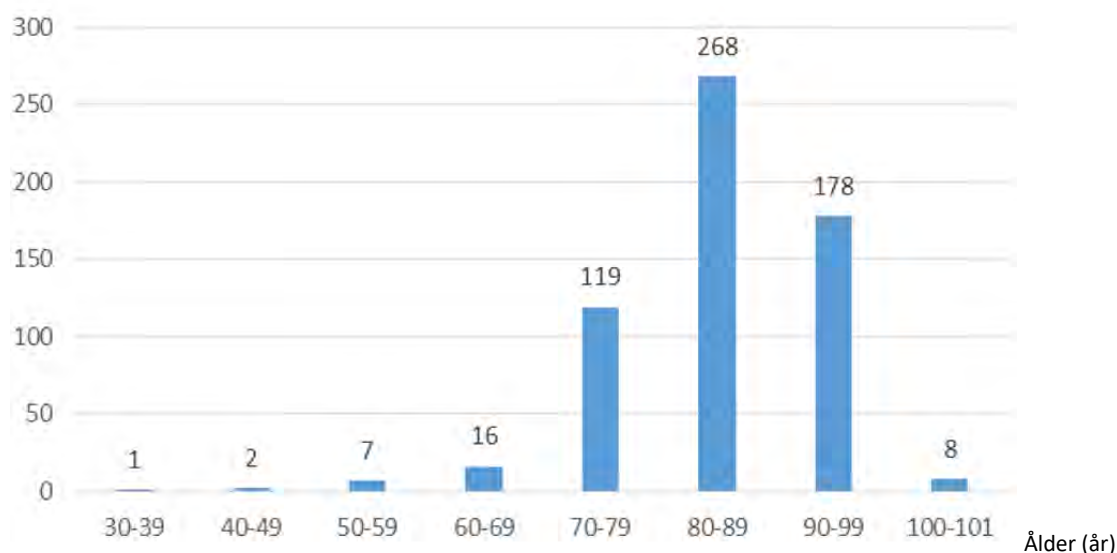
Avdelningen avlastar Akademiska sjukhuset och erbjuder patienten ett sammanhållet omhändertagande. Patienter kan slussas direkt till NÄVA från akutmottagningen, via primärvården eller från landstingets äldrevårdsenhet och Mobila äldreakuten.

Tillsammans med andra aktörer i vårdkedjan skapar NÄVA en sammanhållen vårdprocess som bidrar till tydlighet och trygghet för patienter och anhöriga. Samtidigt minskar risken för återbesök i akutmottagningen och patientsäkerheten förbättras. Att skapa förutsättning för att patienter ska få sitt vårdbehov tillgodosett när de kommer hem är mycket viktigt. En betydelsefull del i vårdprocessen är därför att samverka med exempelvis husläkare i primärvård och kommunal hemsjukvård.

- Patientmaterial

Enligt årsredovisning 2016 var könsfördelningen för patienter 2016 var 67 procent kvinnor och 33 procent män. Genomsnittsåldern var 85 år med en stor variation åt båda hållen (figur 1).

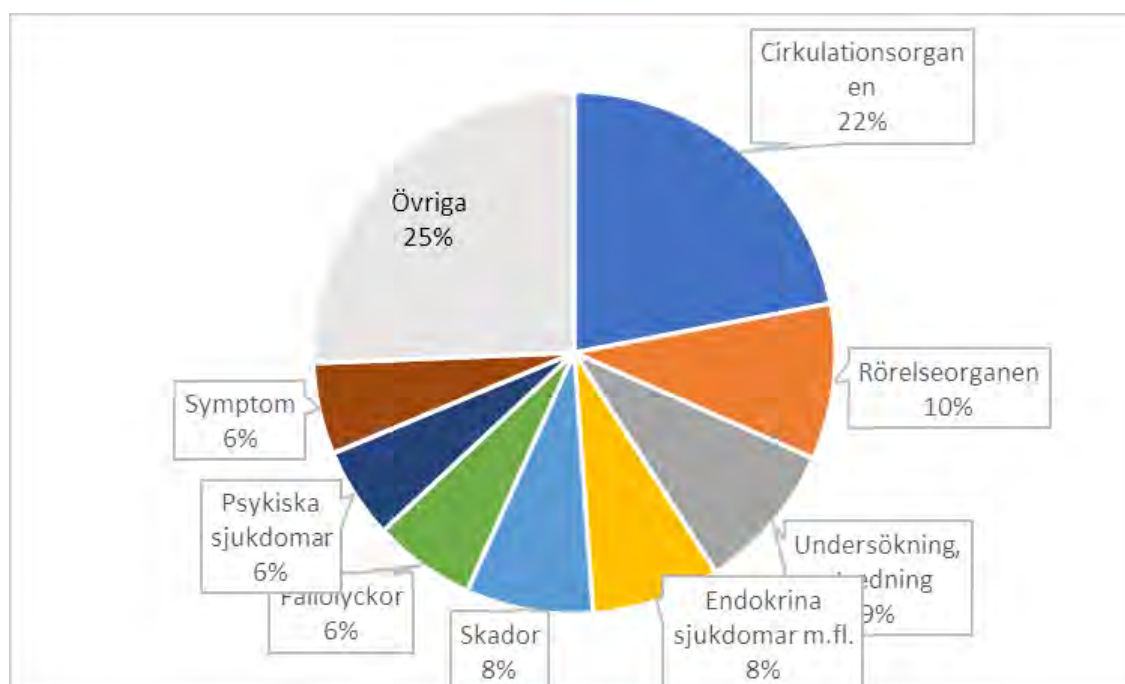
Antal patienter

Figur 1. Åldersfördelning av patienter vårdade vid Närvårdsenheten i Uppsala 2016. Antal patienter i olika åldersgrupper. Källa: NÄVA.

Det underlag som redovisas i det följande om verksamheterna har hämtats från en utvärderingsrapport som presenterats av NÄVA 2016-11-25. Redogörelsen nedan lämnas därför med reservationer för möjliga tolkningsfel. Den redovisade perioden omfattar i det närmaste två år. Första kontaktdatum som redovisas är 2015-01-09 och sista 2016-11-20. Under denna tid vårdades 251 patienter vid enheten.

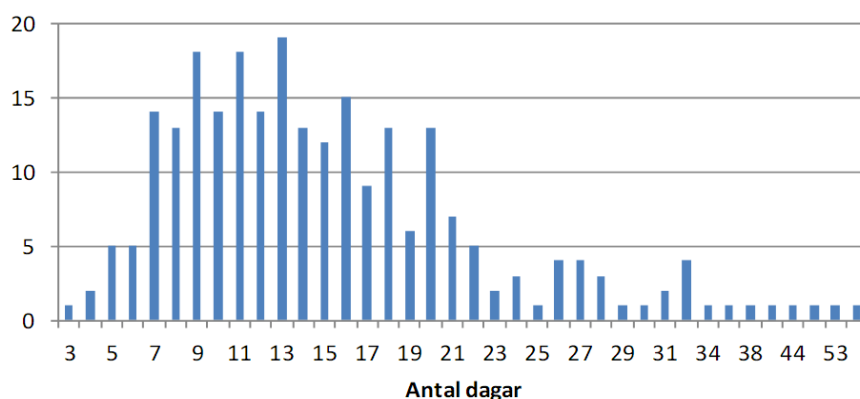
För varje patient redovisas flera diagnoser i vårt underlag men uppgifter om huvuddiagnos saknas. Sammanlagt redovisas uppgift om totalt 1 472 diagnoser. De vanligaste diagnoserna tillhörde cirkulationsorganens sjukdomar enligt ICD-10 (figur 2). För ytterligare detaljer om diagnoser se bilaga 3.

Figur 2. Fördelning av mest frekventa diagnoser vid samtliga vårdtillfällen NÄVA under perioden januari 2015 - november 2017. Sjukdomar i cirkulationsorganen (hjärta och kärl) var den vanligaste diagnosgruppen, följd av sjukdomar i rörelseapparaten. Grupperingen har gjorts utifrån första bokstaven i diagnoskoden enligt ICD 10. Källa: NÄVA.

- Patientflöden

I det underlag vi tagit del av anges vad som benämns kontaktstart och kontaktslut. Vi har räknat tiden från kontaktstart till kontaktslut som vårdtid. Kortaste vårdtid var tre dagar och längsta 69 dagar (figur 3). Under den aktuella tidsperioden hade 249 patienter en samlad vårdtid om 3 849 vårddygn. Den genomsnittliga vårdtiden var cirka 13 dagar räknat på hela perioden och cirka 14 dagar 2016.

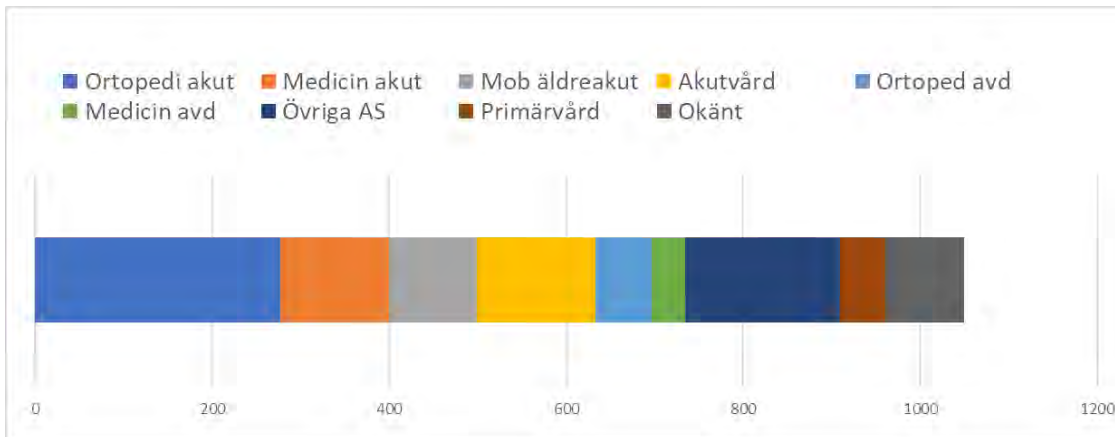

Figur 3. Fördelning av antal patienter i relation till vårdtidslängd NÄVA 2015-2016. Källa: NÄVA.

NÄVA har konstaterat att den typ av problem som patienter på Närvårdsavdelningen har i mångt och mycket motsvarat de kriterier som sattes upp i början (ex på diagnoser är hjärtsvikt, infektioner, smärtlindring, mobilisering, förberedelser inför undersökningar, blodtransfusioner), vilket inneburit att avdelningen har behållit de ursprungliga kriterierna. NÄVA har dock valt att göra tillägget att inkludera patienter som väntar på vårdplanering i den mån plats finns och behovet av avlastning är stort från sjukhusets sida. Detta avgörs

från vecka till vecka. Patienter på remiss från Primärvården prioriteras dock, liksom patienter från Mobila äldreakuten (möjlighet till direktinläggning) och patienter från akutmottagningen. Patienter med behov av fler specialister under vårdtiden hänvisas som tidigare till sjukhuset.

Från årsredovisning från NÄVA för 2016 kan konstateras att cirka 85 procent av patienterna inkommer från Akademiska sjukhusets olika avdelningar. Omkring 10 procent remitteras från Mobila äldreakuten. Mindre än 5 procent hänvisas från vårdcentral (figur 4).

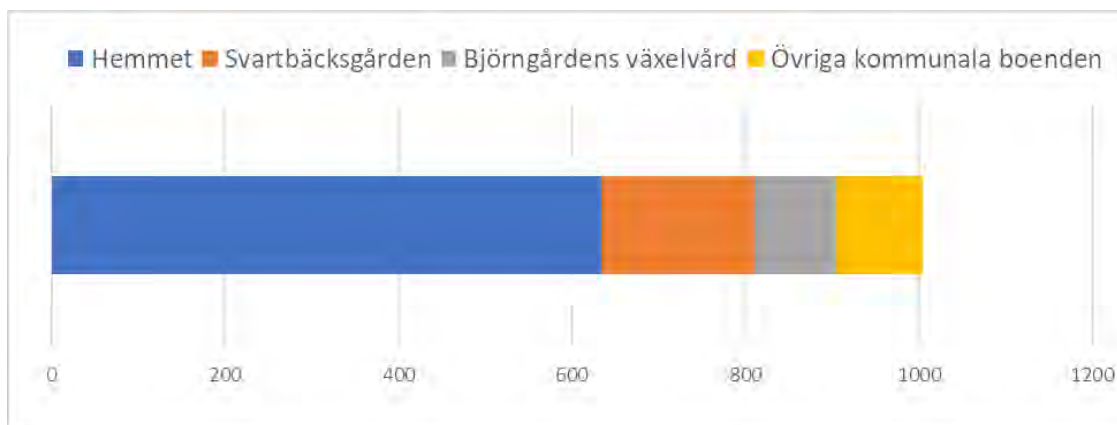

Figur 4. Inflöde till NÄVA från andra vårdformer 2016. Antal patienter. Källa: Årsredovisning NÄVA 2016.

Vidare meddelades att remisser för 64 patienter har skickats, varav 20 till akutmottagningen och 6 till äldrepsykiatrisk mottagning. Av inkommande remisser till NÄVA har den största delen skickats från Ortopeden vid Akademiska sjukhuset.

Tillflödet av patienter från primärvården är, som noterats, förhållandevis lågt vilket av flera uppges bero på att NÄVA inte är tillräckligt känt bland primärvårdsläkarna trots informationsinsatser. Det har också uppgivits att det upplevs som jobbigt och tidsödande att skriva remisser till NÄVA. I storstäder har det visat sig att det är vanligt att kontakt först tas med 1177 vid akuta besvär, där hänvisning oftast sker till akutmottagningen, vilket ytterligare är en faktor som kan förklara den låga inskrivningen från primärvården. Företrädare för enheten anser att NÄVA:s lokalisering bidrar till att direktinläggningar från primärvården uteblir. Det skulle vara bättre om NÄVA låg centralare och inom en vårdinrättning där det finns möjlighet till röntgen (exempelvis Samariterhemmet) då röntgen i många fall behövs för att utesluta tillstånd av mer akut karaktär.

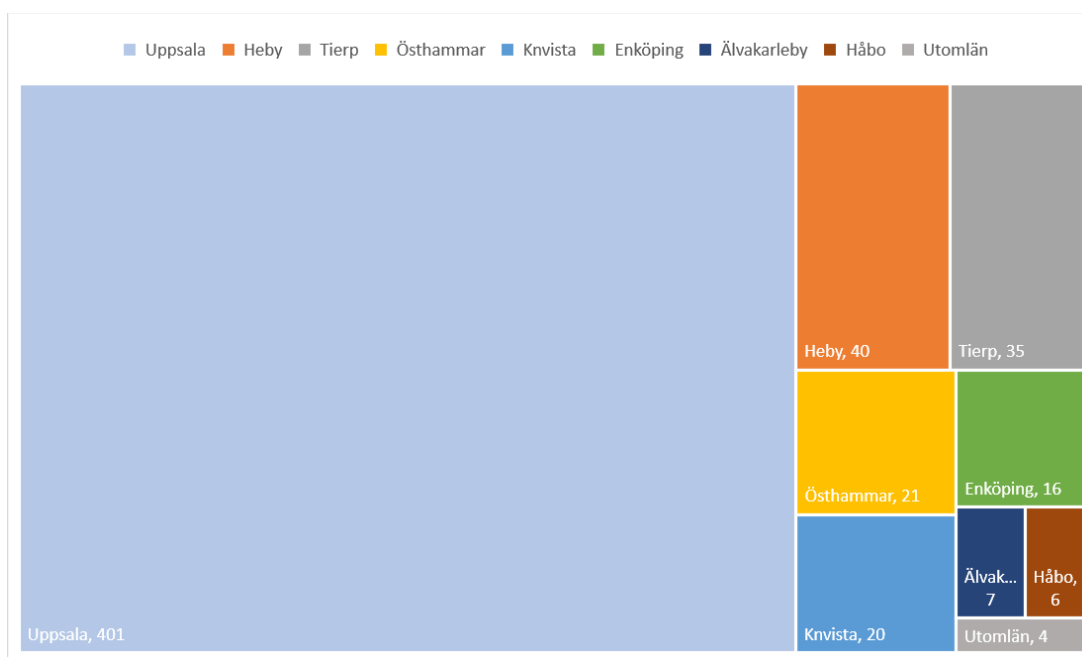
De patienter som lämnar NÄVA utskrivs i de flesta fall till hemmet men inte sällan till kommunal vård och omsorg (figur 5).

Figur 5. Utflöde från NÄVA till hemmet och andra vårdformer 2016. Källa: Årsredovisning NÄVA 2016.

Flödesanalysen visar att de allra flesta patienterna kommer till NÄVA efter kortare eller längre vård vid Akademiska sjukhuset och särskilt de ortopediska avdelningarna. En mycket liten andel hänvisa direkt från primärvård eller kommunal vård. Efter vård vid NÄVA utskrevs den övervägande delen till hemmet.

En majoritet (cirka 73 procent) av patienterna som läggs in på NÄVA är invånare i Uppsala kommun. Cirka var fjärde patient är bosatt i någon av länets övriga kommuner (figur 6).

Figur 6. NÄVA i Uppsala. Patienternas kommuntillhörighet 2016 (antal).

- Rutiner och arbetssätt

Personcentrerad vård: Närvårdsavdelningen försöker arbeta utifrån ett personcentrerat förhållningssätt där man inkluderar patienten mest möjligt i sin egen målsättning och planering av vårdtiden och längden på vårdtiden

Telefonuppföljningen har varit resurskrävande då det varit nödvändigt med flera uppringningar för att kunna nå patienterna och man har på avdelningen diskuterat andra typer av

uppföljningar som kan ge tillfredställande svarsmängd men som kräver mindre resurser utan att hitta något riktigt bra alternativ. Stickkontroller utförs nu under perioder för att säkerställa att betygen på den goda vården upprätthålls. En patientenkät kommer enligt uppgift att införas under 2017.

Återinläggningar: Totalt blev 58 patienter återinlagda under 2016. Avdelningen följer regelbundet upp återinläggningar inom 30 dagar och har kunnat konstatera att i de flesta fall patienten blivit återinlagda på sjukhuset har det rört sig om ett nytt sjukdomstillfälle som inte kan sammankopplas med det tidigare. Vid avdelningens egen uppföljning har man funnit två fall under två år där patientens mål och förväntningar inte kunnat uppfyllas och de har då uppsökt vården igen för samma orsak efter kort tid. I ett av de fallen blev patienten inskriven på sjukhuset för fortsatt vård av samma orsak som denne tidigare vårdats för på Närvårdsavdelningen.

Av det underlag som vi tagit del av för 2016 avseende kommunikation och samverkan med andra vårdgivare redovisas bland annat följande åtgärder:

”Möten hålls med Akademiska Sjukhuset, främst med ortopedin och geriatriken. Fortlöpande kontakt hålls med akutmottagningen för att förbättra samarbetet. Öppet hus har hållits för primärvården. Från verksamhetens sida har NÄVA försökt få kontakt med primärvården för att informera om Närvårdsavdelningen, men det har uppgivits varit svårt att få djupare kontakt med vårdcentralerna för att diskutera direktinläggningar på NÄVA”.

Samverkansformer med AS, Primärvården, kommunen och Mobila Äldreakuten m. fl. för 2016 redovisas på följande sätt:

”Akademiska Sjukhuset: Den tidigare överenskommelsen med ortopedin har fortsatt som tidigare och en ny har slutits med geriatriken för att även kunna ha intag på jourtid kväll, natt och helg) Avdelningen samarbetar dagligen med sjukhusets vårdplatskoordinatorer angående platsläge och möjlighet till övertag av patienter.

Primärvården: Remisser som skickas tidigare till vårdcentraler för uppföljning av patienten.

Mobila Äldreakuten: Möjlighet för direktinläggning på avdelningen finns liksom möjlighet till uppföljning av patienterna efter hemgång. Den totala mängden uppföljningar har varit signifikant färre än man från början beräknade då patienterna i de flesta fall planerats för återbesök på vårdcentral eller haft ett så pass omfattande omvårdnadsbehov att de efter vårdplanering planerats till korttidsboende.

Kommunen: Den största andelen av patienterna vårdplaneras och åtgärderna är allt från ett larm till begäran om en korttidsplats”.

Under intervjuerna har framförts att arbetet med vårdplanering tar tid och består av mycket dubbelarbete. Oftast uppstår tidsfördröjning i avvaktan på att kommunen meddelar om det finns ledig plats för patienter som är kliniskt färdigbehandlade och väntar på utskrivning från den slutna vården.

En av de intervjuade framförde följande synpunkt på NÄVA:s utveckling;

” NÄVA har utvecklats, från att vara en avdelning för Uppsalas befolkning med en tänkt samfinansiering med kommunen och inläggning från hemmet eller boendet, till att ta patienter från flera kliniker på AS och från hela Uppsalaregionen”.

- Ekonomi

NÄVA:s årsbudget är omkring 30 miljoner kronor. En rad uppgifter om ekonomi och produktionsutfall kan hämtas från verksamhetsberättelsen 2016:

Slutenvården är produktionsplanerad så att Närvårdsavdelningen i Uppsala ska erbjuda 26 platser under 2017, förutom under sommaren då produktionen är lägre på grund av semesterperioden, d.v.s. juni, juli och augusti. För att Närvårdsavdelningen Uppsala ska kunna upprätthålla en patientsäker vård av god kvalitet behövs 13,5 sjuksköterskor. I dagsläget finns totalt 10 sjuksköterskor varav hälften är hysjuksköterskor och timvikarier dvs endast fem är ordinarie sjuksköterskor. Vårdplatserna har därför anpassats till antalet sjuksköterskor d.v.s. 23 platser på vardagar samt 20 platser på helger. Budgeterad produktion har trots detta kunnat upprätthållas p.g.a. chef som arbetat som sjuksköterska på vardagar (istället för administrativt) samt kortare vårdtider under april 2017. I helårsprognosen bedöms budgeterad volym kunna upprätthållas. Antalet öppna platser kommer att påverka utfallet avsevärt pga. höga kostnader för inhyrd personal speciellt på natten.

För verksamhetsområdet Särskild vård och integration inom Hälsa-och habilitering är underskottet inom Närvårdsavdelningen 1 687 tkr. Antalet slutenvårdstillfällen var under januari - april 32 procent högre än samma period förra året. Nettokostnaden har för verksamheten ökat med 30 procent jämfört med motsvarande period förra året. Lönekostnaden för inhyrd personal har ökat med 772 tkr och personalkostnaderna exkl. inhyrd personal har ökat med 1 564 tkr, vilket visar på en del av verksamhetens problem.

NÄVA har således tidvis haft bemanningsproblem och vissa svårigheter att hålla budget.

3.2 NÄRVÅRDSSENHETEN I ÖSTHAMMAR

- Organisation och styrning

Under 2010 kom Östhammars kommun och Landstinget i Uppsala län överens om att utveckla närvården i Östhammars kommun och att en närvårdsenhet skulle inrättas på Östhammars vårdcentrum med kommunen som huvudman.

I det senaste avtalet, som tecknades i början av 2017, mellan kommunen och Region Uppsala preciserades ett antal förutsättningar för närvårdsenheten, bland annat:

- Att närvårdsenheten ska vara en för kommunen och Region Uppsala gemensam verksamhet som primärt riktar sig till äldre multisjuka och omfattar personer över 17 år och att verksamheten ska bedrivas i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Socialtjänstlagen (SoL).
- Att utgångspunkten och inriktningen på verksamheten ska vara ett flexibelt utnyttjande av tillgängliga vårdplatser och att detta löpande ska ske över tid som behov uppstår. Detta innebär att fördelningen av vårdplatser kan variera över tid och att vård och omsorg ska ges utifrån verksamhetens uppdrag. Avgörande och styrande ska vara vårdtagarnas behov inom ramen för närvårdsenhetens fastställda kompetens och kapacitet.
- Att rutiner ska finnas som tydliggör verksamhetens olika ansvarsområden för att säkerställa att vård och omsorg sker på ett optimalt sätt. Rutinerna ska även beskriva hur samarbete och samverkan ska ske mellan parterna.

Den politiska styrningen av närvårdsenheten utövas av den politiska styrgruppen som är en partsammansatt grupp av politiker från Region Uppsala och Östhammars kommun. En ledningsgrupp med två representanter från vardera kommunen och Region Uppsala, har ansvaret för att verksamheten drivs och utvecklas i enlighet med föreliggande avtal. Medicinska rådet är integrerat i ledningsgruppen som rapporterar till den politiska styrgruppen.

- Vårdplatser och verksamhet

Närvårdsenheten i Östhammar har 18 vårdplatser som så gott som uteslutande används för invånare i Östhammars kommun som är i behov av:

- Utredning, diagnostik, inleda/ompröva medicinsk behandling inom allmänmedicin.
- Medicinsk behandling som inte kan ges i bostaden och som inte behöver specialistsjukvårdens resurser.
- Vård i livets slutskede/palliativ vård och sviktplatser för den specialistanknutna hemsjukvården (SAH) utifrån brukarens behov.
- Utredningsplats för gruppen mest svårt sjuka äldre.
- Rehabilitering och habilitering (enligt riktlinje Rehabilitering och habilitering i samverkan 2016-07-21).
- Utredning av omsorgsbehov.

- Patientmaterial

Under verksamhetsåret 2016 vårdade Närvårdsenheten 302 patienter med genomsnittsalder 84 år och könsfördelningen 55 procent kvinnor och 45 procent män. Antalet vårdtillfällen (inläggningar) under året var högre (493) och förklaras av att vissa patienter vårdats flera gånger under året. Den genomsnittliga vårdtiden var 10 dagar.

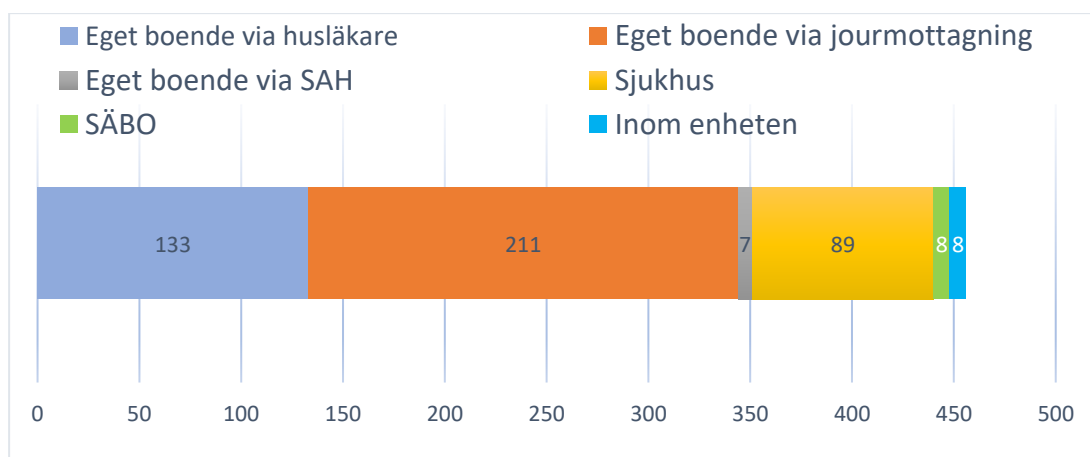
Det saknas heltäckande registeruppgifter om patienternas huvuddiagnoser men enligt ansvarig överläkare sätts vanligen slutdiagnos i epikris (utskrivningsmeddelande) och de dominerande sjukdomsgrupperna utgörs av:

- Hjärtsvikt
- KOL
- Fallskador och andra trauman
- Pneumoni (lunginflammation)
- Urinvägsinfektioner

Liksom vid NÄVA i Uppsala är det vanligt att patienterna har flera diagnoser.

- Patientflöden

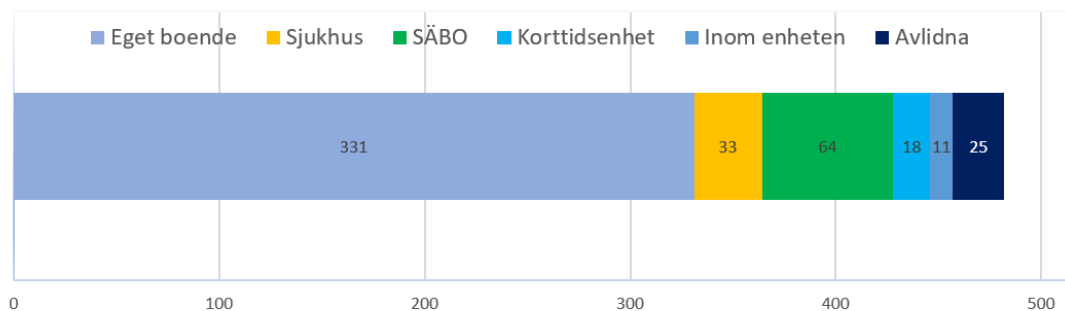
Cirka 80 procent av patienterna kommer från eget boende och remitteras via kontakt med primärvården (figur 7).

Figur 7. Inflow av patienter till Närvårdsenheten i Östhammar 2016. Merparten av patienterna kommer till närvårdsenheten från ordinärt (eget) boende. Källa: Närvårdsenheten, Östhammar.

Cirka 19 procent av patienterna skrevs in från sjukhus och cirka två procent från särskilt boende. Cirka 55 procent av inskrivningarna från ordinärt boende har skett via akutmottagning. Akutmottagning avser akutmottagning vid sjukhus eller mottagning i primärvårdsjour. Cirka 20 procent remitteras från sjukhusavdelning. En mycket liten andel kommer från särskilt boende.

Cirka 70 procent av utskrivningarna har skett till vad ordinärt boende och cirka 14 procent till särskilt boende. Cirka sju procent av patienterna har skrivits ut till sjukhus och cirka fyra procent till korttidsenhet. Cirka fem procent av patienterna har avlidit under sin vistelse vid enheten (figur 8).

Figur 8. Utflow av patienter från Närvårdsenheten i Östhammar 2016. Källa: Närvårdsenheten, Östhammar.

- Rutiner och arbetsätt

Innan beslut om inläggning ska samråd ske med enhetschefen för närvårdsenheten eller läkaren vid enheten. I avtalet framgår även formerna för inskrivning under jourtid och om patienten är inskriven i sjukhusansluten hemsjukvård (SAH). Vidare framgår att kommunen är arbetsgivare för samtlig personal utom läkarresursen vid enheten och att kommunen åtagit sig att bemanna enheten med legitimerad och övrig omvårdnadspersonal i sådan omfattning att en god och säker vård och omsorg säkerställs. Kommunen svarar också för att personalen har relevant kompetens och att behovet av kontinuerlig kompetensutveckling och fortbildning systematiskt identifieras och tillgodoses. I dessa frågor ska möjligheter till samordning med regionen tillvaratas. Förvaltningen Hälsa och habilitering inom Region

Uppsala svarar för läkarresursen i den omfattning som överenskommes mellan parterna och att läkarresursen har relevant kompetens för att god vård ska kunna säkerställas.

Läkaren har det medicinska ansvaret vad gäller diagnos och behandlingsval samt övergripande patientansvar. Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) har ansvaret för att patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde enligt HSL § 24 och Patientsäkerhetslagen (PSL). Enhetschefen, som även ingår i socialförvaltningens linjeorganisation, svarar för det medicinska verksamhetsansvaret enligt HSL.

Verksamheten ska årligen upprätta en verksamhetsberättelse med årsresultat samt tre kvartalsrapporter. Av den ska framgå vårdutnyttjande och medelvårdtider för olika patientkategorier, bemanning, ekonomi och verksamhetens kvalitet. Kvartalsrapporterna ska bestå av relevanta nyckeltal som möjliggör god styrning och uppföljning av verksamheten. Verksamhetsberättelsen ska tillställas den politiska styrgruppen och är samtidigt en del av verksamhetsredovisningen till vårdstyrelsen Region Uppsala samt socialnämnden i Östhammars kommun.

Redovisningen i verksamhetsberättelsen för Närvårdsenheten av måluppfyllelse och resultat är fyllig och informativ. Redovisningen har disponerats i form av styrkort under rubrikerna:

Kund, där det bland annat framgår att den palliativa vården är god och att registreringen i Palliativa registret har uppnåtts till 100 %.

Process, där det bland annat redovisas att det inte har inkommit några avvikelser enligt SoL och att målet med att minska avvikelser enligt HSL med 5 % har uppnåtts.

Medarbetare, där det framgår att målet med medarbetarnöjdhet 80 %, målet har uppnåtts samt att målet att alla medarbetare ska ha adekvat utbildning, har uppnåtts.

Ekonomi, där det redovisas att målet med att budgeten ska vara i balans och ett effektivt resursutnyttjande har uppnåtts.

Under *Årets viktiga händelser* anges att ett nytt kvalitetsledningssystem som beskriver de olika processerna på ett tydligt sätt har införts.

Vidare redovisas under rubriken *Prestationer och kvalitet* bl.a. att:

- Alla inskrivna kunder har en aktuell omvårdnadsplan och/eller rehabiliteringsplan.
- Alla patienter som är inskrivna i verksamheten erbjuds riskbedömning enligt Senior Alert inom 24 timmar.
- Registrering i Svenska Palliativregistret har utförts till 100 %.
- Under året har enheten registrerat 41 avvikelser enligt HSL. Av dessa avsåg 33 st. fallavvikelser.

Enligt berättelsen har en rad särskilda åtgärder vidtagits i syfte att minska antalet fallavvikelser.

I tabellform redovisas ett antal nyckeltal för verksamheten avseende ekonomi och produktion för år 2016 (återges i bilaga 1).

- Ekonomi

Närvårdsenhetens årsbudget är cirka 19 miljoner kronor. Regionen betalar samtliga kostnader avseende läkare och medicinska produkter. Utifrån detta faktureras närvårdsenheten/Östhammars kommun 40% av dessa kostnader Regionen svarar för 60 % och kommunen för 40 % av närvårdsenhetens totala kostnader. Samtliga patientavgifter betalas till Region Uppsala och vårdtagare som är inskriven på närvårdsenheten betalar vårdavgift till Region Uppsala enligt fastställda taxor. Brukare inskrivna med SOL beslut betalar avgift för insatsen till Östhammars kommun. Budgeten för verksamheten beslutas årligen av kommunen och regionen och preliminär budget ska vara fastställd senast 1 oktober årligen. Underskott täcks av respektive huvudman med den andel som respektive huvudman svarar för av de totala kostnaderna. Överskott återförs till respektive huvudman med motsvarande andel.

3.3 NÄRVÅRDSENHETEN I TIERP

▪ Organisation och styrning

År 2015 beslutade hälso- och sjukvårdsstyrelsen (HSS § 130, 2015-09-08) att närvårdplatser för Tierp och Älvkarleby invånare skulle inrättas inom verksamhetsområdet geriatrik i Tierp. Beslutet förutsatte medverkan från dessa kommuner och landstinget. Förutsättningarna för genomförandet har förändrats då parten Älvkarleby kommun avstått från att medverka.

En behovsanalys har genomförts utifrån tidigare utredningar och försök har genomförts med utökat antal direktinläggningar till geriatrikavdelningen i Tierp. Analysen av det totala behovet av närvårdsplatser baserades på hur många patienter som idag felaktigt bedömdes ha transporterats till andra sjukhus (exempelvis Uppsala Akademiska sjukhuset och sjukhuset i Gävle) och antalet ej optimala inläggningar på andra vårdinrättningar (exempelvis korttidsboendet och/eller den geriatriska avdelningen i Tierp). Utgående från behovsanalysen rekommenderades, att nuvarande geriatrikavdelning med 22 vårdplatser skulle omorganiseras till en enhet med 20 platser för geriatrisk vård och en enhet med sex platser för närvård enligt principer för direktinläggning, varav minst två stycken alltid ska stå till kommunens förfogande. Under 2017 har Region Uppsala tecknat avtal med Tierps kommun om att inrätta sex närvårdsplatser i Tierp. Minst två av dessa närvårdsplatser ska alltid stå till kommunens förfogande. Kostnaderna för närvårdsplatserna fördelas mellan Region Uppsala och Tierps kommun så att Region Uppsala finansierar fyra vårdplatser och Tierps kommun två vårdplatser. Huvudman för verksamheten är Region Uppsala.

Avtalet ska tydliggöra ansvarsförhållandet mellan regionen och kommunen avseende närvårdsplatserna inom verksamhetsområdet geriatrik i Tierp. Närvård Tierp ska erbjudas kommunens innevånare i enlighet med principer för direktinläggning och intagningskriterier som motsvarar kommunens efterfrågade behov. Vård ska erbjudas till vuxna patienter som försämrats i sina kända sjukdomstillstånd.

Närvårdsenheten tar emot vuxna, företrädesvis äldre, patienter från primärvården och akutmottagningen i Tierp och Uppsala. Platserna är primärt förbehållna invånare i Tierp kommun och Älvkarleby kommun för att minska antalet långa transporter till sjukhus med risk för lång väntan och ökad oro för patienter och anhöriga. Målet uppges vara att skapa en långsiktig och hållbar lösning för att förhindra in- och återinläggningar inom den slutna specialiserade vården vid sjukhus, vilket även framgår av intagningskriterierna nedan.

▪ Vårdplatser och verksamhet

Med närvård avses i detta avtal att verksamheten är samfinansierad av Region Uppsala och Tierps kommun. Direktinläggning likställs med att intagningen sker utan remissförfarande

genom direktkontakt med ansvarig läkare som fattar beslut och dokumenterar detta i patientens journal. Avtalet omfattar sex närvårdsplatser vilka är avsedda för vuxna och äldre personer från Tierps kommun.

Närvårdskoordinator är sammankallande och övergripande ansvarig för att driva utvecklingen mot uppsatta mål.

Region Uppsala är huvudman och har det övergripande verksamhetsansvaret i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. Beslut om intagning ska alltid tas av läkare anställd vid verksamhetsområdet geriatrik eller läkare verksam vid vårdcentralen i Tierp.

Regionen och kommunen ska via närvårdssamverkan gemensamt tillse att medborgarna tillförsäkras vård av hög kvalitet och på lika villkor. För att säkerställa utvecklingen av närvården i Tierps kommun har en politisk styrgrupp för närvårdssamverkan inrättats.

Regionen och kommunen ska gemensamt ansvara för:

- att närvårdplatserna utnyttjas optimalt,
- att kvalitetssäkra och genomföra återkommande revidering av verksamheten,
- att intagningskriterier finns som motsvarar definierat och ansvarsmässigt genomförbar vård,
- att ta fram för verksamheten relevanta nyckeltal,
- att kvartalsvis genomföra uppföljning av verksamheten och
- att redovisa lägesrapporter vid den politiska styrgruppens sammanträden.

Regionen ansvarar för:

- att närvårdplatserna bemannas utifrån ett geriatriskt arbetssätt inkluderande läkare och
- att närvårdsplatserna erhåller samma stöd av läkarjour som gäller för geriatrikplatserna.

Närvårdsplatser finns i anslutning till och är samlokaliserad med den geriatriska avdelningen i Tierp. På vardagar mellan kl. 08:30 och 15:00 görs inskrivning av läkare ansvarig för närvårdsplatserna. På övrig tid kan inläggning ske från jourmottagningen i Tierp eller från Akademiska sjukhuset i Uppsala. Ett dokumenterat intagningsbeslut ska alltid finnas av ansvarig läkare. Inget remisskrav.

Jourmottagningen i Tierp kan skriva in patienter på jourtid förutsatt att det medicinska läkaransvaret bibehålls tills geriatrikens läkare tar över ansvaret nästkommande vardag. Dessa patienter rondas dagligen av akutens läkare fram till geriatrikens övertagande.

Akutmottagningen vid Akademiska sjukhuset i Uppsala kan skriva in patienter från internmedicin och infektion på jourtid efter beslut av geriatrikens bakjour. Geriatrikens läkare har det medicinska ansvaret för dessa patienter. Läkare vid jourmottagningen i Tierp ansvarar för akuta läkarinsatser på alla ineliggande patienter under jourtid, när den akuta episoden är hävd rapporteras till geriatrikens jourläkare som tar över ansvaret alternativt remitteras patienten för fortsatt vård på Akademiska sjukhuset.

▪ Patientmaterial

Närvårdsenheten ska ge vård till patienter med behov av kortvarig inläggning, vilket innebär att patienter med exempelvis följande problem, och som *inte* har behov av tät övervakning (kontroller max. 4 ggr/dygn), kan läggas in:

- Infektioner som ej kan behandlas i hemmet (ex. behov av i/v antibiotika).
- Blodtransfusion

- Rehydrering
- KOL utan risk för koldioxidretention
- Akut försämring av känd kronisk hjärtsvikt
- Behov av ineliggande medicininställning
- Smärtlindring (ex. efter ej operationskrävande fraktur)
- Kortvarigt rehabiliteringsbehov efter ex. trauma
- Före och/eller efter undersökning
- Akuta palliativa insatser hos patienter ej inskrivna i SAH
- Behov av team- och/eller vårdnivåbedömning

Närvårdsenheten kan kontaktas dygnet runt på telefon.

- Ekonomi

Regionen ansvarar för kostnaderna av fyra vårdplatser och kommunen ansvarar för kostnaderna av två vårdplatser. Vårdplatskostnaden inkluderar läkemedel, medicinsk service och lokaler. I 2017 års prisnivå uppges en vårdplats kosta 1 475 tkr, årlig uppräknings sker enligt landstingsprisindex (LPIK).

I samband med en test av direktinläggningar till närvårdsenheten baserad på 4,5 vårdplatser beräknades medelvårdtiden till 16,9 dagar.

Avtalet mellan Region Uppsala och Tierps kommun träder i kraft den dagen båda parter undertecknat avtalet. Avtalet gäller därefter till och med 2018-12-31 med förlängning i ett år om inte uppsägning görs minst tre (3) månader innan avtalets utgång.

(Kommentar 1 november 2017: Enheten startar 6 november med tre vårdplatser, med målsättningen att senare öka till sex vårdplatser).

3.4 SLUTSATSER OCH KOMMENTARER KRING KARTLÄGGNINGEN

Avtal, produktionsstatistik och kostnadsredovisningar för berörda enheter, som redovisats i föregående avsnitt, har gett en bild av verksamheternas omfattning. I likhet med tidigare försök att jämföra de olika närvårdsenheterna visar denna utredning att det inte går att dra några säkra slutsatser i fråga resurseffektivitet på grund av de stora olikheter som föreligger i förutsättningarna för enheterna samt bristen på enhetliga kvalitetsindikatorer eller nyckeltal. I avsaknad av sådana uppgifter går det inte heller att jämföra på vilket sätt och i vilken grad verksamheterna uppfyller intentionerna i Hälso- och sjukvårdslagen (god och säker vård etc.).

Dokumentstudier, statistikbearbetningar samt intervjuer med företrädare för de tre enheterna har legat till grund för utvärderingen. Vi har också tagit del av vissa patient- och anhörigenkäter och efterfrågat synpunkter från patientföreningar via Handikappförbunden. Den allmänna uppfattningen är att det är viktigt att sträva efter att länets invånare får en jämlik och god hälso- och sjukvård men också att det sker en anpassning av hur verksamheterna utformas beroende på vilka förutsättningar som finns i de olika länsdelarna i fråga om geografi och demografi.

- Begreppet närvårdsplats

I intervjuerna har begreppet närvårdsplats ofta tagits upp och beskrivits på olika sätt:

”Den demografiska utvecklingen av en ökande äldre befolkning kommer att göra att platserna på sjukhusen aldrig kommer att räcka till om vi inte börjar tänka i nya banor. Genom att t.ex. flytta vården närmare patienter och förstärka vårdgivare nära patienten så att vården kan ges på rätt nivå, vilket är närvårdsplatser, där patienter som behöver inneliggande vård men inte nödvändigtvis på specialistnivå är en sådan lösning. Mobila team är en annan.”

Ett annat svar på samma fråga är:

”Min personliga åsikt är att närvårdsplatser inte handlar om utlokaliserade vårdplatser utan vårdplatser närmare patienten där inte vård behöver ges på specialistnivå.”

Vi har konstaterat att närvårdsplatserna i Östhammar och Tierp är slutenvårdsplatser som lokaliserats utanför sjukhusen i nära samverkan med respektive kommun. Fokus är på närhet och småskalighet. Samlokaliseringen innebär synergier både i fråga om infrastruktur och möjligheten till flexibelt utnyttjande av vårdresurserna. Enheter med närvårdsplatser utgör främst stöd för kommunal service och omsorg eller primärvård i verksamheter som riktar sig till äldre och s.k. multisjuka. Närvårdsenheterna ska kunna erbjuda vård för patienter som behöver inneliggande vård, som inte kan inte kan tillhandahållas vid SÄBO eller korttidsboenden eller genom mobila team. Samtidigt ska dessa patienters behov inte vara av sådan omfattning att sjukhusets specialistresurser krävs.

Vårdplatserna vid NÄVA i Uppsala har hittills huvudsakligen fungerat som stöd och avlastning för sjukhusens verksamhet, i första hand AS. Dessa vårdplatser kan betraktas som ett slags utskrivnings- eller efterbehandlingsplatser för patienter som inte behöver sjukhusets specialistresurser men inte är redo för att överföras till öppna vårdformer. Patienterna ska då kunna erbjudas en bättre och tryggare vård i nära anslutning till sitt boende och samtidigt avlasta akutsjukhusen eller andra vårdformer. Från dessa ”utlokaliserade slutenvårdsplatser” ska patienterna kunna skrivas ut till ordinärt boende, med eller utan stöd av primärvården och socialtjänsten. Andra alternativ kan vara att patienten skrivs ut till eller återgår till särskilt boende i kommunal regi. Ytterligare tänkbara möjligheter är utskrivning till palliativ vård eller sjukhusansluten hemsjukvård.

Det är alltså viktigt att inte betrakta ”närvårdsplatser” som en enhetlig kategori av vårdplatser. Vi anser vidare att uttrycket ”utlokaliserade slutenvårdsplatser” är olämpligt. Förutom att ”utlokaliserad” har en negativ klang, finns det en viss oklarhet kring betydelsen av begreppet.

- Verksamheternas uppdrag

Det underlag som gjorts tillgängligt för granskningen visar på stor spridning mellan de aktuella enheterna vad gäller organisation, finansiering, huvudmannaskap och uppdrag. Det gäller såväl uppdrag, finansiering, patientmix som ledning och styrning av verksamheterna, där NÄVA Uppsala drivs och finansieras enbart av Region Uppsala medan Närvårdsenheterna i Tierp och Östhammar drivs i samverkan med respektive kommun. Det finns även stora skillnader mellan Tierp och Östhammar i fråga om vissa förutsättningar som gör det vanskligt att jämföra verksamheternas processer och resultat. En sammanställning av de skilda förutsättningarna redovisas i bilaga 2.

Kartläggningen visar således att de tre närvårdsavdelningarna har olika historik och skilda uppdrag. Förvaltningen Hälsa och rehabilitering har ett ansvar för verksamheterna i Uppsala och ett delat ansvar för enheten i Östhammar. Redan från början har Östhammars närvårdsavdelning varit en samordnad verksamhet mellan kommunen och landstinget/region medan det i Uppsala aldrig varit en gemensam avdelning. I hälso- och sjukvårdsstyrelsens beslut inför startandet av Närvårdsavdelningen i Uppsala (NÄVA) står det dock uttryckligen

att avdelningen primärt ska arbeta så att personer som inte behöver sjukhusets specialistresurser ska kunna läggas in direkt på NÄVA av primärvården eller direkt från akutmottagningen. **Fortsättningsvis anges i beslutet att "äldre patienter som inte är i behov av slutenvårdens specialistresurser under en begränsad tid kan få sina behov av sjukvårdande insatser tillgodosedda på mellanvårdsavdelningen"** (som sedermera kom att kallas närvårdsavdelningen i Uppsala).

Företrädare för Hälsa och habilitering har under intervjuerna framfört det angelägna i att det skapas bättre förutsättningar för den riktade primärvården att kunna ta hand om äldre multisjuka och personer med omfattande funktionsnedsättningar, oavsett ålder. Detta innebär att primärvården behöver ha tillgång till närvårdsplatser. Liknande tankar framförs i utredningen (SOU 2016:2¹), där det konstateras att det behövs en anpassad primärvård för grupper med särskilda behov.

NÄVA i Uppsala ska även enligt sitt uppdrag kunna avlasta AS och erbjuda patienten ett sammanhållet omhändertagande. Patienter kan således slussas direkt till verksamheten från akutmottagningen, via primärvården eller från Region Uppsalas äldrevårdsenhet och via Mobila äldreakuten. Cirka ¾ av patienterna är invånare i Uppsala medan ¼ är bosatta i någon av länets övriga kommuner. Närvårdsenheterna i Tierp och i Östhammar har lokal förankring och är verksamheter som drivs gemensamt av region Uppsala och kommunerna Tierp respektive Östhammar. Närvårdsenheten ska vara en för kommunen och Region Uppsala gemensam verksamhet som riktar sig primärt till äldre multisjuka i respektive kommun. Möjlighet att erbjudas plats på Närvårdsenheten omfattar personer som primärvården, kommunens hälso- och sjukvård och/eller socialtjänst bedömt vara i behov av fortsatt utredning eller tillfällig insats av primärvårdsanknuten hälso- och sjukvård eller kommunala socialtjänstinsatser.

En patient från slutenvården ska vara utskrivningsklar och ha en samordnad utskrivningsplan upprättad. Utskrivning från sjukhuset ska ske enligt framtagna samverkansrutin. Den statistik vi tagit del av från Närvårdsavdelningen i Uppsala och Närvård Östhammar visar tydligt på skillnader i hur verksamheten bedrivs och uppdraget tolkas. Som redovisats i föregående avsnitt har cirka 80 procent av intagningarna till närvårdsenheten i Östhammar 2016 skett från vad som benämns eget boende. Av 372 patienter som skrivits in till NÄVA i Uppsala har alla utom fem kommit från Akademiska sjukhuset.

Sammanfattningsvis kan konstateras när det gäller närvårdsenheterna att:

- *De verksamheter som bedrivs vid NÄVA i Uppsala respektive närvårdsenheten i Tierp och närvårdsenheten i Östhammar har väsentligt olika uppdrag.*
- *NÄVA i Uppsala är till stor del att anse som utlokaliserade slutenvårdsplatser med uppdrag att avlasta Akademiska sjukhuset medan*
- *verksamheterna i Tierp och i Östhammar är att anse som närvårdsenheter per definition och bedriver en verksamhet som riktar sig till invånarna i respektive kommun.*

Närvårdsenheten i Östhammar har varit verksam i flera år och är, enligt vår mening, en väl fungerande närvårdsverksamhet enligt den definition och de intagningskriterier som flertalet av de intervjuade avser ska gälla för närvårdsplatser. Närvårdsenheten i Tierp är nyetablerad, vilket innebär att det är för tidigt för att kunna dra några säkra slutsatser när det gäller ändamålsenlighet och kostnadseffektivitet. Vi har dock konstaterat att det redan skapats goda förutsättningar genom samfinansiering av Region Uppsala och kommunen samt genom framtagna och tydliga kriterier för intagning, behandling och rehabilitering av patienter med särskilda behov (äldre multisjuka och personer med funktionsnedsättning).

---

¹ Effektiv vård - Slutbetänkande av En nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården, SOU 2016:

- Frågor i kartläggningen

I detta avsnitt ges en kortfattad redovisning av våra svar, slutsatser och kommentarer till de frågor som avser kartläggningen.

Fråga. Vilka vårdplatser och verksamheter finns?

Det finns tre etablerade närvårdsverksamheter; en i Uppsala (NÄVA), en i Tierps kommun och en i Östhammars kommun. Av kartläggningen framgår att NÄVA har 20 vårdplatser som helt finansieras av Region Uppsala. Närvårdsenheten i Tierp, som håller på att etableras 2017, är samlokaliserad med den geriatriska avdelningen. Geriatrikavdelningen har 20 platser för geriatrik och närvårdsenheten har sex vårdplatser, varav minst två alltid ska stå till kommunens förfogande. Kostnaderna för närvårdsplatserna i Tierp fördelas mellan Region Uppsala och Tierps kommun så att Region Uppsala finansierar fyra vårdplatser och Tierps kommun två vårdplatser. Närvårdsenheten i Östhammar har 18 vårdplatser som samfinansieras av Region Uppsala (60 %) och Östhammars kommun (40 %).

Det förekommer olika begrepp för dessa vårdplatser, som också uttrycker olika betydelser. Det ena begreppet, utlokaliserade slutenvårdsplatser, har i praktiken huvudsakligen avlastat den specialiserade slutna sjukhusvårdens akutmottagningar och vårdavdelningar. Denna kategori vårdplatser förekommer främst vid NÄVA i Uppsala.

Det andra begreppet för närvårdsplatser avser vårdenheter på lokal nivå som syftar till ett bättre omhändertagande av främst äldre patienter som tillfälligtvis behöver vård men inte är i behov av den sjukhusanslutna specialistvården. Detta närvårdsbegrepp stämmer mer överens på hur närvårdsplatserna i Tierp och Östhammar utnyttjas.

Fråga. Hur ser målgruppen ut och vilka behov har den? (patienter, vårdtyngd)

Kartläggningen visar att målgruppen som vårdas på närvårdsplatserna främst utgörs av äldre patienter med komplexa vårdbehov. Patientgrupperna är åldersmässigt mycket lika (genomsnittsalder cirka 85 år) men varierar i viss mån mellan de tre närvårdsenheterna. Till NÄVA i Uppsala kommer de flesta av patienterna direkt från AS, där akutmottagningen, ortopediska kliniken och medicinkliniken svarar för flertalet av de inskrivna patienterna. Även om huvuddiagnoser som regel saknas finns diagnosuppgifter, som ger en bild av målgruppens sjukdomspanorama.

Patienterna vid närvårdsenheten i Östhammar består till största delen av personer med kroniska sjukdomar som behöver en kortare tids ineliggande behandling men inte behöver slutenvårdens specialistresurser. Tillgången till vårdplatserna är enligt uppgift mycket uppskattad av kommunens invånare som inte behöver åka långa sträckor för att få heldygnsvård. Läkarkompetensen vid närvårdsenheten är hög med specialistkompetens inom både geriatrik och allmänmedicin, vilket innebär att fler patienter med olika diagnoser kan behandlas.

På närvårdsenheten i Tierp, som nu håller på att starta, är målgruppen äldre med komplex sjukdomsbild eller personer med kraftigt funktionsnedsättning. Vi har konstaterat att det finns tydliga kriterier för intagningen av patienter vid enheten. Det gäller både vem som svarar för inläggningen, hur det går till samt vilka medicinska problem/behov som ska ligga till grund för inläggningen av patienter.

Det är svårt att besvara frågan om vårdtyngd eftersom svaret kräver tillgång till diagnosuppgifter. I både Uppsala, Tierp och Östhammar saknas huvuddiagnos för flertalet patienter.

ter. Därför går det inte att besvara frågan på ett entydigt sätt om vårdtyngd och diagnoser. De flesta av dessa patienter är dock äldre med komplexa vårdbehov (s.k. multisjuka), vilket kan innebära svårigheter att sätta en huvuddiagnos. Vi har erfarit att det inte finns krav på huvuddiagnos för äldre multisjuka patienter inom primärvården i regionen. Eftersom det som regel inte sätts några huvuddiagnoser inom de aktuella verksamheterna är det inte heller möjligt att göra jämförelser av DRG-vikt. Vi anser att detta utgör ett problem och att Region Uppsala bör vidta åtgärder för att åstadkomma en tydligare diagnosättning för dessa patienter.

Av en patientenkät vi tagit del framkommer att patienten och anhöriga överlag är mycket positiva till den vård som erbjuds vid närvårdsenheten i Östhammar. Vi har dock inte gjort någon jämförande analys av patientnöjdhet.

Fråga. Vilken vårdnivå/verksamhet avlastas genom de utlokaliserade slutenvårdsplatserna?

Kartläggningen visar, att om inte vårdplatserna vid Kronoparksgården i Uppsala (NÄVA) hade funnits som avlastning för AS hade dessa patienter sannolikt fått kvarstanna på vårdavdelningarna inom AS, med risk för negativa undanträngningseffekter som följd. Därigenom har NÄVA fyllt en viktig funktion för att avlasta den slutna vården och kunnat frigöra vårdplatser för andra patienter, exempelvis patienter som väntar på operationer eller andra behandlingar, som kräver slutenvård. Inflödet av patienter till NÄVA från primärvården är marginellt beroende på olika omständigheter, som tidigare redovisats.

Genom tillgången till vårdplatserna och läkarkompetensen vid närvårdsenheten i Östhammar har det skett en reell avlastning av sjukhusvården. Även den prehospitala vårdens torde ha avlastats genom att antalet ambulanstransporter för detta ändamål bör ha minskat.

Närvårdsplatserna i Tierp, som nu etableras, torde innebära en betydande avlastning av patienter som istället skulle varit tvungna att vårdas inom den sjukhusanslutna vården i Uppsala, som därmed avlastas. Genom kopplingen till den geriatriska avdelningen tillförsäkras hög läkarkompetens för dessa patienter.

Fråga. Hur ser organisation, ledning och styrning ut?

NÄVA i Uppsala finansieras och styrs fullt ut av Region Uppsala. Tillsammans med andra aktörer i vårdkedjan försöker man verka i en sammanhållen vårdprocess för att skapa trygghet och tydlighet för patienter och anhöriga. Försök har gjorts att engagera kommunen i att samfinansiera och tillsammans leda verksamheten men kommunen är fortfarande avvaktande till en sådan samverkan.

I avtalet som tecknats mellan kommunen i Östhammar och Region Uppsala framgår tydligt att närvårdsenheten ska vara en gemensam verksamhet. Den politiska styrningen utövas av den politiska styrgruppen som är partsammansatt av förtroendevalda från Region Uppsala och Östhammars kommun. En ledningsgrupp med representanter från Region Uppsala och kommunen ansvarar för att verksamheten drivs och utvecklas enligt avtalet. Det medicinska ansvaret för läkaren och den medicinskt ansvariga sjuksköterskan är tydligt. Likaså kan konstateras att enhetschefens verksamhetsansvar är tydligt utformat.

Verksamheten i Tierps kommun leds av en politiskt sammansatt styrgrupp med representanter från Region Uppsala och Tierps kommun. Under styrgruppen finns en ledningsgrupp som på tjänstemannanivån leder och verkställer det operativa arbetet. Det finns också klara riktlinjer för hur det medicinska ansvaret är utformat.

Fråga. Hur ser finansieringen ut?

Verksamheten vid NÄVA finansieras uteslutande av Region Uppsala eftersom Uppsala kommun valt att avstå från att medfinansiera verksamheten.

Finansieringen av vårdplatserna i Tierp sker till 2/3 delar av Region Uppsala och 1/3 del av Tierps kommun. Läkartjänsten som även innefattar att vara verksamhetschef finansieras helt av Region Uppsala.

I Östhammar svarar Region Uppsala för 60 procent av finansieringen av närvårdsplatserna och kommunen står för 40 procent av kostnaden. Läkartjänsten finansieras helt av Region Uppsala.

Kartläggningen har genomförts, i enlighet med uppdragsbeskrivningen, för att få bättre kunskap om de slutenvårdsplatser i länet som har utlokaliserats utanför sjukhusen. Resultatet av utvärderingen i sin helhet ska även fungera som underlag för utvecklingen av samverkan mellan huvudmännen i länet och arbetet med att utveckla vården för äldre mot en mer personcentrerad vård så nära hemmet som möjligt.

Utvärderingsfrågorna som återstår att besvara är:

- Tillgodoses målgruppens behov?
- Vilka alternativa vårdformer som kan tillämpas för målgruppen samt
- Hur fungerar samverkan mellan huvudmännen?

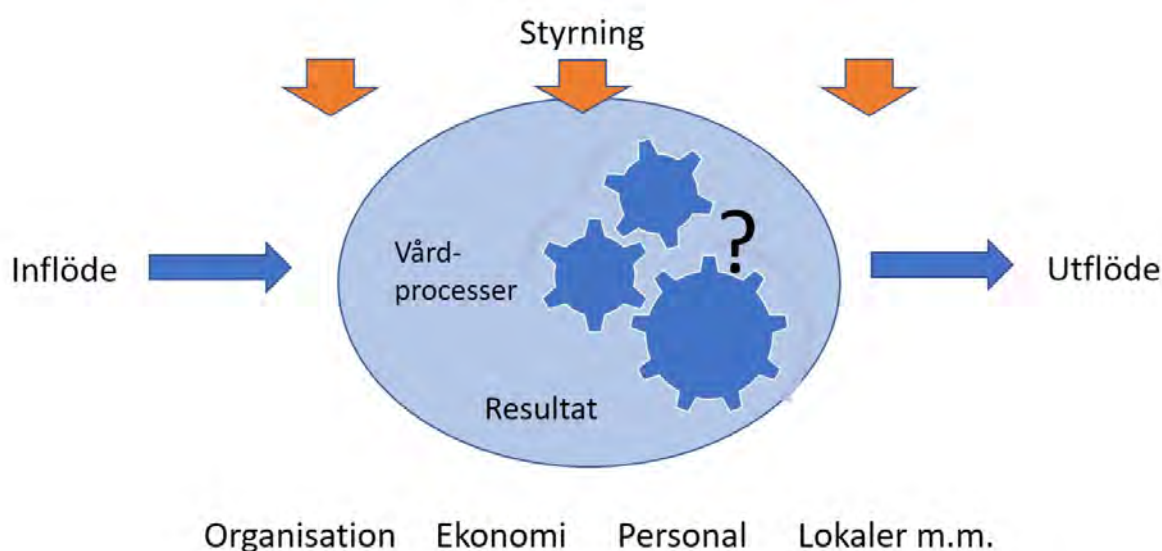
I nästa avsnitt redovisas vår analys av utvärderingens olika underlag samt svar på utvärderingens huvudfrågeställningar.

4. ANALYS OCH SAMLADE BEDÖMNINGAR

Av redovisningen i föregående kapitel framgår att det finns likheter mellan de tre enheterna i fråga om målgruppen för denna typ av slutenvård. De dokument vi granskat (beslut och olika avtal) liksom intervjuer med verksamhetsföreträdare visar på ambitionen att åstadkomma en kvalificerad heldygnsvård utanför sjukhus för i första hand äldre patienter med komplexa vårdbehov men som inte behöver akutsjukhusets olika specialistfunktioner. Det föreligger också betydelsefulla skillnader mellan de olika enheterna.

I Uppsala avstod kommunen från att medverka i finansieringen och därmed har NÅVA fått en annorlunda karaktär än närvårdsenheten i Östhammar. Verksamheten i Tierp, som är under etablering, har i princip samma inriktning som den väletablerade enheten i Östhammar. Därmed borde det finnas stora möjligheter till fördjupat samarbete mellan dessa två enheter inom olika områden, exempelvis i utvecklings- och förbättringsarbete.

I utvärderingen har vi använt följande arbetsmodell för att belysa vilka olika faktorer som är av betydelse för närvårdsenheternas verksamhet (figur 9).

Figur 9. Analysmodell för utvärderingen av slutenvårdsplatser utanför sjukhus (närvårdsplatser). Det är förhållandevis okomplicerat att skapa en bild av patientströmmarna, av den överordnade styrningen och av strukturella förutsättningar (organisation, ekonomi, personal, lokaler etc.). Däremot har vi funnit svårigheter att tolka beskrivningar av vårdens innehåll i form av processer och resultat.

Vi konstaterar att enheterna beskriver och följer upp sin verksamhet på delvis olika sätt. Styrning och finansiering är tämligen entydiga, liksom organisering och personalbemanning. Inflow och utflyde av patienter (d.v.s. varifrån patienterna kommer och vart de tar vägen efter vårdtiden) går också att beskriva tämligen väl i siffror, liksom vårdtider och patienternas kommutiillhörighet och köns- och åldersfördelning. Det förefaller däremot inte finnas en gemensam modell eller bild av hur verksamhetens innehåll (processer) och utfall (medicinska resultat) ska dokumenteras och redovisas. Det betyder dock inte att verksamheterna saknar beskrivningar av sina arbetssätt eller att de inte följer upp sin verksamhet. Men vi menar att det görs på skilda sätt och att metodiken i viss grad är lokalt präglad och ”ad hoc”-betonad.

Vår bedömning är därför att det finns ett behov av att tydliggöra verksamhetens processer, d.v.s. vilken typ av insatser som ges, hur resurserna fördelas och vilka resultat (t.ex. i form av funktionsförmåga och andra hälsovinster) som insatserna medför på ett mer enhetligt

sätt. Här tror vi att det krävs ett utvecklingsarbete liksom en strävan efter ett mer gemensamt synsätt och en enhetlig praxis i fråga om verksamhetsuppföljning. Vi är fullt medvetna om svårigheterna som ligger i detta och risken för att skapa alltför komplexa styrmotteller. Men om insatserna beskrivs och rapporteras enligt olika logiker är det förenat med stora svårigheter att följa upp och utvärdera verksamheterna på ett någorlunda meningsfullt sätt.

Avslutningsvis vill vi besvara de utvärderingsfrågor som uppställdes av uppdragsgivaren:

4.1 TILLGODOSES MÅLGRUPPENS BEHOV?

För att på ett rimligt sätt bedöma om vårdbehoven tillgodoses är det viktigt att klargöra vilken målgrupp som avses. Utifrån beslut och avtal anser vi att den avsedda målgruppen för de aktuella platserna är patienter i **en och samma åldersgrupp (äldre och "äldre äldre")** med sammansatta vårdbehov men som inte kräver sjukhusets olika specialistfunktioner. Vårdstatistiken pekar på att det är dessa patienter som huvudsakligen vårdas på de aktuella enheterna. Beläggningsgraden är förhållandevis hög (runt 90 procent i både Uppsala och Östhammar) men tidvis har platserna inte kunnat beläggas i önskvärd grad. Detta talar för att antalet platser i stort sett motsvarar behoven, åtminstone de behov som är identifierade av sjukhusvården, primärvården inkl. kommunernas vård och omsorg. Givetvis kan det finnas dolda behov av både öppen och slutenvård, som inte vårdsystemet som helhet har förmåga att identifiera.

Verksamheten i Östhammar är den enhet som under längst tid varit i reguljär drift och den har även varit lättast att bedöma. Verksamhetsberättelserna är informativa och välstrukturerad i fråga om bland annat avvikelser och andra nyckeltal, Bristen på huvuddiagnoser och DRG-kodning innebär likväl svårigheter att som utomstående part utvärdera verksamheten fullt ut, inte minst eftersom enheten bedriver en bred verksamhet med inslag av både habilitering, rehabilitering och palliativ vård.

NÄVA i Uppsala, som etablerades 2014, har under de senaste åren etablerats i lokaler i Kronoparksgården. Remittenter har huvudsakligen varit kliniker på Akademiska sjukhuset och platserna har periodvis varit svåra att fylla. Eftersom Uppsala kommun inte deltog som part i senna satsning har samverkan med den kommunala vården inte utvecklats på det sätt som skett i Östhammar och som nu sker i Tierp. Inte heller har vårdcentraler/husläkare i någon större grad remitterat patienter till NÄVA. Därmed har NÄVA i princip endast vårdat patienter via en av de avsedda kanalerna, nämligen patienter överförda från akutmottagning eller vårdavdelning vid AS. Vi bedömer att såväl kommunen som vårdcentralerna har underutnyttjat möjligheten att remittera patienter som tillhör NÄVA:s målgrupp utan flertalet har hamnat på akutmottagning vid AS. En förklaring till detta som framkastats av **intervjuade är att primärvården i Uppsala "av tradition" skickar patienter direkt till "Ackis" genom att "länssjukvårdsnivå saknas i Uppsala". Trots att ansträngningar gjorts från NÄVA:s sida att informera om sin verksamhet har det i praktiken varit svårt att ändra dessa patientströmmar.**

Verksamheten i Tierp var i sin linda när utvärderingen startade och vårt arbete har i det fallet inte handlat om att bedöma en etablerad vårdverksamhet utan om att värdera förutsättningar för verksamheten som nu startas. Vår bedömning är att den genomförda planeringen av närvårdsplatserna och samarbetet med berörda parter talar för att denna vårdresurs kan komma att vara mycket värdefull för kommuninvånarna i Tierps kommun, och ev. det övriga närområdet, beroende på i vilken mån samarbete kan utvecklas över kommungränserna i denna länsdel.

Eftersom det saknas en enhetlig modell för verksamhetsuppföljning som täcker in de olika patientgrupper som vårdas inom de olika enheterna finns det behov av att utveckla metodiken för uppföljning av denna typ av hälso- och sjukvård. Denna fråga diskuteras under avsnitt 4.4.

Av den patientenkät vi tagit del framkommer att tillfrågade patienter och anhöriga överlag är mycket positiva till den vård som erbjuds vid närvårdsenheten i Östhammar. Vi noterar **dock att företrädare för patienter och närstående i övrigt är ganska "osynliga" i arbetet** med att utveckla närvård och hemsjukvård och tror att de kan bidra med viktiga synpunkter i både utredning och planering av dessa vårdformer.

4.2 VILKA ALTERNATIVA VÅRDFORMER KAN TILLÄMPAS FÖR MÅLGRUPPEN?

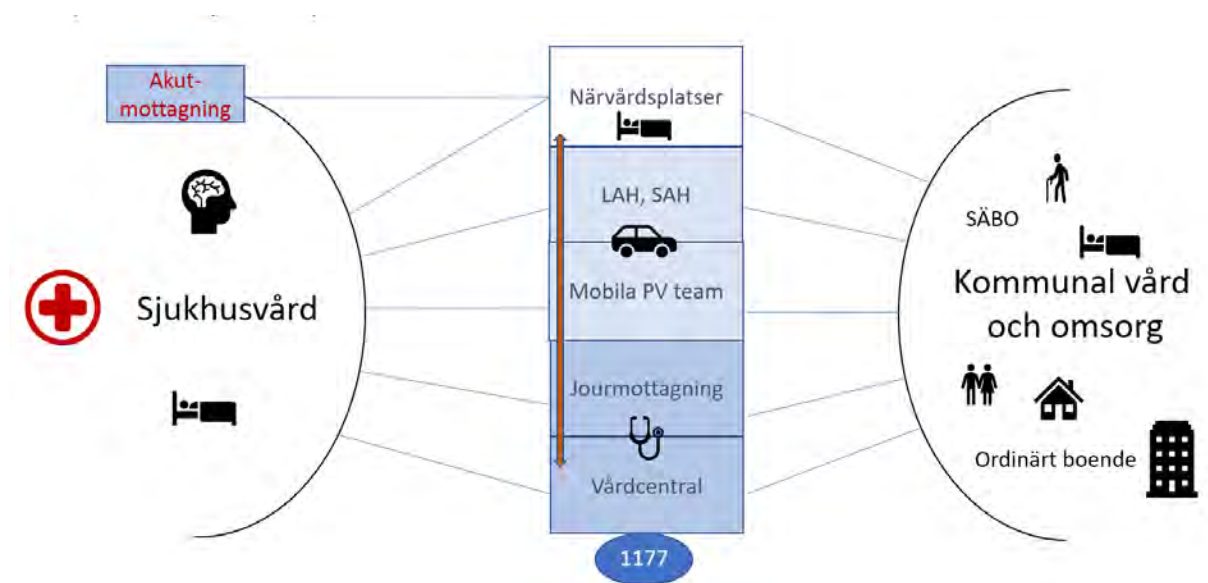
Det spontana svaret på denna fråga är att slutenvård på sjukhus utgör det rimligaste alternativet till närvårdsplatser. I de beslut som tagits vid inrättande av dessa vårdplatser har ett viktigt syfte varit att minska belastningen på sjukhusavdelningarna. Som nämnts tidigare har detta också varit ett viktigt resultat av satsningen på närvårdsenheter.

Men det finns också exempel på att satsningar på andra vårdformer kan minska behovet av s.k. närvårdsplatser. Vid lasarettet i Enköping fanns tidigare en närvårdsavdelning med cirka sex vårdplatser. Denna enhet lades ner 2016, i tidsmässigt samband med att det startades en lasarettensanknuten hemsjukvårdsenhet (LAH) där. Trots nedläggningen av närvårdsavdelningen har antalet vårdplatser vid Medicinskt centrum kunnat minskas, vilket också inneburit att personalbemanningen kunnat reduceras. Även om det inte var en uttalad plan att Närvårdsavdelningen skulle ersättas av LAH reser dessa iakttagelser frågor om hemsjukvårdssatsningen åtminstone till dels minskat behovet av slutenvårdsplatser av närvårdskaraktär. En annan hypotes är att LAH, som bedriver både **"vanlig" internmedicinsk vård** och palliativ vård, indirekt gjorde närvårdsplatserna överflödiga. LAH etablerade s.k. direktanslutning av patienter från akutmottagningen och man vidtog särskilda åtgärder för att snabbare identifiera patienter på sjukhuset som kunde vara lämpliga för LAH. Dessutom infördes möjlighet till direktinläggning från LAH på sjukhusavdelning. I tidsmässigt samband minskade inläggningar i slutenvård från akutmottagningen och beläggningsgraden på medicinavdelningarna minskade relativt snabbt². Detta exempel från en annan del av Uppsala län talar för att utbyggd specialiserad hemsjukvård utgör en alternativ vårdform för åtminstone en del av patienter som utgör målgrupp för närvårdsenheterna.

HiQ har nyligen genomfört en fördjupad uppföljning av läkarinsatser i särskilt boende³ på uppdrag av Region Uppsala. I uppföljningen framkommer behovet av vissa förbättringar, bland annat i fråga om läkemedelsgenomgångar och akuta hembesök. Om detta kan uppnås bör det kunna leda till att minska vissa inläggningar på närvårdsavdelningar. Det är rimligt att alla förstärkningar som kan göras inom primärvården (inräknat den kommunala vården och omsorgen) kan minska behovet av slutenvårdsplatser. Av särskild betydelse är att kunna göra bedömningar på plats, antingen i ordinärt eller särskilt boende. Här kan mobila primärvårdsteam spela en viktig roll. För att överskådligt framställa de olika vårdnivåerna mellan sjukhusvård och kommunalvård och omsorg kan de beskrivas och **"rangordnas" bildmässigt** (figur 10). Det finns en **slags "mellanzon" där Region Uppsalas och kommunernas verksamheter möter varandra**. De olika vårdformerna kan ses som komponenter i ett system med olika nivåer och där närvårdsenheterna utgör den högsta, och mest resurskrävande, nivån. Ju bättre behoven tillgodoses längre ner i systemet, desto mindre blir

² Utvärdering av lasarettensanknuten hemsjukvård. HiQ AB, på uppdrag av Region Uppsala 2017.

³ Fördjupad uppföljning av läkarinsatser i särskilt boende (SÄBO). HiQ AB, på uppdrag av Region Uppsala 2017.

Figur 10. De olika komponenterna i vård- och omsorgssystemet som har betydelse för slutenvård utanför sjukhus (närvårdsplatserna). Ju bättre komponenterna på lägre vårdnivå (d.v.s. hemsjukvård och mobila primärvårdsteam, journmottagning etc.) fungerar, desto mindre behov av inläggning på närvårdsavdelning.

behovet av slutenvård, inklusive närvårdsavdelningar. Erfarenheterna av utvecklingen i Enköping som diskuterats ovan (Närvårdsavdelningen och LAH) kan ses som ett exempel på ett sådant samband mellan vårdformerna.

HIQ anser att det är av stor betydelse att de olika elementen i **gränssnittet eller ”mellan-zonen” fungerar mer som en integrerad helhet och ”sömlöst”**, d.v.s. att **samspelet** mellan dessa inte hindras av motstridiga incitament av ekonomisk eller annan natur. Idealiskt ska vårdnivån vara flexibel och helt styras av patientens vård- och omsorgsbehov samt - i möjligaste mån - av dennes egna önskemål.

Brister på olika nivåer i systemet kan medföra att patienter kommer i kläm eller måste läggas in i **sluten vård ”i onödan”**. Under senare år har ökad uppmärksamhet ägnats åt att utveckla mobila enheter för att stärka tillgången till läkare i nära anslutning till den enskildes boende och genom tidiga akuta insatser kunna minska undvikbara inläggningar och återinskrivningar till den specialiserade slutna sjukhusvården (bilaga 5).

I detta sammanhang är det på sin plats att reflektera kring de termer och begrepp som ofta används för att beskriva en vårdnivå eller vårdresurs och de formaliteter som är förknippade med överföring av patienter mellan vårdformerna. Det finns bland annat skäl att se över användningen av termer som inskrivning och intagning eftersom de används på lite **olika sätt. Likaså tror vi att användningen av begreppen ”närvårdsplats” och ”vårdplats”** kan behöva diskuteras och kompletteras med en för regionen gemensam beskrivning av vårdresursens faktiska innebörd.

4.3 HUR FUNGERAR SAMVERKAN MELLAN HUVUDMÄNNEN?

Som tidigare nämnts skiljer sig de tre närvårdsenheterna i hög grad åt i fråga om förutsättningar. NÄVA i Uppsala drivs utan kommunens medverkan och samverkan är svagt utvecklad i fråga om NÄVA. I Östhammar förefaller samverkan vara väl utvecklad mellan de båda huvudmännen. Samverkan kring närvårdsenheten förefaller ha fungerat på alla plan utan

större problem under flera år. Det nyligen ingångna avtalet för enheten i Tierp tyder på att det finns en samsyn kring den verksamhet som nu håller på att byggas upp.

Situationen i Uppsala, där kommunen ställt sig utanför NÄVA som gemensam resurs, liksom erfarenheterna från avvecklingen av enheten i Enköping, tyder på att närheten till sjukhus försvårar etableringen av en välfungerande närvård av den typ som finns i Östhammar. Avståndet från Östhammar till AS i Uppsala innebär en krävande ambulanstransport och ovisshet om inläggningsmöjlighet på AS, vilket gör att möjligheten till direktinläggning på vårdenhet i närområdet i dessa fall sannolikt ter sig mer tilltalande för både remitterande läkare och patient/närstående. De skilda förutsättningarna i Östhammar, jämfört med Uppsala och Enköping, har av allt att döma en stor betydelse för att man där lyckats skapa en samsyn kring behovet av dessa vårdplatser och att omsätta denna i en mångårig och välfungerande samverkan.

4.4 SAMLAD BEDÖMNING

Utifrån en sammanvägning av de olika utvärderingsunderlagen har vi kommit fram till en samlad bedömning. Vi konstaterar att en välfungerande samverkan mellan huvudmännen etablerats kring närvårdsplatserna i Östhammar och att en likande verksamhet håller på att byggas upp i Tierp. Arbetet bedrivs under en gemensam politisk och tjänstemannamässig ledning samt utifrån en gemensam finansiering.

NÄVA i Uppsala har mer karaktären av eftervårdsavdelning för Akademiska sjukhuset, särskilt dess ortopedi- och medicinavdelningar, medan anknytningen till primärvården och kommunala vården är svag. Detta förhållande är en följd av att Uppsala kommun inte utgör **en samverkanspart för driften av avdelningen och att primärvården "av gammal vana"** hellre skickar patienter till Akutmottagningen på AS än tar initiativ till att remittera till en vårdavdelning de i många fall har dålig kännedom om. Vi bedömer att NÄVA, åtminstone på kort sikt, är en viktig vårdresurs för Region Uppsala som helhet. Men för att ännu bättre motsvara positionen i vårdsystemet, bör det vidtas ytterligare åtgärder för att stärka samarbetet med Uppsala kommun och närliggande kommuner samt **"marknadsföra" verksamheten** inom primärvården.

Vi uppfattar att organisationen av länets hemsjukvård och närvård idag är ganska uppsplittrad. Vi bedömer att Region Uppsala och länets kommuner har goda möjligheter att vidareutveckla samarbetet mot ett mer sammanhållet vårdutbud med fokus på de äldre patientgrupperna, till gagn för båda huvudmännen. Förutom Tiohundra-samarbetet i Norrtälje⁴ finns i övriga Europa talrika erfarenheter av utvecklingsarbete inom s.k. integrerad vård, som vi tror är värdefulla för Region Uppsalas fortsatta arbete. I det sammanhanget ser vi betydelsen av **att utveckla en gemensam vision för en "sömlös" vårdkedja** - och därmed förhindra att patienter med sammansatta vårdbehov kommer i kläm mellan de olika vårdformerna. Att identifiera flaskhalsar och hinder i form av felaktiga incitament i ersättningsystemen torde här vara viktiga moment.

Vi tror också att det är betydelsefullt att skapa gemensamma målbilder, som kan följas upp med gemensamt utvalda indikatorer som belyser olika aspekter av vård- och omsorgskvalitet för den aktuella målgruppen, inkluderande både medicinsk vård, rehabilitering och palliativ vård. Gemensamma mål att sträva mot och gemensamma aktiviteter för att bedöma måluppfyllelse ser vi som viktiga komponenter för att åstadkomma ett likvärdigt vårdutbud och därmed bidra till en mer jämlik vård. Det faller inte inom ramen för denna

---

⁴ Vårdbolaget Tiohundra ägs av kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje, ett samarbete mellan Stockholms läns landsting och Norrtälje kommun. Här finns verksamhet som tidigare drevs av kommunen (omsorg) och landstinget (sjukhus, vårdcentraler med mera).

utvärdering att ta fram ett sådant indikatorverktyg men vi vill på basen av våra iakttagelser peka på behovet av en utveckling i den riktningen.

Även om dessa vårdplatser idag fyller en viktig roll är det möjligt att behovet av närvårdsplatser kan minska vid en fortsatt utbyggnad av hemsjukvård och mobila team. Oavsett hur Region Uppsala väljer att balansera utbygganden av olika vårdformer, anser vi att ökade ansträngningar bör riktas mot att öka samspelet och integrationen mellan dessa vårdformer och sjukvårdsupplysning, vårdcentraler med jourmottagningar och den kommunala vården och omsorgen. Detta kan gynnas av välutvecklade samordningsinstrument eller en gemensam organisation och finansiering.

4.5 REKOMMENDATIONER

På grundval av denna utvärdering lämnas följande rekommendationer till Region Uppsala:

- Beakta slutsatserna från den föreliggande utvärderingen av närvårdsplatserna, den tidigare genomförda fördjupade uppföljningen av läkarinsatser i SÄBO, samt den nyligen avslutade utvärderingen av LAH i ett sammanhang.
- I den pågående översynen av primärvården i länet är det viktigt att identifiera sambanden i patientströmmar mellan de olika vårdformerna (vårdcentraler, hemsjukvård, närvård och akutmottagningar) och att identifiera systemets svaga komponenter, t ex bristande läkemedelsgenomgångar inom SÄBO eller att patienter av slentrian hänvisas till akutmottagningar. Åtgärder bör fokuseras på dessa svaga punkter.
- Förstärk samarbetet med kommunerna och ge mer stöd till kommunernas sjuksköterskor, bland annat genom att öka möjligheten till hembesök och telefonrådgivning av läkare.
- Planera Region Uppsalas mobila vårdinsatser utifrån en gemensam organisation med ett antal resurscentra i länet. Utforma infrastrukturen för en mer integrerad vård med hänsyn till de rådande geografiska och demografiska förhållandena och i en samverkansmodell mellan primärvård, närvårdsplatser och kommunal vård och omsorg enligt liknande principer för ledning och styrning som inom Tiohundra-samarbetet i Norrtälje.
- Identifiera ett antal kvalitetsindikatorer i befintliga datakällor som kan användas på ett samlat sätt för att följa utvecklingen av **"nära vård" i hela länet, inkluderande** alla typer av hemsjukvård, slutenvård utanför sjukhus samt läkarinsatser i kommunal vård och omsorg.
- Som ett sätt att öka transparens och förbättra uppföljning av målgruppen bör huvuddiagnoser anges för samtliga vårdtillfällen.
- Bygg ut de mobila primärvårdsteamerna för att kunna bedöma fler patienter i hemmet och kanalisera dem till rätt nivå, d.v.s. hemsjukvård, närvårdsenhet eller sjukhus.
- Skapa tydligare definitioner av begrepp och termer som används för att beskriva vårdnivåer. Se över användningen av termer som vårdplats, närvårdsplats, intagning och inskrivning.
- Sträva efter största möjliga delaktighet och inflytande från patienter och närstående vid val av vårdform, i linje med Patientlagens intentioner om patienträttigheter, och utveckla medborgardialog och patientmedverkan i utformningen av hemsjukvård och närvård.

5. REFERENSER

Förutom de styrdokument som redovisats i avsnitt 2.3 har följande publikationer varit av värde under arbetet med utvärderingen:

- Hemsjukvård i förändring. Socialstyrelsen 2009.
- Utvärdering av Närvårdsavdelningen i Uppsala. Health Navigator, på uppdrag av Landstinget i Uppsala län 2015
- Uppföljning av Närvårdsavdelningen i Enköping-Håbo. Enköpings kommun m.fl. 2015.
- Effektiv vård - Slutbetänkande av En nationell samordnare för effektivare resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården, SOU 2016:2.

6. BILAGOR

BILAGA 1. NYCKELTAL NÄRVÅRDSSENHETEN ÖSTHAMMAR

Nyckeltal Närvårdsenheten		
Period: 2016		
Närvårdsenheten	2016	2015
Bruttokostnad tkr (exl. Läkarkostnad)	18 733	18 257
Personalkostnad tkr	14 815	14 252
Beläggning i procent	89	88
Totalt antal personer	503	541
SoL	101	118
HSL	400	423
Totalt antal vård dagar	5 460	5 303
SoL	2 119	2 106
HSL	3 341	3 197
Antal inskrivningar	486	526
Från eget boende	381	387
<i>via husläkare</i>	163	*
<i>via akutmottagning</i>	211	*
<i>via SAH</i>	7	*
<i>via biståndsbeslut</i>	0	*
Från sjukhus	89	91
Från Säbo	8	33
Inom enheten	8	9
<i>från SoL till HSL</i>	1	*
<i>från HSL till SoL</i>	7	*
Antal utskrivna	482	522
Till eget boende	331	371
Till sjukhus	33	38
Till säbo	64	55
Till kommunens korttidsenhet	18	*
Inom enheten	11	6
<i>från SoL till HSL</i>	2	*
<i>från HSL till SoL</i>	9	*
Avliden	25	43
Kostnad/vård dag	3 431	3 443
Medelvärde vård dag	10,9	9,8
SoL	20,6	17,8
HSL	8,4	7,6
Median vård dagar	8	7
SoL	16	15
HSL	6	6
<i>* nytt nyckeltal under 2015</i>		

BILAGA 2 SAMMANSTÄLLNING AV FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR DE OLIKA ENHETERNA

Förutsättning:	NÄVA Uppsala	Närvård Tierp	Närvård Östhammar
Avtal	Ingen uppgift om avtal	Avtal mellan Region Uppsala och Tierps kommun	Avtal mellan Region Uppsala och Östhammars kommun
Huvudmän	Region Uppsala	Region Uppsala	Östhammars kommun
Finansiering	Region Uppsala	Region Uppsala (2/3) och Tierp (1/3)	Region Uppsala (60%) och Östhammars kommun (40%)
Upptagningsområde	Akademiska sjukhuset	Tierps kommun	Östhammars kommun
Uppdrag	Sammanhållen vård som avlastar UAS m.m.	Tillförsäkra medborgarna vård på lika villkor och av hög kvalitet	Medicinsk behandling som inte kan ges i bostaden och som inte behöver specialistsjukvårdens resurser
Patientgrupp	Patienter som behöver inneliggande vård men inte sjukhusets resurser	Äldre patienter från primärvården och akutmottagningen i Tierp	Äldre multisjuka samt barn och ungdom över 17 år
Ledning, styrning	Region Uppsala - Förvaltning Hälsa och habilitering	Politisk styrgrupp med företrädare för enheten.	Politisk styrgrupp och ledningsgrupp med ansvar för verksamheten.
Verksamhetsvolym	20 vårdplatser	6 vårdplatser	18 vårdplatser
Befolkning	Ca 204 000 invånare	Ca 21 000 invånare	Ca 22 000 invånare
Verksamhet	65% kvinnor, 35% män. Ålder 80 till 100 år. Inskrivna från UAS. Vanligaste diagnos är cirkulationsorganens sjukdomar.	Patienter med behov av kortvarig inläggning men utan behov av tät övervakning.	Utredning och diagnostik Vård i livets slutskede. Rehabilitering och habilitering.

BILAGA 3. DE VANLIGASTE DIAGNOSERNA HOS NÄVAS PATIENTER 2015-2016

Kapitel	Diagnosgrupper ICD	Antal
I	Cirkulationsorganens sjukdomar	323
M	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven	142
Z	Undersökning, utredning, hälsorisker	136
E	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubningar, ämnesomsättningssjukdomar	117
S	Skador på huvud, bröstregion, bål och extremiteter	116
W	Fallolyckor	93
F	Psykiska sjukdomar och syndrom	83
R	Symtom, sjukdomstecken	83
N	Sjukdomar i urin- och könsorgan	76
G	Sjukdomar i nervsystemet	62
J	Andningsorganens sjukdomar	57
D	Sjukdomar i blod och blodbildande organ	36
H	Sjukdomar i ögat och närliggande organ	30
K	Matsmältningsorganens sjukdomar	27
C	Maligna tumörer	26
L	Hudens och underhudens sjukdomar	23
B	Virusinfektioner, parasitsjukdomar	19
A	Infektionssjukdomar	6
T	Multipla skador, brännskador, förgiftningar	5
X	Exponering för skadliga ämnen, överanstängning, umbäranden	5
Y	Komplikationer vid medicinsk vård	5
Q	Medfödda missbildningar	1
V	Transportolyckor	1
	Summa	1 472

BILAGA 4. JÄMFÖRELSE AV VÅRDTIDER OCH PATIENTERNAS KÖN OCH ÅLDER

	2016				
	Antal patienter	Antal kontakter	Antal vård dagar	Antal vård dagar (medel)	Ålder (Median)
Total	1 080	1 439	16 432	11,42	84
Geriatriskavdelning 2 i Tierp	260	336	5 681	16,91	83
Kvinna	133	173	3 131	18,10	83
Man	127	163	2 550	15,64	82
Närvårdsavdelningen i Uppsala	550	610	5 927	9,72	85
Kvinna	354	389	4 037	10,38	86
Man	196	221	1 890	8,55	84
Östhammars kommuns närvårdsenhet	302	493	4 824	9,78	84
Kvinna	167	267	2 801	10,49	85
Man	135	226	2 023	8,95	83

*Eftersom närvårdsplatserna inte tagits i bruk när utvärderingen gjordes har vi istället angivit uppgifter från Geriatriskavdelningen i Tierp motsvarande 2016. Källa: Cosmic, Region Uppsala.

BILAGA 5. OM MOBILA ENHETER

I april 2016 beslutade Vårdstyrelsen, att i samverkan med länets kommuner, satsa på att utveckla vården med mobila närvårdsteam i Uppsala län (Dnr VS 2016-0003). Av vårdstyrelsens beslut framgår att mobila närvårdsteam ska kopplas till den vårdstruktur som finns i **respektive länsdel/kommun. ”Den länsövergripande rutinen gäller för de Mobila närvårdsteamens samarbete med vårdgivare som utför hälso- och sjukvård inom Uppsala län. Samtliga Mobila närvårdsteam arbetar länsövergripande utifrån noder placerade i Uppsala, Tierp, Östhammar samt i Enköping. Verksamheten bygger på nuvarande vårdstruktur med närvårds- och geriatriska avdelningar. Vid behov anges att lokal anpassning kan ske genom att upprätta en lokal rutin.**

Syftet med rutinen är att tydliggöra mobila närvårdsteams uppdrag som är att:

- genom tidiga insatser minska undvikbar inläggning, besök och återinskrivningar till sjukhus,
- öka den enskildes känsla av trygghet och delaktighet,
- vara rådgivande för sjuksköterskor i kommunal hemsjukvård och
- underlätta trygg och effektiv utskrivning från slutenvården.

Målgrupperna ska vara äldre med omfattande behov och personer med svår funktionsnedsättning. Syftet är framförallt att utveckla tillgången till läkare i hemsjukvården och genom tidiga/akuta insatser minska undvikbar inläggning, besök och återinskrivning till slutenvården samt underlätta trygg och säker utskrivning från slutenvården. Efter beslutet har politisk förankring genomförts och arbetsgrupper har startats i kommunerna. Arbetsgrupperna har berett frågor gällande de olika förutsättningarna i kommunerna samt bearbetat den länsövergripande rutinen.

Hälsa och habilitering har ansvaret för att utveckla och driva verksamheten i samverkan med kommunerna och primärvården. En vårdmodell och indikatorer för uppföljning har tagits fram och ett pilotprojekt i Heby pågår.

Mobila närvårdsteam anges bemannas och koordineras i en central länsövergripande organisation där **”samtliga team beräknas arbeta länsövergripande och utgå från noder (fysisk arbetsplats) i Uppsala, Tierp, Enköping samt Östhammar”**.

Verksamheten föreslås vidare bygga på samverkan med nuvarande vårdstrukturer närvårds- och geriatriska avdelningar för att möjliggöra direktinläggning vid behov av sluten vård.

Genomgången av politiska beslut visar att utbyggnaden av de mobila teamen har hög prioritet.